

EMMA HEALEY

Elizabeth a dispărut

PREMIUL
COSTA

Roman de debut

buzz
BOOKS

Roman de suspans și psihologic sofisticat și, în același timp, meditație sfâșietor de onestă asupra memoriei, identității și îmbătrânirii, *Elizabeth a dispărut* spune povestea lui Maud, o femeie în vârstă care se luptă cu ravagiile demenței senile și care începe o căutare disperată pentru a-și găsi cea mai bună prietenă, Elizabeth, despre care crede că a dispărut. Demersul ei în căutarea adevărului o va purta înapoi zeci de ani și va avea consecințe cutremurătoare.

Nimeni nu o crede însă pe Maud - nici fiica ei, Helen, nici îngrijitoarele ei, nici poliția, nici, mai ales, temperamentalul fiu al lui Elizabeth, Peter. Înarmată cu notițe scrise de mână pe care și le lasă singură și cu un sentiment copleșitor că Elizabeth are nevoie de ajutorul ei, Maud este hotărâtă să descopere adevărul și să-și salveze prietena iubită.

Dar indiciile pe care le descoperă par să o conducă tot mai departe în propriu-i trecut, la o altă dispariție rămasă nerezolvată - cea a surorii ei, Sukey, survenită la scurt timp după al Doilea Război Mondial. În timp ce amintirile vii ale tragediei care a avut loc cu mai mult de cincizeci de ani în urmă o copleșesc, Maud găsește o nouă motivație în căutarea ei. Ar putea misterul dispariției lui Sukey să fie cheia pentru a o găsi pe Elizabeth?

„O poveste de viață captivantă. O istorie extraordinară despre o tragedie obișnuită.”

Independent

„... o scriitură detectivistică palpitantă și, în același timp, o descriere zguduitoare a suferinței mentale. Și totuși mai expresivă și mai amuzantă decât te-ai aștepta.”

Observer

„Un roman de debut fascinant.”

New York Times

EMMA HEALEY

Elizabeth a dispărut

Emma Healey a scris prima povestire la vârsta de patru ani, le-a spus profesorilor ei că va fi scriitoare la opt, dar la doisprezece ani s-a hotărât să devină avocat pledant (inspirată de filmul *Liceenele din Beverly Hills*). I-au trebuit încă zece ani până să se întoarcă la scris. Și-a petrecut copilăria în Londra, unde a absolvit colegiul de artă. A lucrat pentru două biblioteci, două librării, două galerii de artă și două universități, și intenționa să-și facă o carieră în lumea artei când scrisul a devenit cel mai important lucru din viața ei. S-a mutat în Norwich în 2010 pentru a face un masterat în scriere creativă la University of East Anglia și nu s-a mai întors la Londra. *Elizabeth a dispărut* (2014) este primul ei roman, câștigător al Costa Book Award pentru roman de debut și nominalizat la National Book Award - Popular Fiction, National Book Award - New Writer of the Year și la Dylan Thomas Prize.

— Maud? Te plictiseam atât de tare,
încât preferi să stai afară, în
întuneric?

O femeie mă strigă din lumina caldă a unei sufragerii
aglomerate. Respirația mea șerpuiește spre ea, umedă și fantomatică,
dar nici un cuvânt n-o urmează. Zăpada, rară, dar strălucitoare de pe
pământ, reflectă lumina pe chipul ei încordat în încercarea de a vedea.
Totuși, știu că nu poate vedea foarte bine nici măcar la lumina zilei.

— Vino înăuntru, spune ea. E ger. Îți
promit că n-o să mai rostesc nici
un cuvânt despre broaște și melci,
și obiecte din majolică.

— N-am ieșit de plictiseală, spun eu,
dându-mi seama prea târziu că
glumea. O să intru imediat. Caut
ceva doar.

În mâna mea se află obiectul pe care l-am găsit deja, încă
acoperit de noroi. Un lucru mic, ușor de pierdut. Capacul rupt al unei
pudriere vechi, cu argintul pătat, cu emailul lipsit de strălucire,
zgâriat și mățuit. Oglinda pătată de mușcături este ca o fereastră către o
lume apusă, ca un hublou prin care se vede în adâncul oceanului. Îmi
stârnește amintiri.

— Ce-ai pierdut? Femeia iese ezitând
și tremurând în curtea interioară.
Te pot ajuta? N-oi fi eu în stare să
văd, dar poate reușesc să mă
împiedic de el dacă nu este prea
bine ascuns.

Zâmbesc, dar nu mă clintesc de pe iarbă. Zăpada s-a adunat în
șanțulețele urmei unui pantof, făcând-o să arate asemenea unui mic
dinozaur fosilizat, recent dezgropat. Țin capacul pudrierii strâns în
mână, pământul strângându-mi pielea în timp ce se usucă. Acest micuț
obiect mi-a lipsit vreme de aproape șaptezeci de ani. Iar acum,
pământul, mocirlos și moale din cauza zăpezii topite, a scuipat o
relicvă. Mi-a scuipat-o în mână. Dar de unde? Asta este ceea ce nu pot
descoperi. Unde a zăcut înainte de a deveni un zgârci în mâncarea
pământului?

Un zgomot străvechi, precum lătratul unei vulpi, îmi dă târcoale
pe la marginea minții.

—

Elizabeth? întreb eu. Ai cultivat
vreodată dovlecei?

— Știți că o femeie în vârstă a fost jefuită pe-aici? spune Carla lăsându-și coada neagră și lungă să-i șerpuiască peste un umăr. Ei bine, de fapt în Weymouth, dar ar fi putut să fie aici. Așa că nimeni nu poate fi prea prudent. Când au găsit-o, jumătate din față îi era zdrobită.

Ultima propoziție a rostit-o cu voce joasă, dar deficiențele de auz nu reprezintă una dintre problemele mele. Îmi doresc să nu-mi fi spus astfel de lucruri - mă lasă cu un sentiment neplăcut mult timp după ce uit poveștile în sine. Mă cutremur și privesc pe fereastră. Nu-mi dau seama în ce direcție este Weymouth. O pasăre trece în zbor prin fața mea.

— Am destule ouă?
— O mulțime, așa că nu trebuie să ieșiți astăzi.

Ridică mapa îngrijitoarei, dă din cap aprobator spre mine și mă privește până când aprob și eu din cap. Mă simt de parcă aș fi la școală. Cu o clipă în urmă, aveam ceva în minte, o poveste, dar i-am pierdut firul deja. A fost odată ca niciodată - așa începea? A fost odată ca niciodată o pădure întunecoasă în care locuia o femeie bătrână, bătrână, pe nume Maud. Nu-mi dau seama ce-ar putea urma. Poate, ceva de genul că își aștepta fiica să vină în vizită. Păcat că nu locuiesc într-o casuță dintr-o pădure întunecată - cred că mi-ar plăcea. Iar nepoata mea mi-ar aduce mâncare într-un coș.

O bufnitură care se aude de undeva din casă mă face să rătăcesc cu privirea prin camera de zi - un animal, o blană de purtat afară zace pe brațul unei canapele mici. Este a Carlei. Niciodată n-o pune în cuier - bănuiesc că se teme să n-o uite.

Nu mă pot abține să nu mă holbez la ea, fiind sigură că se va mișca sau că se va refugia într-un colț, sau că mă va manca și-mi va lua locul. Iar Katy va trebui să comenteze despre ochii ei mari, despre dinții ei mari.

— Sunt atâtea conserve de piersici! strigă Carla din bucătărie. Carla, îngrijitoarea. Așa li se spune, „îngrijitoare”. Trebuie să încetați a

mai cumpăra mâncare, ți-pă ea din nou. Aud conservele zgâriind blatul laminat. Aveți destulă pentru o întreagă armată.

Destulă mâncare. Niciodată nu poți avea destulă mâncare. Majoritatea pare să dispară oricum și nu poate fi găsită nici după ce o cumperi. Habar n-am cine o mănâncă. Fiica mea e la fel.

— Ajunge cu atâtea conserve, spune ea scotocind prin dulapuri cu fiecare ocazie.

Cred că hrănește pe cineva. Jumătate din mâncare dispare luată de ea, iar apoi se întreabă de ce trebuie să mă duc la cumpărături din nou. În sfârșit, oricum nu mi-au mai rămas multe plăceri în viață.

— Oricum nu mi-au mai rămas multe plăceri în viață, spun eu ridicându-mă în fotoliu pentru ca vocea să-mi ajungă până în bucătărie.

Strălucitoare ambalaje de ciocolată sunt îndesate pe lateralele pernei fotoliului și foșnesc din pricina mișcării, iar eu le scot de-acolo. Soțul meu, Patrick, obișnuia să mă certe că mâncam dulciuri. Mâncam multe acasă. Era plăcut să mănânc un șerbet de lămâie sau să beau o ceașcă de caramel când doream, deoarece la centrala telefonică nu ni se permitea s-o facem - nimeni nu vrea să stea de vorbă cu o telefonistă care are gura plină. Dar el zicea că îmi strică dinții. Însă eu am bănuțit întotdeauna că era îngrijorat mai degrabă de silueta mea. Bomboanele mentolate Polo erau compromisul nostru, și încă îmi plac, dar acum nu mai are cine să mă oprească dacă vreau să mănânc o cutie întreagă de praline. Ba chiar pot să-mi încep ziua cu ele. E dimineată acum. Știu asta pentru că soarele bate pe căsuța păsărelelor. Dimineata, strălucește pe căsuța păsărelelor, iar seara, pe brad. Am o zi întreagă la dispoziție până când lumina să ajungă la acel copac.

Pe jumătate încovoiată, Carla intră în camera de zi culegând ambalajele bomboanelor din jurul picioarelor mele.

— N-am știut că ești aici, dragă, spun eu.

— V-am pregătit prânzul. Își scoate mânușile de plastic. Este în frigider, și am pus un bilețel pe el. Acum, este 9.40. Încercați să nu-l mâncați până la 12.00, bine?

Vorbește de parcă mereu înfulec totul, imediat după plecarea ei.

— Am destule ouă? întreb eu, fiindu-mi brusc foame.

— O mulțime, zice Carla punând

mapa pe masă. Am plecat. Helen o să vină mai târziu, bine? La revedere!

Ușa din față se aude închizându-se, și o aud pe Carla încuind-o. Încuindu-mă în casă. Peste uniformă, poartă o haină cu gluga tivită cu blană. O îngrijitoare în haine de lup.

Când eram mică, aș fi fost bucuroasă să am o casă a mea, să mănânc ce era în cămară și să port cele mai bune haine, să pun gramofonul să cânte și să mă întind pe dușumea. Acum, aș prefera să am companie. Lumina a fost lăsată aprinsă, iar bucătăria seamănă cu o scenă goală, când intru să rearanjez lucrurile în dulapuri și să văd ce mi-a lăsat Carla pentru prânz. Aproape că mă aștept să intre cineva, mama cu cumpărăturile ei sau tata cu brațele pline de pește și cartofi, și să spună ceva teatral, ca în una dintre piesele de la Pier Theatre. Tata ar zice „Sora ta a plecat” și s-ar auzi o tobă sau o trompetă, sau ceva, iar mama ar spune „Și nu se va mai întoarce niciodată”, după care ne-am uita cu toții unul la altul, spre încântarea publicului. Scot o farfurie din frigider întrebându-mă care ar fi replica mea. Pe farfurie este lipit un bilet: „Prânzul lui Maud, pe care să-l mănânce după ora 12.00”. Scot folia de pe farfurie. Este un sendviș cu brânză și roșii.

După ce termin de mâncat, mă întorc în camera de zi. E atât de multă liniște aici, nici măcar ceasul meu nu ticăie tare. Totuși, arată timpul, iar eu îi privesc limbile mișcându-se încet în cerc, deasupra șemineului cu gaz. Am ore întregi din zi pe care trebuie să le umplu cumva, iar la un moment dat, trebuie să pornesc televizorul. E una dintre acele emisiuni de canapea. Doi oameni care stau pe canapea se apleacă spre o persoană care stă pe canapeaua aflată în fața lor. Zâmbesc și clatină din cap, iar în cele din urmă, cea care stă singură începe să plângă. Nu-mi dau seama despre ce-i vorba. După aceea urmează o emisiune cu oameni care umblă prin diferite case, căutând lucruri pe care să le vândă. Genul de lucruri urâte care sunt surprinzător de valoroase.

Cu câțiva ani în urmă, aș fi fost îngrozită de mine însămi - să mă uit la televizor în plină zi! Dar ce altceva să fac? Uneori, citesc, dar intriga romanelor nu mai are sens și nu-mi amintesc niciodată unde am rămas. Așa că pot să fierb un ou. Pot să mănânc un ou. Și pot să mă uit la televizor. După aceea, pur și simplu stau și o aștept pe Carla, pe Helen sau pe Elizabeth.

Elizabeth este singura prietenă care mi-a mai rămas - celelalte sunt în cămine de bătrâni sau în mormânt. E pasionată de aceste emisiuni despre căutarea de lucruri de vânzare și speră că, într-o zi, va găsi o comoară ignorată. Cumpără tot felul de farfurii și vase hidoase, din magazine caritabile, ținându-și degetele încrucișate pentru a atrage norocul. Uneori, îi cumpăr și eu lucruri, în general porțelanuri

tipătoare - e un fel de joc de-a cine găsește cel mai urât obiect de porțelan de la Oxfam. E o copilărie, dar am constatat că doar atunci când sunt cu Elizabeth, când râd cu ea mă simt eu însămi.

Mă frământă ideea că era ceva ce trebuia să-mi amintesc legat de Elizabeth. Poate că voia să-i dau ceva. Un ou fiert sau niște ciocolată. Fiul ei îi dă rații de înfometare. Nu cheltuiește bani nici măcar pe noi aparate de ras pentru el. Elizabeth spune că pielea lui e jupuită din cauza bărbieritului și își face griji că o să-și taie gâtul. Uneori, aș vrea s-o facă. Zgârcitul! Dacă nu i-aș da eu de mâncare în plus, ar muri de foame. Am un bilețel pe care scrie să nu ies, dar nu văd de ce nu. Nu poate fi nimic rău în a da o raită pe la magazin.

Scriu o listă înainte de a-mi pune haina, îmi găsesc pălăria și cheile, verific dacă am cheile în buzunarul care trebuie, apoi, când ajung la ușa din față, verific din nou dacă le am. Pe asfalt sunt pete albe acolo unde melcii au fost călcați în timpul nopții. Pe străzi apar mereu sute de victime după o noapte ploioasă. Dar mă întreb ce lasă acele urme, care parte din melc face ca pata să se albească în felul acela?

— Deci nu păli, iubite melc¹, spun eu aplecându-mă cât de mult îndrăznesc, pentru a vedea mai bine.

Nu-mi amintesc de unde este citatul, dar este posibil să fie chiar despre asta. Trebuie să încerc să țin minte să-l caut când mă întorc acasă.

Magazinul nu e departe, dar deja sunt obosită când ajung acolo fiindcă, din nu știu ce motiv, tot cotesc aiurea, ceea ce înseamnă că trebuie să ocolesc din nou toate clădirile pentru a ajunge în același loc. Mă simt ca după război. Adesea, mă rătăceam în oraș deoarece casele fuseseră bombardate și transformate în mormane de moloz și brusc apăreau spații goale, și drumurile erau blocate de cărămizi și zidărie, și mobilă ruptă.

Carrow's este un magazin mic, ticsit cu lucruri pe care nu le vreau. Îmi doresc să mute nenumăratele șiruri cu bere la cutie și să facă loc pentru ceva util. Totuși, magazinul e dintotdeauna aici, încă de pe vremea când eram copil. Au schimbat doar firma, cu câțiva ani în urmă. Acum, pe el scrie Coca-Cola, iar Carrow's este înghesuit dedesubt, de parcă și-ar fi adus aminte cu întârziere. Îl citesc în gând în timp ce intru, iar apoi, oprindu-mă lângă un raft pe care se află cutii, citesc cu voce tare lista de cumpărături. Ricles și Shreddies², indiferent ce-or fi ele.

— Ouă. Lapte - semnul întrebării. Ciocolată. Răsucesc hârtia astfel încât lumina să cadă pe ea. În

magazin se simte un plăcut miros de carton, și mă simt de parcă aș fi în camera de acasă. Ouă, lapte, ciocolată. Ouă, lapte, ciocolată.

Rostesc cuvintele, dar nu mi-e prea clar cum arată aceste lucruri. Ar putea fi în cutiile din fața mea? Continui să murmur cuvintele de pe listă și în timp ce înaintez încet prin magazin, dar acestea încep să-și piardă semnificația și sună ca o psalmodiere. Pe listă scrie și „dovlecei”, dar nu cred că vând așa ceva aici.

— Vă pot ajuta cu ceva, doamnă Horsham?

Reg se apleacă peste tejghea, iar cardiganul lui gri se desface, acoperind dulciurile de un penny aflate în tăvița lor din plastic și lăsând pe ele scame de lână. Mă privește în vreme ce mă plimb prin magazin. Băgăcios individ. Nu știu ce păzește. Și ce dacă, odată, am ieșit cu ceva fără să plătesc. Și ce dacă? Era doar o pungă cu salată verde. Sau era un borcan cu gem de zmeură? Am uitat. În sfârșit, oricum a primit-o înapoi, nu? Helen i-a dus-o înapoi și asta a fost tot. Și nu e ca și cum el n-ar face greșeli - de-a lungul anilor, de multe ori nu mi-a dat restul corect. Conduce acest magazin de decenii, așa că e timpul să iasă la pensie. Dar mama lui n-a renunțat să lucreze până la nouăzeci de ani, așa că probabil și el va mai munci o vreme. Am fost bucuroasă când bătrâna a renunțat în cele din urmă. Ori de câte ori veneam, obișnuia să mă tachineze fiindcă, în adolescență, o rugasem să primească o scrisoare pentru mine. Îi scrisesem unui criminal și n-am vrut să primesc răspunsul acasă, plus că folosisem numele unei vedete de film, în loc de al meu. Nu mi-a răspuns, dar mama lui Reg crezuse că așteptam o scrisoare de la un iubit și obișnuia să râdă în legătură cu asta mult timp după ce m-am măritat.

După ce venisem? Rafturile pline se încruntă la mine în vreme ce le dau ocol, iar linoleumul albastru cu alb se holbează la mine, murdar și cu crăpături. Coșul meu este gol, dar cred că mă aflu aici de ceva timp. Reg mă privește. Întind mâna și iau ceva - e mai greu decât mă așteptam, iar brațul meu este brusc tras în jos de greutate. E o conservă cu felii de piersici. Îmi convine. Pun câteva în coș, punându-mi pe braț mânerul acestuia. Zăbrelele subțiri de metal se freacă de șoldul meu pe când mă îndrept spre tejghea.

— Sunteți sigură că asta ați venit să cumpărați? Întreabă Reg. Chiar ieri ați cumpărat foarte multe felii de piersici.

Îmi aplec privirea spre coș. Așa să fie? Chiar cumpărasem aceleași lucruri ieri? Tușește, iar eu văd un licăr de amuzament în ochii lui.

— Foarte sigură, mulțumesc, spun eu cu voce fermă. Dacă vreau să cumpăr felii de piersici, pot să cumpăr felii de piersici.

Ridică din sprâncene și începe să tasteze prețul. Îmi țin capul ridicat și mă uit cum conservele sunt puse în chestia de cărat din plastic, pentru cărat, dar obrajii îmi sunt fierbinți. Ce am venit să cumpăr? Bag mâna în buzunar și găsesc o hârtie albastră, pe care văd scrisul meu: „Ouă. Lapte? Ciocolată”. Iau o tabletă de Dairy Milk și o pun în coș, ca să am măcar un lucru din cele de pe listă. Dar nu mai pot să pun piersicile la loc, Reg ar râde de mine. Plătesc punga cu conserve și pornesc la drum cu ele zăngănind. Merg încet fiindcă punga este grea, iar umărul și spatele genunchiului mă dor. Îmi amintesc vremea când treceam vâjâind pe lângă clădiri - aproape în goană -, către și dinspre casă. Când mă întorceam, mama mă întreba ce văzusem, dacă anumiți vecini erau afară, ce părere aveam despre noul gard al grădinii cuiva. Eu nu băgăm de seamă nimic niciodată - totul se derulase într-o clipită. Acum, am timp din belșug să mă uit la toate, dar n-am pe nimeni căruia să-i spun ce am văzut.

Uneori, când sortez lucrurile sau arunc din ele, găsesc fotografii din tinerețe și este șocant să văd totul în alb și negru. Am impresia că nepoata mea crede că noi chiar aveam pielea cenușie și părul lipsit de strălucire și pozam în peisaje umbrite. Dar eu îmi amintesc că, pe vremea când eram o copilă, orașul aproape că era prea strălucitor pentru a te uita la el. Îmi amintesc albastrul intens al cerului și verdele întunecat al brazilor care se înălțau spre el, roșul strălucitor al caselor din cărămidă și covorul portocaliu de cetină de brad așternut sub picioarele noastre. Acum - deși sunt sigură că totuși cerul mai este albastru uneori, că majoritatea caselor se află la locul lor și că brazilii tot se mai scutură de cetină -, culorile par să fi pălit, de parcă aș trăi într-o fotografie veche.

Când ajung acasă, un ceas deșteptător sună. Uneori, îl pun să sune pentru a-mi aminti de întâlnirile pe care le am. Las punga să cadă lângă ușa din față și opresc ceasul. Nu-mi amintesc de ce l-am pus să sune de data aceasta - nu văd nimic care să-mi dea vreun indiciu. Poate că vine cineva.

— A venit agentul imobiliar? rostește Helen, vocea fiindu-i întreruptă de scârțâitul cheii ei în ușa din față. A venit?

— Nu știu, răspund eu. Cât e ceasul?

— Nu-mi răspunde. O aud pășind apăsând prin hol.

— Mami! exclamă ea. De unde au

apărut conservele astea? Câte nenorocite de felii de piersici îți trebuie?

Îi spun că nu știu cât de multe. Îi spun că, probabil, Carla le-a adus. Îi spun că am stat acasă toată ziua, iar apoi, mă uit la ceas și mă întreb cum am reușit să fac toate astea. Helen vine în camera de zi, expirând aer dulce și rece, iar eu mă simt din nou copil, în patul meu cald, cu fața înghețată a surorii mele lipită de a mea pentru o clipă, respirația ei rece mângâindu-mă în timp ce ea îmi povestește despre Pavilion și despre dans, și despre soldați. Sukey era întotdeauna rece când venea de la dans, chiar dacă era vară. Și Helen este rece adesea, din cauză că petrece atât de multă vreme săpând în grădinile altora.

Ridică o pungă de plastic.

— De ce ar lăsa Carla în hol conserve cu felii de piersici? Deși ne aflăm în aceeași cameră, nu-și coboară vocea și ține punga ridicată. Trebuie să încetezi să te mai duci la cumpărături. Ți-am spus că îți pot lua tot ce-ți trebuie. Vin aici în fiecare zi.

Sunt sigură că nu o văd chiar atât de des, dar n-am de gând să o contrazic. Brațul îi coboară, iar eu privesc punga legănându-se și oprindu-se lipită de piciorul ei.

— Îmi promiți? Că nu te mai duci să cumperi mâncare?

— Nu văd de ce aș face-o. Ți-am zis că, probabil, Carla le-a cumpărat. Și oricum, dacă vreau să cumpăr felii de piersici, pot să le cumpăr. Propoziția îmi sună cunoscut, dar nu-mi dau seama de ce. Dacă ar fi să cultiv dovlecei, spun eu întorcând o listă de cumpărături spre lumină, unde ar fi cel mai bine să-i plantez?

Helen oftează în timp ce iese din cameră, iar eu constat că m-am ridicat pentru a o urma. În hol, mă opresc - de undeva, se aude un duduie. Nu-mi dau seama ce este, nu-mi dau seama de unde vine. Dar, după ce intru în bucătărie, abia îl mai aud. Totul e curat aici, vasele sunt în uscător, deși nu cred că le-am pus acolo, iar cuțitul și furculița pe care îmi place să le folosesc au fost spălate. Când deschid un dulap, două hârtiute planează pe podea. Una este rețeta unui sos, iar pe cealaltă e scris numele lui Helen și un număr, dedesubt. Iau dintr-un

sertar o rolă de bandă adezivă, o lungă bandă lipicioasă, pentru a le lipi la locul lor. Poate că voi face un sos alb astăzi. După ce beau o ceașcă de ceai.

Pornesc ibricul electric. Știu care este pentru că cineva a lipit pe el o etichetă pe care scrie „IBRIC”. Scot ceștile și laptele, și un pliculeț de ceai dintr-un borcan etichetat „CEAI”. Lângă chiuvetă este un bilețel: „Cafeaua e bună pentru memorie”. Scrisul de mână îmi aparține. Îmi iau ceașca în camera de zi, dar mă opresc în pragul ușii. Am un hure în cap. Sau poate că vine de la etaj. Dau să urc scările, dar nu pot s-o fac ținându-mă de ambele balustrade, așa că mă întorc și-mi las ceaiul pe un raft din hol. O să dureze doar un minut.

Camera mea este foarte înșorită și e o atmosferă pașnică aici, exceptând un soi de hârâit care se aude de undeva din casă. Închid ușa și mă așez la măsuta de toaletă, care se află lângă fereastră. Pe milieuri și farfurii de porțelan sunt presărate bijuterii - acum, nu mai port bijuterii, cu excepția verigheții, desigur. În peste cincizeci de ani, n-a trebuit s-o modific niciodată. A lui Patrick părea să-i intre în carne, falanga umflându-i-se deasupra ei. A refuzat să îi fie tăiată, iar de ieșit n-a ieșit indiferent cu câtă grăsime am uns-o. Obişnuia să spună că inelul ajunsese să facă parte din el, ceea ce era o dovadă a solidității căsniciei noastre. Eu obișnuiam să spun că era o dovadă că nu se îngrijea așa cum trebuie. Patrick mi-a zis să-mi văd mai bine de verigheta mea, care era prea largă pe degetul meu subțire, dar de fapt se potrivea perfect și n-am pierdut-o niciodată.

Helen spune că acum îmi pierd bijuteriile, iar ea și Katy le-au luat pe cele mai bune pentru a le „păstra în siguranță”. Nu mă deranjează. Cel puțin, au rămas în familie și nici una nu este foarte valoroasă. Cea mai scumpă bijuterie pe care am avut-o a fost un bizar pandantiv de aur având forma capului reginei Nefertiti, pe care Patrick mi l-a adus din Egipt.

Îmi pun pe mână o brățară de plastic ștersă și mă uit în oglindă. Reflexia mea îmi provoacă întotdeauna un șoc. Niciodată n-am crezut cu adevărat că voi îmbătrâni și cu siguranță nu în felul acesta. Pielea din jurul ochilor și de la baza nasului mi s-a ridat într-un mod foarte neașteptat. Mă face să arăt cam ca o șopârlă. Abia îmi mai amintesc vechea mea față, doar în străfulgerări. O fată cu obraji rotunzi aflată în fața oglinzii și scoțându-și bigudiurile pentru prima dată, o tânără palidă aflată în *Pleasure Gardens* și privind râul verde, o mamă obosită, cu părul în dezordine, pe jumătate răsucită cu spatele la fereastra întunecată a unui tren și încercând să-și despartă copiii, care se bat. În amintirile mele, mă încrunt întotdeauna, așa încât nu-i de mirare că fruntea mea a ajuns în halul ăsta. Până în clipa morții, mama a avut un ten neted, de culoarea piersicii și a laptelui, deși avea motive întemeiate să fie mai ridată decât majoritatea. Poate că era

legat de faptul că nu se machiase - asta se spune despre călugărițe, nu-i așa?

Acum, nici eu nu mă mai machiez, iar cu ruj nu m-am dat niciodată, nu mi-a plăcut niciodată. Fetele de la centrală mă tachinau în privința asta, iar uneori în tinerețe, am încercat să mă dau cu ruj - împrumutam de la o prietenă sau foloseam unul pe care îl primisem cadou de Crăciun -, dar niciodată n-am suportat să am așa ceva pe buze mai mult de câteva minute. Am unul în sertar, primit de la Helen sau de la Katy, și îl scot, îi răsucesc baza și mă dau cu mare grijă, aplecându-mă spre oglindă, asigurându-mă că nu-mi pătez dinții. Vezi câteodată femei bătrâne cu proteze dentare pătate, cu pleoapele parcă date cu funingine, cu ruj întins pe toată fața și cu sprâncenele înălțate prea mult. Aș prefera să mor mai degrabă decât să fiu una dintre ele. Îmi șterg ușor buzele. Sunt frumoase și strălucitoare acum, dar puțin crăpate și mi-e cam sete. E vremea să-mi fac o ceașcă de ceai.

Bag rujul la loc în sertar și îmi trec peste cap un lung șirag de perle, înainte de a mă ridica. Nu sunt perle adevărate, desigur. Când deschid ușa, aud un huruit. Nu-mi dau seama ce este. Devine tot mai puternic pe măsură ce cobor scările. Mă opresc la baza lor, dar nu văd nimic. Mă uit în camera de zi. Huruitul este și mai puternic. Mă întreb dacă nu cumva este în capul meu, dacă nu cumva se desprinde ceva. Zgomotul se umflă și vibrează. Apoi se oprește.

— Poftim. Ți-am dat cu aspiratorul. Helen se află lângă ușa sufrageriei, strângând cablul aspiratorului. Pe buze îi apare un zâmbet. Ieși undeva? întrebă ea.

— Nu, răspund eu. Nu cred.

— Atunci, pentru ce ți-ai pus perlele? Ești foarte dichisită.

— Sunt?

Îmi duc o mână la gât. Port un șirag de perle și am o chestie la încheietură, și simt gustul rujului. Ruj, cu mirosul său fetid de ceară și grosimea sa sufocantă. Îmi trec dosul palmei peste gură, dar nu fac decât să-l întind, ceea ce este și mai rău, așa că încep să-mi șterg fața, trăgându-mi mâneca jachetei pentru a o folosi pe post de cârpă, scuișând pe ea și frecându-mă de parcă eram și mama și copilul murdar. Trec câteva minute până mă simt din nou curată și descopăr că Helen mă privește.

— Dă-mi cardiganul, spune ea. Ar fi bine să-l pun la spălat.

— Mă întreabă dacă vreau să beau ceva.

— O, da, răspund eu scoțându-mi jacheta și punând-o pe fotoliu. Mi-

e teribil de sete.

Nu-i de mirare, zice Helen răsucindu-se pentru a ieși din cameră. Pe raftul din hol era un șir de câni cu ceai rece.

Spun că nu-mi dau seama cum au ajuns acolo, dar nu cred că mă aude deoarece deja a dispărut în bucătărie și oricum capul îmi este aplecat ca să caut ceva în geantă. La un moment dat, aveam în ea niște biscuiți cu malt. Ieri oare? I-am mâncat? Scot un pieptăn și portofelul, și niște șervețele mototolite. Nu găsesc nici un biscuit, dar dau de un bilețel aflat în unul dintre buzunarele genții. „Nu mai cumpăra felii de piersici.” Nu-i spun lui Helen. În schimb, îl pun sub bilețelul care are data de azi. Îngrijitoarea mea îmi lasă câte unul în fiecare zi. Așa știu că este joi. De obicei, joi o vizitez pe prietena mea Elizabeth, dar se pare că pentru săptămâna asta n-am stabilit nimic. Nu m-a sunat. Mi-aș fi notat dacă ar fi făcut-o. Mi-aș fi notat ce mi-a spus, sau măcar o parte. Mi-aș fi notat la ce oră să mă duc la ea. Îmi notez totul.

Casa e plină cu hârtiuțe puse în teancuri sau lipite de diverse lucruri. Liste de cumpărături și rețete, numere de telefon și datele întâlnirilor, notițe despre lucruri care s-au întâmplat deja. Memoria mea pe hârtie. Rostul este să mă împiedice să uit lucruri. Însă fiica mea îmi spune că pierd notițele. Am scris și asta. Totuși, dacă Elizabeth ar fi sunat, aș fi avut un bilețel. Nu se poate să le fi pierdut pe toate. Îmi notez tot timpul ce se întâmplă. Nu se poate ca toate să fi căzut de pe masă și de pe blat, și de pe oglindă. Și mai e și bilețelul acesta îndesat în mânecă: „N-am primit nici o veste de la Elizabeth”. Pe o parte este trecută o dată veche. Am sentimentul oribil că i s-a întâmplat ceva. Ar fi putut să i se întâmple orice. Cred că ieri a fost ceva la știri. Iar acum, Elizabeth a dispărut. Dacă a fost atacată și lăsată să moară? Sau dacă a căzut și nu poate să ajungă la un telefon? Mi-o imaginez zăcând pe dușumeaua camerei ei de zi, incapabilă să se ridice, înca sperând ca vreo comoară va răsară din covor.

Mami, poate că ai vorbit cu ea, dar nu-ți amintești. Nu crezi că e posibil?

Helen îmi dă o cană cu ceai. Uitasem că este aici. Se apleacă pentru a mă săruta pe creștet. Îi simt buzele prin părul rar, care mi se înfoaie pe cap. Miroase a plante. A rozmarin, poate. Bănuiesc că planta ceva. Pentru memorie.

Pentru că, ei bine, ai uitat că am ieșit sâmbătă, nu-i așa?

Pun cana în echilibru pe brațul fotoliului, ținând-o cu o mână. Nu-mi ridic privirea când fiica mea se îndepărtează. Presupun că are

dreptate. Nu-mi amintesc ziua de sâmbătă, dar nu-mi amintesc nici că am uitat de ea. Gândul mă face să trag adânc aer în piept. Aceste goluri de memorie sunt îngrijorătoare. Mai mult decât îngrijorătoare. Cum de nu-mi amintesc sâmbăta trecută? Am familiara senzație că-mi stă inima în loc, simt roșeața rușinii, teama. Sâmbăta trecută. Îmi pot aminti măcar ziua de ieri?

— Așa că poate ai vorbit cu Elizabeth.
Încuviințez din cap și beau o gură de ceai, pierzând deja firul conversației.

— Probabil că ai dreptate.
Nu sunt foarte sigură cu ce sunt de acord, dar îmi place senzația căderii în uitare, sfârșitul încercării anxioase de a-mi aminti. Helen zâmbește. Există oare vreo urmă de triumf în zâmbetul ei?

— În regulă. Ar fi cazul să plec.
Helen pleacă mereu. O privesc prin geamul din față cum se urcă în mașină și se îndepărtează. Nu-mi pot aminti niciodată sosirea ei. Poate că ar trebui să-mi notez. Dar aceste hârtiuțe de pe măsuta de lângă fotoliu, acest sistem de a-mi aminti nu este perfect. Atât de multe bilețele sunt vechi, nu mai sunt relevante, iar eu le-am amestecat. Și nici chiar cele noi nu par să conțină informații corecte. Iată unul pe care scrisul încă este strălucitor: „N-am primit nici o veste de la Elizabeth”. Îmi trec degetele peste cuvinte, întinzând puțin pasta. Este adevărat? Probabil că l-am scris cu foarte puțin timp în urmă. Cu siguranță, nu-mi amintesc să fi vorbit cu ea de curând. Iau telefonul. Tasta numărul 4 este pentru Elizabeth. Sună și sună. Îmi notez.

— Elizabeth a dispărut, spun eu. Ți-am zis?

Mă uit la Helen, dar ea nu se uită la mine.

— Mi-ai zis. Ce vrei să mănânci?

Privesc peste meniu. Dumnezeu știe unde ne aflăm. Văd că este un restaurant - sunt chelneri în alb și negru, mese cu tăblii din marmură dar care? Am sentimentul îngrozitor că ar trebui să știu și că asta e un soi de tratație. Nu cred că este ziua mea, dar poate că e o aniversare. A morții lui Patrick? Ar fi exact genul lui Helen să-și amintească și să facă din asta o „ocazie specială”. Dar văd copacii desfrunziți de pe stradă și îmi dau seama nu este perioada potrivită din an. Patrick a murit primăvara.

Pe meniu scrie „The Olive Grill”. Este greu, cu coperta din piele. Îmi trec un deget peste literele în relief, dar numele nu înseamnă nimic pentru mine, iar partea de jos a cotorului alunecă pe masă. Îl pun în poală și citesc conținutul cu voce tare:

— Supă de dovleac. Salată cu roșii și mozzarella. Ciuperci cu usturoi. Șuncă de Parma și pepene galben...
— Da, mulțumesc, mami, spune Helen. Pot să citesc și singură.

Nu-i place să citesc cu voce tare. O face să-și dea ochii peste cap și să ofteze. Uneori, face gesturi pe la spatele meu. Am văzut-o în oglindă prefăcându-se că mă sugrumă.

— Ce vrei să mănânci? mă întreabă ea punându-și meniul pe masă, dar studiindu-l în continuare.

— Dovlecei umpluți cu chorizo, citesc eu incapabilă să mă abțin. Sunt din nou la modă dovleceii? Nu i-am mai văzut de ani de zile în meniuri.

Când eram tânără, oamenii cultivau mai mulți dovlecei și erau competiții pentru alegerea celor mai buni. Acum, nu pare să mai fie la fel. Am cunoscut-o pe Elizabeth datorită unor dovlecei. Prima dată când am întâlnit-o, mi-a spus că zidul grădinii ei are pietricele cimentate în partea de sus, iar eu mi-am dat seama exact unde locuia. Era casa cu grădina din care, cu mai bine de șaiszeci de ani în urmă, se furaseră niște dovlecei într-o noapte. Și nu știu de ce, am vrut să văd

grădina aceea, așa că am reușit să mă fac invitată la ceai.

— Nu-ți vor plăcea cârnații chorizo, zice Helen. Ce spui de supă?

— Eu și Elizabeth obișnuiam să mâncăm supă, zic eu simțind un fel de iritare la acest gând. După ce plecam de la Oxfam. Supă și sendvișuri. Și cuvintele încrucișate din *Echo*. N-am mai făcut asta de mult timp. Și tot n-am mai primit nici o veste de la ea. Nici măcar un cuvânt. Nu înțeleg. Nu pleacă nicăieri, niciodată. Probabil că i s-a întâmplat ceva.

— Mami? Trebuie să comanzi.

Un chelner se află lângă masa noastră, cu carnețelul pregătit. Mă întreb de cât timp e aici. Se apleacă imediat pentru a ne întreba ce dorim, fața lui fiind inutil de apropiată de a mea. Mă trag îndărăt.

— Helen, tu știi ceva de Elizabeth? o întreb eu. Mi-ai spune dacă ai ști?

— Da, mami. Ce vrei să mănânci?

— Adică, este exclus să fi plecat în vacanță.

Închid meniul și caut un loc unde să-l pun, dar nu găsesc. Masa e plină de lucruri. Lucruri strălucitoare, cum are Elizabeth. Nu-mi dau seama ce sunt. Se află pe masă alături de un borcan de Branston Pickle³, și de sosul de salată, și de punguțe cu Maltesers. De obicei, punguțele sunt desfăcute, iar bomboanele de ciocolată se rostogolesc pe podea ca niște capcane din desenele animate. Adesea, îmi fac griji că ar putea aluneca pe ele.

— Dacă a căzut, n-aș afla, rostesc eu. Mă îndoiesc că fiul ei s-ar osteni sa-mi spună.

Chelnerul își îndreaptă trupul și-mi ia meniul din mână. Helen îi zâmbește și comandă pentru amândouă. Nu știu ce. El încuviințează din cap și se îndepărtează încă scriind, trecând pe lângă pereții brăzdați cu vopsea neagră. Și farfurioarele pentru pâine sunt negre - presupun că este la modă. Restaurantul e ca un ziar pătat, unul în care a fost înfășurat un măr ca să se păstreze pentru iarnă, și din care nu se mai deslușesc decât reclamele.

— N-avem cum să aflăm singure ceva. Asta-i problema, spun eu, simțind un elan brusc când, pe neașteptate, subiectul mi-a devenit clar. *Rudele*

sunt informate, dar nu și prietenii.
În orice caz, nu la vârsta noastră.
Înainte, aici era Chophouse, îți
amintești, mami? comentează
Helen.

— Ce spuneam? Nu-mi amintesc. Ceva. Ceva, ceva, ceva...

— Îți amintești?

— Nu-mi amintesc nimic.

— Te întâlneai cu tata aici, nu-i așa?

Mă uit prin încăpere. La o masă de lângă peretele dungat stau două femei în vârstă. Amândouă se uită la ceva care se află între ele, pe masă.

— Elizabeth a dispărut, rostesc eu.

— Când era Chophouse. Veneați aici
să luați prânzul.

— Telefonul ei sună și tot sună.

— Chophouse. Îți amintești? Of, nu
contează.

Helen suspină din nou. În ultima vreme, face asta adesea. Nu vrea să mă asculte, nu mă ia în serios, își imaginează că vreau să trăiesc în trecut. Știu ce gândește - că mi-am pierdut mințile, că Elizabeth e bine mersi acasă la ea și că pur și simplu nu-mi amintesc că m-am întâlnit cu ea recent. Dar nu este adevărat. Uit lucruri - știu asta -, dar nu sunt nebună. Nu încă. Și m-am săturat ca lumea să se poarte cu mine de parcă aș fi. M-am săturat de zâmbetele compătimitoare și de micile mângâieri ale oamenilor atunci când lucrurile devin confuze. Și m-am săturat până în gât ca toată lumea să țină cont de ce spune Helen, în loc să asculte ce am eu de zis. Bătăile inimii mi se întetesc, și îmi încleștez dinții. Simt o nevoie cumplită să-i trag un șut lui Helen, pe sub masă. În schimb, lovesc piciorul mesei. Solnița și pipernița se ciocnesc, iar un pahar cu vin dă să se răstoarne. Helen îl prinde.

— Mami! rostește ea. Fii atentă. O să
spargi ceva.

Nu-i răspund. Dinții încă îmi sunt încleșțați. Simt că sunt pe cale să țin, dar să sparg ceva nu-i o idee rea. Exact asta vreau să fac. Îmi iau cuțitul de unt și îl înfig în farfurioara neagră. Porțelanul se sparge. Helen spune ceva, bănuiesc că înjură, iar cineva se grăbește spre mine. Mă uit în continuare la farfurioară. Mijlocul s-a ciobit puțin, făcând-o să arate ca un disc spart, un disc de gramofon spart.

Cândva, am găsit câteva în curtea noastră din spate. Erau în răzorul de legume, sfărâmate în bucățele și amestecate. Mama mă trimisese să-l ajut pe tata, când mă întorsesem de la școală, iar el îmi dăduse lopata lui ca să sap un șanț pentru fasolea cățărătoare, după

care dispăruse în hambar. Discurile aveau aproape aceeași culoare ca pământul, și nu le-aș fi găsit, dar am simțit că se sparge ceva când am înfipt lopata, iar câteva momente mai târziu, cioburile s-au prins între dinții furcii mele de grădină.

Când mi-am dat seama ce erau, le-am dezgropat din pământ și le-am pus pe un petec de iarbă înșorit, pentru a se usca. Nu mi-am dat seama cum de ajunseseră acolo. Numai Douglas, chiriașul nostru, avea gramofon, dar m-am gândit că ar fi spus dacă i s-ar fi spart niște discuri. Totuși, era un băiat drăguț, nu genul care să arunce lucruri în grădină.

— Ce Dumnezeu sunt astea? a întrebat mama când a ieșit să strângă niște rufe uscate și m-a găsit îngenunchată lângă cioburi.

Am îndepărtat țărâna de pe ele și am început să le asamblez la loc. Nu pentru că-mi imaginam că ar mai putea fi folosite, ci pentru că doream să văd care erau. Mama mi-a șters de pe față pământul cu care mă pătasem când îmi dădusem părul la o parte cu degetele murdare și a spus că ea crede că le-au aruncat vecinii noștri peste gard.

— Alături, în fiecare săptămână apare un chiriaș nou. Dumnezeu știe cine este cel de-acum, a zis ea. Nu e prima dată când găsesc gunoaie aici. Și-a coborât privirea spre discurile negre, îmi imaginez că el le-a spart. Nu mai sunt bune de nimic acum. Maud, aruncă-le pe fundul șanțului pentru fasolea cățăritoare. Pentru drenaj.

— Bine, am spus eu. Dar mai întâi vreau să le asamblez la loc.

— De ce? Faci pietre de pavaj pentru gazon?

— Aș putea?

— Nu fi prostuță.

A râs și a pășit cu eleganță de pe un disc pe altul, cu coșul de rufe pe șold, până a ajuns la ușa bucătăriei. Am privit-o intrând, părul ei roșcat părând tern pe fundalul strălucitoarelor cărămizi roșu ale casei noastre.

Nu mi-a luat mult să asamblez piesele și mi-a plăcut să fac asta în soarele de iarnă, ascultând muzica porumbeilor care uguiau unul la altul. Era ca și cum aș fi făcut un puzzle, doar că, după ce am terminat, lipseau niște piese. Totuși, am putut citi etichetele: „Virginia”, „We Three”⁴ și „I’m Nobody’s Baby”⁵.

M-am așezat pe vine. Erau discurile favorite ale surorii mele, cele pe care i le cerea mereu lui Douglas să le pună. Și acum, iată-le sparte și îngropate printre resturi de rubarbă și ceapă. Nu-mi puteam imagina cine ar fi făcut asta și de ce. Am amestecat cioburile și le-am împrăștiat în șanțul pentru fasole, apoi m-am îndreptat spre casă și l-am văzut pe Douglas stând la fereastra lui. Pentru o clipă, m-am gândit că se uită la mine, dar câteva păsări și-au luat zborul din întunericul gardului viu, iar eu m-am răsucit exact la timp pentru a întrezări silueta unei femei îndepărtându-se grăbită.

— Trebuie s-o iau pe Katy în mai puțin de jumătate de oră, spune Helen punându-și haina în ciuda faptului că încă nu mi-am terminat înghețata.

O simt plăcută și rece pe limbă, dar nu-mi dau seama ce fel de gust ar trebui să aibă. După culoare, probabil că de căpșune. Înainte de plecare, va trebui să mă duc la toaletă. Mă întreb unde este toaleta doamnelor. Mă întreb dacă am mai fost vreodată la acest restaurant. Îmi amintește de încântătorul Chophouse, unde eu și Patrick obișnuiam să ne întâlnim pe vremea când îmi făcea curte. Nu era scump, nu avea mâncare exotică sau fețe de masă albe, dar totul era gustos și frumos prezentat. La prânz, eu veneam de la centrală pe jos și îl așteptam la o masă de la fereastră. Patrick lua un tramvai de pe cheiul unde se afla firma lui, care se ocupa cu întocmirea planurilor pentru reconstrucție, și sărea din el când ajungea, cu părul dat pe spate, cu obraji roșii și zâmbind de îndată ce mă zărea. Acum, nimeni nu îmi mai zâmbește așa.

— Mami, ai nevoie să te duci la toaletă?

Helen îmi ține haina.

— Nu, nu cred.

— Bine. Hai să mergem.

Nu e foarte mulțumită de mine. Este evident că am făcut ceva. A fost jenant? I-am spus ceva ospătarului? Nu-mi place să întreb. O dată, i-am zis unei femei că dinții o fac să arate ca un cal. Îmi amintesc că Helen mi-a spus că am zis asta, dar nu-mi amintesc s-o fi făcut.

— Mergem acasă? o întreb în schimb.

— Da, mami.

Soarele a coborât cât timp am mâncat, iar cerul are culoarea cernelii, dar indicatoarele rutiere încă se mai pot vedea prin parbrizul mașinii, iar eu mă pomenind spunând cu voce tare ce înseamnă fiecare:

— Cedează trecerea. Trecere la nivel.

Redu viteza.

Mâinile lui Helen se albesc pe volan. Nu vorbește cu mine.

Mă foiesc pe scaun, brusc conștientă că am vezica plină.

—

Ne ducem acasă?

Helen oftează. Asta înseamnă că am mai întrebat. În timp ce cotim pe strada mea, îmi dau seama cât de urgentă e nevoia mea. Nu mai pot aștepta.

—

Lasă-mă aici, îi spun lui Helen bâjbâind după mânerul interior al portierei.

—

Nu fi prostuță, ajungem imediat.

Cu toate astea, eu deschid portiera, iar Helen oprește mașina cu o frână bruscă.

—

Ce naiba crezi că faci? rostește ea.

Eu cobor din mașină și pornesc pe trotuar.

—

Mamă! strigă Helen, dar eu nu mă întorc.

Mă grăbesc spre ușă, cu trupul aplecat în față. La fiecare câteva secunde, trebuie să-mi încordez mușchii cu putere. Presiunea din vezica pare tot mai mare pe măsură ce mă apropiu de casă, iar eu îmi deschii în mers nasturii hainei, căutându-mi cu disperare cheia. După ce ajung în fața ușii, îmi mut greutatea de pe un picior pe altul, răsucind înnebunită cheia în broasca. Ceva o împiedică să se învârtă așa cum trebuie.

—

O, nu, o, nu! gem cu voce tare.

În cele din urmă, o simt intrând în locul potrivit și răsucindu-se. Mă năpustesc pe ușă și o trântesc în urma mea, lăsând geanta să cadă cu zgomot pe podea. Îmi încheștez mâna pe balustradă, mă grăbesc să urc scările, cu haina zburând după ce o dezbrac. Dar ajung prea târziu în baie. Cu mâna pe betelie, încep să urinez. Îmi dau repede pantalonii jos, dar nu am timp să fac la fel cu restul, așa că mă așez pe toaletă și fac pipi prin chiloții de bumbac. Vreme de câteva momente, mă prăbușesc cu capul în mâini, cu coatele pe genunchi, pantalonii uzi agățându-mi-se de glezne. Apoi, încet și cu greu, îmi dau jos pantofii și îmi trag de pe picioare țesătura groasă și udă, pe care o pun în cadă.

În casă, nici o lumină nu este aprinsă - nu m-am putut opri să le aprind -, așa că stau pe întuneric. Și încep să plâng.

Important este să fii organizat, să încerci să scrii totul. Elizabeth a dispărut, iar eu trebuie să fac ceva pentru a afla ce s-a întâmplat. Dar sunt atât de confuză. Nu sunt sigură când am văzut-o ultima oară sau ce am descoperit. I-am telefonat și nu mi-a răspuns. N-am mai văzut-o. Cred. Ea n-a venit aici, iar eu nu m-am dus acolo. Și mai departe? Presupun că ar trebui să mă duc la ea acasă. Să caut indicii.

Și să-mi notez orice gădesc. Important este să fii organizat. Am scris și asta.

Înainte de a ieși, verific de trei ori dacă am cheia la mine. Lumina palidă a soarelui cade pieziș pe gazonul de lângă mine în timp ce străbat aleea, iar mirosul brazilor mă face să mă simt optimistă. Cred că n-am mai ieșit de câteva zile. Ceva s-a întâmplat, iar Helen a fost agitată. Însă nu-mi amintesc nimic, ceea ce mă face să mă simt amețită. Mi-am pus o haină îmblănită peste un pulover pe care l-am îmbrăcat peste o rochie de lână, dar tot mi-e rece. Trec pe lângă Carrow's și mă văd în geam. Cu spatele încovoiat, arăt ca doamna Tiggy-Winkle⁶ fără țepi. În timp ce merg, verific dacă am pixuri în geantă și hârtie în buzunare. Verific din nou la fiecare câțiva pași. Cel mai important lucru este să scrii totul. Pentru o clipă, nu mi-e clar ce trebuie să scriu, dar traseul pe care mă aflu îmi aduce aminte. Trec pe lângă ultima casă din prefabricate, vopsită de proprietarul său într-o combinație bolnăvicioasă de verde cu galben. (Elizabeth râde de urâtenia ei și spune că, dacă ar reuși să găsească o replică din ceramică, ar valora o avere.) Apoi, prin spatele unui hotel, unde trotuarul este alunecos din cauza unui lichid tulbure (Elizabeth zice că sunt resturi de ceai aruncate după micul dejun), și pe sub frumoasa acacia care se întinde peste stradă dintr-o grădină plină cu melci (Elizabeth ia lăstari în fiecare an, dar nu s-au prins niciodată).

Casa lui Elizabeth este vopsită în alb și are geamuri duble. Perdelele dantelate o trădează că este casa unei pensionare, dar, desigur, nu pot critica asta pentru că și eu am așa ceva. A fost construită imediat după război, pe o stradă de case noi, iar zidul grădinii nu a fost schimbat niciodată. Primul proprietar a fixat cu ciment pietricele colorate deasupra lui, și nimeni nu le-a îndepărtat. Acum, lui Elizabeth nici prin cap nu i-ar fi trecut să le scoată. În adolescență, eram întotdeauna curioasă în legătură cu aceste case noi, iar pe asta mi-o aminteam în mod special datorită zidului cu pietricele.

Sun la ușă. „A răsunat în casa goală.” Propoziția îmi răsare în minte, dar soneriile întotdeauna răsună în case, nu-i așa? Goale sau nu. Am așteptat, apoi am băgat mâna adânc în unul dintre ghivecele pline cu pământ de pe treapta din față. De obicei, sunt pline cu flori, dar nici măcar o plantă veșnic verde n-ar răsări acum. Probabil că, anul acesta, Elizabeth a uitat să planteze bulbi. Îmi trag repede mâna. Nu-mi dau seama ce căuta în pământ. Bulbi sau altceva?

Privesc ușa și mă întreb de cât timp aștept aici. De cinci minute? De zece? Mă uit la ceas, dar nu mă lămurește cu nimic. Timpul este atât de elastic acum. Sun din nou și am grijă să-mi notez ora, apoi privesc minutarul cum se mișcă în cerc. După cinci minute, scriu „Nici urmă de Elizabeth” și încep să mă îndepărtez. Poate că *este* în vacanță,

după cum a sugerat cineva. Sau stă la fiul ei? Dar sunt sigură că mi-aș fi notat asta. Am astfel de bilețele vechi. Aceste fragmente de informații sunt lucruri despre care să porți o conversație, dar și informații importante pentru mine. „Știi că Elizabeth s-a dus în sudul Franței?” i-aș putea spune lui Helen. Sau „Elizabeth stă la fiul ei” i-aș putea zice Carlei. Genul acesta de informații sunt valoroase. În trecut, Helen a rămas treizeci de secunde în plus pentru așa ceva.

Așa încât știu că, de data asta, nu uit. Elizabeth trebuie să fi dispărut. Dar tot ce am reușit să stabilesc deocamdată - tot ce am dovedit - este că nu se află acasă în acest moment.

Când ajung la poartă, îmi vine un gând și mă întorc pentru a mă uita pe fereastra din față. Lipindu-mi nasul de sticla rece și făcându-mi palmele căuș de-o parte și de alta a ochilor, reușesc să văd prin perdea. Din cauza ei, camera pare încetoșată, dar reușesc să deslușesc fotoliile goale și pernele dolofane. Cărțile ei au fost aranjate cu grijă pe rafturi, iar colecția de vase, vase și castroane din majolică este aliniată pe polița căminului. „Nu se știe niciodată, spune Elizabeth întotdeauna după ce termină de râs văzându-mi reacția în fața urâteniei unei frunze turnate, plină de nervuri sau a unor solzi de pește greșos de complicați, una dintre ele ar putea valora o avere.” Desigur, ea nu vede lucrurile bine, ci doar întrezărește o vagă strălucire a culorilor, dar îi place cum se simt la pipăit. Animalele și insectele în relief. Își trece degetele peste contururile care se ridică din suprafața vasului, emailul fiind aproape la fel de fin ca pielea unei broaște, aproape la fel de alunecos ca pielea unui țipar. Trăiește cu speranța că va descoperi unul cu adevărat rar. Iar promisiunea banilor este sigurul motiv pentru care fiul ei îi îngăduie să le păstreze. Altminteri, ar ajunge în tomberon fără nici un fel de discuții.

Scot un pix gros și un pătrățel de hârtie de un galben aprins, pentru a-mi nota firavele descoperiri: „Foarte curat. Elizabeth lipsește. Toate luminile sunt stinse”. Dându-mă îndărăt, mă împiedic de un răzor de flori, iar piciorul mi se afundă în pământ, pantoful meu lăsând o urmă perfectă. Bine că n-am nici un plan criminal. Ocolesc cu grijă răzorul și mă îndrept spre laterala casei, ca să mă uit pe geamul de la bucătărie. Aici nu sunt perdele, așa că văd clar blaturile de lemn și chiuveta strălucitoare. „În bucătărie nu e mâncare, scriu eu. Nici pâine, nici mere. Nici vase murdare.” Nu este mare lucru, dar e ceva.

Mă întorc acasă prin parc. Nu plouă, așa că aș putea să iau o gură de aer proaspăt. Iarba este ușor înghețată și îmi face plăcere s-o aud trosnind sub picioarele mele. Undeva de partea cealaltă a estradei se află o adâncitură ca o gaură de meteor, plină cu flori și cu bănci. Helen o amenajase. A fost unul dintre primele ei contracte mari și, cu toate că nu-mi amintesc detaliile, știu că au trebuit să excaveze tone de pământ. Este un loc ferit și foarte înșorit, unde chiar și florile

tropicale se simt bine. Ea s-a priceput întotdeauna să facă lucrurile să crească. Și trebuie să știe care e cel mai bun loc pentru a planta dovlecei - să nu uit s-o întreb asta data viitoare când o văd.

M-am plimbat pe lângă această estradă vreme de peste șaptezeci de ani. Eu și sora mea obișnuiam să trecem pe-aici când ne duceam la filme. Adesea, aici cânta muzică în timpul războiului. Pentru a înveseli pe toată lumea. Șezlongurile erau scoase și pline cu bărbați în uniforme kaki, abia camuflați pe fundalul ierbii strălucitoare. Sukey încetinea pentru a asculta muzica și a le zâmbi soldaților - întotdeauna, cunoștea unul sau doi, pe care îi întâlnește la petrecerile dansante din Pavilion. Eu tot alergam de la ea la porți și înapoi, nerăbdătoare să aflu la ce film aveam să mergem. Îmi doresc să pot alerga și acum la fel, dar nu m-ar ține răsuflarea.

Ajunsă la treptele de la ieșirea din parc, mă opresc pentru a mă uita în urmă. Cerul s-a întunecat, iar o siluetă îngenunchează pe iarbă. Faptul că aud un băiat strigând la cineva de pe estradă mă face să mă grăbesc tremurând către stradă. Pe a treia treaptă în jos se află o pietricică strălucitoare. Piciorul îmi alunecă. Încerc să apuc balustrada, dar nu reușesc.

Unghiile mele zgârie peretele din cărămidă, iar geanta mi se balansează larg, trăgându-mă după ea. Aterizez greoi, pe o parte, încheștându-mi mușchii maxilarelor din pricina durerii din braț. Sângele îmi gonește prin corp de parcă n-ar ști unde trebuie să se afle, iar eu mă pomenesc că mă holbez în gol, cu ochii larg deschiși, cu ochi care se sting.

Încet, șocul dispare, iar eu pot clipi din nou, dar sunt prea obosită pentru a mă ridica imediat, așa că mă rostogolesc pe spate și mă odihnesc un minut. Văd partea de jos a balustradei ruginite, iar dedesubt, acea imagine granulatată care înfățișează o vulpe. În pliurile palmei am pământ, deși nu-mi dau seama de unde, iar muchiile ascuțite ale treptelor mi se înfig în spinare. Cel puțin, am căzut în cele din urmă. Aceste trepte m-au îngrijorat întotdeauna. Și nici nu m-am lovit la cap, deși laterala trupului și cotul mi s-au izbit de scări, iar mâine, voi avea vânătăi. Le simt întinzându-mi-se pe sub piele, pătându-mă ca niște suc de mure. Îmi amintesc cât de mult îmi plăcea să-mi studiez vânătăile când eram copil, pe cele negre și bleumarin, formele ca de nori pe care le căpătau. Mereu îmi găseam vânătăi pe șolduri din cauză că mă loveam de mobilă sau unghiile purpurii din pricină că îmi prindeam degetele în calandru. O dată, prietena mea, Audrey, a alunecat în timp ce hoinărea, rămânând atârnată pe marginea East Cliff, iar eu m-am ales cu o dungă neagră pe piept după ce m-am sprijinit de balustradă ca s-o trag. Și au mai fost vânătăile pe care mi le-a făcut femeia aceea nebună după ce mă urmărise până acasă.

Fusesem trimisă să cumpăr alimente și am găsit-o la tețghea. I-a șoptit ceva băcanului după ce i-am cerut o conservă de piersici și rația de grăsime pentru gătit a mamei, iar eu m-am ținut departe de ea până când lucrurile au fost cântărite și ambalate, privind un colț al tavanului magazinului. Se simțea un ciudat miros de anason, iar eu mi-am dat cumva seama că venea de la nebună, deși poate că era de la lemnul dulce aflat pe pervaz. Am plătit și am ieșit ținând cumpărăturile la piept, și așteptam să treacă tramvaiul, ca să pot traversa, când m-am pomenit brusc cu o lovitură puternică în umăr. Inima mi-a zvâcnit, iar din gât am scos un șuierat.

Ea era. Mă urmărise afară și mă lovisese cu umbrela. Întotdeauna avea o umbrelă la ea, un obiect ponosit, de culoarea cernelii, pe jumătate desfăcută, într-un fel care o făcea să arate ca o pasăre rănită. Obişnuia să oprească autobuze postându-se în fața lor și fluturându-și umbrela, apoi își ridica rochia și își arăta chiloții. Se spunea că era așa din pricină că fiica ei fusese lovită și omorâtă de un autobuz, înainte de război. Oamenii vorbeau despre asta în șoaptă sau glumeau pe furis, dar, dacă puneai întrebări, îți spuneau să taci, să nu te bagi, pur și simplu să te ții departe de ea, de parcă avea vreo boală molipsitoare.

Tramvaiul aproape trecuse când - *bang!* - ea mă lovi din nou. Am traversat drumul în fugă. Ea a venit după mine. Am alergat pe strada mea, din cauza panicii scăpând conserva de piersici, iar ea m-a urmărit strigând ceva ce n-am deslușit. Am intrat pe ușa de la bucătărie strigând-o pe mama, iar ea s-a grăbit să iasă pentru a o alunga pe femeie și a recupera feliile de piersici.

— Ți-am spus mereu să nu te uiți la ea, să nu vorbești cu ea, să păstrezi distanța, mi-a zis mama după ce s-a întors.

— I-am spus că făcusem toate astea, însă ea tot mă fugărise. Ei bine, n-am mai văzut-o niciodată la băcănie. Probabil că ar trebui să chemăm un polițist, dar îmi pare totuși rău pentru ea. Presupun că nu-i place să vadă fete, a rostit mama privind pe fereastră, ca să vadă dacă femeia mai era acolo. Pentru că fata ei a fost ucisă de acel autobuz.

„E vina mea că sunt fată”, am gândit eu. Dar, mai târziu, m-am întrebat dacă nu cumva doar îi fusese foame și ar fi vrut rațiile mele. Timp de câteva săptămâni după aceea am avut o vânătăie pe umăr, neagră pe pielea mea albă. Avea aceeași culoare ca umbrela nebunei,

de parcă lăsase o parte din ea pe mine, o pană dintr-o aripă frântă.

L-am sunat pe doctor. Carla mi-a spus să n-o fac, dar unul din brațe mă durea foarte tare. Cred că era posibil să fie un simptom a ceva mai îngrijorător. Ea zice că așa se simt toți bătrânii dimineața. N-a folosit cuvântul „bătrâni”, dar știu că la asta se referă. Când își dă seama că totuși i-am telefonat doctorului, o sună pe fiică-mea, ca să-i spună să vină și să mă facă să renunț.

— Pentru numele lui Dumnezeu, mamă, ți s-a cerut să-l lași în pace pe bietul om, zice Helen șezând pe bancheta de la geam și uitându-se după el.

— Dar, Helen, sunt bolnavă, rostesc eu. Cred că sunt bolnavă.

— Așa ai spus și data trecută, dar n-ai nimic. Pur și simplu, nu mai ești tânără, iar doctorul nu poate face nimic în privința asta. Of, uite-l că vine. Sare de pe banchetă și se duce să deschidă ușa din față.

Stau de vorbă în hol, dar nu deslușesc ce zic.

— Ei bine, doamnă Horsham, rostește el intrând în cameră și înfășurând căștile unui Walkman, sau ce-or fi ele. Sunt foarte ocupat în dimineața asta. De ce ați vrut să mă vedeți?

Este tânăr doctorul meu. Foarte tânăr și foarte frumos, cu părul negru căzându-i pe frunte. Îi zâmbesc, dar el nu-mi zâmbeste.

— Mă simt bine, spun eu. Ce-i cu agitația asta?

El expiră pe nas, un sunet nerăbdător, ca un animal care caută mâncare.

— Ați sunat la cabinet, doamnă Horsham. Ați zis că aveți urgent nevoie de o vizită la domiciliu. Se uită la Helen, apoi se așază, îmi ia încheietura în mână lui și o apasă uitându-se la ceas. Vă amintiți despre ce era vorba? mă întreabă

el. Ați sunat destul de frecvent în ultima vreme. Iar oamenii, de obicei, nu solicită vizite la domiciliu dacă se *sînt bine*.

Din spatele lui, Helen clatină din cap spre mine.

— N-am sunat des, spun eu încă uitându-mă la Helen.

— Asta nu-i tocmai adevărat, nu-i așa? rostește el scriind ceva într-un blocnotes. De fapt, ați sunat de douăsprezece ori în ultimele două săptămâni.

De douăsprezece ori? Probabil că mă confundă cu altcineva - trebuie că legătura s-a făcut greșit sau telefonista a notat greșit numele persoanei.

— Ei bine, nu sugerez că inventați, nici prin cap nu-mi trece, dar mă întreb dacă nu cumva altceva se petrece aici. Scoate o mică lanternă. Poate că nu e ceva strict medical.

— Îmi pare rău, spun eu ferindu-mi ochii de lumină, care este ca o muscă bâzâindu-mi prin față. Dar chiar nu cred că e posibil să fi fost eu cea care a sunat de atâtea ori. În general, sănătatea mea este foarte bună.

— Știu că e foarte bună, zice el punând o mână pe fruntea mea, pentru ca să nu-mi pot feri capul, și îndreptând lanterna spre unul dintre ochii mei. Tocmai de aceea este puțin cam frustrant să fiu chemat de dumneavoastră când există oameni cu adevărat bolnavi pe care trebuie să-i văd.

Nu știu ce să cred, nu mă pot concentra cu această lumină tot mișcându-se pe pielea mea, dar el îmi spune că trebuie să deschid ochii.

— Nu înțeleg, rostesc eu. Nu sunt ca prietena mea Elizabeth. Ea aproape că nu poate ieși din casă. În vreme ce eu...

— În vreme ce dumneavoastră sunteți într-o formă excelentă pentru vârsta pe care o aveți. Știu.

Bagă lanterna în buzunar, iar eu mă încrunt la el. Preț de un minut, nu-mi dau seama de ce a venit.

— Dar am vrut să vă spun, domnule doctor, zic eu. Prietena mea Elizabeth. A dispărut.

— O, mamă! Nu începe din nou cu asta, se grăbește Helen să intervină. Îmi cer scuze, este o obsesie de-a ei în ultimul timp. I-am spus că o să aflu ce s-a întâmplat.

— Nu e o obsesie. Nu știu de când a dispărut...

— Sunt sigur că prietena dumneavoastră o să vă contacteze. Trebuie să vă relaxați și să-i lăsați familia să aibă grijă de ea. În regulă? Relaxarea este cheia. Bine. Trebuie să mă duc la ceilalți pacienți ai mei. Își ia trusa și se întoarce spre Helen. Văd că, săptămâna asta, a făcut și un test de sânge. Îmi aruncă o privire scurtă. Poate că ați dori să aranjăm o evaluare a facultăților mintale. La un moment dat.

Deja își bagă în urechi micile căști atașate de fire, în timp ce vorbește cu Helen, iar eu mă întreb în treacăt ce anume ascultă. Îmi fac mâinile căuș la urechi, încordându-mă pentru a auzi muzica propriei circulații sangvine, asemănătoare zgomotului mării, cântecul sângelui meu. Însă mâinile nu funcționează la fel de bine ca scoicile, nu creează ecoul potrivit, sau ce-o fi. După ce-l conduce pe doctor, Helen se întoarce și se așază pe brațul fotoliului meu.

— Mami, nu trebuia să-ți acoperi urechile, spune ea. N-a țipat. Dar îmi promiți că n-o să mai telefonezi la cabinet? Și că încetezi cu toate aiurelile astea despre Elizabeth?

Nu-i răspund.

— Mami? Mă apucă de braț, iar eu

tip. Ce s-a-ntâmplat? Întreabă ea ridicându-mi mânăca.

Vânătaî îmi pătează brațul, întinzându-se în jurul cotului, desfăcându-se ca niște aripi.

— Dumnezeule! De ce nu i-ai spus doctorului despre asta? rostește ea coborându-mi mânăca. O să-l sun și o să-l rog să se întoarcă.

— Nu, nu-l suna, îi zic eu. Nu suport musca aia în fața mea. Nu-l mai vreau aici.

— Îmi pare rău. Helen se lasă pe vine în fața mea. Îmi ia mâna. Îmi pare rău că nu te-am crezut. Îmi pare rău că nu i-am spus doctorului să te examineze cu atenție. Mami, cum ai căpătat vânătaiele astea?

— A fost o umbrelă, răspund eu, dar de fapt nu-mi aduc aminte.

Ea se așază și îmi mângâie mana vreme de câteva minute, iar eu îmi strâng degetele peste ale ei, simțindu-i pielea din jurul degetelor înroșită și asprită din cauza scormonirii pământului. De mult timp n-am mai fost atât de apropiate.

— Am stat alături de ea și am ținut-o pe mama de mână când a murit, rostesc eu, deși intenționasem să păstrez acest gând pentru mine.

— Nu ești pe moarte.

— Știi. Dar mi-am amintit de asta, atâta tot. A murit fără să știe. Eu nu vreau să mor așa.

Helen se ridică puțin.

— Fără să știe ce, mami?

— Ce s-a întâmplat cu Sukey. Îi strâng degetele. Acesta este motivul pentru care vreau s-o găsesc pe Elizabeth.

Helen suspină și-mi dă drumul la mână.

— Ar fi timpul să plec. Vrei să-ți iau ceva?

Îi spun că n-am nevoie de nimic, dar apoi mă răzgândesc.

— Aș vrea un pulover nou.

În una dintre ultimele dăți când Elizabeth s-a dus la cumpărături, înainte ca vederea să i se strice prea tare, înainte de a

înceta să iasă din casă, mi-a cumpărat un etui de ochelari din mătase. Îl remarc ori de câte ori deschid geanta. Mătasea de culoare deschisă captează lumina, iar răceala materialului îmi amintește de prezența ei ori de câte ori îmi scot banii sau caut abonamentul de autobuz. Îmi țin în el ochelarii de rezervă. În realitate, am nevoie de ochelari doar când citesc, dar, după ce ajungi la o anumită vârstă, te pun să-i porți tot timpul. Fac parte din uniformă. Altminteri, cum să știe că ești un bătrân senil? Vor să ai elementele distinctive corespunzătoare pentru a putea fi diferențiat de oamenii care au decența să nu fi împlinit șaptezeci de ani. Dinți falși, aparat auditiv, ochelari. Mi s-au dat toate astea.

Înainte să ieșim din casă, Helen se asigură întotdeauna că le am pe toate. Se uită în treacăt dacă am dinții, însă de ochelari face mare caz. Am impresia că ea crede că voi începe să mă lovesc de lucruri dacă uit să-i iau. Așa că am mereu o pereche prinsă de lăntșorul de la gât - pregătiți în caz că vreau să citesc ceva. În clipa asta, nu-mi sunt de mare ajutor. Caut un pulover. Cu o culoare drăguță, practică și din lână subțire.

Așa cum obișnuiam să purtăm. Dacă reușesc să-mi păstrez acea imagine în minte, nu cred că voi uita ce caut. Dar încă n-am găsit ce vreau și sunt gata să renunț.

Scotocesc într-o ladă mare, plină cu șosete, încovoiată peste marginea ei, cu brațele pierdute printre articolele vestimentare. În minte îmi apare imaginea mamei îndesând niște haine într-o valiză, dar dispare rapid.

— Nu înțeleg de ce este atât de dificil să găsești un pulover *normal*.

Helen și Katy suspină, iar eu mă întreb de cât timp umblăm prin magazine, de cât timp căutăm. Am început să regret această ieșire. Păcat, pentru că îmi plăcea să fac cumpărături, însă magazinele sunt altfel acum, totul este amestecat, vraște. Sunt atât de multe culori bizare. Cine poartă lucrurile astea de un portocaliu strălucitor? Probabil că arată ca niște drumari. Se pare că tinerii poartă aproape orice.

Uită-te la Katy! Pare ciudat să am o nepoată cu „piercinguri”, dar probabil că alți adolescenți nu consideră că iese cu ceva în evidență. Poate că și eu aș avea „piercinguri” dacă aș fi tânără. Se sprijină de un suport cu umerașe pe care sunt fuste înflorate, imitându-mi poziția. Numai Helen stă complet dreaptă, în mijlocul culoarului, silindu-i pe ceilalți cumpărători s-o ocolească.

— Mamă, ți-am arătat o sută de pulovere, spune ea. Nu ți-a plăcut nici unul. Nu mai avem ce să-ți arătăm.

— Nu se poate să fi fost o sută.
Exagerarea lui Helen mă
enervează. Dar acolo? în cutia aia
n-am căutat.

Arăt spre cealaltă parte a raionului cu haine pentru femei.

— Bunico, de acolo am venit.

Sigur că da. Chiar așa?

Katy se desprinde de suportul cu fuste și ia un pulover crem de
pe un umeras aflat lângă ea.

— Uite, ăsta-i drăguț. Și are o culoare
potrivită.

— Are striatii. Nu-mi place. Clatin din
cap. Nu înțeleg. Tot ce vreau este
un pulover rotund la gât. Nu polo,
nu în V. Călduros, dar nu prea
gros.

Katy rânjește către maică-sa înainte de a se uita la mine.

— Da, și să nu fie prea lung, dar nici
prea scurt...

— Exact. Jumătate din pulovere nici
măcar nu-ți acoperă buricul. Și știu
că râzi de mine, Katy, spun eu, deși
îmi dau seama de asta abia după
ce încep să-i răspund. Dar nu cer
prea mult, nu-i așa? Un pulover
normal.

— Și o culoare *normală*. Negru sau
bleumarin, sau bej, sau...

— Mulțumesc, Katy. N-ai decât să
râzi, dar nu te poți aștepta să port
una dintre aceste culori ciudate.
Roșu-brun sau magenta, sau
albastru-verzui, sau cum or fi.

Nu mă pot abține să nu zâmbesc. E plăcut să fiu tachinată. Și
Elizabeth mă tachinează adesea. Mă face să mă simt umană. Cel puțin
cineva presupune că sunt suficient de inteligentă pentru a pricepe o
glumă.

Nepoata mea râde, dar Helen își cuprinde capul în mâini,
studiind nesfârșitele standuri cu haine.

— Mami, nu-ți dai seama că să găsim
un pulover care să aibă lungimea,
grosimea, culoarea, tăietura la gât
și Dumnezeu știe ce altceva mai
vrei este o sarcină imposibilă?

— Nu văd de ce. Când eram tânără, găseam mereu puloverul potrivit. Pe vremea aceea, aveai de unde alege.

— Când... În perioada raționalizării? Mă îndoiesc.

— Ba chiar așa era. Sau cel puțin găseai mereu pe cineva care să-ți facă ce doreai. Iar Sukey obișnuia să-mi aducă haine frumoase.

Sora mea se îmbrăca întotdeauna foarte elegant, mai ales după ce s-a măritat. Modifica lucrurile și le făcea ca noi, desigur, dar mama tot se întreba de unde avea bani, ca să nu mai vorbim de cupoane, iar tata clătina din cap și vorbea despre piața neagră. O dată, am primit de la ea un încântător bolero din catifea. L-am purtat mult prea des, cu cele mai banale ocazii, iar mai târziu, mi-am dorit să-l fi păstrat pentru momente deosebite. Îl purtam ultima oară când am văzut-o.

— Intrase pe ușa de la bucătărie, în timp ce eu tăiam pâinea, îmi dădusem jos uniforma de școală și îmi pusesem o rochie și boleroul, dar nu puteam rivaliza cu taiorul ei de culoarea oului de rață și cu buclele stil Lana Turner. Era cu șapte ani mai mare decât mine și de zece ori mai sofisticată.

— Bună, Maud, a spus ea și m-a sărutat pe creștet. Unde-i mama?

— Își mai pune un cardigan. Tata s-a dus să ia pește și cartofi prăjiți.

Sukey încuviință din cap și se așază la masă. Am pus ceainicul într-o rază de lumină, gândindu-mă că astfel va rămâne cald puțin mai mult. De obicei, bucătăria noastră era întunecată până cu puțin înainte de apusul soarelui, când razele sale reușeau să treacă prin deschizăturile din densul gard viu de muri aflat în curtea din spate. Obișnuiam să ne planificăm masa de seară astfel încât să prindem acele ultime momente de soare.

— Douglas este aici? În timp ce puneă întrebarea, Sukey se aplecă puțin, pentru a se uita pe hol, către scări. Doarme aici în noaptea asta?

— Desigur. De ce n-ar face-o? am râs eu. E chiriașul nostru. Plătește ca să doarmă aici.

Mi-am ridicat ochii de la cămile pe care le puneam pe masă. Sukey nu râdea - chipul îi era palid, iar ea nu părea să poată sta locului. Și-a răsucit verigheta pe deget și a petrecut o veșnicie aranjându-și jacheta pe spătarul unui scaun.

— M-am gândit că aş putea să rămân, făcu ea în cele din urmă, apoi probabil că și-a dat seama că o priveam fix fiindcă a zâmbit brusc. Este chiar atât de ciudat? De în neregulă?

Întrebările au părut puse cu sinceritate.

— Nu, am răspuns eu. Poți sta în camera mea. Patul tău încă e acolo.

Mama a coborât scările și a intrat în bucătărie, salutând-o pe Sukey și sărutând-o.

— Tatăl tău vine cu peștele într-un minut, a zis ea. Bea o cană cu ceai. Toarnă-l, te rog, Maud.

— Mulțumesc, Polly, a spus Sukey ca întotdeauna când eu făceam ceaiul.

— Să-ți fac patul?

— Las-o baltă, Mopps, a zis ea cu voce joasă. Mai întâi, trebuie să mă gândesc.

Am turnat ceaiul având impresia că îmi scăpase ceva. Tata a sosit, și noi am pus peștele și cartofii fierbinți pe farfurii, mirosul înțepător de oțet ridicându-se odată cu aburul. Sukey părea mai calmă, dar lingurița de ceai i-a scăpat din mână când mama a întrebat-o ce mai face Frank.

— Destul de bine, a rostit ea. În seara asta, pleacă, duce un transport la Londra. Acum, ei încarcă duba, de aia n-a putut să vină. Sunt atâția oameni care se întorc la casele lor.

Soțul lui Sukey moștenise afacerea părinților săi, transportarea de mobilă, iar în toată perioada războiului, îi ajutase pe oameni să-și mute lucrurile din casele bombardate în locuințe noi. Acum, îi ajuta să se întoarcă de unde veniseră.

— Nu vrei să vii să iei cina aici, când el lipsește? a întrebat-o tata. Ar fi plăcut să te vedem mai des.

— Da, aş vrea să vin. Doar când Frank e plecat. Casa aia este atât

de mare și pare aiurea să mănânci singur, nu-i așa?

— *Cu siguranță*, a rostit Douglas intrând în bucătărie. Colecționa expresii americane din filme și le folosea cât de des putea. Era enervant, dar și mama, și Sukey îmi spusese să nu mă supăr pentru că el își pierduse mama într-un bombardament nocturn. Ce mai faci, Sukey? a întrebat el ocupându-și locul la masă și începând să mănânce.

— Bine, mersi, Doug.

Am mâncat repede fiindcă nu doream să ni se răcească peștele și cartofii. Tata ne-a spus că i se va schimba tura deoarece un alt muncitor se întorsese din armată, apoi a comparat traseul său poștal cu livrările de lapte pe care le făcea Douglas, iar mama s-a plâns despre coada de la măcelărie. Eu îi ascultam doar pe jumătate, atenția fiindu-mi distrasă de Sukey, iar apoi, de Douglas. Nu mă puteam abține să nu încerc a ghici unde va plasa următoarea expresie americană. Îi ieșeau ciudat de distorsionate de accentul lui de Hampshire.

— Mă gândeam să merg pe Tub Street, la *cinema*, a spus el după ce a terminat de mâncat.

Se uita la Sukey, iar ultimele raze de lumină lăsausă se vadă locurile de pe fața lui unde barba încă nu-i crescuse. Pe obraz avea un petic de piele roz, în formă de C, iar sub bărbie, un altul.

— Atunci, pa, a rostit Sukey deschizându-și pudriera și apăsându-și buretele pe nas.

Și l-a trecut expertă peste frunte, amintindu-mi de promisiunea ei că mă va învăța cum să folosesc fardurile, iar Douglas a privit-o un moment, înainte de a ieși să-și ia haina din hol. „Măcar dacă ar exista un soi de fard pentru Douglas, am gândit eu, o pudră care să-i completeze barba.”

După ce mama s-a ridicat, ca să strângă masa, iar tata s-a dus să arunce la tomberon ziarul murdar de grăsime, m-am aplecat spre Sukey.

— Rămâi aici, în seara asta? am întrebat-o eu. În timpul cinei, mă gândisem și găsisem câteva explicații posibile. S-a întâmplat

ceva între tine și Frank?

Ea a clătinat din cap.

— Ți-am spus, Mopps, trebuie să mă gândesc. De fapt, mai bine m-aș întoarce acum. Pa, mamă, tată. Pe curând.

Aproape că ajunsese la ușă când mi-am amintit.

— Am un cadou pentru tine, Sukey.

Mi-a zâmbit - pentru prima oară, un zâmbet autentic, așa cum trebuia.

— Este pentru părul tău, am rostit eu stricând parțial surpriza.

Sâmbătă, cumpărasem doi piepteni la fel de la Woolworth's, unul pentru ea, altul pentru mine. Erau niște imitații de бага, cu niște păsări turnate grosolan pe ele, dar, când le țineai în lumină, aproape că păreau să dea din aripi.

— Este frumos. Mulțumesc, iubito, a spus ea desfăcând hârtia și înfigându-și pieptănul în părul de deasupra urechii.

M-a sărutat înainte de a ieși pe ușă, iar eu încă mai aveam rujul ei pe frunte când Douglas s-a întors de la film. A râs în timp ce mi l-a șters cu degetul mare. Îmi amintesc că m-am gândit că e amuzant pentru că, atunci când m-a tachinat în legătură cu el, a menționat nuanța exactă: Victory Red⁷.

— Vă pot ajuta cu ceva?

Fata de la raionul cu farduri pare ternă pe fundalul sticlei luminate, îmbrăcată în alb, cu fața în diferite nuanțe de bej. Peste tot în jurul ei sunt pudriere aurii și transparente, deschise ca niște scoici.

Ceea ce îmi trebuie mie este jumătatea de jos a uneia argintii cu albastru, dar n-o voi găsi aici.

— Vreau un ruj, îi spun eu fetei.

Ea încuviințează din cap și face un gest apatic către un stand din plastic.

-Victory Red, rostesc eu.

Mirosul dulce și umed din asemenea locuri este copleșitor. Mă simt de parcă respir prin melasă. La un metru distanță, Helen și Katy încearcă diverse parfumuri, strâmbându-se și tușind. Caută un cadou pentru Carla deoarece a făcut ceva sau n-a făcut ceva, sau fiindcă eu am făcut ceva.

Fata privește standul cu rujuri, scoate câteva tubulețe și le pune la loc cu bruschete. Acestea se lovesc sonor de plastic.

— Nu cred că avem așa ceva, spune

ea. Ce părere aveți de asta?

Îmi arată un cilindru strălucitor, pătrășos. Pe etichetă scrie „Seductive Scarlet”⁸. Sună promițător. Îl iau și trag o linie pe dosul palmei mele, iar culoarea intră în riduri.

— Da, este drăguț, zic eu dându-i-l înapoi. Dar aș prefera Victory Red. Aveți?

— Îmi pare rău, nu avem nuanța asta.

Zâmbește și se sprijină de tejghea. Se simte un miros acru de sub parfum, ceea ce mă face să cred că uniformele de la magazin sunt din nailon.

— Serios? Ce neplăcut. De ce n-o aveți?

— Este puțin cam demodată. De ce nu-l luați pe asta?

Vreau să-i cer părerea lui Katy, dar n-o văd. Și nici pe Helen. Trec pe lângă alte tejghele strălucitoare. Nici urmă de ele. Lumina scade când intru într-un alt raion, plin cu genți din piele strălucitoare și bijuterii ieftine. Standurile sunt de două ori mai înalte decât mine și ticsite cu obiecte care reflectă lumina spoturilor în ochii mei. Muzica urlă, cuvintele par să se rostogolească haotice din gura cântărețului, iar eu simt că îmi pierd echilibrul.

Mă agăț cumva de un stand pe care se află lungi șiraguri de mărgele. Unul dintre ele mi se înfășoară pe un nasture de la haină, altul mi se prinde de lăntșorul ochelarilor. Măinile nu-mi sunt suficient de sigure pentru a le desprinde, iar cu cât trag mai mult, cu atât e mai rău. Încep să mă gândesc că voi rămâne pentru totdeauna captivă aici. Sudoarea mi se prelinge pe șira spinării. O fată vine spre mine - nu Katy iar o senzație bruscă de panică mă face să-mi rup nasturele hainei. Renunț la ochelari, care încă sunt prinși de mărgele, legându-se cu tristețe și lovindu-se de stand, și mă retrag spre o scară rulantă, împiedicându-mă de marginea unei trepte și înșfăcând balustrada pentru a nu-mi pierde echilibrul. Pe dosul palmei am o dâră de ruj care îmi sufocă pielea și o șterg cu cealaltă mână, stăpânindu-mi umbra unui fior. Întotdeauna am detestat cum se întinde chestia asta.

În raionul unde ajung se vând articole de bucătărie și sticlărie. Ricoșând de suprafețele dure, muzica este atât de puternică, încât abia pot gândi. Nu mai am ochelarii, așa că bag mâna în geantă pentru a căuta etuiul din mătase de culoare deschisă. Această a doua pereche de ochelari buni îmi dă o senzație ciudată și mi-i tot potrivesc pe nas în timp ce rățăcesc printre rafturile cu veselă. Nu-mi dau seama ce caut aici și nu-mi vine nici o idee. Vazele din cristal și tăvile ceramice pentru lasagna nu-mi dau nici un indiciu. Mă opresc și citesc

O femeie cu păr portocaliu și înfioat îmi aruncă o privire ciudată în timp ce trece pe lângă mine. De cât timp mă aflui aici? Nu văd cât e ora. Este posibil să stau lângă acest raft de ore întregi. Dacă aș reuși să găsesc pe cineva din personal... O aud pe o vânzătoare întrebând pe cineva dacă are nevoie de ajutor, dar nu văd peste standuri și nu-mi dau seama din ce parte se aude vocea.

Mă grăbesc într-o direcție, dar nu e nimeni acolo, așa că mă îndrept în direcția opusă. Când cotesc, geanta mi se agață de ceva de pe marginea unui raft. Aud ceva spărgându-se. Încremenesc. „Cristal Waterford”, citesc de pe eticheta raftului.

O! O femeie în uniformă de culoare albastru-închis a magazinului vine în grabă lângă mine. Ați spart această vază. Uitați-vă, e bucățele. Va trebui s-o plătiți, spune ea. Costă 120 de lire.

— Va trebui să-l chem pe șeful de raion. Vă rog să așteptați aici.

— Ce să fac? Să-i iau adresa? spune femeia întorcându-se.

Nu mi-o amintesc. Ea crede că mint, dar nu mint. Nu-mi pot aminti propria adresă. Nu-mi pot aminti propria adresă.

— Femeia se uită neîncrezătoare la mine.
Ați venit aici cu cineva? mă
întreabă ea. Cu cine? I-am putea
apela.

Deschid gura, dar nu-mi amintesc nici asta.

— În regulă. Veniți cu mine, spune ea.

Își pune mâna pe brațul meu și mă conduce prin magazin. Nu-mi dau seama unde mergem. Străbaterăm un raion plin cu paturi din acelea pe care se stă, confortabile, elastice, și tânjesc să mă prăbușesc pe unul dintre ele. În cele din urmă, ajungem la un birou înalt.

— Acum, vă amintiți cu cine ați venit? Țipă ea de parcă aș fi surdă.

Îi spun că nu-mi pot aminti, iar stomacul mi se strânge.

— Trebuie să-mi dați un nume, ca să pot apela pe cineva.

Țipă în continuare. Nu pot gândi dacă Țipă. Un bărbat în salopetă, care împinge un cărucior cu păpuși ce par mutilate ciudat, se oprește.

— La naiba, Grace, rostește el. Ce faci?

— Avem o vază spartă la Sticlărie, iar această doamnă este confuză, iar eu nu știu pe cine să apelez, ca să vină s-o ia, zice ea fără să-și coboare vocea prea mult.

Ne aflăm în apropierea unui stand cu televizoare. Licăritul ecranelor, ca o mie de păsări dând din aripi, mă amețește. Mă fac să mă gândesc la Sukey înfigându-și pieptănul în păr și la gardul viu de lângă casa noastră, și la femeia fugind de privirea lui Douglas.

— Anunță numele ei și spune că se află aici, zice bărbatul. Se întoarce spre mine. Cum te cheamă, scumpo?

Pentru o clipă, am impresia că am uitat și asta. Dar apoi mi-l amintesc, iar în clipa următoare, aud vocea femeii rostindu-l la difuzor. Așteptăm. Nu știu cât de mult. Femeia se duce să stea de vorbă cu cineva, iar eu văd în depărtare acele paturi pe care se stă. Cu siguranță, nimeni nu se va supăra dacă mă duc să mă odihnesc puțin.

Primul lângă care ajung este „Prima Sudeley Sofa, mare, cu tapițerie brodată”. E încântător și confortabil. Mă cufund în el. Mă simt atât de ușurată că stau jos, încât sunt în pericol să ațipesc.

Un anunț brusc și zgomotos mă trezește. Ceva legat de reduceri la covorașele de baie. Mă ridic de pe sofa și rămân locului un minut.

— O, mami! Unde Dumnezeu ai fost? rostește Helen ieșind dintr-un lift. Te-am căutat peste tot.

Mă ia de braț și intrăm amândouă în lift. Încă mă ține de braț, dar nu se uită în ochii mei în nici una dintre oglinzile care acoperă

pereții. Sticla maronie îi accentuează încruntarea. Este supărată pe mine. Spune că o îngrijorez când umblu aiurea. Interesant cum se întoarce roata. Când era copil, Helen mereu fugea de-acasă. Îi găseam în ghiozdan pulovere de schimb, mere lovite și scoicile preferate. Dacă nu observam acest semn, trebuia să mă duc s-o caut pe câmp. Când Patrick s-a întors din Orientul Mijlociu, l-am lăsat pe el să se ocupe de asta și nu m-am mai ostenit să-i scot lucrurile din geantă sau s-o caut. Și-a dat și ea seama, a știut că îi ignoram repetatele acte de rebeliune. Și am plătit pentru asta când a devenit adolescentă. Acum, mi se pare ciudat să mă gândesc că ea este copilul care a rămas aici, iar fiul meu, Tom, care detesta să-și petreacă o noapte departe de casă, și-a făcut o viață în altă țară.

Am zărit-o pe Katy când ușile liftului s-au deschis, un paznic privind-o în timp ce ea își vopsea fiecare unghie cu oja de altă culoare, din niște testere aflate pe o teighea. Bărbatul s-a uitat la mine când am trecut pe lângă el și a părut pe cale să spună ceva. Am simțit brusc că îmi amintesc ceva, deși nu mi-am dat seama clar ce anume.

— Cred că este posibil să fi rupt sau să fi spart ceva, rostesc eu în timp ce ieșim în stradă.

— Nu, mamă, nu ți-ai rupt brațul, ai doar niște vânătăi, îți amintești?

— Am fost acasă la Elizabeth. Vezi?
spun eu arătându-i Carlei notițele
mele.

Nu se uită. Trântesc hârtițele pe măsuță și puțin lipsește să nu
vărs ceaiul meu de dimineață.

— Și? Nu era acasă.
— Nu, dar nici nu se vedea vreo urmă
de ea.

Carla întoarce o pagină din mapa îngrijitoarei. Astăzi, s-a dat cu
un soi de parfum floral, care se răspândește în jurul ei la fiecare
mișcare.

— Era altcineva acolo? Întreabă ea
după ce termină de scris. Ochii i se
lărgesc o clipă, și îmi dau seama că
va urma o poveste sinistră. Am
auzit că au fost cazuri când tineri
drogați s-au mutat în casele
oamenilor în vârstă, zice ea. În
Boscombe, au încuiat un bătrân în
camera lui și și-au chemat toți
prietenii drogați să-i distrugă casa,
și... Face o pauză, fluturându-și o
mână... au făcut orgii.

— Îmi privesc notițele.

— Dar casa era foarte curată, rostesc
eu.

— Carla pune mapa pe masă.

— Ei bine, a fost o femeie în vârstă pe
care au legat-o într-o pivniță, iar
hoții i-au luat totul și apoi au
torturat-o și au încuiat-o, și nimeni
n-a știut că era acolo. Zile în șir.

— Am privit chipul Carlei în timp ce
vorbea. Sprâncenele i se ridicau și
coborau, iar vârful nasului i s-a
făcut roz. Mă întreb de ce este atât
de preocupată de oamenii vârstnici
care sunt încuiați în camere. Nici
unul dintre aceste scenarii nu pare

plauzibil, dar o să mi le notez totuși.

— Poate că ar trebui să mă întorc acasă la ea, spun eu.

— Nu, zice ea, tonul schimbându-i-se. Nu trebuie să ieșiți. Notați-vă asta.

Rămân în fotoliu o vreme după plecarea Carlei, privind în gol, apoi îmi răsfoiesc notițele și fac niște schimbări, punând numele lui Katy deasupra listei cu materii pe care le studiază la școală. Găsesc o scrisoare de la fiul meu și o fotografie cu el, cu soția și cu copiii lui. Pe spatele fotografiei scrie îngrijit: „Tom, Britta, Anna și Fred, în districtul Mecklenburg Lake”. Nu este scrisul lui Tom. Anna și Frederick arată exact ca mama lor, cu tenul bronzat uniform, cu părul negru ca melasa. Zâmbetele li se întind pe toată fața. Prin comparație, Tom pare neîngrijit și pătat, cu un zâmbet mai obraznic, mai plin de semnificații. Locul pare foarte frumos, dar nu cred că o să-l văd vreodată în realitate. De ani, câțiva ani, Tom nu mă mai cheamă să stau cu ei, la Berlin. În scrisoare scrie că Anna a început liceul. Lângă acest cuvânt, între paranteze, scrie „gimnaziul”, iar eu îl trec pe hârtia cu materiile pe care le are Katy la școală, citindu-l apoi pentru mine, înainte de a găsi o altă notiță: „Elizabeth încuiată în cameră - drogați în casă. Legată și torturată în pivniță”. Mă încrunt la cuvintele scrise de mine. Probabil că o iau razna. Drogați? Ar fi fost chemată poliția. Dar mă gândesc că n-ar strica să mă duc acasă la Elizabeth, să văd dacă totul este în regulă.

Pentru orice eventualitate, mă îmbrac gros, trec pe lângă acacia și bat la ușa lui Elizabeth. Fiindcă nu-mi răspunde, îmi scot pixul: „Elizabeth tot nu-i acasă”. Pășesc îndărăt, iar capul pare să mi se golească, stomacul mi se strânge, iar mușchii gâtului mi se încordează. Nu-mi dau seama ce caut aici, așa că răsfoiesc hârtiutele pe care le am în mână. Câteva cad. „Drogați, citesc eu. Drogați. Elizabeth, încuiată în camera ei. Legată în pivniță.” Chiar e posibil să fi scris asta? Pare ridicol. Elizabeth nici măcar nu are pivniță. Mă uit prin fanta pentru scrisori, dar nici măcar nu știu ce caut. Nu sunt foarte sigură ce sunt drogurile, așa încât cum să le recunosc? Miros de mâncare plutește în aerul din jurul meu. Un miros sărat, de carne, ca de șuncă prăjită. Pentru o clipă, mi se pare că vine din casă și mă întreb dacă înăuntru nu se află cineva care gătește.

— Ce căutați?

O femeie îmbrăcată cu una dintre hainele alea strălucitoare pe care le porți când plouă iese din casa de alături. Își pune o mână pe gardul dintre noi, haina foșnindu-i zgomotos, ca un copil neastâmpărat. În cealaltă mână, ține lesa unui câine care țopăie. Își proptește labele pe lemnul gardului și adulmecă. Probabil că mirosul

de șuncă l-a incitat.

—

—

O caut pe Elizabeth, spun eu.

Da, sunteți o prietenă de-a ei, nu-
așa? Nu vă faceți griji, niciodată
nu vă amintiți de mine. Chicotește
pentru sine, iar eu îmi simt obraji
încingându-se de rușine. Ați venit
în vizită, nu? Cred că o să aveți o
surpriză.

—

De ce? Ce s-a întâmplat? Elizabeth
e teafără?

—

Ca să fiu sinceră, n-am văzut-o, dar
se pare că a plecat, după cum arată
lucrurile. Fiul ei a încărcat în
mașină o grămadă de cutii.

Trage câinele de pe gard și zâmbește. Mă holbez la ea.

—

Peter a luat lucruri din casă?

—

Și era și timpul, nu credeți? În ce
hal era casa aia! Plină de mizerii.
Își flutură o mână, apoi și-o trece
prin părul scurt și blond. Haina ei
șoptește ceva, dar nu deslușesc
cuvintele. A trebuit să vorbesc cu
el destul de des despre asta.
Devenea un pericol pentru
sănătate.

Mă abțin să-mi dau ochii peste cap. Ce exagerare! Elizabeth este
puțin dezordonată, atâta tot. Adună lucruri, porțelanuri, sperând să
găsească o avere. Dar oamenii ordonați au obiceiul să-i critice pe cei
dezordonați. Peggy de la Oxfam este așa, murmură în surdina dacă
lași strâmbă eticheta cu prețul.

—

Deci, el s-a hotărât să facă în
sfârșit ceva, iar eu nu pot decât să
mă bucur. Din câte am văzut, a
scos destul de multe lucruri.

—

Ce a luat? întreb eu. Elizabeth are
nevoie de lucrurile ei.

—

N-am de unde să știu, nu, serios?

Își lasă câinele s-o tragă spre stradă. Eu o urmez pe lângă gard.
Pe partea dinspre curtea lui Elizabeth.

—

Dar n-ați văzut-o pe Elizabeth?
întreb eu, cu voce ridicată. Când
Peter a luat lucrurile. N-ați văzut-
o?

Câinele trage de lesă și își îndreaptă nasul către casa de vizavi. Mă răsucesc și eu într-acolo și, da, din casa aceea vine mirosul de șuncă. Nu din a lui Elizabeth.

Femeia deschide portiera mașinii și îi cere câinelui să urce.

— Nu. N-am văzut-o pe Elizabeth. Dar oricum n-o văd niciodată, doar când Peter o scoate undeva. Trebuie să recunosc că înainte nu am fost sigură în privința lui, dar acum pare să aibă grijă de ea așa cum trebuie. Este un băiat bun, nu-i așa?

Mă uit în altă direcție. Nu cred deloc că Peter e un băiat bun.

— Dar ea nu este acasă, iar eu n-am primit vești de la ea de mult timp...
— Atunci, probabil că e la Peter.

Îmi mușc buza. Nu pare în regulă.

— Am numărul lui, dacă îl doriți, spune femeia făcând eforturi pentru a convinge câinele să șadă. Dacă sunteți îngrijorată, sunt sigură că nu s-ar supăra dacă l-ați suna.

— Vă rog.

Ea trânteste portiera, ceea ce face câinele să schelălăie, și se întoarce în casă. Eu și câinele ne uităm unul la altul prin geamul mașinii - ciuful flocos de deasupra ochilor îl face să pară încruntat a mirare, de parcă ar gândi: „Ce caut eu înăuntru când tu ești afară?” Simt nevoia să-i dau drumul și să-l iau acasă. Aș putea face asta înainte ca femeia să se întoarcă? Nu, vine deja, ținând o hârtiuță în mână.

— Spune-ți-i lui Peter că îi transmit salutări, rostește ea în timp ce-mi dă bilețelul peste gard. Dacă nu uitați.

Simt că mă înroșesc din nou și rămân în fața casei o vreme după plecarea ei, încercând să-mi dau seama ce altceva aș putea căuta, ceva care să dovedească faptul că nu sunt o babă nebună. Hârtiuța îmi flutură în mână. Constat că îmi lipsește câinele. Ce bine ar fi dacă aș putea să fac rost de un copoi. Atunci, i-am putea lua urma lui Elizabeth. Până atunci însă, poate că ar trebui să strecor un bilețel prin ușa lui Elizabeth. Doar ca s-o anunț că am trecut pe-aici. Doar ca să-i spun că am căutat-o, în caz că se întoarce. Tata așa a făcut când a fost vorba de Sukey.

Nici unul dintre noi n-a mai văzut-o din seara în care am mâncat pește și cartofi prăjiți, iar după nici două săptămâni ne-am dat seama că era ceva în neregulă.

Sukey venea să ia masa la noi cel puțin o dată pe săptămână, iar uneori, Frank venea și el, aducând mâncare sau lucruri despre care știa că mamei îi era greu să le procure - de pildă, săpun sau chibrituri. Făcea favoruri multor oameni și părea capabil să obțină diverse lucruri, inclusiv rații militare - mici cutiute cu unt, brânză sau gem. Mama le folosea întâi pe astea, pentru ca tata să nu vadă cutiutele. Nu dorea să încalce legea, dar nu putea refuza mâncarea în plus. Nu în condițiile în care era atât de greu de găsit.

— Iar taică-tu n-are decât să rămână cu conștiința lui, spunea mama, că nu el trebuie să stea la coadă două ore, după care să pregătească trei mese pe zi dintr-o felie de șuncă și o jumătate de roșie.

Așa că n-am zis niciodată nimic. Și nici Douglas, deși își mijeau ochii privind-o pe mama cum exclama când vedea lucrurile și punându-le de-o parte.

Când tata a trecut pe la Sukey pe-acasă, întorcându-se de la serviciu, nu a găsit pe nimeni, iar o săptămână mai târziu, iarăși nu era nimeni acolo. În câteva dimineți s-a dus și mama, apoi a căutat-o pe Sukey prin magazinele din oraș, dar nu a găsit-o. Pentru noi, nu avea nici un sens. Într-o clipă, totul era în regulă, iar în următoarea, dispăruse. La fel și Frank. Nici el nu era niciodată acasă, iar mama a spus că probabil s-a oprit în Londra. Tata i-a căutat pe la spitale, dar nici Sukey, nici Frank nu fuseseră internați. Eu mă tot uitam la pieptănul pe care îl cumpărasem, gândindu-mă la cel identic, pe care i-l dădusem lui Sukey. Simțeam că trebuia să existe o modalitate de a o găsi, iar data următoare când tata s-a dus la ea acasă, l-am rugat să mă ia cu el.

Am fost surprinsă când el a acceptat - întotdeauna, prefera să-și facă treburile singur -, dar am început să regret ideea când am străbătut în tăcere cele zece străzi până la Sukey. Era o zi cu vânt și cer albastru, iar mirosul focurilor plutea deasupra noastră, urmărindu-ne pe drumurile șerpuite. La un moment dat, un bărbat a apărut pe coama unui deal, fugind după pălăria care i se rostogolea spre noi, dar, când am oprit-o și i-am dat-o, m-a privit ciudat, apoi a aruncat-o în aer și a început din nou să alerge după ea. Tata a spus că, probabil, e puțin nebun și să nu mă uit la el. A fost singura dată când a vorbit.

În drum, am trecut pe lângă vechea casă a lui Douglas. Cu doi ani în urmă, jumătate din ea fusese spulberată de o bombă, însă peretele interior era aproape neatins, iar deasupra mormanului de

moloz se vedea o cameră de la etaj. Un ceas se afla alături de un cal de bronz pe polița căminului și, parcă pentru a dovedi că distrugerea casei nu fusese provocată de ghinion, o oglindă era întreagă. O mare parte din tapet se desprinsese, dar ceva din el rămăsese pe perete, florile verzi și albe de pe fundalul roz părând nedrept de expuse luminii zilei și ploii, și privirii trecătorilor. De când se mutase Douglas la noi, fusesem de câteva ori să văd casa și o privisem îndelung, încercând să mi-l imaginez pe chiriașul nostru locuind acolo, cu mama lui.

Ajunși acasă la Sukey, ne-am oprit pe treptele de la intrare, iar tata s-a uitat pe ferestrele camerei din față. Dar nu era nimeni înăuntru, iar gălăgia făcută de un câine care lătra nebunește în depărtare făcea ca acea casă să pară cu adevărat pustie. Ca întotdeauna, sufrageria era plină de mobila altor oameni, biblioteci, și veioze, și ghivece goale fiind stivuite dincolo de geam, arătând de parcă erau desperate să scape de o cumplită soartă care le aștepta înăuntru. Cea mai mare parte a casei lui Frank era folosită pentru depozitare. Se vedea că se băgaseră bani în ea, iar mama lui modificase fiecare cameră pe vremea când condusesese afacerea, mutând pereții și acoperind ușile pentru a crea mai mult loc pentru lucrurile din viețile altor oameni. Cândva Frank îmi spusese că, până la moartea părinților, trebuise să doarmă pe palier, de unde se dărmase un perete, deoarece maică-sa nu acceptase să renunțe la o parte din spațiu pentru ca el să aibă un dormitor.

Geamurile pivniței fuseseră zidite, existând grilaje doar în față, ca să intre aer. Am încercat să mă uit printre ele, dar, firește, era prea întuneric ca să deslușesc ceva, așa că am ocolit casa și m-am dus în curtea din spate, unde Frank își ținea dubele.

Lătratul câinelui se auzea și mai tare, iar sunetul era purtat de vânt, așa încât părea că animalul dădea roată casei. Pe pietrele de pavaj lustruite de îngheț se afla doar o dubă care părea că nu se mai urnise de mult. Din cauza prafului, GERRARD'S REMOVALS deveniseră RRARD'S REMO. Mi-am umezit degetul cu salivă și tocmai îndepărtam murdăria de pe G când am auzit un zgomot, un scâncet slab de undeva de deasupra mea, așa că mi-am ridicat privirea spre ferestrele vechiului grajd.

Preț de o clipă, mi s-a părut că văd niște degete, vârfurile lor fiind apăsate pe sticlă, cu pielea turtită și albă în timp ce coborau pe geam scoțând un zgomot ascuțit. Însă când m-am apropiat, am văzut franjurile de la abajurul de culoarea piersicii al unei veioze legănându-se pe pervazul interior și, știind că și grajdurile erau pline de mobilă, am presupus că de fapt auzisem chițăitul unui șoarece care se cuibărea printre ele. Cu toate astea, am urcat scara exterioară, hotărâtă să mă uit mai îndeaproape. Ușa de sus era încuiată sau ceva greu era proptit

de ea, așa că m-am uitat prin gemulețul ei, încercând să deslușesc ceva în camera întunecată și prăfuită.

Și atunci, am văzut-o. O față se uita la mine din fundul camerei. Până să-mi dau seama ce era, am lovit sticla cu palma și am țipat. Era reflexia mea în oglinda mesei de toaletă lipită de un pat cu baldachin. Auzindu-mă țipând, tata venise în fugă, dar s-a îndepărtat când a văzut că eram teafără. Iar eu am fost fericită că n-a urcat. Prin geamul murdar, am mai văzut ceva, o ladă cu rații pe care scria „ARMATA BRITANICĂ”.

Am coborât scările și, în tăcerea de după propriul țipăt, am auzit din nou lătratul răgușit al câinelui și m-am uitat peste gardurile din jur pentru a vedea unde se află. După ce am ocolit casa, l-am văzut pe tata cu mâinile în buzunare și privind în jos, dar nu s-a ostenit să facă vreun comentariu în legătură cu absența lui Frank sau a lui Sukey. Desigur, mai venise și altădată și bătuse la ușă, mai stătuse acolo și așteptase, cercetase casa și se uitase înăuntru, iar apoi, se întorsese singur acasă. După câteva momente, a scos un creion și a scris ceva pe dosul unui plic - întotdeauna, avea câteva la el, prinse cu un elastic. Nu l-am citit înainte ca el să-l împingă prin fanta pentru scrisori.

*

— Alo?

Este o voce bărbătească, groasă și neclară.

Stau pe fotoliul meu din camera de zi. Telefonul tocmai a încetat să mai sune, iar receptorul este lipit de urechea mea.

— Alo? Cine este la telefon? întreb eu.

— Peter Markham. Cu cine vorbesc?

Cuvintele sunt mai clare acum, vocea este puțin plângăreată.

Peter Markham - cunosc acest nume.

— Ești fiul lui Elizabeth? îl întreb eu.

— Pe mama o cheamă Elizabeth. Ce doriți?

— O, *chiar* te-am sunat? rostesc eu.

— Sigur că m-ați sunat. Murmură ceva. „A naibii” ceva. Ce doriți?

— Poate că Elizabeth m-a rugat să te sun.

— V-a rugat? De ce? spune el. De unde sunați?

— Nu știu de ce, zic eu. Trebuie să fie ceva important.

Îndepărtez receptorul de ureche și fac o pauză pentru a mă gândi, strângându-l cu atâta putere, încât plasticul crapă. Când am văzut-o ultima oară pe Elizabeth? Și de ce m-a rugat să-l sun? Nu-mi

amintesc. Pun receptorul pe brațul fotoliului și răsfoiesc bilețelele din poala mea, dând la o parte numărul lui Peter Markham, o listă de cumpărături și o rețetă de prăjitură cu coacăze. Zumzetul unei mașini aflate undeva departe se aude ca o muscă bâzâind sub un pahar, ca o amintire care îmi răsare în minte. Iau receptorul și pun următorul bilețel sub veioză. „Unde este Elizabeth?” Stomacul mi se strânge.

— A dispărut, spun eu cu voce tare.

Se aud niște pârlături în vreme ce Peter respiră greu în receptor.

— Cine-i la telefon? Întreabă el cu voce stridentă.

— Numele meu este Maud. Sunt o prietenă... a lui Elizabeth, rostesc eu. Aveam numărul tău și eram puțin îngrijorată în legătură cu mama ta.

— E miezul nopții, la dracu.

Mă uit la ceasul de pe șemineul cu gaz - arată ora 3.00. Nu e ziuă.

— Îmi cer scuze, spun eu. Nu este un moment prea potrivit acum. O, Doamne, îmi pare rău. Te las în pace. Atâta vreme cât Elizabeth e teafără.

Vocea începe din nou să pară estompată, nesigură.

— Am vorbit deja cu fiica dumneavoastră. Da, mama e teafără. O să închid acum, bine?

Se aude un clic și un bip prelung. A închis. Îmi iau repede pixul. „Fiul spune că Elizabeth e teafără, scriu eu. A spus la dracu la telefon”, adaug apoi, deși nu sunt sigură de ce este important.

Pun cu grijă receptorul în furcă și mă pomenesc gândindu-mă la doamna Winners. Nu m-am mai gândit la ea de ani de zile. Ea a fost prima persoană de pe strada noastră care a avut telefon. Era solid și frumos, având baza din lemn lăcuit. Era foarte mândră de el și întotdeauna stătea la fereastră când vorbea la telefon, pentru ca toată lumea s-o vadă, făcându-ți cu mâna când treceai pe lângă casă și arătând spre receptor. Chiar și cel mai șubred pretext era bun pentru a-i invita pe oameni să intre și să folosească telefonul, iar eu eram uimită de lucrurile pe care le afla datorită lui. Nu numai vești despre rudele ei - avea mereu povești despre vărul din Torquay și despre sora din Doncaster -, ci și informații despre oraș, despre război. Părea că poți afla orice la telefon, iar eu mă întrebam cu cine vorbea și cum de ținea minte toate lucrurile alea. Când a dispărut Sukey, ea a sunat o mulțime de oameni pentru noi, mereu spunându-i mamei să-și

păstreze optimismul, iar uneori, când mă întorceam de la școală, o găseam cu mama, în bucătărie, bând ceai și dându-i speranțe. Și eu rămâneam și ascultam, umplând din nou ceainicul când mama mi-o cerea.

Îmi pun bilețelele deoparte și mă duc să-mi fac ceai. Nu fac asta prea des pentru că este destul de complicat. Dar de data asta îmi amintesc să înfierbânt ceainicul și să pun doar trei lingurițe de ceai. Fiindcă fac numai pentru mine. Îl aduc în camera de zi și îl pun pe măsuta de cafea, cuprinzându-l în palmele acoperite de mâneci, pentru a mă încălzi. Aburul se ridică din gâtul ceainicului și mi se agață de bărbie. Senzația este atât de deosebită, de familiară, dar nu mi dau seama ce semnificație are. Încerc să nu mă mișc, sperând că înțelesul îmi va răsări în minte, dar nu mi-l amintesc decât pe tata punând ceva în tomberon.

Am adus în camera de zi și învelitoarea pentru ceainic pe care mi-a dăruit-o Elizabeth, dar de obicei n-o folosesc. Mă tem că este de-a dreptul urâtă, iar scame de lână se desprind și ajung în ceai. Ajungi să simți că bei o pastă de cârpă. Învelitoarea pentru ceainic pe care o are Elizabeth seamănă cu a mea, dar ea a reușit cumva să facă lâna să nu se mai destrame.

-Am băut excesul de lână, mi-a spus ea. Probabil că se umflă în organele mele interne.

Ori de câte ori mă duc la ea, îi fac un ibric cu ceai, iar ea îmi amintește ce am de făcut mai departe dacă devin confuză la un moment dat. Zice că este un lux pentru ea, deoarece e prea slăbită pentru a putea ridica singură ceainicul. Îngrijitoarele ei îi fac câteodată un ibric cu ceai, dar nu stau suficient ca Elizabeth să bea mai mult de o ceașcă, iar ea nu poate s-o umple din nou, după plecarea lor. Iar Peter, desigur, niciodată nu face nimic pentru ea. Vine, lasă cumpărăturile și pleacă.

Elizabeth îmi spune că abia dacă îi adresează un cuvânt, petrecându-și cea mai mare parte a timpului în altă încăpere, în bucătărie sau în seră. Asta-i o cruzime având în vedere faptul că ea este blocată toată ziua în casă, iar ceea ce își dorește cel mai mult este compania cuiva. Recent, mi-a zis ceva. Cum că el o minte. Lucrurile dispăreau, iar el mințea. Aș vrea să-mi pot aminti detaliile. Mi-am luat din nou notițele. „Fiul spune că Elizabeth e teafără.” Cumva, nu mă simt liniștită. Iau învelitoarea ceainicului și o pun pe el, aranjând-o cu grijă, netezind cutele. Nu-mi pasă de scame. Este aproape 4.00 dimineața, iar eu oricum nu beau ceaiul.

În săptămânile care au urmat dispariției lui Sukey, nu s-a mâncat și nu s-a băut mai nimic. Și nici nu s-a vorbit. Mama și tata abia vorbeau în fața mea, dar am auzit frânturi din conversațiile pe

care le purtau când credeau că nu-i aud. Cuvântul „poliție” a fost rostit foarte des.

Într-o duminică, pe când ședeam cu toții la masa din bucătărie, fără să ne mâncăm prânzul și fără să ne uităm unul la altul, lumina începând să pălească afară, tata s-a ridicat.

— Haide! a spus el. Să mergem să le punem întrebări vecinilor.

Și-a pus jacheta pe spate și mi-a deschis ușa de la bucătărie. Îmi amintesc că m-am uitat la mama, care încă ședea la masă. Nu și-a întors privirea pentru a ne vedea plecând. Vorbise deja cu vecina de alături a lui Sukey, o femeie care cumpăra zarzavaturi de unde luam și noi, însă aceasta nu i-a putut spune decât că existau unii indivizi ciudați în vremurile acelea.

— Nu se știe niciodată, a zis tata în timp ce ne îndreptam încet spre strada lui Sukey.

Ușile de la spălătorie erau deschise, iar mirosul săpunului avea ceva aproape îmbătător și senzual. Dar era un miros fals și cumva a făcut-o pe Sukey să pară și mai îndepărtată. Am început cu casa de lângă curtea lui Frank. Tata a bătut la ușă, care s-a deschis rapid, de parcă omul se aflase în spatele ei. Un cap s-a ițit.

— Da?
Capul era acoperit cu păr ciufulit, iar din coridorul întunecat venea un miros urât, mirosul acru de rufe murdare.

Tata și-a dres glasul.
— Speram că mi-ați putea... Doream să vă întreb...

A făcut o pauză și a tras aer în piept.

Între cărămizi și cadrul ușii creștea mușchi, iar eu mi-am băgat degetele în moliciunea lui umedă.

— O caut pe Susan Palmer. Adică... Tata a clătinat din cap... Pe Susan Gerrard. Locuiește la numărul 23. Ați văzut-o cumva?

— N-am văzut-o niciodată. Capul și-a clătinat părul nespălat. Ce-i... a dispărut, nu-i așa?

Tata a încuviințat din cap.

— Ce legătură aveți cu ea?
— Este fiica mea, a spus tata.
— A, în regulă. Păi, Frank stă la 23, iar eu aș zice că-i e bine dacă e cu el.
— Nici el nu este acasă.

— Atunci, asta e. A dus-o undeva.
Un zâmbet a apărut de sub păr. Îi lipseau niște dinți, iar o limbă se freca în spațiile goale.

Tata și-a dres din nou vocea.

— Ne-ar fi spus. Adică, ei sunt căsătoriți, a zis el. Ne-ar fi spus dacă ar fi plecat undeva cu el.

— A, sunt căsătoriți? A părut dezamăgit. Atunci, mă tem că nu mi pot da cu presupusul.

Am încercat la casa următoare. În vreme ce tata bătea la ușă, m-am aplecat peste funia care înlocuise balustrada și m-am uitat la gunoaiile adunate sub nivelul străzii. Nici bătrânul de la acea adresă nu o văzuse pe Sukey, dar îl cunoștea pe Frank.

— Multe femei dispar acum, a spus el. Am văzut în ziare. Se pare că nu le place când bărbații le vin acasă, așa că se duc la Londra sau în alte locuri păcătoase. Frank este un băiat bun, ar trebui să fie fericită cu el. A ajutat-o pe sora mea să se mute din Coventry și nu i-a cerut nici un penny. A zis că mai are o mutare și că o să pună lucrurile ei alături de celelalte. Sora mea nu și-ar fi părăsit niciodată bărbatul, dacă ar fi avut vreodată unul, măcar atâta lucru *pot* să vă spun.

Tata a mers mai departe pe stradă. Am stat și l-am privit îndreptându-se către capătul drumului. Cerul era cenușiu, iar cărămizile, terne, dar nu era frig.

— Nimeni n-a văzut nimic, a zis tata când s-a întors. Sau, dacă au văzut, nu spun. Vorbe aiurea și doar atât. Ai crede că războiul nu s-a sfârșit. Mergem acasă?

M-am gândit la tiparul rochiei pe care Sukey începuse să mi-o facă. Mi l-am imaginat întins pe podeaua dormitorului meu. N-am putut să nu mă gândesc că avea să intre dintr-o clipă în alta și să pună mâna pe foarfecă. Nu mă atinsesem de el de când ea tăiase mânecile și nu suportam ideea de a mă întoarce acasă și de a-l vedea.

— Lasă-mă pe *mine* să bat la o ușă, am zis eu și am urcat scările către o ușă dată cu un strat gros de

vopsea.

Vopseaua se scursese și se întărise de parcă erau stropi de ploaie, iar eu mi-am trecut degetele peste umflături în timp ce așteptam să răspundă cineva.

— O caut pe sora mea, Sukey, am rostit pe negândite când ușa s-a deschis. Locuiește alături. Nu știu ce s-a întâmplat cu ea. N-a spus că se mută și nu reușesc s-o găesc. Nu e nimeni acasă la ea. Ați văzut-o cumva? Are un pieptan ca ăsta.

Eram pe punctul de a izbucni în plâns, mă simțeam stânjenită și că mă port ca un copil, și îmi doream să nu fi bătut la ușă. Femeia, care purta o plasă de păr și stătea dincolo de pragul ușii, s-a uitat repede în lungul străzii.

— La câte uși ai bătut până acum? a întrebat ea.

— Nu știu, poate vreo zece. Nimeni n-a văzut-o.

Am tras aer în piept încercând să-mi stăpânesc lacrimile.

Femeia s-a uitat din nou spre casa lui Sukey.

— La ce număr stătea sora ta?

— La 23.

Ea a încuviințat din cap.

— Nu, probabil că nu ți-au zis. Uite ce e, nu știu unde s-au dus - de fapt, ca să fiu sinceră, nici măcar n-am fost sigură că au plecat -, dar au avut niște necazuri, atât știu. Tot felul de oameni au intrat și au ieșit din casa aia. Iar într-o noapte, ea a fugit țipând. A făcut o pauză pentru a-mi da voie să icnesc. Dar a doua zi a fost liniște, și am văzut-o pe stradă, era bine mersi. Așa că...

— Când s-a întâmplat asta? a întrebat tata venind lângă mine.

Femeia l-a privit peste umărul meu.

— Cu câteva săptămâni în urmă? Nu sunt sigură. După aceea, l-am văzut pe el cărând o valiză. Parcă am văzut-o și pe ea, dar, după cum v-am zis, nu sunt sigură. Și nici nu

știi unde se duceau.

Tata a rămas tăcut preț de câteva momente după ce ușa s-a închis, apoi s-a întors spre mine.

— Bine, a rostit el. Poți să vorbești tu de-acum înainte, că văd că pe femeia aia ai reușit s-o faci să-ți spună ceva.

M-a împins către casa de la colțul străzii.

— Da?

Un bărbat a deschis ușa. Cămașa sa descheiată, cu dungă pe mânecă, emana un miros cald, de bumbac proaspăt călcat.

— O caut pe sora mea, am spus eu. Locuiește în casa aceea. Am arătat cu degetul, brațul tremurându-mi. Dar acum nu mai e acolo. M-am gândit că poate a lăsat... o adresă unde poate fi găsită sau ceva.

Bărbatul a pășit peste prag și s-a aplecat pentru a se uita către ușa din față a lui Frank și Sukey, de parcă ar fi avut nevoie să-și amintească faptul că acolo chiar era o casă.

— Sora ta? O! Are părul negru? Nu, n-aș putea zice că știu unde a plecat. Cred că a fost o mică ceartă. În sfârșit, parcă așa ceva îmi amintesc. Ți-e dor de ea, nu? Sunt sigur că se va întoarce. Deși, dacă stau să mă gândesc, au trecut câteva săptămâni de când nu l-am mai văzut pe Frank.

— Îl cunoașteți pe Frank?

— Am băut ceva într-o seară. Frank m-a ajutat în două rânduri.

Cu el, erau doi oameni pe care Frank îi ajutase. După aceea, am încercat la casa de vizavi de a lui Sukey. Ușa din față avea un geam mat, cu o perdea în spatele lui. Mi-a deschis o femeie într-un capot care părea foarte țeapăn. Am întrebat-o dacă o văzuse pe Sukey.

— N-aș putea spune că-mi aduc aminte, a zis ea jucându-se cu gulerul de dantelă, sub bărbie. Vocea îi era puternică și avea un fel de răgușeală uscată, care mi-a zgâriat nervii. Nu sunt una dintre acele mahalagioaice care pândesc pe toată lumea.

— Dar cineva mi-a spus că a fugit
— țipând pe stradă, am zis eu.
Serios? Chiar așa? Femeia s-a uitat
acuzator la fiecare casă de pe
stradă, de parcă încerca să
descopere cine dezvăluise secretul.
Apoi a clătinat cu fermitate din
cap. Eu n-am auzit nimic. Absolut
nimic. Pe strada asta, oamenii nu
țipă.

— Interesant. Vedeți dumneavoastră,
avem... informații că...

Am privit chipul femeii, liniile sale implacabile, și am oftat.

— Informații, hm? Sunt sigură. Și fac
pariu că ei nu știu nici jumătate.
După cum spuneam, n-am auzit
nimic, dar știu că sora ta pune
ceva la cale. Știu asta. Îmi pare rău
dacă asta te îndurerează. Avea
bărbați prin preajmă.

— Bărbați?

— Da. Cel puțin unul. Era aici tot
timpul. Mi-a zis o aiureală, cum că
ar fi chiriașul părinților ei, dar eu
am știut...

— Vă referiți la Douglas?

— Un nume de genul ăsta, da.

— O, dar e adevărat. El *este* chiriașul
nostru.

— Este? Chiar este? Ei bine, se poate.

Am crezut că va spune mai multe, însă doar a dat din cap spre
mine până am coborât pe trotuar.

M-am dus la următoarea casă. Ușa a fost deschisă de un cuplu. O
cunoșteau pe Sukey puțin. De câteva ori, îi invitaseră pe ea și pe Frank
la ei, dar nu fuseseră invitați la rândul lor. Totuși, asta nu părea să-i
deranjeze.

— Frank i-a dat ceva de lucru lui Don
al meu, când s-a întors din armată,
a spus soția. A fost atât de amabil
din partea lui, ne-a ajutat să ne
descurcăm.

— Cineva a zis că l-a văzut pe Frank
plecând cu o valiză, am spus eu.

— Da, ei bine, de când Don a căpătat

o slujbă la Muckley's, nu prea mai
avem de-a face cu ei, după cum
ziceam. Nu că n-am fi
recunoscători că l-a ajutat pe Don
să se pună pe picioare.

Le-am mulțumit și am pornit spre tata. Gândindu-mă că îi
ajutase pe trei oameni.

—

Hei, scumpo!

O tânără a ieșit din casa doamnei cu capot țeapăn, strângându-și
un impermeabil lung în jurul siluetei subțiri. M-am oprit și am
așteptat-o.

—

Am auzit țipetele, a rostit femeia.
Îmi cer scuze pentru mătușa mea,
dar are oroare de tot ce nu e
respectabil. Dar nu cred că e ceea
ce crezi. Nu se poate ca sora ta să
se fi temut de Frank.

—

Atunci, de cine?

—

Nu știu, dar l-am văzut pe Frank
întorcându-se acasă după aceea,
așa că nu se poate să fi fost el.

Mi-am ridicat privirea spre ea și m-am cutremurat. Oare fusese
altcineva în casă, în noaptea aceea?

—

Și eu i-am văzut cu valize.

—

Pe amândoi?

—

Ei bine, pe Frank sigur. Asta a fost
în urmă cu câteva săptămâni. Știu
că lui Sukey nu-i plăcea ce se
petrece și...

—

Ce vreți să spuneți?

—

Fetițo, este evident că familia ta e
genul care respectă legea.

S-a uitat la tata când a zis asta. El tocmai ridicase o mănuișă
pierdută de cineva și o pune pe o balustradă de la capătul străzii.

—

Însă Frank... nu este. Lui Sukey nu-
i plăceau „afacerile” lui. A
subliniat cuvântul cu o ridicare a
sprâncenelor. Nu se știe niciodată.
Poate că au plecat pentru a o lua
de la capăt undeva.

—

Dar ea nu ne-a contactat de câteva
săptămâni. N-ar face așa ceva.
Dacă ar putea, ne-ar spune unde
este. Tata crede că a fost răpită sau

ucisă, sau ceva. Nu vrea să zică, dar asta crede.

— E ciudat. Ține mult la familia ei, nu? În orice caz, vorbește mult despre tine. Mi-a zâmbit cu tristețe. Nu știu ce altceva să-ți spun. Ați verificat la spitale?

— Seara în care ați auzit-o țipând a fost aceeași în care ei au plecat?

Femeia s-a încruntat și a frământat în palme materialul impermeabilului.

— Nu cred. Nu pot fi sigură. Uneori, poți să te înșeli în privința timpului, nu-i așa? Adică, după cum îmi amintesc eu, Frank a plecat cu o valiză și s-a întors în aceeași seară. Dar asta nu pare să se potrivească, nu?

— Și sunteți sigură că nu i-ați mai văzut după aceea?

— Categorical. Săptămâna trecută, am văzut doi bărbați care se învârtteau pe-acolo, dar nici unul nu era Frank. Cunoscându-l pe el, probabil că erau polițiști.

Am încuviințat din cap și am privit casa. Am avut senzația că era ceva ce ar fi trebuit să aibă sens deja. Femeia mi-a strâns umărul și s-a îndepărtat, iar eu am rămas locului întrebându-mă când îi vorbise Sukey despre mine.

— Ei, ce-ai aflat? a rostit tata după ce m-am apropiat de el.

— Am ridicat din umeri.

— Chiar a ieșit din casă țipând. Femeia aia a zis să verificăm la spitale.

El a încuviințat din cap, deși eu știam că făcuse asta deja, apoi am pornit spre casă.

— Tu crezi că a fost răpită sau ceva de genul ăsta, nu-i așa?

— „Ceva de genul ăsta” este ceea ce mă îngrijorează, păpușico. N-ar fi trebuit să se mărite cu bărbatul acela. Am știu că e soi rău.

N-am știut ce să spun, așa că am mers în tăcere vreme de câteva

minute. Am încercat să-mi amintesc altceva care putea fi util.

— Femeia cu care am vorbit ultima oară a zis că Frank avea „afaceri”.

Am încercat să subliniez cuvântul așa cum o făcuse ea, iar chipul tatei s-a crispat. M-am gândit că va începe să plângă și am fost uimită de puterea cuvântului, dar, când am ajuns la capătul străzii, am văzut că râdea.

— O, Maud, ce vrea să însemne asta? a întrebat el mișcându-și sprâncenele în felul în care o făcusem eu.

— Nu știu, am răspuns eu îngăduindu-mi să zâmbesc. Am crezut că tu știi.

— Ai spus ceva despre fiul lui Elizabeth, zice Helen.

Ne aflăm în sufrageria ei, iar ea s-a aplecat ca să scoată suporturile pentru farfurii. Vor veni oameni la prânz, dar nu-mi amintesc cine sau de ce. Katy stă sprijinită de tocul ușii, având pe chip un zâmbet prostesc. Tastează ceva la unul dintre acele telefoane mici.

— Serios?

— Da. Peter îl cheamă.

Vocea lui Helen este estompată de bufetul în care și-a băgat capul.

— Cred că am vorbit cu el, spun eu căutând prin notițe.

— Da, ai vorbit și s-a dovedit că Elizabeth nu a dispărut, nu-i așa?

Răsfoiesc hârtiuțele.

— Tu ai zis asta, mami. Helen își scoate capul din bufet pentru a se uita la mine.

— Am spus că *el* a spus că ea e în regulă.

— Asta-i o veste bună, nu?

Se ridică și pune un teanc de suporturi pe masă.

Eu încă mă încrunt la scrisul meu.

— Nu știu, zic eu. A înjurat.

— Helen trânteste ușile bufetului, iar farfuriile de pe el zornăie. Pentru o clipă, zgomotul mă face să mă zburlesc iritată. Ea pune o mână pe o farfurie pentru a o face să nu mai

zdrăngăne, apoi se întoarce pentru a pune fața de masă. O face puțin cam alandala și nu pare în stare s-o aranjeze egal.

— M-ai putea ajuta, să știi, îi spune ea lui Katy.

Nepoata mea încuviințează din cap și se îndepărtează un pic de ușă, dar nu ajunge mai departe de atât și nu-și ia ochii de la telefon.

— A fost destul de furios, zic eu. Helen, dacă o prietenă de-a mea te-ar suna și ar spune că este îngrijorată din pricina mea, tu ce i-ai spune?

— I-aș spune: „Ar trebui să fiți îngrijorată fiindcă e cam dusă”.

— Helen!

— Bine, bine. Dă drumul marginii feței de masă. I-aș spune: „Mulțumesc că vă preocupă, dar nu aveți de ce să fiți îngrijorată. Oamenii în halate albe o să vină s-o ia în curând”.

Oftez.

— Bine. N-aș zice ultima parte.

— Apucă din nou fața de masă. O trage spre ea.

— Dar nu te-ai înfuria.

— Nu.

Ocolește masa pentru a trage din partea cealaltă, oftând în direcția lui Katy.

— Vezi tu, Helen? N-am încredere în el.

— O, mami!

— Cu siguranță, numai cineva care are conștiința împovărată...

— L-ai sunat în toiul nopții. A reacționat nervos și nu e de mirare. Asta nu înseamnă că a mințit sau că a omorât-o pe maicăsa.

— Știu. Dar cred că ascunde ceva.

— În regulă. Katy, du-te și pierde vremea în altă parte. Deschide un sertar și scotocește prin el. Mami, aranjează astea, te rog.

Îmi dă un mănunchi de cuțite și furculițe. Le pun în mijlocul mesei și o urmez în bucătărie. Se simte un miros de rozmarin și mentă, iar eu sper că vom avea miel la masă, dar, cunoscând-o pe fiică-mea, este posibil să fie ceva gen tafu sau torfu.

— Mami! rostește ea răsucindu-se și ciocnindu-se de mine. Du-te înapoi și pune masa, te rog.

— Scuză-mă.

Mă întorc în sufragerie și rămân locului preț de un minut. Nu-mi dau seama ce ar trebui să fac, dar aud pe cineva în altă cameră.

— Katy, i-am spus de o sută de ori, zice o voce. Și nu pot s-o duc acolo. Peter a fost categoric. Nu-mi doresc decât să uite de asta.

Aud un răspuns murmurat, apoi:

— O, e al naibii de amuzant.

Mă îndrept spre sursa vocii. Helen este în bucătărie.

— Iar te-ai întors? spune ea. Te-am rugat să mă ajuți. N-ai o hârtiuță?

Întinde o mână, iar eu îi dau un pătrățel albastru. Ia un pix dintr-un sertar, scrie „Pune masa”, apoi îmi dă hârtiuță înapoi.

— Dă-mi celelalte bilețele ale tale, zice ea. O să le pun undeva în siguranță.

După ce mă întorc în sufragerie, încep să aranjez lucrurile pe masă, suporturile la distanțe egale, lingurile deasupra. Iau un cuțit și o furculiță și stau să mă gândesc un minut. Nu-mi amintesc care în ce parte este. Furculița în dreapta? Sau furculița în stânga? Le pun unde cred că ar trebui să fie, dar, când ajung la locul următor, mă răzgândesc. Iau un alt cuțit și o altă furculiță. Privindu-mi mâinile, încerc să mă prefac să tai mâncarea. Par în regulă acolo unde sunt sau ar trebui să le inversez? Încerc invers. Îmi par la fel.

Când Helen intră, eu încă îmi examinez mâinile, uitându-mă la ridurile de pe articulațiile degetelor, la pielea ca hârtia, la petele maronii.

— Ai terminat, mami? mă întreabă Helen. Ce faci?

Nu-mi ridic privirea. Să știi să aranjezi tacâmurile este un lucru atât de neînsemnat, dar mă simt de parcă aș fi picat un test important. O mică părticică din mine a dispărut.

— Arată foarte drăguț, spune ea cu o voce prea veselă.

Dă ocol mesei, iar eu o privesc cu coada ochiului. O văd că se uită la mine. O văd ezitând, apoi inversând rapid cuțitul și furculița.

Nu zice nimic. Nu face caz de greșeala mea.

— Nu vreau să mai pun masa, rostesc eu.

Este întuneric aici, dar undeva jos pe cer licărește o lumină cenușie - în curând se va face ziuă, iar eu trebuie să isprăvesc asta. Burnița mi se agață de păr, de brațe, de coapse. Mă face să tremur, dar, din fericire, nu afectează solul. Mormanul de pământ nu se clintește. Trebuie să mă aplec de-a binelea pentru a săpa. O inspirație lungă, aerul pătrunzându-mi adânc în plămâni, mă face să simt gustul aspru și umed al pământului răscolit. Genunchii mi se mișcă afundați în solul ud, iar materialul pantalonilor atrage încet umezeala spre partea de sus a picioarelor mele. Pământul mi s-a lipit de mâini și mi-a intrat atât de tare sub unghii, încât mă doare. Undeva, undeva este ascunsă cealaltă jumătate a pudrierei. În fața mea se află o groapă, o groapă pe care eu am săpat-o în mijlocul covorului verde al grădinii. Și brusc, nu-mi mai dau seama ce fac aici, ce anume caut. Preț de o clipă sunt prea speriată pentru a mă mișca, neștiind ce aș putea face în continuare. Ar putea fi orice - aș putea să rup florile din răzoarele lor sau să tai copacii, să-mi umplu gura cu frunze sau să mă îngrop pentru ca Helen să sape din nou.

Panica începe să mi se răspândească din stomac, iar omoplații îmi tremură. Frigul mi-a cuprins încheieturile, care mă dor din cauza asta. Încet, îmi curăț de pe mâini cât pământ pot, ștergându-le de covorul verde, de covorul grădinii, nu de mușchi, care-i altceva, și mă ridic în picioare cu o mișcare sigură. Dar tot simt că trebuie să sap, să caut ceva în pământ. Dar ce-ar putea fi aici, în grădina mea? Poate că-i ceva ce am plantat. Oare am pus ceva aici? Și am uitat? Mă legăn pe picioare, grădina cenușie și lipsită de umbre licărind în jurul meu, și chiar atunci o palidă scânteiere aurie apare deasupra copacilor din zare. Zorii anunțând ziua. Împing cu piciorul o grămăjoară de pământ în groapă și calc pe el pentru a-l nivela. Mijesc zorii, iar eu mă aflu în grădină. Și cât de încântător este de fapt. Cât de plăcut! Să respiri aer proaspăt și să privești soarele ridicându-se. Cu toate astea, tremur în timp ce mă îndrept spre casă, dar n-am de ce. Am ieșit ca să văd zorii și să respir puțin aer curat, și să mă mișc un pic. Nu-i nici un motiv de îngrijorare. Iar acum, o să mă duc să fac ceva ce n-am făcut de secole.

O să fac o baie.

Înăuntru, deschid robinetele, adaug un lichid gros, cu miros floral, ceva ce Helen mi-a cumpărat probabil. Îmi desprind pantalonii, care mi s-au lipit de genunchi, și văd că pielea îmi este cenușie după întâlnirea matinală cu pământul jilav, și îmi dau jos mătăsnoasa cămașă de noapte pe care o am pe deasupra. Nu dorm niciodată în ea,

probabil că mi-am pus-o special. Aș vrea să știu de ce, fiindcă mi se pare o prostie să port așa ceva. Strâng țesătura în pumn, ascultând foșnetul estompat al spumei care se formează în cadă.

Nu, cred că poate a fost un cadou. O minunată cămașă de noapte din mătase pentru o minunată dimineață aurie. Și de ce nu? O las să cadă pe pardoseală și intru cu grijă în cadă. Îmi place să stau în apă. Oamenii în vârstă n-au voie să facă baie - trebuie să facem duș stând pe un mic taburet. Dar nu poți gândi când ești nevoit să-ți păstrezi echilibrul pe un scăunel din plastic, iar apa îți curge pe cap. Iar eu trebuie să gândesc.

Mâinile îmi tremură când iau săpunul alunecos, dar chiar nu știu de ce, fiindcă mă simt minunat și oricum nu-mi pasă, din moment ce murdăria s-a curățat. În gură am un gust stătut, neplăcut, care mă face să-mi amintesc de momentele din copilărie când zăceam bolnavă în pat, așa că frec marginea săpunului de buze. Este extraordinar să fii din nou curat după ce ai muncit din greu. Îmi doresc să-mi amintesc la ce muncisem din greu.

După ce sunt curată și uscată, caut prin șifonier una dintre vechile cămăși ale lui Patrick. Helen a vrut să le ia pe toate, ca să le poarte în timp ce grădinărește, însă am păstrat câteva. Unele dintre ele sunt foarte bune, le comandase special din Kuwait, iar materialul este moale și gros. E plăcut să pot purta una - o amintire, o mângâiere. Aproape că mă pot convinge că încă miros a el, deși, desigur, au fost spălate de multe ori după moartea lui. Cămașa aceasta este albă cu dungi gri porumbel, iar bumbacul e rece la început. Este prea mare pentru mine, dar tocmai asta îmi place. O bag în pantaloni, iar deasupra, închei nasturii cardiganului înainte de a coborî la parter. Carla a sosit și pregătește un ceainic cu ceai.

— Mulțumesc, Polly, spun eu, dar ea nu pare să audă.

— Cada e murdară, spune ea când intru în bucătărie. Iar peluza e plină de pământ răscolit. Ce ați făcut?

Tresar la auzul întrebării. De ce îmi pot aminti de grădină și de pământ, și de burniță, dar nu și motivul pentru care am fost acolo? Îmi trag mâneca de la cardigan peste degete imaginându-mi cerul de un auriu palid, cenușiul strălucitor al frunzelor lipsite de culoare până când lumina cade pe ele. Văd toate astea perfect, doar că nu-mi dau seama când s-a întâmplat. Oare în vreuna dintre acele nopți petrecute așteptând-o pe Sukey să se întoarcă acasă? Oricum, cândva în trecut. Acum, nu mă trezesc niciodată înainte de ivirea zorilor.

— Deși este la fel de probabil să aibă un băiat, spune Carla.

Mi-a scăpat prima parte a discursului, așa că nu știu despre ce vorbește.

- Sunteți norocoasă că aveți o fată.
Se zice că băieții fură de la mamele lor în vârstă. Am auzit asta într-un reportaj de la știri.
— Dar am și un fiu, spun eu.
— Milioane de lire furate în fiecare an.
— N-am milioane de lire, rostesc eu.
— Și tot felul de antichități - georgiene, victoriene.
— N-am nici antichități.

O, nu e bine. Ce fel de conversație e aceea în care oamenii spun dacă au sau n-au ceva? N-o mai ascult, nu-i mai răspund, însă o imagine îmi apare licărind în fața ochilor - biblioteci și veioze, și ghivece stivuite la o fereastră. Mobilier masiv, marmorat și ornamente delicate din argint, vase din cristal întunecat și farfurii făcute să arate de parcă viermi se încolăceau pe ele. Genul de lucruri pe care Elizabeth le caută mereu. Nu păreau să fie atât de apreciate pe vremea când eram copil, iar oamenii le vindeau pe nimica toată. Nu existau astfel de magazine întunecoase și scumpe sau emisiuni TV incitante. Singurul loc unde am văzut antichități adevărate a fost acasă la Frank.

Avea sute puse de-a valma în casă și erau mereu mutate astfel încât, exact când te obișnuiai să ocolești un scrin, acesta dispărea, fiind înlocuit de un set de mese de dimensiuni diferite pus exact în locul unde era cel mai probabil să te împiedici de el. Una peste alta, casa părea un fel de glumă proastă. O capcană. Nici lui Sukey nu-i plăcea, iar unele dintre lucruri o speriau, deși n-a recunoscut asta decât o dată.

În drum spre camera de zi, mă împiedicaser de o bibliotecă rotativă și mă loviser de o pendulă care arăta ca un bunic morocănos. Sukey stătea ghemuită pe o canapea cu spătar înalt, trecând încet acul printr-un delicat material albastrui, câteva șuvițe de păr fiindu-i agățate pe spătarul canapelei și arătând ca niște vrejuri crescute pe un zid. Mama mă trimisese cu niște cârpe și cu niște lână pentru cusut, convinsă că sora mea nu va fi în stare să se descurce cu toată treaba care era de făcut în casă, dar Sukey niciodată nu părea să aibă nevoie de mare ajutor, așa că m-am așezat lângă șemineu și mi-am încălzit o parte a feței până mi s-a încins.

Hamalii lui Frank descărcau o dubă în curte și au trecut prin camera de zi în drum spre pivniță, cărând cutii, măsuțe fusiforme și scaune grele. Sukey a înclinat din cap spre ei, când au ieșit cu mâinile

goale, încercând să-și alunge din plămâni aerul rece și umed de la subsol.

— Bătrâna de la Avenue's a murit, a spus ea. Așa că Frank a adus alte gunoaie, de parcă asta ne mai trebuie. Totuși, presupun că s-ar putea să ne fie de folos ca lemne de foc.

A rostit ultima propoziție puțin mai tare, iar un hamal asudat, cu chip cumsecade și cărând o masă cu picioare subțiri s-a oprit în drum spre pivniță.

— Dacă la asta o veți folosi, o rup chiar acum și scutesc un drum până în gaura aia de iad, a zis el lăsând masa jos și sprijinindu-se de ea.

Sukey a zâmbit privind materialul pe care-l cosea și a ridicat cu mare grijă dintr-un umăr, parcă pentru a nu strica linia perfectă a cusăturii, iar bărbatul a ridicat din nou masa, chicotind pentru sine. După ce el a plecat, ea s-a uitat la mine.

— O, Mopps! a rostit ea. Uită-te pe polița căminului. Vezi ce a păstrat Frank după ce a golit casa. Mi se pare sinistru.

Sukey se plângea adesea în legătură cu „gunoaiele” pe care Frank le aducea acasă. Tablouri cu bărci, toate pictate cu maroniu, și farfurii urâte, pline de insecte. De data aceasta, era un glob de sticlă de dimensiunea unei găleți de cărbuni, plin cu păsări împăiate. M-am ridicat lipindu-mi o mână de obrazul încins și m-am uitat înăuntru. Unele aveau aripile desfăcute, altele aveau ciocurile băgate în flori, iar câteva, după ce m-am dus într-o parte, îl aveau îndreptat direct spre mine. Ochii lor de sticlă păreau să nu se potrivească prea bine în găvane, iar penele erau atât de fără luciu, încât m-am gândit că fuseseră vopsite. Nu mi-am putut lua privirea de la ele.

— Sunt oribile, nu-i așa? Din nu știu ce motiv, lui Frank îi plac, așa că le vom păstra aici, de-acum încolo. Și Mopps, indiferent de câte ori îmi spun „Sunt împăiate și moarte, Sukey, stăpânește-te”, tot nu pot scăpa de gândul că se vor repezi în zbor spre mine. Și-a îndreptat cusătura. E o prostie, nu-i așa?

M-am uitat la ea și am încuviințat din cap, iar asta a făcut-o să

râdă.

—

Dar parcă le aud, Mopps. Sticla spărgându-se, scârboşeniile alea zburând afară, fâlfâindu-şi aripile, repezindu-se să-mi scoată ochii cu ciocurile lor.

—

Vai, doamna ta are personalitate, a spus unul dintre bărbaţi intrând în cameră împreună cu Frank. Cărau amândoi o canapea veche. Ai grijă să nu-i vină prea multe idei în privinţa ta.

—

Tocmai ăsta-i norocul meu, Alf, a zis Frank. A izbutit să-şi bage în cap ideea că sunt o partidă bună. Iar eu nu mă plâng de asta.

Au dus canapeaua în pivniţă, iar Sukey i-a urmărit dispărând pe scări, înainte de a-şi îndrepta privirea spre mine.

—

Ia şalul meu şi acoperă păsările alea, te rog, a spus ea. Pot să glumesc cât poftesc, dar chiar nu mai suport să le văd.

Părea cu adevărat disperată, aşa că m-am dus să găsesc şalul pe care ea credea că îl lăsase pe un scaun din bucătărie sau pe cuierul din hol, sau poate în şifonierul din dormitor, iar dacă nu era acolo, atunci categoric se afla pe suportul pentru prosoape din baie. Am străbătut bucătăria încercând din răputeri să nu mă împiedic, să nu-mi zgârii pielea sau să nu-mi lovesc coatele şi a trebuit să ţin uşa deschisă pentru doi bărbaţi care cărau o piesă mare de mobilier în curtea din faţă. Era acoperită cu o pânză, dar, după formă, am bănuir că era o masă de toaletă cu o oglindă deasupra. Marginile pânzei s-au unduit din cauza mişcării, iar masa a părut că pluteşte între mâinile oamenilor. Unul dintre ei, un bărbat cu faţa plină de riduri verticale, m-a rugat să le deschid şi uşa următoare. Am dat fuga să fac asta, dar, uitând că se deschidea spre exterior, am tras, în loc să împing, aşa că am izbit uşa de cadru, ceea ce a făcut ca farfuriile de pe cel mai apropiat bufet să zornăie alarmant. Oamenii au râs.

—

Nu prea ai delicateţea surorii tale, nu-i aşa? a zis cel cu faţa ridată.

Au dus mobila în camera de zi, iar eu am pornit să urc scările, oprindu-mă la jumătate şi respirând în surdină pentru a asculta zgomotele casei. Se auzeau scârţâituri profunde şi aproape umane, ca şi cum casa se încorda sub povara lucrurilor altor oameni.

Scârţâiturile erau acoperite de ticăitul disonant al unor

ceasornice de undeva de jos, iar la un moment dat, am auzit înjurătura unui hamal care se lovise sau se împiedicase de vreo mobilă. Am sperat că era cel cu fața ridată și m-am uitat pe fereastră.

În curte nu era nimeni, dar totuși se auzea un foșnet slab de afară, genul de sunet făcut de o mierlă care scormonește după viermi sub un tufiș. Un foșnet de frunze scurt și furios, urmat de un altul. N-am văzut nimic, cu excepția gardului viu de lângă alee, care s-a zburlit, ceea ce, nu știu de ce, m-a făcut să mă cutremur. Nu bătea vântul în ziua aceea, iar în afară de acel gard, totul era nemișcat, dar mai văzusem păsări mișcând frunzișul în timp ce-și aranjau aripile. De ce mă înspăimântase acum?

Am urcat mai departe spre palier, aproape căzând peste un suport de umbrele de forma unui picior de elefant și strecurându-mă printr-o armată de gramofone vechi, cu pâlniile ca florile de dovlecel. Nici unul dintre ele nu funcționa, dar Frank le păstra pentru că, dacă le scoteai piesele din interior, puteai păstra tot felul de lucruri în ele. Sukey ne-a spus asta în timp ce luam cina într-o seară, iar tata a sugerat cu voce joasă că probabil acele lucruri nu erau legale, bănuiala lui întemeindu-se pe cadourile pe care ni le făcea Frank - șuncă, dresuri din nailon, marmeladă, fructe uscate, unt, ouă. Lista o înveselise foarte tare pe mama, dar avusese grijă ca tata să nu vadă asta.

Șalul lui Sukey se afla pe suportul pentru prosoape și, în timp ce-l luam de-acolo, mi-am zărit imaginea în oglinda din baie. Am fost surprinsă să mă văd acolo și am fost surprinsă și de felul în care arătam. Chipul meu nu era bariera care credeam că este, ci părea atât de neprotejat, atât de ușor de citit, atât de predispus la interpretări eronate. Ochii aveau în jur cercuri întunecate, deși nu pierdusem niciodată nici măcar o oră de somn, iar buzele îmi erau roșii de parcă le mușcasem agitată. Și nasul îmi strălucea. Cu câteva luni în urmă, Sukey îmi promisese că mă va învăța cum să folosesc pudra, iar eu i-am amintit asta când m-am întors în camera de zi.

— Nu știu, Mopps, a spus ea. Poate că ești prea mică. Poate că n-ar fi trebuit să-ți promit. Tata probabil că s-ar înfuria.

Tocmai eram pe cale să protestez, dar mi-am lovit fluierul piciorului de o măsuță joasă de ceai și am scâncit în schimb, ridicându-mi piciorul. Bărbatul cu fața ridată a intrat și a râs.

— Ești cea neîndemânatică, nu-i așa?

Tulburată și iritată, i-am aruncat șalul lui Sukey, crezând că-l va prinde, dar ea nu a lăsat lucrul din mâini, așa că șalul a aterizat pe capul ei învăluind-o ca un giulgiu. Ea a țipat pentru că se întepase cu acul.

— Este pentru a acoperi păsările, a spus ea dându-și jos șalul și îndepărtându-și părul de pe chip. Nu pe mine.

— Scuză-mă, am rostit eu pășind repede peste un suport din fier pentru ghivece, nedorindu-mi decât să ies din casă.

— Mopps? a strigat Sukey în urma mea. Mopps!

Am străbătut curtea, aleea goală și aerul răcoros făcându-mă deja să mă simt mai bine. M-am dus într-o parte a casei și m-am oprit, mi-am întins picioarele și mâinile în spațiul gol și am auzit acel foșnet al tufișului, acel zgomot făcut parcă de o pasăre, și am simțit din nou inexplicabilul fior de groază. Sukey ridicase o fereastră, iar eu m-am îndepărtat în timp ce ea se apleca afară.

— O, pleacă! Dispari. Ce cauți aici, mereu? Nu mai suport!

Preț de o clipă, am crezut că mie îmi vorbea și i-am spus să se ducă să-și pună capul la fiert, dar apoi am văzut că se uita la gardul viu. M-am uitat și eu și am zărit o femeie care avea partea de jos a corpului lipită de partea cealaltă a gardului și un braț băgat adânc în frunziș. Celălalt îi era îndoit din cot, femeia lipindu-și ceva de gură. Sau poate că își băga ceva în gură, m-am gândit eu văzând că maxilarul i se mișca. Gardul viu era format din mici păducei, iar femeia părea că are un pumn plin cu frunze, pe care le mesteca. Mestecând, a privit-o fix pe Sukey, deloc deranjată că fusese descoperită, iar Sukey s-a uitat îngrozită la ea. Desigur, știam cine era. Toată lumea o cunoștea pe nebună.

— Avem nevoie de Doug, a spus Sukey.

— De Doug? Vrei să zici Frank, am rostit eu și l-am strigat.

Când el a ieșit și a început să țipe, să amenințe și să-și ridice pumnul, m-am întors înapoi și m-am dus la Sukey. A râs de spaima ei și a spus că, probabil, femeia aprecia mâncărurile fine.

— Adică, n-am ce să-i reproșez, a zis ea. Fructele de păducei sunt delicioase, nu-i așa, Mopps? Îți amintești că obișnuiam să le numim „pâine cu brânză”?

Am încuviințat din cap, dar nu mi-a plăcut tonul nervos al vocii ei.

— Le preferam sendvișurilor mamei,

îți amintești? Erau mai bune decât pasta de carne. Mai bune decât morcovii fierți în Bovril⁹. A făcut o pauză, ca un moment de suspans dintr-un film, cu o mână în șold. Apoi, brusc, s-a sprijinit obosită de polița căminului. Dar, Mopps, probabil că sunt destui păducei în parc. De ce vine aici? De ce trebuie să vină aici?

S-a privit în oglinda de deasupra șemineului, ochii ei evitând cu grijă globul cu păsări acoperit cu șalul ei, după care și-a ridicat mâna până și-a acoperit gura, amintindu-mi pentru o clipă cumplită de poziția femeii nebune.

Carla mi-a sugerat să încerc la biserică. Este catolică și crede că mi-ar putea aduce liniște, într-un fel. Am cedat și am lăsat-o să mă ducă la o slujbă în această dimineață, în drumul ei spre o altă babetă. Am insistat să mergem la o biserică anglicană, deși nu cred cu adevărat în acest Dumnezeu anume, și nu sunt sigură la ce să mă aștept. După dispariția lui Sukey, mama a încetat să se mai ducă la Sfânta împărtășanie și niciodată n-a mai reluat acest obicei. Nici Patrick nu credea în ceva, iar Helen este o atee foarte hotărâtă. Dar mulți oameni în vârstă se duc la biserică. Elizabeth merge.

Biserica la care se duce este o străveche clădire din piatră, cu vitralii pe care se văd sfinți cu chipuri amuzant de senine. Toți cei din congregație se îmbracă puțin cam prea elegant. Sau, în orice caz, au făcut efortul de a-și pune eșarfe de mătase la gât ori obiecte strălucitoare în păr. Vreme de câteva minute, mă simt cam șleampătă și intimidată. Dar apoi îmi amintesc că sunt bătrână și că nimeni nu se uită la mine.

Îmi scot cartea de imnuri și mă așez. „Imnuri străvechi și moderne”, citesc eu. Câțiva oameni se răsucesc pentru a se uita la mine. Nu sunt mai mult de zece persoane aici. Mirosul de lemn și lac îmi amintește de școală. Este foarte liniștitor, la fel cum sunt și arama strălucitoare, și aranjamentele florale. Încep să înțeleg de ce oamenii în vârstă se duc la biserică.

Există flori la capătul fiecărui rând de strane, și întind mâna pentru a mângâia petalele celor mai apropiate. Una dintre corole se desprinde, iar eu o strâng în pumn. Gestul îmi este familiar și îl repet, deschizându-mi palma înainte de a zdrobi floarea din nou. Dar nu-mi dau seama ce înseamnă și oricum nu este floarea care trebuie. Ar trebui să fie o floare galbenă de dovlecel, iar acestea sunt albe, de parcă ar fi rămas de la o nuntă. Poate, cineva s-a căsătorit ieri. Mi s-a

spus că tinerii încă se căsătoresc la biserică. Îmi încleștez pumnul în timp ce vicarul își drege glasul, iar oamenii din celelalte strane își înclină capetele în rugăciune. Petalele florii sunt moi și sfărâmicioase. Îmi place așa, mutilată și reală, mai degrabă decât țeapănă în buchet. Aceste aranjamente florale la capetele rândurilor seamănă prea mult cu cele păstrate în globuri de sticlă victoriene, friabile și uscate, și ușor neliniștitoare.

Ne-am ridicat și am cântat, apoi ne-am așezat și ne-am rugat. Uitasem cât de obositoare pot fi aceste slujbe. Nu pot ține pasul și nu mai știu unde suntem, așa că mimez. Vicarul pare surprins când mă vede mișcându-mi gura în timp ce el vorbește, își ține predica din amvon. În cele din urmă, vine vremea ceaiului. În partea din spate a bisericii este un uriaș ceainic metalic pe un cărucior, precum și multe cești verzui. Mult prea multe având în vedere numărul de oameni.

O femeie într-o vestă vătuită, având aceeași culoare ca ceștile, se apropie de mine cu o cutie cu biscuiți.

— Nu v-am mai văzut pe-aici, spune ea.

— Nu, răspund eu.

Și apoi, uit totul. Nu-mi dau seama unde mă aflu. Și nici de ce.

Mă clatin ușor pe lespezile de piatră, iar răsuflarea mi se taie. Iau doi biscuiți din cutie și îi pun pe farfurioară.

— Sunteți de-aici? Sau ați venit în vizită? mă întreabă ea.

— Nu știu, spun eu, simțindu-mă ca o proastă și cam speriată. Adică, unde ne aflăm mai exact?

Ea zâmbeste. Este un zâmbet cumsecade, dar jenat.

— Aceasta este biserica St Andrew.

Numele nu înseamnă nimic pentru mine. Nu vreau să-i mai pun și alte întrebări.

— Poate că vă duceți la capelă de obicei, sugerează ea. Este una la câteva străzi distantă.

— Clatin din cap. Nu mi-am uitat religia, știu că nu sunt metodistă sau baptistă, sau altceva. Nici măcar nu sunt creștină cu adevărat.

— Scuzați-mă, rostesc eu. Sunt puțin cam uitucă.

Femeia pare să nu creadă că acest cuvânt descrie tocmai complet situația, dar încuviințează din cap și bea o gură de ceai înainte de a mă prezenta vicarului. Din fericire, mi-am repetat numele în minte.

— Bună ziua, rostește vicarul strângându-mi mâna.

Palmele lui sunt incredibil de fine, de parcă ar fi fost netezite de nenumăratele strângeri de mâini de care are parte. Sper că v-a plăcut slujba.

N-am știut că ăsta era un lucru care trebuia să-ți placă, așa că întrebarea m-a cam luat prin surprindere.

— O! rostesc eu.

El și femeia cu vestă dau să se îndepărteze speriați de incapacitatea mea de a vorbi, iar eu îmi cobor privirea spre ceai și biscuiți, nesigură ce să fac cu ei. Văd că un bărbat ia două cubulețe de zahăr de pe farfurioară, le pune în ceai și amestecă. Cu un suspin de ușurare, fac și eu același lucru cu biscuiții, amestecând mixtura moale îarași și îarași. Când îmi ridic privirea, văd că toți oamenii din micul grup se uită la mine, cu excepția femeii în vestă, ai cărei ochi sunt ațintiți spre tavan. Îi dă un ghiont bărbatului de lângă ea, iar acesta tușește.

— -Nu, nu se simțea bine deloc, spune el. Rod a fost cel care a aflat. El o aducea la biserică. Nu-i așa, Rod?

Un bărbat scund, cu părul pieptănat spre spate încuviințează din cap.

— Da, așa este, zice el. Așa că, firește, fiul ei m-a sunat. I-am spus că ne vom ruga pentru ea...

— Desigur, desigur.

— De fapt, am fost degeaba la ea acasă de câteva ori, până să mă sune. A fost neplăcut. Am stat afară și am așteptat, și nimeni nu mi-a deschis.

— Elizabeth, am rostit eu brusc.

Nu dorisem s-o fac.

Femeia cu vestă se uită la mine, în cele din urmă.

— Elizabeth, spun eu din nou. A dispărut.

— Da. Așa este, dragă. Congregația noastră îi simte lipsa. Nu te neliniști.

Se întoarce spre ceilalți.

Umilită, îmi mușc buza, dar trebuie să profit de șansă, până nu uit.

— Nu, rostesc eu. Am căutat-o. Nu este acasă.

— Nu este acasă la dumneata?
întreabă femeia articulând cu grijă
fiecare silabă. Este cu adevărat
foarte enervantă, îmi suprim
nevoia de a țipa.

— Nu, nu, este o prietenă de-a mea. A
dispărut.

Bărbatul cu părul pieptănat peste cap se încruntă și își trece o
mână dinspre frunte către ceafă. Părul lung și rar pare lipit de scalp.

— Nu a dispărut...

— Atunci, unde este? Am fost acasă la
ea.

— Ei bine, dragă, zice femeia privind
grupul. Poate că ai greșit casa.

Vocea îi este joasă, de parcă ar vrea ca nimeni să nu audă
sugestia ei, dar cuvintele sunt foarte clare, iar ei ascultă cu atenție.
Vicarul tușește și își mută greutatea de pe un picior pe celălalt, iar
celălalt bărbat își netezește părul din nou. Tonul ei e categoric, iar eu
simt deja că discuția se îndreptă în altă direcție. În câteva clipe, cineva
o să pomenească de vreme. Simt un val de fierbințeală. Cum
îndrăznesc să mă dea la o parte acești oameni cărora ar trebui să le
pese de Elizabeth? Cum îndrăznesc?

— N-am greșit casa, spun eu încet, cu
fermitate, afirmația făcându-mă să
mă simt ca un copil mic. Nu sunt
proastă. Elizabeth a dispărut. În
tăcerea lăsată, trag anevoie aer în
piept. De ce nu vă pasă? De ce
nimeni nu face nimic? Am
impresia că încep să țip, dar nu mă
pot abține. Ar fi putut să i se
întâmpile orice. Orice! De ce nu
face nimeni nimic pentru a o găsi?

Frustrarea îmi taie respirația. Strâng cana în mână, apoi o
trântesc de pământ. Se sparge cu ușurință de pardoseala din piatră a
bisericii, iar sunetul se răspândește în toată clădirea, în vreme ce
lichidul dulce, amestecat cu biscuiți pătrunde în mortarul dintre
lespezi. Femeia cu vestă își lasă jos ceaiul și culege cioburile cării
mele.

— Poate că ar fi mai bine să te
conduc acasă, rostește ea.

Mă ia cu blândețe de lângă vicar și mă urcă în mașina ei.

Și este foarte răbdătoare, deși îi dau indicații greșite despre locul
unde se află casa mea, așa că trebuie să o luăm din nou pe străzile cu

sens unic. În timp ce ea conduce, îmi notez pe un bilețel: „Elizabeth nu este la biserică”. Femeia mă vede scriind și îmi mângâie mana.

— Nu mi-aș face griji, în locul dumatăle, dragă, spune ea când mă ajută să cobor din mașină. Dumnezeu are grijă de turma lui. Trebuie să ai grijă de dumneata.

Se oferă să mă ducă la biserică, duminica următoare, dar eu îi zic că nu prea mă simt în stare. Ea dă înțelegătoare din cap, iar eu deslușesc o urmă de ușurare în zâmbetul ei.

Secția de poliție încă se află în clădirea originală. Fațada de piatră, cu „1887” sculptat deasupra ușii, și marea lustră de sticlă din hol sunt cumva liniștitoare, însă podeaua arată de parcă ar fi udă, iar eu nu sunt sigură dacă să pășesc pe ea. Rămân un moment în prag, întrebându-mă cum de reușesc „bețivii și persoanele turbulente” să-și mențină echilibrul pe suprafața alunecoasă, apoi, când intru, pun o mână pe perete și mă țin de el în timp ce ocolesc holul.

După câțiva pași, constat că mă sprijin de un avizier. Mă opresc și citesc cuvintele de pe un afiș prins în mijlocul lui: „Hoții de bancomate operează 24 de ore din 24”. Mă întreb ce este un hoț de bancomat și cum de reușesc să stea treji atât de mult timp. Acest gând mă face să mă simt obosită. Alături de mine este un obiect de lemn pentru stat jos, dar nu mă pot așeza, trebuie să merg mai departe. Trebuie să fac lucrul pe care am venit să-l fac. Preț de o clipă, nu-mi amintesc care e acel lucru. Minteă îmi este goală. Măinile încep să-mi tremure, iar inima îmi bate în stomac. Trag adanc aer în piept și bag o mână în buzunarul cardiganului, căutând un bilețel. Trebuie să fi scris despre ce-i vorba. Trebuie să am pe undeva o notiță ca să-mi aduc aminte.

Scot o mulțime de pătrățele de hârtie colorată, marginile lor îndoindu-se între degetul mare și arătător. Nu-mi place că trebuie să-mi desprind mâna de perete pentru a le frunzări. N-am încredere că-mi pot păstra echilibrul. Găsesc un bilețel roz, cu data de astăzi - totuși, nu sunt sigură că asta e data de azi. Și un pătrățel galben, cu numărul de telefon al fiicei mele, în caz de urgență. Mai este și o rețetă de supă de legume, deși cea mai mare parte pare să lipsească, iar lista ingredientelor se oprește la „ceapă”. Dar nu găsesc nimic care să mă lămurească de ce mă aflu aici.

- Bună ziua, doamnă Horsham,
rostește o voce.

Îmi ridic privirea. În cealaltă parte a încăperii se află un birou pe care scrie „Recepție”. Citesc cuvântul cu voce tare. În spatele biroului se află un bărbat, dar nu-l văd decât prin geamul despărțitor. Bag bilețelele înapoi în buzunar și trec pe lângă o banchetă din lemn ponosit. Mă întreb dacă acolo îi așază pe cei abia arestați. Este noaptea locul acesta plin de bețivi și de prostituate, și de hoți de buzunare? Nu pare posibil. Acum, în miezul zilei, este liniște și îmi aud ecoul pașilor în timp ce mă îndrept spre birou.

Când mă apropiu, văd epoleții negri, ca niște aripioare, de pe

cămașa albă a bărbatului. Își ridică privirea de la ecranul computerului și îmi zâmbeste, iar eu mă pomenesc zâmbindu-i la rândul meu, așa cum făceam cu Frank, mușchii din jurul gurii mele supunându-se automat celor de la gura lui. Nu-mi dau seama de unde îmi cunoaște numele.

— Ca de obicei? spune el, vocea lui
părând metalică din cauza
difuzorului.

— Ca de obicei? rostesc eu.

— E vorba despre Elizabeth, nu-i așa?

Dă din cap de parcă m-ar încuraja să spun o replică într-o piesă.

— Elizabeth, da, rostesc eu uimită.
Desigur, pentru asta am venit. Am
venit pentru ea. Știți de Elizabeth?
întreb eu simțind un val de
ușurare.

Poate că, la urma urmelor, cineva investighează. Cineva o caută.
Cineva știe despre dispariția ei. O greutate mi se ridică de pe umeri.
De când mă lupt să mă fac ascultată de cineva?

— O, da, știu totul despre Elizabeth,
zice el.

Lacrimi de ușurare îmi umplu ochii, și îi zâmbesc printre ele.

— A dispărut, nu?

Încuviințez din cap.

— Probabil că vinovat este fiul acela
al ei bun de nimic, nu credeți?

Dau din umeri în semn de confirmare neajutorată.

— Și nimeni altcineva nu pare să
creadă că a dispărut. Așa-i?

— Exact așa, domnule ofițer, spun eu
agățându-mă de birou.

— M-am gândit eu.

Îmi zâmbeste preț de câteva secunde. Simt că mă scufund.

— Asta ar fi... stați să văd... Apasă
câteva taste... Ar fi a patra oară
când veniți.

A patra oară?

— Atunci, rostesc eu, cineva o caută
pe Elizabeth, nu-i așa?

De îndată ce cuvintele îmi ies din gură, îmi dau seama că nu e
nici o speranță.

El râde.

— O, da! I-am trimis pe toți cei din
poliție s-o caute. Câini de urmă,

criminaliști, elicoptere. Toți au plecat... - se oprește un moment pentru a face un gest rapid cu mâna prin aer - s-o caute pe prietena dumneavoastră Elizabeth.

Auzindu-i cuvintele, simt cum mă cuprinde un val de căldură. Simt furtună la subraț. Acum îmi dau seama ce crede despre mine și simt că mi se face rău. Lacrimile mi se revarsă în cele din urmă, și mă răsucesc pentru ca el să nu le vadă.

— Le-am spus să uite de dealerii de droguri, de violatori și de criminali, zice polițistul. Ocupați-vă de fiul ăla bun de nimic al bătrânei Lizzie...

Nu aud ce mai spune pentru că mă grăbesc să ies din clădire, să ajung în stradă. Aerul rece îmi atinge obrajii umezi. Mă opresc în stația de autobuz și îmi acopăr gura cu mâneca de la cardigan. Asta era ultima speranță. Dacă poliția nu mă ia în serios, ce șanse mai am s-o mai văd vreodată pe Elizabeth?

Nu-mi amintesc să mă fi dus la poliție când a dispărut sora mea. Tata s-a dus singur să declare dispariția ei și s-a mai dus o dată după ce am vorbit cu vecinii ei. După aceea, el și mama s-au dus adesea, ca să afle ce se făcea, ce se descoperise, dar nu m-au luat niciodată cu ei. Totuși, îmi amintesc că, o dată, un polițist a venit acasă la noi, ca să ne pună întrebări despre Sukey. Era acolo când m-am întors de la școală.

— V-am spus că o verific, a zis el șezând la masa din bucătărie, farfuria din fața lui fiind plină cu felii de tort. Avea părul castaniu strălucitor și cearcăne întunecate sub ochi. Și nu purta uniformă. Dar treaba asta cu țipatul pare să nu aibă nici o legătură, s-a întâmplat cu câteva săptămâni înainte, după spusele vecinilor. L-am pus pe un polițist să verifice. Și este așa cum vi s-a spus la sediu: o mulțime de oameni sunt dați dispăruți în ultima vreme. Bărbații nu se pot obișnui cu întoarcerea în civilie, iar femeile nu se pot obișnui că-și văd bărbații din nou acasă, așa că

pleacă ele. Iar sărmanul om abandonat vine plângând la noi.

Dar Frank a fost mereu acasă, a spus mama punând ceainicul pe masă și așezându-se pe scaunul de lângă mine.

Da? N-a luptat?

Polițistul și-a ridicat privirea de la tortul lui, o firimitură căzându-i din colțul gurii.

Are o firmă de mutări - Gerrard's, a spus tata uitându-se la firimitura care căzuse pe masă. Ocupație care i-a permis să nu fie luat în armată. Și oricum, și Frank a dispărut.

Polițistul a încuviințat încet din cap.

Da, da, așa este. Gerrard's. O știu. A ajutat-o pe mătușa mea să mute câteva lucruri după ce casa i-a fost bombardată. Bomba de la școală, vă amintiți de ea? Da, ne-a ajutat mult atunci. Totuși - și-a dres vocea și a adunat cu degetele câteva stafide căzute -, avea motive să plece pentru că este căutat ca să i se pună niște întrebări.

Serios? a întrebat tata.

Polițistul face un gest cu degetele între care ține stafidele.

Fraudă cu cupoane, a spus el și a băgat fructele uscate în gură. O treabă serioasă. Îi ajută pe oameni să capete mai mult decât rația care li se cuvine. Iar asta îi încurajează pe alții să cumpere lucruri de pe piața neagră.

Mama mai taie câteva felii de tort și îi umple din nou cana cu ceai.

Piața neagră, hm? Ăsta-i un alt lucru despre care îmi imaginez că Frank știe totul. Deci, nu l-ați găsit? a rostit tata.

Nu. Iar asta schimbă lucrurile. El este căutat. A sorbit zgomotos din ceai. Bănuiesc că e posibil ca ei să

se fi decis să fugă împreună. Ați amintit că el avea o valiză.

Tata s-a sprijinit de spătarul scaunului și și-a băgat mâinile în buzunare, privind podeaua.

— Chiar nu pot să cred că Sukey ar fi participat la vreo infracțiune, a spus el.

Eu rămân cu privirea plecată și mă joc cu toarta cării, amintindu-mi de gulerele de blană ale lui Sukey, de noua ei geantă din piele de șarpe, de lăzile cu rații ale armatei britanice din vechiul grajd și de toată mâncarea în plus pe care o aveam la cină când ea și Frank veneau în vizită.

— Ei bine, nu, oricum nu prea ar fi meritat să fugă, a zis polițistul luând o altă felie de tort. Ca să fiu sincer, nu prea avem cine știe ce caz împotriva lui. Dar, dacă nu e asta, atunci...

— Atunci, Frank i-a făcut ceva și a fugit, a rostit tata.

— Frank n-ar fi făcut așa ceva, a spus mama ridicându-se brusc și aruncându-și lingurița în chiuvetă.

Tata și-a ridicat capul pentru a se uita la ea și probabil că l-a zărit pe Douglas în hol, pentru că l-a strigat.

— Douglas, el este domnul sergent Needham. A venit în legătură cu Sukey. Domnule sergent, el este chiriașul nostru.

Douglas a intrat în bucătărie și s-a sprijinit într-un mod ciudat de rafturile de lângă ușă. A dat din cap spre sergent, apoi a refuzat când mama i-a oferit un ceai.

— V-am auzit vorbind despre Frank? a întrebat el întorcându-și capul într-o parte și în cealaltă și trăgând de marginea de jos a puloverului.

— Da, a rostit sergentul. Doamna Palmer nu crede că poate avea vreo legătură cu dispariția fiicei sale.

— Nu crede? a rostit Douglas uitându-se la mama, care încă stătea lângă chiuvetă și o privea. Frank este un bărbat gelos. Și este

și iute la mână.

— Este gelos? a spus sergentul. Și de ce e gelos? Are legătură cu dumneata, nu-i așa?

— Nu, a zis Douglas pronunțând scurtul cuvânt încet și cu grijă. Dar Sukey mi-a spus că poate fi gelos. Douglas și-a menținut privirea atintită asupra sergentului. Chipul lui părea încremenit ca o mască, iar eu am avut gândul nebunesc că ar vorbi fără să-și miște buzele. Mi-a zis că el se grăbește să tragă concluzii greșite.

Tata și-a scos mâinile din buzunare și și-a frecat fața, iar mama s-a răsucit și s-a sprijinit de chiuvetă, încleștându-și la spate mâinile de marginea ei. M-am întrebat de ce Sukey i-ar spune lui Douglas ceva și de ce nu-mi zisese mie. M-am întrebat dacă era adevărat.

— Când ți-a spus Sukey asta? l-am întrebat eu fără să vreau.

Tata mi-a zis imediat să mă duc la etaj.

— Asta nu-i o discuție pentru tine, a spus el.

M-am ridicat de la masă, dar am zăbovit în capul scărilor care urcau din hol. Bucătăria părea primitoare și strălucitoare, lumina focului de la aragaz concurând cu lustra de pe tavan. Aproape că aș fi putut crede că era un ceai normal luat în familie, cu ceștile pe masă și ceainicul scoțând aburi. Doar că pe scaunul obișnuit al mamei stătea un polițist care termina de mâncat tortul și scria lucruri într-un carnețel.

— Da, când v-a spus asta? l-a întrebat pe Douglas, întorcând o pagină a carnețelului.

— De multe ori. Mi-a zis asta de multe ori, domnule sergent, a spus el. De-a lungul verii...

Vedeam doar o parte din el, de la piept în jos, însă brațul i s-a mișcat, și am presupus că a ridicat din umeri.

— Când, atunci când a venit la cină? a întrebat mama, picioarele fiindu-i vizibile pe fundalul dulăpiorului de sub chiuvetă. Eu n-am auzit-o niciodată.

Maxilarul roz al lui Douglas s-a ivit de sub partea de sus a

cadrlui uşii, când el s-a aplecat în faţă, iar eu am crezut că o să spună ceva, dar sergentul şi-a terminat ceaiul şi şi-a împins scaunul în spate.

— El timpul să plec, a rostit el. Şi-a pus cana pe masă, a scris ceva în carneţel şi s-a ridicat. Mulţumesc pentru ceai, doamnă Palmer. O să vă anunţ dacă apare ceva. Dar nu vă faceţi griji. În clipa de faţă, oamenii se tot mută de colo, colo. Nu sunt capabili să stea locului. Cel mai probabil este că s-au dus să vadă o vreme cum e în alt oraş, şi se vor întoarce când îşi vor da seama că peste tot este la fel. Oricum, poliţia îl va găsi pe Frank cât de curând.

A rămas locului câteva secunde, privindu-l pe Douglas, după care l-a urmat pe tata spre uşa din faţă. Am coborât repede în camera de zi şi am auzit-o pe mama spunându-i lui Douglas că nu i-a mai rămas tort.

— Alea au fost ultimele fructe uscate pe care mi le-a adus Frank, a zis ea, iar eu mi-am imaginat ce faţă o fi făcut Douglas când a auzit-o pomenind de el. Cum a fost filmul? a întrebat ea schimbând subiectul înainte ca el să înceapă a vorbi despre căsnicia lui Sukey.

El a murmurat un răspuns, dar prea încet pentru a-l putea auzi.

— Poftim? a rostit mama. Am crezut că ăsta e amuzant. N-ai fost atent?

Între timp, tata îi mulţumea sergentului Needham pentru vizită.

— Pentru puţin. Vă dau de veste dacă apare Gerrard sau valiza pe care o avea la el.

S-au oprit lângă uşă pentru a privi îndărăt spre hol şi pentru ca sergentul să-şi scuture firimiturile de pe pantaloni.

— Băiatul ăla îmi aminteşte de cineva, l-am auzit spunând înainte de a pleca. Doar că nu-mi dau seama de cine.

Am aruncat toate bileţelele despre Elizabeth la coşul de gunoi. Arată ca o cutie cu confetti. Mă simt cumplit s-o abandonez astfel, dar ce pot face? N-am „cu ce să continui”, cum se spune, şi pe nimeni care

să mă ajute. Am fost la secția de poliție de patru ori. Știu asta pentru că mi-am notat. De patru ori, iar ei nu fac nimic. Mă cred o bătrână nebună. Cred că este posibil să aibă dreptate. Caut o coală mare de hârtie și un pix roșu și fac un anunț pe care să-l pun pe peretele din camera de zi: „Elizabeth nu a dispărut”. Chiar dacă nu cred asta acum, s-ar putea s-o cred peste câteva ore. Sau poate mai curând. Nu vreau să fiu din nou atrasă în căutarea ei. Este inutil. Nimeni nu mă va crede, iar dacă continui, nu voi face decât să mă înnebunesc singură. În sfârșit, sunt atâtea lucruri pe care nu mi le amintesc, încât probabil că greșesc, probabil că Elizabeth este la ea acasă, iar eu mă agit degeaba.

Când sosește, Carla vede anunțul și dă aprobator din cap.

— Aveți perfectă dreptate, spune ea.
Concentrați-vă asupra
dumneavoastră. Paza bună trece
primejdia rea, nu?

Ca de obicei, se pornește să-mi povestească despre atacuri și jafuri armate. Încerc s-o urmăresc, dar simt că spusele ei nu prea mai au legătură cu mine.

— Oamenii în vârstă nu au deloc grijă
de siguranța lor, zice ea. Nu au
grijă ca ușile să fie bine încuiate
sau ca ferestrele să fie închise cum
trebuie. Asta pentru că ați copilarit
în alte vremuri. Fac pariu că știți
pe toată lumea, pe-atunci, nu-i
așa?

— Nu fi prostuță, spun eu. Orașul era
plin de tot soiul de indivizi pe
vremea când eram copil.

Bărbați care tocmai fuseseră demobilizați se îmbătau în cârciumi, soldați americani și canadieni care așteptau să plece acasă, evacuați din Londra sau Birmingham, care nu aveau case unde să se întoarcă, și convalescenți care sperau ca aerul marin să-i vindece. Înainte să apuc a-mi termina gândul, Carla dispare la etaj, ducându-se în dormitorul meu, iar eu intru în bucătărie. Sendvișul încă nu mi-a fost făcut, așa că pun niște pâine în prăjitor și scot untul.

— Câtă pâine credeți că veți mânca?
rostește Carla apărând brusc.
Trebuie să vă ajungă o pâine pe zi.

— Ei bine, tort nu mai este fiindcă l-a
mâncat sergentul, spun eu.

— Dacă nu mai e tort, asta-i pentru că
l-ați mâncat dumneavoastră, zice

ea deschizând robinetul și agitând Fairy-ul până se face un munte de spumă.

Nu prea îmi place tonul ei. Mă dau la o parte din calea ei și verific ușa din față înainte de a mă duce să mă așez. Carla vine în camera de zi pentru a-mi da pastilele - nu știu pentru ce sunt.

— Și desigur, mai sunt și alarmele, spune ea rămânând lângă măsuta de cafea și scriind ceva în mapa îngrijitoarei. Sunt bune pentru ca noi, cei care vă îngrijim, să putem intra și să ne facem treaba, dar e suficient un singur ticălos, nu? Cineva îi spune codul altcuiva, iar infractorul nici măcar nu mai trebuie să se ostenească să spargă broasca.

Își pune mâinile pe cap, apoi le ridică în aer.

— Nu pot fi atât de primejdioase, rostesc eu. Altminteri, n-ar încerca să-i convingă pe toți să-și pună. Până și Elizabeth are așa ceva. Mîntea mea încearcă să-mi spună ceva. Elizabeth are alarmă. Alarmele fac mai ușoară intrarea în casă. Notez asta, iar alături scriu numele lui Elizabeth. Elizabeth are alarmă, repet eu. Dacă a intrat cineva...

— Nu începeți din nou, zice Carla. Am crezut că ați renunțat.

Arată spre anunțul de pe perete.

— O, da! rostesc eu lăsând pixul jos.

Mă simt dezamăgită, de parcă aș fi pierdut ceva de preț.

— În regulă. La revedere! Se îndreaptă spre ușă. Aud cum încearcă s-o deschidă. Zdrăngăne de parcă ar fi blocată. Hei! strigă ea. Ați încuiat-o. Unde-i cheia?

Mă ridic și-i arăt micul vas în care o țin, aflat pe raftul de deasupra caloriferului.

— Ai spus să am grijă ca ușile să fie încuiate, zic eu arătându-i Carlei bilețelul scris pe această temă.

Ea se holbează la mine.

—

Dar nu să le încuiuți cât timp eu
sunt aici.

După ce mă încuie din nou, mă duc să-mi caut sendvișul. Pe bufet este o felie de pâine prăjită, iar eu las bilețelele din mână pentru a scoate untul, însă nu-l găsesc în frigider. Deasupra aragazului este un afiș pe care scrie să nu gătesc nimic, dar chiar am poftă de un ou cu pâinea prăjită. Cu siguranță, îmi este permis să fierb un ou. Asta oricum nu înseamnă gătit.

Pornesc gazul și umplu o crăticioară cu apă. În timp ce aștept să fiarbă, îmi iau bilețelele pentru a le citi: „Alarmerle fac mai ușoară intrarea în casă”. Numele lui Elizabeth este scris alături. Îl citesc de câteva ori. E ceva important, dar nu-mi dau seama ce. Am mai scris și: „E suficient un singur ticălos”. Dar asta e valabil pentru orice. Și oricum, nu poți să trăiești temându-te de toată lumea. Trebuie să-i lași pe unii oameni să-ți intre în casă.

*

Sukey a fost cea care ne-a sugerat să-l luăm pe Douglas drept chiriaș. Ea lucra la cantina NAAFI¹⁰, care fusese deschisă într-un hotel de pe faleză, iar Douglas a livrat lapte până când a avut vârsta necesară pentru a se înrola în armată. Cantina era pe ruta lui, iar lui Sukey i-a plăcut de el. Dimineața, obișnuiau să stea de vorbă înainte ca ea să deschidă, mai ales despre filme, din câte zicea ea.

Eu l-am cunoscut într-o zi când Sukey m-a luat cu ea la serviciu. Era în săptămâna de după ce școala noastră fusese lovită de o bombă, în timpul unui raid nocturn. Încă nu amenajaseră toaletele pentru ca să ne putem muta la școala de băieți, iar mama nu dorea ca eu să-mi petrec toată ziua acasă. A trebuit să ne trezim foarte devreme, iar eu încă eram pe jumătate adormită când am ajuns acolo. Sukey m-a pus să stau în bucătărie, în vreme ce ea cântărea ceaiul și cafeaua în punguțe de pânză albă și se grăbea de colo colo, ca să verifice ceainicul cu apă fierbinte. M-am gândit că arată caraghios în salopeta albastră și cu caschetă pe cap, dar pe ea nu părea s-o deranjeze. Se simțea un minunat miros de mâncare, iar ea mi-a dat să mănânc fasole pe pâine prăjită și un cârnat.

—

N-ar trebui, a spus ea dându-mi
farfuria. Este doar pentru yankei.

Pe atunci, îi serveau acolo în special pe soldații americani, iar în timp ce mâncam, am pândit să le aud accentul. Tocmai terminam când l-am auzit.

—

Cu siguranță, a spus vocea, apoi: E
foarte bine așa.

M-am uitat în jur și am văzut-o pe Sukey apropiindu-se cu un băiat. Acesta avea o ladă cu sticle de lapte, pe care a pus-o pe tejghea,

în fața mea. Am fost surprinsă să văd un lăptar american, așa că m-am holbat la el.

— Mopps, el este Doug, a zis Sukey cu o mână pe umărul lui. Salută-l.

— Bună, Doug, am spus eu uitându-mă pe lângă el, spre Sukey, care a luat două sticle cu lapte și a ieșit din nou din bucătărie.

— Bună... Mopps, a rostit el încruntându-se puțin din pricina numelui.

Ochii lui au urmărit-o pe Sukey, în vreme ce ea se îndepărta. Am râs.

— Ăsta nu-i numele meu adevărat, prostuțule, am spus eu.

El a părut iritat și s-a întors spre mine.

— Atunci, de ce îți zice ea așa? a rostit el.

Accentul nu îi mai era american, iar eu m-am întrebat dacă Sukey știa că el se prefăcea.

Am băgat în gură ultima bucățică de cârnat.

— Este o poreclă, am spus eu mestecând.

— Cam prostescă, nu-i așa? a continuat el să se încrunte.

Am ridicat din umeri și mi-am sprijinit furculița de marginea farfuriei.

— Fac pariu că Doug nu este numele tău adevărat.

— Ba sigur că este, a spus el, privirea lui îndreptându-se din nou spre Sukey când ea a intrat și a pus o altă pungă de ceai pe cântar.

— Nu e prescurtarea de la Douglas?

Și-a strâns buzele și s-a uitat la sticlele de lapte, scoțându-le cu bruschete din ladă.

— Nu-i așa?

— Ba da.

— Deci, Doug este o poreclă, nu?

El s-a oprit din ce făcea și s-a uitat la mine.

— M-ai încuiat cu asta, a rostit el și s-a înroșit, și i-a aruncat o altă privire lui Sukey.

Îl făcusem să se simtă stânjenit și mi-a părut rău pentru asta.

— Doug e un nume frumos, am zis eu încercând să mă revanșez. Îmi place.

Asta l-a făcut să zâmbească, iar mie mi-a părut și mai rău. Douglas era drăguț, cu o față ovală și fină, cu păr castaniu și sprâncene foarte drepte. Era înalt, dar se încovoia și își înclina capul când vorbea, și te privea pieziș, așa că oamenii nu băgau de seamă întotdeauna cât era de înalt.

— Sper că ești drăguță cu Doug, a spus Sukey apropiindu-se pentru a pune sticlele goale pe masă.

Am încuviințat din cap încercând să găsesc ceva de zis.

— Hei, am văzut-o pe nebună afară, am spus eu pentru că așa fusese, chiar dacă doar în treacăt.

— Taci, Maud, a zis Sukey. Nu-i mai spune așa. Nu știi cine ar putea fi. Imaginează-ți cum ar fi să facă mama ceva aiurea, iar oamenii s-o numească nebună. Și n-ai ascultat ce am zis. Doug va fi noul nostru chiriaș. I-a ciufulit părul așa cum obișnuia să facă și cu al meu, iar el s-a înroșit din nou. Vrei să mănânci ceva? l-a întrebat ea.

— Nu, mai bine plec, a spus el și a umplut repede lada cu sticlele goale, după care a plecat cu ele, fluturându-și ciudat mâna când Sukey i-a strigat: „La revedere”.

— A făcut mama vreodată ceva aiurea? am întrebat-o eu pe Sukey imediat după plecarea lui.

— Firește că nu, prostuțo, a zis ea adunând sticlele cu lapte. Doar că ar trebui să nu te mai grăbești atât de tare să-i judeci pe alții, atâta tot. Îți place Doug? Mama caută pe cineva care să ia camera rămasă goală după ce domnișoara Lacey s-a dus la nepoata ei. Totuși, am vorbit serios. Fii drăguță. Mama lui tocmai a murit. O bombă a căzut pe casa lor.

Mi-a părut și mai rău de comentariul despre porecle și mi-am promis să fiu drăguță cu el. Chiar asta am avut de gând. Dar mi-am amintit felul în care Sukey îi ciufulise părul și îi oferise mâncare, având grijă de el așa cum avea grijă de mine, și m-am întrebat dacă eu m-am uitat vreodată la ea în felul în care a făcut-o Douglas.

De undeva se simte un miros neplăcut. Mă uit prin camera de zi, iau o pernă și mă așez pe bancheta de la fereastră. Nu văd nimic. Nu-mi dau seama de unde vine mirosul. Am scos o grămadă de bilețele de-ale mele din coșul de hârtii, întrebându-mă cum de-au ajuns acolo. Am scos de acolo și un capac zgâriat de pudrieră, albastru cu argintiu, ceea ce înseamnă că l-am găsit de două ori. Stau să mă odihnesc puțin pentru a căpăta suficientă energie ca să mă duc să văd ce provoacă mirosul acela îngrozitor, dar Helen intră în casă.

— Mamă! Ai lăsat gazele pornite! țipă ea. Ți-am spus să nu folosești aragazul. Puteai să arunci în aer toată casa asta nenorocită! Of, mirosul se simte și aici.

Se oprește în fața mea și se aplecă pe lângă mine pentru a deschide fereastra, fluturând draperia în încercarea de a aerisi mai repede. Îi privesc dedesubtul bărbiei. Pare foarte moale. Vulnerabilă.

— Îmi pare rău că am făcut comentariul acela legat de porecla ta, spun eu.

Bărbia i se coboară când ea se uită la mine.

— Poftim?

— Nu, nu știu, rostesc eu.

Mă întreb dacă îmi va da o cană de ceai în curând. Dar s-ar putea să nu avem lapte pentru că l-am supărat pe lăptar. Of, totul este atât de încurcat! Dinspre geam vine o adiere, care mă atinge în partea de jos a spatelui și mă face să tremur.

— N-ai simțit mirosul? întreabă Helen.

— Mi s-a părut că simt ceva, da, spun eu trăgând puțin material peste genunchi, pentru a-i încălzi. Cârnăt și fasole, și... ce-ai spus că era?

— Gaze.

— O! A fost o scurgere?

Materialul din poala mea nu vrea să stea întins. Încerc să-l netezesc, îl înfășor în jurul meu, dar se tot mișcă. Când mă uit în sus, văd că Helen încă flutură draperia. Mișcarea mă face să clipesc.

— Nu, mamă, zice ea. Ai lăsat

aragazul pornit. Acesta este motivul pentru care nu trebuie să gătești.

— De obicei, nu gătesc, Helen. Este un afiș în bucătărie...

— Știu că este un afiș. Eu l-am scris.

Lasă draperia să cadă și își bagă degetele în păr.

— Dar pot să-mi fac un ou fiert, spun eu.

— Nu! Nu, nu poți. Mamă, tocmai asta zic. Își încleștează pumnii și se trage de păr. Nu-mi dau seama de ce este atât de supărată. Nu înțelegi? Chiar n-ai voie să încerci să gătești nimic. Absolut nimic!

— Bine. N-o s-o fac, rostesc eu privind-o cum umblă prin cameră. O să iau o bucătică de brânză sau altceva.

— Promiți? mă întreabă ea. Îți notezi asta?

Încuviințez din cap și scot un pix din geantă. Pe măsuta de lângă mine e o harababură de hârtiuțe colorate, iar eu notez sub o listă care începe cu: „Pudrieră, dovlecei”.

— Și scrie și pe afișul din bucătărie, spune Helen. Vin cu tine, să te ajut.

Întinde o mână, iar eu mă țin de ea pentru a mă ridica. Am reușit cumva să prind draperia de pantaloni, iar Helen trebuie s-o desprindă. În drum spre bucătărie, merge foarte aproape de mine, la un moment dat degetele ei acoperindu-le pe ale mele în timp ce erau pe balustrada scării. După ce ajungem acolo, îmi dau seama că am lăsat pixul în camera de zi. Helen se duce să-l aducă.

— Nici chiar ouă, zice ea când se întoarce. Scrie pe afiș „nici chiar ouă”.

Îi dau ascultare, iar apoi, las pixul jos.

— Ce înseamnă asta? întreb eu. Nici chiar ouă? Ce înseamnă?

Acel cântec vechi al lui Eric Coates îmi răsună în minte. Tema muzicală a emisiunii radiofonice *Music While You Work*¹¹. Mi se tot învâрте în cap, devenind din ce în ce mai intensă cu fiecare secundă. Tot mai săltărească, mai zgomotoasă, mai militaristă. Îmi imaginez un zâmbet dement pe chipul meu, brațele mișcându-mi-se de parcă ar fi trase de sfori. În tinerețe, mă simțeam adesea atât de însuflețită. Toată lumea spunându-ți să ajuți, să muncești pentru efortul de război, dar fără a te lămuri ce să faci concret. Pornesc televizorul, dar nu mă pot concentra, așa că hoinăresc prin casă, pun lucrurile la loc, fac puțin curat, aranjez ce e de aranjat, șterg praful. Înfoi pernele de pe canapea și pun cărțile la locul lor. Dau cu spray măsuța pe cafea și iau o cârpă pentru a o lustrui. Carla vine exact când termin de lustruit primul loc unde am dat cu spray.

—

Iată o albinuță harnică, rostește ea dându-și jos haina. Faceți puțin curat. Ar trebui să scriu asta în mapa dumneavoastră. Dă din cap spre mine, răsoiește paginile cu pixul pregătit, apoi se întoarce și scoate un mic sunet. O, ce se petrece? rostește ea. Aveți de gând să le ardeți? De ce ați îngrămadit cărțile în șemineu?

—

Ce tot vorbești? spun eu lăsând cârpa jos.

Cărțile sunt frumos aranjate. Se potrivesc perfect în micul alcov de lângă televizor. Arată foarte bine.

—

Și, ăăă, zice ea, ce folosiți pentru a curăța masa?

—

O cârpă, rostesc eu încruntându-mă la ea. Astăzi, pare să-mi pună o grămadă de întrebări prostești.

—

Nu, nu cred că-i o cârpă.

Ia materialul în mâini, gata să-l desfacă. După ce o face, îmi dau seama ce este. O cămașă. Una dintre cămașile lui Sukey. O cămașă din jersey maro-închis, acum plină de spray și de firimituri. Probabil că am luat-o din șifonierul aflat în vechea mea cameră. Multe dintre lucrurile lui Sukey sunt acolo. Lucruri pe care le-am tăiat și le-am ajustat, și le-am purtat, lucruri pe care le-am păstrat pentru că nu m-

am îndurat să le arunc. Iar acum, am distrus unul dintre ele.

Carla zâmbește.

—

Un nou mod de a folosi o cămașă, spune ea. Apoi, îmi observă privirea, iar capul i se înclină într-o parte. O s-o pun în mașina de spălat. Nu vă faceți griji. Va fi ca nouă.

După plecarea Carlei, constat că n-am răbdare să stau jos. Am senzația săcâitoare că ar trebui să mă duc undeva. Îmi pun haina și ies. Nu știu unde mă duc, dar asta nu contează, sunt sigură că trebuie să mă duc undeva, iar în cele din urmă, îmi voi da seama.

Când ajung în capătul drumului, un autobuz trece pe lângă mine. Sper că nu trebuia să urc în el. Dacă da, oricum e prea târziu. Mă sprijin cu o mână de zidul grădinii cuiva și mă întorc pentru a privi în lungul străzii. Sub degetele mele este mușchi umed și îl smulg de-acolo, plăcându-mi senzația dată de rădăcinile care se rup din locul în care sunt prinse. Câteva hârtiute colorate strălucitor sunt înșirate pe trotuar. Probabil că sunt ale mele, notițele mele, memoria mea de hârtie. Buzunarele îmi sunt ticsite cu liste și bilețele. Deocamdată, nu mă simt în stare să mă întorc și să le culeg pe cele pierdute, dar mă aplec ca să-l iau pe cel mai apropiat, simt un scârțâit în articulații, dar știu că s-ar putea să pierd ceva critic dacă nu-l ridic. Cel mai apropiat este un pătrățel de hârtie albastră: „Oxfam ora 14.00 astăzi”. Rămân în continuare sprijinită de gard.

Ora 14.00 astăzi. Oare chiar înseamnă *astăzi*? Am senzația că nu, dar n-aș vrea să-i dezamăgesc. Acele imagini cumplite cu copii scheletici și burțile umflate, și muște în jurul gurilor m-ar bântui dacă aș face asta. Iar dacă este marți, Elizabeth va fi acolo. Mă duc în stația de autobuz, culegând în drum cele mai apropiate bilețele. Sunt sigură că nu a fost o foamete atât de cumplită în copilăria mea. În timp ce aștept, găsesc în buzunarul hainei o jumătate de tabletă de ciocolată și o mănânc în autobuz.

Magazinul Oxfam se află în pasaj. Înainte, aici a fost un magazin de bijuterii de lux, de unde a fost cumpărat inelul de logodnă al surorii mele. Și vechiul meu coafor se află aici, dar a fost închis cu mult timp în urmă. Ferestrele sunt prăfuite, iar demodatele căști de uscat părul, lăsate înăuntru, se dezintegrează încet, arătând ca un șir de campanule crescute exagerat, pe un câmp nisipos. În magazinul de alături se vând tot soiul de cadouri pentru baie. Săruri și uleiuri, și savoniere din sticlă, și cochilii vopsite în diferite culori. Am dus multe dintre lucrurile de acolo la Oxfam. În copilărie, mi-ar fi plăcut enorm scoicile. Am avut o colecție cândva și încă mai am acasă o parte din scoici, puse într-o casetă făcută din cutii de chibrituri lipite.

Obişnuiam să le culeg de pe malul mării, părinţii tipând la mine să nu mă apropii prea mult de sârma ghimpată. Îmi plăcea să le țin la urechi și să ascult zgomotul valurilor.

Am avut o mulțime de scoici roz și câteva cu puncte cenușii. Totuși, niciodată n-am mers mai departe cu identificarea lor. Când a aflat că le colecționez, unchiul Trevor mi-a dat o carte despre scoici, dar nu m-a interesat să aflu numele lor și, răsfoind paginile, desenele oribilelor vietăți arătând ca niște melci care trăiseră în frumoasa mea colecție au început să mă îngrețoseze. Nu-mi plăcea să fac legătura între lucrurile acelea urâte și dezgustătoare și perfecte scoici perlate. Cuvântul „moluscă” mă irita, iar în cele din urmă, am aruncat cartea.

Când intru în magazinul nostru, mă izbește mirosul de vechi. Se pare că nu reușim să scăpăm de el, deși curățăm la aburi toate hainele donate. Aerul este stătut și acru - e singurul lucru care îmi displace cu adevărat la faptul că lucrez aici. Asta și Peggy. În timp ce pășesc înăuntru, își ridică privirea din spatele tejghelei, lumina căzând pe părul ei decolorat și țeapăn. Are doar șaiszeci și opt de ani, așa că are cu doisprezece mai puțini decât mine.

— Maud? rostește ea. Ce cauți...?
— Am întârziat? spun eu împingând un suport de haine, ca să pot trece.
— Nu, Maud. Nu avem nevoie de tine... Adică - își sprijină mâinile pe tejghea și vorbește cu o voce stridentă lingușitoare. Este cea pe care o folosește fiica mea când încearcă să mă convingă să-mi arunc jumătate din lucruri sau să renunț la gătit „fiindcă așa e cel mai bine” -, am decis împreună că n-ai de ce să te deranjezi să vii aici, nu-i așa? Îți amintești?

Îmi aplec capul și mă prefac că mă uit în coșul cu lucruri de pe masa din față. Simt un val brusc de ură față de Peggy crescând în mine în timp ce scormonesc printre semnele de carte din piele murdară și inelele din plastic pentru șervete. Ea și Mavis au decis că nu sunt în stare să lucrez aici. Ei bine, întotdeauna am fost în dezavantaj. Celelalte au lucrat în magazine când erau tinere. Peggy a fost la Beales, Mavis a condus Carlton Shoes, iar tatăl lui Elizabeth a avut o brutărie în care ea trebuia să servească în copilărie. Dar mie tata mi-a găsit o slujbă la telefoane imediat după ce am terminat școala, așa că niciodată n-am fost altceva decât telefonistă. La Oxfam, lucrul cu banii mi s-a părut întotdeauna dificil, dar apoi am început să încurc monedele, dându-le oamenilor prea mult rest. Iar când un

client m-a necăjit, a fost și mai rău. Într-o zi, mă uitam la o monedă de o liră și nu eram capabilă s-o recunosc. Bărbatul din fața tejghelei tot ofta.

— Nu se poate să fiți atât de slabă la aritmetică, a spus el.

Nu știu ce i-am dat până la urmă, dar Peggy a fost foarte supărată.

Acum, bate în tejghea cu unghiile lăcuite, așteptând răspunsul meu. Continui să scotocesc prin coș, iar degetul meu dă de spatele unei mici rame foto.

— Asta-i nostim, spun eu scoțând-o. Elizabeth are o ramă ca asta. În ea se află o poză cu noi două făcută imediat după ce ne-am cunoscut. Este neobișnuită, nu-i așa?

Îmi trec degetul mare peste colțul ei. Rama e făcută dintr-un porțelan crem, cu flori delicate pe ambele laterale. Capul unui îngerăș se ițește în partea de sus, privind în jos, spre locul unde ar trebui să fie poza.

— N-aș fi crezut că există două la fel, rostesc eu. A cumpărat-o de aici, la câteva luni după ce a început să lucreze în magazin.

— Dumnezeule, da, mereu cumpăra porțelanuri. Văd că în privința anumitor lucruri ai o memorie bună, Maud.

— Chiar cred că este rama ei. Însă ea n-ar fi dat-o niciodată. Îmi ridic privirea spre Peggy. Era vreo poză în ea?

— Posibil, dar n-am fi scos-o la vânzare cu o fotografie în ea. Oricum, mă îndoiesc foarte tare că e rama lui Elizabeth.

Ușa se deschide, iar Peggy îi zâmbește scurt persoanei care intră în magazin.

— Dacă o vrei, n-ai decât să ne dai două lire pentru ea. Să cumperi lucruri este cel mai bun mod de a ne ajuta acum.

— Știu ce înseamnă asta. Dar încă nu sunt gata să plec. Să-ți fac o cană de ceai? spun eu punând cu grijă rama în coș. Îmi

amintesc unde se află ibricul, iar
dacă tu ai treabă aici...

Dau să mă îndrept către camera din spate. Încruntarea lui Peggy
dispare.

— Bine, zice ea. Bine, ar fi draguț. Aș
vrea un nes.

Umplu fierbătorul și îl pornesc. Un lucru îmi amintesc despre
Peggy, și anume că nu suportă să arunce fotografiile... Întotdeauna am
fost de părere că acest fapt o face mai umană. Sub masa de lucru, pe
care se află stive de haine donate, este un sertar în care păstrează
fotografiile vechi. Lemnul scârțâie când trag sertarul, iar eu arunc o
privire spre ușă, fericită că fierbătorul face zgomot, apoi mă așez
pentru a căuta printre poze.

Multe dintre ele înfățișează animale de companie, câteva sunt cu
grupuri de familie, iar două sunt vechi, pe cartoane rigide - un bărbat
în uniformă, pe cale să plece la luptă în Marele Război și o femeie cu
mâneci bufante sus, care stă lângă o aspidistra. Le pun deoparte și
caut printre niște instantanee până găsesc o fotografie foarte colorată
a două femei care arată banal, îmbrăcate cu bluze delicate, cu model
floral. Eu și Elizabeth. Ne aflăm chiar în fața pasajului, porțile din fier
vopsite arcuindu-se drăguț în spatele nostru.

Părul cu șuvițe sure al lui Elizabeth este bine prins cu clame pe
cap, în vreme ce al meu e liber. Zâmbim către aparat, arătându-ne
ridurile care dovedesc că suntem trecute de vârsta mijlocie, iar
Elizabeth ține ceva în mâini. Este un urcior în formă de broască, pe
care l-a cumpărat în prima ei zi la Oxfam. „E doar o copie”, a spus ea,
și era chiar hidoasă, după părerea mea, dar mâinile lui Elizabeth o țin
de parcă era foarte valoroasă. Asta a fost în ziua în care ne-am
cunoscut, ziua în care am descoperit că a ei era grădina pe al cărei zid
se aflau pietricele, ziua în care eu am decis că vom fi prietene. Încă
îmi amintesc cum mă durea fața de cât de mult am râs. N-ar fi aruncat
niciodată această poză. Ochii mi se umplu de lacrimi, încep să cred că,
probabil, a murit. Mormanele de haine de pe masă capătă brusc o
semnificație urâtă. În toate acele ore pe care eu și Elizabeth le-am
petrecut alegând lucrurile donate, niciodată nu m-am gândit că, într-o
zi, una din noi s-ar putea să inventarieze lucrurile celeilalte.

Bag fotografia în buzunar, iar fierbătorul anunță că apa a dat în
clocot. Îi duc lui Peggy cana pe tejghea.

— O, *Maud*! strigă ea în timp ce ies
din magazin. Te-am rugat să faci
cafea, iar tu mi-ai adus ceai!

Mă întorc prin parc. Lângă estradă există o bancă pe care se
poate sta, o bancă lungă, cu vedere spre strada lui Elizabeth, iar eu mă
odihnesc pe ea, privind cum un bărbat adună un morman de frunze

uscate. Este frig și se pare că va ploua, dar încă nu-mi vine să mă duc acasă. Vreau să stau și să mă gândesc la această nouă descoperire și să las aerul să mă curețe de mirosul de vechi din magazin. Ce au hainele vechi de miros așa? Chiar și cele curate par să emane un miros acru după o vreme.

Mirosul valizei este ceea ce îmi amintesc cel mai bine. Tata a fost cel care a adus-o acasă, la aproape trei luni după ce Sukey a dispărut și cam cu o săptămână înainte să împlinesc cincisprezece ani. La început, n-am recunoscut valiza - tata plângea când mi-a dat-o, iar eu n-am putut decât să mă uit la el simțind cum mi se strânge inima de parcă ar fi fost vină sau frică. Chipul îi era schimonosit, iar din gât îi ieșea un hârâit. Niciodată, nu-l mai văzusem plângând, și am fost prea șocată pentru a încerca să-l liniștesc. S-a așezat pe un scaun de lângă aragaz și și-a întors fața de la noi. Nici mama nu l-a alinat, ci doar a pus valiza pe masa din bucătărie.

Sukey o cumpărase pentru luna de miere. Era un obiect voluminos, din piele maro, cu un mâner din piele maro și clapete din aramă. O rază de lumină rozalie a intrat pe fereastră, evidențiind locurile unde clapetele din aramă erau zgâriate. Mi-am trecut un deget peste una din ele, mătuind metalul, iar mama mi-a dat mâinile la o parte pentru a deschide valiza. Acel miros acru de haine a umplut încăperea, acoperind mirosurile obișnuite din bucătărie - de ceapă prăjită și verdețuri uscate, și fulgi de săpun - ca un strat gros de praf.

Ne-am uitat la lucrurile lui Sukey. Hainele erau boțite și înghesuite în interiorul cu căptușeală dungată. Bluze și pulovere, și fețe de cămăși false, un guler de blană și o pereche de pantaloni cafenii cu pliuri mici pe betelie. Dedesubt era o rochie cândva bej, pe care Sukey o vopsise recent în bleumarin intens pentru a o face să pară nouă. Și mai era îmbrăcămintea de corp, chiloți și furouri din mătase tivite cu dantelă. Nu erau murdare, dar strălucirea materialului dispăruse, de parcă fuseseră atinse de o mulțime de oameni.

— O, Doamne! Nu știu cum s-ar putea spăla asta, a spus mama scoțând rochia vopsită. Poate, cu apă rece. De cât săpun crezi că ar fi nevoie, Maud?

Eu privesc în continuare valiza, întrebându-mă cât timp a trecut de când Sukey a atins ultima dată lucrurile din ea. Asta era tot ce ne rămăsese de la ea. Voiam să mă ghemuiesc în valiză și să închid capacul, nu să scot totul și să spăl urmele ei. O sticlă albastră era cuibărită pe mâneca unei bluze, de parcă ar fi fost ținută pe un braț. Parfumul lui Sukey, Evening in Paris. L-am scos și, înainte de a realiza

ce fac, m-am dat la încheieturi și pe gât. Mama s-a holbat la mine prin vaporii de parfum ieftin și dulce, prea ușori ca să zăbovească mult în aer, apoi a început să adune țesăturile din bumbac, jersey și lână de parcă frământa aluat, lovind hainele de pereții valizei. Lucrurile mici s-au desprins din grămadă și au căzut pe podea, iar eu strângeam câteva perechi de chiloți din mătase când a intrat Douglas. S-a oprit locului, s-a holbat, apoi s-a întors într-o parte și și-a coborât privirea.

— Sunt ale lui Sukey? a întrebat el.
De unde au apărut?

— De la Station Hotel. Poliția le-a găsit, a spus tata.

Privea fix cuptorul cu lemne de la aragaz, fața fiindu-i roșie de căldură. Am fost recunoscătoare că nu mai plângea. Când intrase Douglas, mama încetase să mai frământa lucrurile și rămăsese țeapănă, o eșarfă de mătase și centura unei rochii atârându-i ca niște vrejuri pe braț. Le-am desprins și am băgat în valiză chiloții pe care îi luasem de pe podea.

— Ei deja au căutat prin lucruri, a zis tata.

Deci, de aia lucrurile erau în dezordine. Mi-am imaginat mâini mari de polițiști scotocind prin lenjerie. Era un gând oribil. Poate că și Douglas gândea același lucru pentru că, preț de o secundă, a părut îngreșat.

— Au găsit ceva? a întrebat el.

Tata a clătinat din cap.

— Nimic. Cu excepția cartelelor ei.
— Le-a lăsat în valiză. Douglas a rostit cuvintele de parcă erau răspunsul la o ghicitoare. Dar oamenii de la hotel? Ei ce au spus?
— Nu-și amintesc s-o fi văzut. Numele ei este în registru - scris de mâna recepționarului, nu de a ei -, dar nu au recunoscut-o din fotografie.

— Deci, a stat acolo sau nu? am întrebat eu.

Mi-am simțit pieptul plin de aer și am crezut că plămânii îmi vor exploda. Nimeni nu mi-a răspuns. Mama nu s-a clintit, nu a spus nimic, dar i-am văzut lacrimile căzând pe mătase și am remarcat cum creau cercuri negre pe material. Până la urmă, eu am fost cea care a spălat totul.

Până să-mi dau seama încotro mă îndrept, mă aflui la jumătatea străzii lui Elizabeth. Este plină de copii în uniforme terne, neîngrijite,

în drum spre sau probabil venind de la școală. Trec printr-un grup de elevi, care miros a echipament de sport nespălat și a aftershave ieftin, iar eu mă pomenesc holbându-mă la rucsacurile și la ghiozdanele lor, așteptându-mă să văd o valiză din piele maro, cu mâner din piele maro. Chiar și după ce ajung la ușa lui Elizabeth, tot mă uit în spate, căutând-o din priviri. Sun, mă uit prin fereastra din față, apoi prin cea de la bucătărie, dar nu văd nimic. Casa pare întunecată și nelocuită.

— Uitați o hoată bătrână! strigă cineva.

Un grup de copii, probabil adolescenți de vârsta lui Katy, se prostesc pe stradă, lovindu-se unul pe altul și târându-și gențile pe jos. Băiatul care a țipat îmi zâmbește.

— Cum o să intrați? strigă el. Cu liftul pentru scară?

Ceilalți râd, iar eu mă întorc să văd încotro arată - geamul de pe palier este deschis. Chiar mi-ar fi de mare folos un lift pentru scară - s-ar fi putut chiar să intre pe acel geam. Mă întreb dacă înainte fusese deschis. De data asta, fusese cât pe ce să nu-l observ. Mă întreb dacă nu este și altceva deschis. Ce bine ar fi dacă aș putea să desprind peretele exterior, ca să văd dacă Elizabeth e înăuntru, să îndepărtez fațada ca pe a unei case de păpuși. Sau cum era casa lui Douglas după bombardament. Desigur, n-aș vrea să se întâmple așa ceva și mă simt puțin rușinată că mi-am dorit să cadă o bombă. Dar vreau să întreb cei cu fereastra deschisă, așa că mă duc la ușa casei vecine. Nu există sonerie, iar când bat, un câine începe să latre. Devine tot mai zgomotos și mai agresiv în timp ce aștept, până când pare să fi ajuns chiar în spatele ușii. Încep să dau îndărăt, dar, exact când ajung pe trotuar, ușa se deschide, iar câinele țâșnește afară. Aleargă în jurul meu, scheunând și adulmecându-mă.

— Nu vă faceți griji, spune stăpânul său. Nu mușcă sau altceva, e doar curios. Dumneavoastră ați bătut?

Îl privesc pe stăpânul câinelui. Este tânăr, un băiețandru, cu părul castaniu ciufulit. Foarte ciufulit. Câinele îmi linge mâna, iar eu îl mângâi pe creștet.

— Probabil că sunteți un om bun, spune băiatul. De obicei, face asta doar cu oamenii pe care îi cunoaște.

Eu zâmbesc bucuroasă că sunt apreciată. Bucuroasă că am găsit un prieten. În copilărie, mi-am dorit întotdeauna un câine. Părinții mei au spus că nu ne permitem și probabil că aveau dreptate, dar eu eram bântuită de o poveste despre un câine care fusese găsit mort în curtea cuiva. Fusese legat și lăsat fără mâncare și apă după plecarea

stăpânului. Doamna Winners ne-a istorisit asta pentru a ne dovedi că nu trebuia să renunțăm la speranță, că oamenii se mutau cât ai zice pește, în zilele alea, că plecau în toiul nopții și că probabil Sukey făcuse la fel.

— N-au timp nici măcar să se gândească la animalele lor, a spus ea. Asta este lumea de-acum.

Dar, la vremea aceea, celelalte detalii mi-au atras atenția. Curtea se afla în apropiere de casa lui Frank, iar câinele a fost găsit la doar câteva zile după ce eu și tata fuseserăm acolo.

— Probabil că a lătrat și a tot lătrat, a zis doamna Winners. Sperând că va veni cineva să-l salveze.

Cât de mult mi-am dorit - ani de zile mi-am dorit - să fi fost eu acel cineva, să fi căutat câinele când aș fi auzit lătratul, și să-l fi salvat.

Câinele din fața mea scheaună de parcă ar ști încotro s-au îndreptat gândurile mele. Îl mângâi din nou, dorindu-mi să fiu tânără și suplă pentru a mă putea lăsa pe vine lângă el și a-i mângâia toată blana.

— Taci, Vincent, rostește băiatul. Vrea doar să se facă simpatic. Speră că aveți să-i dați un biscuit.

Încep să caut prin geantă.

— O, nu! spune el. Nu. Are o mulțime, doar că-i lacom. Nu sunteți vreo prietenă de-a mamei, nu? Doreați ceva?

— Nu, rostesc eu. Nu. Mulțumesc.

— Nu dumneavoastră ați bătut la ușă?

— Nu cred, spun eu și mă îndepărtez.

Câinele mă urmează până la capătul aleii, apoi fuge înapoi, când stăpânul îl cheamă. În timp ce mă îndrept spre casă, mă tot uit îndărăt, spre locuința lui Elizabeth. Ce bine ar fi fost dacă aș fi găsit o cale de a intra.

Când ajung în parc, începe sa ploua mărunț, iar apoi, ploaia devine repede torențială. Rămân un moment sub copaci. Cu mult timp în urmă, am mai stat acolo, cu mama. Îmi amintesc că era la fel de întunecat ca acum, cerul era amenințător, iar pământul, prea îmbibat cu apă ca să emane acel miros de proaspăt care se simte afară. O urmasem aici după o ceartă cu tata.

Ea se afla în grădină când m-am întors de la Audrey și am văzut

silueta lui tata pe fundalul luminii care se revărsa prin ușa bucătăriei.

— Cum ai putut, Lillian? l-am auzit
țipând.

Primul meu instinct a fost să fug în cămară și să-mi acopăr capul, dar am rămas pe trotuar, pe jumătate ascunsă după gardul viu al doamnei Winners.

— Ce-ar fi trebuit să fac? a țipat și
mama strângându-și impermeabilul
pe trup, pentru a se feri de ploaie.
În casa asta sunt totuși patru guri
care trebuie hrănite. Și nu-l mai
pot ruga pe Frank să mă ajute.

— Frank! Iarăși! Nu contenești să
vorbești despre omul acela. Ce
contează că din cauza lui a murit
fiica noastră...?

— Nu-i adevărat! Doar că nu-i un
metodist cu fața acră ca a tuturor
oamenilor pe care îi admiri. Și să
nu crezi că nu știu cine ți-a băgat
ideea asta în cap.

N-am auzit ce a răspuns tata, dar am auzit-o pe mama țipând din
nou:

— Da, la Douglas mă refer! N-a putut
niciodată s-o lase pe Sukey în pace
- firește că îl acuză pe Frank.

M-am uitat la ferestrele de deasupra, sperând că Douglas nu era
acasă, iar apoi, am văzut-o pe mama pornind pe trotuar, ploaia făcând
ca borurile pălăriei să i se pleoștească triste. Când în cele din urmă m-
am urnit din loc, l-am văzut pe tata încă stând în ușa bucătăriei. Când
m-a văzut, și-a ridicat mâinile în aer.

— Văd că și tu te-ai hotărât să te uzi
până la piele, a spus el.

După o clipă, l-am urmat înăuntru. Douglas ședea la masă,
concentrat asupra mâncării, iar eu m-am întrebat cât de mult auzise.
Pe spătarul unui scaun aflat lângă foc era întins un prosop - mirosea a
zeamă de carne, dar mi-am șters fața și părul cu el, în timp ce tata mi-
a spus că merit să fac pneumonie. Mi-am scos fusta și am întins-o pe
scaun, în locul prosopului, iar Douglas m-a privit fix, preț de un
moment, după ce am rămas cu juponul pe mine.

— Ce se petrece? am întrebat eu
văzând că nimeni nu se ostenește
să-mi zică.

— Frank s-a întors, a spus Douglas.

Ochii îi erau îngustați și ținea lingura de parcă s-ar fi pregătit să înjunghie pe cineva. L-au arestat când a coborât din trenul care venea de la Londra.

— L-au arestat? De ce? Au găsit...
— Adică, au aflat ceva despre Sukey? Deocamdată, nimic. S-au legat doar de fraudă cu cupoane.

Și-a fluturat cu sălbăticie lingura, sosul de carne i-a stropit puloverul, iar el a murmurat ceva în surdină. Tata s-a așezat în fața propriei mâncări, terminată pe jumătate, încruntându-se la varza tocată.

— Dar crezi că vor găsi și altceva?
— Fără îndoială. După ce se vor lămuri ce fel de om este. Un bețiv, un criminal. Genul de om căruia n-ar fi trebuit să i se permită să se însoare cu Sukey. Genul de om căruia nici un părinte n-ar trebui să-i îngăduie vreodată să se apropie de fetele lui.

Furculița tatei i-a zăngănit pe farfurie.

— Mulțumesc pentru asta, Douglas, a spus el. Sunt sigur că ai intenții bune, dar, pe viitor, păstrează-ți părerile pentru tine.

M-am sprijinit de chiuvetă și am văzut chipul lui Douglas crispându-se înainte de a se relaxa suficient pentru a putea mesteca. Vreme de câteva minute a părut îmbătrânit, cu capul aplecat, încovoiat peste mâncare. Aproape că mă așteptam să-și îndrepte trupul și să zică: „Sosul ăsta e grozav”. Însă când a vorbit din nou, a făcut-o privind zgârciurile de berbec rămase în farfurie.

— Domnule Palmer, a rostit el, și dumneavoastră credeți că Frank a făcut-o, nu-i așa?

Tata l-a privit fix, peste masă.

— Tu crezi că el a făcut-o? Vrei ca el să fie închis?

— Nu știm dacă ea e moartă, am zis eu.

— Nimic din toate astea n-o va aduce înapoi, a rostit tata în același timp, apoi, întorcându-se spre mine:

Maud, poliția ne-a spus că este probabil ca ea să nu mai fie în viață. Trebuie să înțelegi asta.

Am privit spre grădina udată de ploaie, întrebându-mă unde era mama.

— Maud? a rostit tata din nou și a întins o mână spre mine.

— Da, da, am spus eu desprinzându-mă de chiuvetă și luând din cuier vechiul palton al tatei.

— Încercam ca gesturile să-mi fie cât mai mecanice posibil, încercam să nu gândesc.

— Te duci după mama? Tata s-a ridicat în timp ce mă îndreptam spre ușa bucătăriei. Nu te duce, Maud. Ar trebui să știi că ea folosește cartelele lui Sukey.

— Din cauza asta vă certați? am rostit eu mișcându-mă țeapăn, ca o marionetă.

Tata a încuviințat din cap și la fel a făcut și Douglas, în spatele lui. I-am privit cum stăteau unul lângă altul, un front unit. Nu era de mirare că mama preferase seara mohorâtă prezenței celor doi, cu chipuri împietrite și împotriva ei, deși am remarcat că mâncau mâncarea împotriva căreia se opuneau cu atâta etică. Am simțit ceva izbucnind în mine, iar respirația mi-a hârâit în gât.

— Dacă Sukey e moartă, am țipat eu, ce mai contează?

M-am năpustit afară din casă și am luat-o în direcția în care am văzut că se îndreptase mama, pe stradă și apoi în parc. Încă ploua torențial. Iarba era saturată cu apă, iar aerul era rece. Mi-am dorit să fi avut pantofi mai buni și mi-am dat seama că nu știam unde mă duceam sau cât de departe ajunsese mama. Dar eram prea furioasă pentru a mă opri și a mă întoarce acasă. Furioasă din cauza preocupărilor jalnice ale tatei, deși important era că Sukey dispăruse, furioasă fiindcă accepta părerea lui Douglas și furioasă deoarece mă pusese în situația să aleg între el și mama. Am continuat să merg, am trecut de estradă și de Poarta de Nord, apoi m-am întors spre partea mai sălbatică a parcului.

Acolo am găsit-o pe mama. Se oprise sub copaci, unde tot ploua, dar nu atât de tare. Parcul arăta ca o mare, iar mama, stând în picioare și privind în zare, părea un căpitan care cerceta apele, copacii înalți și întunecați din spatele ei fiind un uriaș val pe cale să cuprindă

nava. M-a văzut și și-a ridicat capul, așa că i-am putut vedea ochii pe sub borul pălăriei.

— Dacă ai de gând să mă prelucrezi în legătură cu cupoanele, atunci n-ai decât să-ți gătești singură, la fel cum vor face și ei de-acum încolo, a spus ea, dar apoi și-a desfăcut brațele, iar eu m-am repezit direct în ele.

— Nu era cu el, a zis ea în părul meu, pe care ploaia mi-l lipise de cap. Frank s-a întors, dar ea nu era cu el.

Mi-am lipit fața de umărul ei, iar ea mi-a mângâiat capul ud.

— Așa am crezut. Am sperat. Știi ce am sperat. Dar ea nu era cu el. Dar tu crezi asta, Maud? m-a întrebat desprinzându-mă pentru o clipă de trupul ei. Tu crezi că Frank ar fi putut să facă asta? Douglas spune că e un bețiv violent. Așa este?

Un exemplar al ziarului *Echo* a trecut pe lângă noi, dus de vânt, iar eu l-am privit zvârcolindu-se ca un pește înainte de a se opri lipit de un copac din apropiere.

— O dată, l-am văzut pe Frank beat, am zis eu simțind că trebuia să spun ceva. Dar n-a fost violent cu Sukey. Nu chiar. De fapt, a fost exact pe dos. Aproximativ.

Mama a încuviințat din cap și a zâmbit slab.

— Așa m-am gândit și eu, a rostit ea.
— Iar el probabil că nu-l plăcea foarte mult pe Doug din cauză că își petrecea foarte mult timp acolo.
— Poftim? a spus mama întorcându-mi fața spre ea și netezindu-mi părul.

Am simțit o picătură de ploaie căzându-mi pe față.

— Doug, am zis eu. Unul dintre vecinii lui Sukey a spus că el era mereu acolo, ceea ce presupun că lui Frank nu-i plăcea prea mult.
— Douglas era acolo tot timpul? De ce?

Am ridicat din umeri.

— Femeia credea că era iubitul lui Sukey. Dar asta-i o prostie, nu-i așa, mami? Nu-i așa?

Ea mi-a dat drumul și a pornit înapoi prin parc. Eu am urmat-o evitând băltoacele prin care picioarele ei călcau și încercând să respir fără a înghiți apă de ploaie. Când ne-am apropiat de estrada învăluită în întuneric, o umbră s-a prelins din spatele copacilor.

— Veniți, veniți să vă feriți de ploaie, a rostit cineva din bezna estradei, iar eu și mama ne-am oprit simultan, încordându-ne privirea pentru a vedea cine era.

— Plouă cu găleata. O să răciți de moarte. Era vocea lui Douglas, iar apoi i-am văzut fața strălucind ca a unei bufnițe.

S-a apropiat de noi când ne-a văzut, iar pielea îi părea nefiresc de albă.

— Cu cine vorbeai? a întrebat mama privind în jur.

— Cu dumneavoastră, a spus el, deși părea că privește peste capetele noastre, în adâncul parcului întunecat. M-am gândit că ar trebui să vă adăpostiți de ploaie. Cu cine altcineva să vorbesc?

Mama l-a privit preț de câteva secunde, apoi s-a întors cu un gest foarte expresiv spre copaci. Nu era nimic acolo.

— Ei bine, nu vreau să mă înghesui sub o estradă tot restul nopții, a zis ea. Să mergem acasă.

Pașii noștri răsunau plăcut pe alee, iar eu eram bucuroasă că ne îndreptam spre bucătărie și spre căldura focului, dar, înainte de a ajunge la scările care duceau spre stradă, m-am uitat îndărăt. Mi-a luat doar o clipă să recunosc silueta nebunei. Stătea ghemuită pe iarbă, ținută de ploaie, umbrela închisă fiindu-i sprijinită de corp. Și brusc, am știut că ea era cea căreia i se adresase Douglas, pe ea o rugase să se adăpostească de ploaie.

— „Plăcintă cu ridichi și carne”¹², așa spunea tata. Îți amintești Helen? Îți puneă semnul cu „Fumatul interzis” pe suportul pentru farfurie. Le scotea din minți pe chelnerițe cu aiurelile lui.

Fiul meu a venit din Germania, cu soția și copiii. Vorbesc și râd, iar vocile lor răsună, acoperindu-se una pe alta de parcă ar fi sub apă. Aud ce spun - fac glume dar cumva nu reușesc să înțeleg propozițiile. Pierd șirul. Totuși, râd împreună cu ceilalți - nu contează despre ce e gluma, este plăcut să râzi. Fața mă doare pentru că am zâmbit atât de mult. Și mi-e atât de cald! Fiica mea se află de-o parte, iar fiul, de cealaltă, amândoi langa mine.

Prin minte îmi trece un vers, dar se întâmplă prea repede pentru a-l desluși. A fost o femeie bătrână, care locuia într-o scoică. Nu-i chiar așa, dar nu-mi amintesc în ce locuia. În sfârșit, eu mă simt de parcă aș fi într-o scoică și sunt o femeie bătrână, așa că poate îmi este îngăduit să schimb puțin versul. A fost o femeie bătrână. Le citeam asta copiilor mei. Lui Tom și lui Helen. Le citeam asta.

Desigur, de fapt ne aflăm într-un soi de restaurant, nu într-o scoică. Tavanul este o cupolă din sticlă, iar pereții sunt perlați, și pe masă există numeroase lucruri pentru băut, în care pui băutura. În fața mea, Katy râde cu verișorii ei, iar eu mi-am terminat ce-oi fi mâncat. Poate că supă fără pâine. Asta le dă bătrâna copiilor.

— Să te ducem acasă, mami?

Helen se întinde în timp ce se ridică, arătându-și picioarele lungi. O avea ea cincizeci de ani, dar este foarte suplă. Grădinăritul probabil că te ajută să te menții în formă.

După ce ea se desprinde de mine, îmi simt brusc partea stângă înfrigurată. Un curent de apă rece într-o mare caldă.

— Nu, aș prefera să mai stau puțin, rostesc eu și nu mă ridic. Mă simt bine aici.

Helen își mușcă buza de sus cu dinții de jos - mici pătrățele perlate pe piele.

— O să dureze o oră până te duc acasă și te instalez, spune ea. Știu că te simți bine aici, dar...

— O, las-o să mai stea puțin. Tom îmi

cuprinde umerii cu un braț. Nu ieși prea des, nu-i așa, mami?

De fapt, ieșim în fiecare săptămână. Sunt *aici* și mă ocup de ea, spre deosebire de alții.

Tonul lui Helen mă face să tresar, dar Tom zâmbește.

Știi, iubita mea soră. Ești o sfântă. Nu, serios, nu sunt sarcastic. Se ridică și el. Știi că apreciez tot ce faci pentru mama, dar eu nu o văd prea des, așa că ar fi plăcut... Uite ce e, dacă vrei, o ducem noi acasă. Iar tu poți pleca.

Helen își înalță capul spre cer - un nor în formă de pantof se vede prin cupola tavanului.

N-ai ști ce să faci cu ea după ce o duci acasă, îi zice ea lui Tom. Trebuie ca toate lucrurile să fie puse în ordine, altminteri devine confuză.

Britta se poate ocupa de asta, doar spune-i ce să facă.

Se lasă tăcerea. Mă întreb dacă să țin la ei că nu sunt imbecilă.

Nu, o să rămân, rostește Helen în cele din urmă. La urma urmelor, și Katy se distrează.

Doar tu ești nefericită aici, strecoară Tom un ultim comentariu și se alege cu o lovitură în umăr din partea surorii lui.

Katy *chiar* pare să se distreze. Presupun că nu are prea des ocazia să se vadă cu verii ei. De fiecare dată, durează puțin până când relația lor se încălzește. Ceea ce este păcat fiindcă, atunci când se întâmplă asta, vine vremea plecării. Îi privesc cum râd și flecăresc. Arată foarte diferit. Katy a moștenit buclele blonzii ale maică-sii, întotdeauna puțin ciufulite. Nu mă ascultă niciodată când îi spun să-și dea cu peria pe ele. Nici măcar când era mică. „Nu mă duc să mă întâlnesc cu regina”, obișnuia ea să spună. Mă făcea să râd. Annei și lui Frederick nu va trebui să li se zică niciodată - amândoi au părul negru, strălucitor și foarte drept. Ambii copii îmi zâmbesc și îmi spun „bunico”, dar îi simt ca pe niște străini.

Anna, îmi plac șosetele tale, rostesc eu, deși nu intenționasem să intervin în conversație. Sunt

foarte șic.

Ea mă privește surprinsă și își trage șosetele mai sus, peste genunchi.

— Poftim! zice Britta. Ți-am spus că bunicii o să-i placă. Sunt favoritele tale, nu-i așa, Anna?

Îmi zâmbește așa cum zâmbesc părinții când copiii lor nu sunt atât de politicoși cum ar vrea ei să fie.

Anna încuviințează din cap, dar pare să fi uitat despre ce vorbea mai devreme. Este vina mea. Încerc să găsesc ceva de spus pentru a o ajuta.

— Și eu am avut șosete ca astea. Și erau și bune. În copilăria mea, fetele purtau fuste până la genunchi și nu aveam dresuri. Îmi amintesc cum mă plimbam pe faleză cu părinții. Și, ooo, era tare frig.

Porniserăm de pe stânci și coborâserăm în zigzag spre plajă. Tata n-a vrut să intrăm prea mult pe nisip deoarece plaja încă era plină de sârmă ghimpată și de cine știe ce fusese îngropat acolo pentru a-i ține pe naziști la distanță. Așa că nu m-am bălăcit, dar m-am apropiat suficient de mult pentru a simți stropii de apă și a găsi scoici ca niște fustițe plisate aduse de mare pe țărm. Ne-am plimbat departe în ziua aceea, am trecut de dig, privind valurile spărgându-se de plajă, iar tată mă ținea de braț de parcă aș fi putut să dispar la fel ca Sukey. Am detestat să fiu ținută atât de aproape, mai ales că el și mama s-au certat tot timpul. Când ne depărtasem doar câțiva metri de casă, ea spusese ceva despre Frank, iar de atunci, tata nu mai schimbase subiectul.

— Ce bine ar fi fost dacă Sukey l-ar fi părăsit. În țara asta, unul din două cupluri pare să divorțeze. De ce n-au făcut și ei asta? Atunci, ea s-ar fi întors la noi și ar fi fost în siguranță.

— Săptămâna trecută, ai zis că nu ești de acord cu divorțul, a spus mama.

— Ei bine, depinde de caracterul soțului, nu-i așa? S-a uitat o clipă la mama. Sau de comportamentul soției.

Mi-am pus o scoică la ureche, lăsând vuietul îndepărtat să le acopere vocile, apoi m-am desprins de tata când am ajuns la cabana

dănțuitoare. Era un fel de magazie din lemn într-un loc unde drumul cotea spre oraș, unde înainte de război se vindeau băuturi și diverse lucruri. Acum, era închisă, cu placaje bătute în cuie peste ferestre și vechea copertină transformată într-o zdreanță ponosită. Mirosea a mare, a sărat și putred și a lemn și umezeală. Iarba crescuse pe acoperiș, așa încât părea să aibă păr care flutura în vânt. Sukey o botezase cabana dănțuitoare pentru că iarba o făcea să arate ca și cum s-ar fi unduit pe o muzică mută. Sarea făcuse ca fibrele lemnului să se desfacă și să se îndoie, și erau găuri în locurile de unde nodurile căzuseră. Obişnuiam să ne trecem degetele peste pereți și să băgăm în găuri pietricele și scoici și chiar nisip. Îmi plăcuse să cred că se mai consolida puțin ori de câte ori noi veneam pe plajă. Iar într-o zi, magazia avea să fie darâmată, în locul ei rămânând o copie compactă. Ca un uriaș castel de nisip.

Lăsându-mi părinții să meargă mai departe, mi-am trecut o mână peste lemnul degradat, am bătut în el și am auzit un soi de fâlfâit undeva în apropiere. Am privit iarba de pe acoperiș, dar n-am văzut nimic, așa că m-am dus în spate, întrebându-mă dacă nu cumva era vreun cuib pe undeva. Cu o primăvară în urmă, prietena mea, Audrey, crescuse porumbei la căsuța de pe plajă a familiei sale și fusese groaznic de supărată când tatăl ei spărsese ouăle. M-am dus până în colțul cel mai îndepărtat, dar tot n-am văzut nimic, și tocmai eram pe cale să bag un deget într-o gaură când am văzut strălucirea unui ochi.

Am sărit îndărăt, aproape căzând pe panta unei dune. Ăla nu era un porumbel. Era un ochi de om. Cineva era înăuntru și se uita afară. Am auzit o voce șoptind ceva înăuntru. Șoptind ceva despre sticlă spartă și păsări care zburau. Șoptind ceva despre o dubă și pământ, și dovlecei. Șoptind ceva până când șoptele au conținut, iar persoana care era în baracă a început brusc să țipe.

—

Te văd! Te văd!

Nu m-am îndoit de asta. Ochiul se uita direct la mine prin gaura din lemn, iar eu, disperată să ies din raza sa vizuală, am alergat după tata, cu inima bubuind. Când m-am uitat înapoi, am zărit o siluetă ieșind din magazie, cu o umbrelă în mână. Era nebuna. A strigat în urma mea, repetând cuvintele pe care le șoptise, iar apoi, chiar înainte să n-o mai pot auzi, mi s-a părut că a strigat numele lui Sukey. M-am oprit și aproape că am pornit îndărăt, dar ea țipa în continuare, iar mie mi-a fost frică. Așa că l-am ajuns pe tata din urmă și l-am lăsat să mă țină de braț tot drumul până acasă.

Sunt deja destul de amețită când Tom mă ajută să intru în mașină. Helen îmi prinde centura de siguranță și îi dă o listă cu instrucțiuni înainte ca el să mă ducă acasă. Vrea să se asigure că el nu

uită să mă încuie înăuntru înainte de plecare. Tom pune hârtia pe bord și o îmbrățișează, după care ea se îndepărtează grăbită.

— S-a dus s-o alunge pe femeie și să ia înapoi feliile noastre de piersici? Îl întreb eu pe Tom.

— Poftim?

— Nimic, spun eu. A fost o prostie.

Sunt foarte sentimentală, în parte pentru că nu știu când el și familia lui vor mai veni din Germania și în parte din cauza vinului. Plâng puțin în mașină, iar copiii se foiesc în spate.

Ne ducem acasă pe un drum greșit - Tom nu-și mai amintește străzile - și trecem pe lângă casa lui Elizabeth. Poarta laterală este deschisă. Mă ridic în scaun și mă uit îndărăt.

— M-ai putea lăsa aici? îi spun eu lui Tom. Aș vrea să merg pe jos de aici.

El pare nesigur, dar încetinește. „Poarta laterală, îmi repet eu, poarta laterală, poarta laterală. “

— Tom, Helen a zis să te asiguri că mama ta rămâne în casă, rostește Britta de pe bancheta din spate. Nu cred că ar trebui s-o lăsăm aici.

— Nu sunt imbecilă, spun eu peste umăr. Și încă n-am uitat unde locuiesc. Adesea, mă întorc prin parc și aș vrea să fac asta și astăzi.

Îmi lipesc mâinile reci de obraji fierbinți - minciuna mă face să mă înroșesc.

- Bine, mami, rostește Tom oprind la bordură. Dacă asta vrei. Dar să nu-i spui lui Helen, că mă omoară.

Zâmbesc văzându-l că-mi face cu ochiul. Întotdeauna, a fost cel mai fermecător dintre cei doi copii ai mei. Îmi desfac centura de siguranță, le trimit bezele nepoților și cobor din mașină. Britta coboară și ea și mă îmbrățișează.

— Vreau doar să fiu sigură că ești în siguranță, spune ea.

Îi zic că știu, îi zic că-i sunt recunoscătoare. Le fac cu mâna și privesc mașina până când dispare după un colț. În tot acest timp, încerc să mă agăț de cele două cuvinte care dispar cu ușurință prin golurile din creierul meu. Mă aflu lângă casa lui Elizabeth, soarele bate pe alee, iar poarta laterală este deschisă. Prin ea, văd o porțiune din grădina verde-aurie.

O siluetă vine pe alee dinspre ușa din față. Păr cârlionțat, haină

în carouri. Îmi zâmbește. Elizabeth! A fost aici mereu.

— Elizabeth, rostesc eu. Cum...?

Nu este ea. E altcineva. Când se apropie, văd că este mult mai tânără decât Elizabeth. Zâmbește când trece pe lângă mine, apoi intră în una dintre acele dube în care se află o bibliotecă mobilă. Dau din cap și mângâi partea de sus a zidului acoperit cu pietricele, ca și cum l-aș admira, după care merg mai departe, pe lângă gardul parcului și pe lângă acacia. „Zvelta acacia nu se clintește/ Un singur mănunchi de flori crem aflându-se în copac.”¹³ Poemul îmi vine pe neașteptate în minte. Când eram la școală, a trebuit să-l învăț. Profesorii considerau că ar trebui să-l știu, iar eu simțeam că ar trebui să-mi placă, având în vedere că era vorba de numele meu. Într-un fel, mi-a plăcut, cu toate acele flori pline de rouă și celelalte lucruri, dar înțelesul său îmi era total necunoscut și părea să devină foarte morbid la sfârșit. Audrey a fost pusă să învețe „Micul dejun al regelui”¹⁴ pentru că tatăl ei era proprietarul lăptăriei, iar poezia aceea mi s-a părut mult mai amuzantă: „Aș vrea puțin unt pe pâinea mea”.

Aștept lângă unul dintre acele locuri de traversare cu dungi, limă, lamă, încercând să-mi amintesc mai multe versuri. Mă întreb ce este mai exact o floare crem. Cu doar un moment în urmă, aveam ceva de făcut. Privesc trecând câteva mașini, un camion, o dubă-bibliotecă. Poate că mă duceam s-o văd pe Elizabeth, doar că nu puteam să fac asta deoarece ea nu e acolo. Mă îndrept totuși spre casă, dorindu-mi să pot vedea înăuntru. Asta ar fi ceva. Când mă apropii, văd că poarta laterală este deschisă. Nu e nimeni în preajmă, așa că străbat alea și mă strecur în grădină.

Mirosul de caprifoi se simte puternic în aer, iar eu îmi trec o mână peste suprafața zidului, unde au crescut mușchi și linarițe. Pe gazon sunt câteva petice de pământ scormonit, iar eu mă întreb dacă nu au apărut cârțițe. Trec peste un mic dâmb și constat că pământul este ud. Mirosul este proaspăt și pătrunzător, și mă face să mă gândesc la un cântec, dar nu-mi amintesc numele lui și nu găsesc discul. Nu îl găsesc, dar sunt sigură că l-am îngropat aici. Mă sprijin cu o mână de un măr, iar cu degetele celeilalte scormonesc pământul, dându-l la o parte pentru a săpa mai adânc. Vreau ceva neted și rotund, argintiu cu albastru, dar o unghie mi se agață de o piatră, făcându-mă să-mi trag repede mâna. Ce Dumnezeu fac? Îmi privesc mâinile murdare de pământ și suspin. Cât de des mă pomenesc făcând ceva prostesc!

Îmi șterg mâinile de pantaloni și privesc în sufragerie prin ușile franceze, în speranța că Elizabeth este înăuntru. Dar fotoliul ei de la fereastră e gol. Aici stă de obicei, uitându-se afară și urmărind păsările. Fotoliul în care stau eu de obicei a fost împins la perete. Nimeni nu mă așteaptă. Oftez, iar răsuflarea mea formează un norișor pe geam.

Sera se află în fața ușii bucătăriei, iar eu îmi amintesc vremurile când era plină de roșii, răsaduri și mușcate puse la iernat. Încă miroase a sol umed și a lemn lăcuit, dar aproape tot restul a fost înlocuit cu pânze de păianjen și cutii, și obiecte de-ale bătrânilor - un scaun cu roțile ruginit, două bastoane, un vechi taburet pentru cadă. Aliniat la perete sunt câteva ghivece goale, care la atingere se simt precum creta. La trag pe pardoseala din beton, dar nu găsesc nici o cheie sub ele. Rămășițele uscate ale rădăcinilor se agață de fundul ghivecelor, dar se desprind ușor când trag de ele, ca niște fâșiute dintr-un tapet vechi, lăsând linii albe pe teracotă. Mă așez pe scaunul cu roțile și îmi ridic picioarele pe suport. Mă simt amețită de parcă aș fi băut.

Pe perete este un mic seif pentru cheie, iar eu îl privesc câteva momente. Am și eu unul, pentru îngrijitoare. O micuță cutie pătrată, care se deschide tastând patru numere. Dacă aș reuși să ghicesc acele numere, aș putea intra în casă. Mă gândesc la toate datele care ar putea fi importante. Dar nu-mi amintesc zilele de naștere a lui Elizabeth și a fiului ei. Admițând că le-am știu vreodată. Îmi scot hârtiuțele din buzunare. Pe multe dintre ele sunt notate întâlnirile. Dentistul. Opticianul. O petrecere câmpenească la care Helen a zis că mă va duce. Nu-mi amintesc dacă am fost.

„Ziua de naștere a lui Elizabeth. Du-te s-o feliciți.” Este scris pe un pătrățel de un galben strălucitor. Îl citesc de câteva ori, dar nu reușesc să-mi amintesc ce dată era. Le răsfoiesc mai departe. Bilețele mai vechi: „Pălăria de soare în mașina lui Helen - las-o acolo”. Apoi, pe un pătrățel roz, vād: „5 iulie. Du-te și felicit-o pe Elizabeth. Ar fi fost aniversarea nunții de diamant”. Nunta de diamant înseamnă șaizeci de ani. Cea de argint este la douăzeci și cinci de ani, iar cea de aur, la cincizeci. Eu și Patrick am ajuns doar până la nunta de aur. Am dat o mare petrecere în grădină, ne-am invitat rudele, prietenii și vecinii. A fost o minunată zi de septembrie, iar după ce toată lumea a plecat acasă, ne-am așezat pe leagăn și am stat mult după lăsarea întinericului, privind un liliac care tot dădea roată casei. A murit înainte de a cincizeci și una noastră aniversare.

Privesc din nou grădina, simțindu-mă foarte singură. După moartea lui Patrick, nu știu ce m-aș fi făcut fără Elizabeth. Fără acele jocuri prostești pe care le jucam la Oxfam - cumpărând porțelanuri urâte și ascunzând etichetele cu prețul pentru ca Peggy să nu le poată găsi - și fără ceaiul băut împreună, și fără cuvintele încrucișate, și fără prânzurile simple. Toate astea mi-au dat putere să merg mai departe. Fac eforturi să mă ridic din scaunul cu roțile și mă apropiu de seiful cu cifru. Șaizeci de ani. Asta ar însemna 1952? Tastez cifrele. N-am noroc. Îmi lipsesc fruntea de geamul rece al ușii de la bucătărie și fac ghemotoc hârtiuța.

Un câine latră în grădina cuiva - lătratul are ceva jalnic, iar eu constat că nu pot suporta scheunatul care se deslușește în el. Disperată să scap, zgâlțâi clanța ușii de la bucătărie, iar stomacul mi se strânge când ușa se deschide spre interiorul încremenit. Era descuiată. Mă opresc în prag încercând să-mi dau seama ce înseamnă asta, încercând să separ senzația că ceva este în neregulă de amintirea ușii bucătăriei din copilăria mea. Nu se încuia niciodată până la căderea serii, era mereu nepăzită, exact ca aceasta.

O lumină slabă se filtrează printr-o jaluzeia înflorată, desenând pete pe toate suprafețele, iar bucătăria miroase a dezinfectant. Simt cum mă zgârie în gât. Deschid dulapurile de sus și pe cele de jos și constat că sunt goale. Frigiderul zumzăie pornit, dar în el nu se află decât o cutie de margarină veche. Totuși, nu sunt sigură că lipsa mâncării înseamnă ceva. A trebuit adesea să-i aduc provizii lui Elizabeth. Fiul ei îi dă doar rații de înfometare, mâncare ieftină, fără gust, pe care ea o urăște.

Sufrageria nu arată așa cum m-am așteptat și văd pentru prima dată cât de ponosit și de ros este covorul. Ceva lipsește. Mă uit la masa din lemn lăcuit și încerc să îmi amintesc ce ar fi trebuit să se afle acolo, dar nu izbutesc să-mi dau seama ce anume. Mă opresc în spatele fotoliului lui Elizabeth și mă uit pe fereastră - privitul păsărilor este ceva ce făceam adesea împreună. Elizabeth le poate identifica până și numai după formă, nu are nevoie să vadă culoarea sau altceva. Și acum poate face diferența între o vrabie și un măcăleandru, în amurg.

Mierla mă zărește din cealaltă parte a grădinii și se îndreaptă spre mine, pe jumătate topăind, pe jumătate zburând. Aterizează pe betonul din fața geamului și privește înăuntru, întorcându-și capul într-o parte, apoi în cealaltă. Vrea niște stafide - Elizabeth are o cutie lângă fotoliu și o hrănește de la fereastră. Mierla se îndepărtează, apoi se întoarce și se uită din nou la mine. Nu văd stafide nicăieri. Va trebui să caut în bucătărie, în timp ce îi fac ceai lui Elizabeth. Mă întreb dacă mi-am amintit să-i aduc ciocolată. Scotocesc în geantă, scoțând niște șervețele și o rețetă veche. Nu găsesc ciocolată. Elizabeth va fi dezamăgită. Îmi doresc să-mi fi amintit. Poate că n-ar fi rău să-i pregătesc ceva, ouă jumări sau roșu pe pâine prăjită. Aș putea să pun masa. Ce ciudat! Nu există față de masă. Și nici suporturi de farfurii și de pahare. Elizabeth are mare grijă în privința asta. Eu o să mănânc pe genunchi, în fața televizorului, dar lui Elizabeth îi place ca totul să fie frumos aranjat. Sarea și piperul lipsesc și ele. Și sosul de mango, și cel pentru salată, și borcanul de Branston Pickle. Elizabeth are nevoie de multe condimente pentru a putea mânca mâncarea aia fără gust pe care i-o aduce fiul ei. Întorcându-mă spre ușă, văd că raftul cu obiecte de majolică este gol, farfuriile cu viermi au plecat de-acolo, vasele cu

cărăbuși și miriapode au fugit și ele. Îmi aud respirația accelerându-se în camera tăcută. Este ceva în neregulă aici - nu mă aflu în vizită. Îmi scot notițele. Numele lui Elizabeth este scris iarăși și iarăși: „A dispărut, a dispărut, a dispărut”.

Un motor huruie undeva în apropiere, spărgând tăcerea, iar eu mă duc în hol, clipind când dau de lumina care se revarsă prin sticla cu bule de la ușa din față. Văd urmele aspiratorului pe covor și o scrisoare adresată lui Elizabeth. Mă aplec s-o iau, iar mâna îmi tremură când o bag în buzunar. Se aude zgomotul unei portiere trântite.

— Aduc imediat restul cutiilor. Tu stai aici.

Este fiul lui Elizabeth. Îi recunosc vocea și mă întreb cui i se adresează. Aud zgomotul pașilor săi pe betonul aleii, iar prin sticla cu bule întrezăresc silueta unui bărbat. Ar trebui să fug și să mă ascund? Sau mă va vedea dacă mă mișc? Rămân aplecată în față, așteptând. Pași se îndepărtează ocolind casa, apoi se aude zăvorul porții laterale. Dau foarte puțin la o parte perdeaua de la geamul din hol. Probabil că în mașină se află soția lui Peter, privind nervoasă prin parbriz, dar Elizabeth nu este cu ea.

— Am lăsat deschisă afurisita de ușă.
Mă duc să arunc o privire
înăuntru, îl aud din nou pe Peter.

Bagă un scaun de baie în portbagaj și vine din nou către casă.

Cuprinsă de panică, mă uit în jur. Nu trebuie să fiu găsită aici, nu trebuie să fiu descoperită. Aud iarăși zgomotul pașilor, scârțâitul metalic al ușii de la seră. Inima îmi bubuie. Aș putea urca scările până să intre? Sunt cât pe ce să mă hotărâsc să-l înfrunt, dar zăresc ușa camării. Când o deschid, lemnul scârțâie și se zgâlțâie, dar bărbatul tocmai atunci se împiedică de ceva și țipă că ghivecele au fost lăsate în drum. Mă reped înăuntru și închid ușa.

Cămara miroase a lac și a ciocolată râncedă, iar eu sunt înghesuită în niște lucruri, în niște lucruri lungi și subțiri. Unul are un burete la un capăt, celălalt are o perie. Nu-mi amintesc cum se numesc. Este și un aspirator aici, cu numele scris pe el.

— Hoover Hurricane Cyclone System.
2000 de wați, performanță de
curățare superioară, șoptesc eu.

Mă face să mă simt mai bine. Pașii trec pe lângă mine, lipăind pe covor, lipindu-se de linoleumul din bucătărie. Închid ochii, aud cât de hârâită îmi este respirația și sper că nu e prea zgomotoasă. Ușa frigiderului se deschide, apoi se închide. Pașii trec din nou pe lângă mine, apoi urcă scara. Țin ochii închiși și stau pe jumătate sprijinită de perete. Este o poziție familiară.

În copilărie, obișnuiam să mă ascund în cămară.

A noastră se afla în colțul bucătăriei, iar mie îmi plăcea să stau acolo mai ales dacă în încăpere erau și alții, care nu știau unde sunt. Îmi amintesc cum mirosea înăuntru. A legume acoperite cu pământ și a condimente pentru murături. În cărțile pe care le citeam, copiii luau mereu mic dejunuri secrete, iar eu tânjeam după lucrurile pe care le mâncau. Rulouri cu cârnați, și tarte cu fructe, și plăcinte cu carne. Îmi plăceau mai ales produsele de patiserie și cofetărie. Dar noi niciodată nu aveam atât de multe, încât să rămână și să fie păstrate în cămară. Câteodată, deschideam câte un borcan cu gem sau un castron cu mere înăbușite și mâncam cu lingura, ori luam o felie de șuncă fiartă. Dar nu era același lucru. Și aveam necazuri dacă eram prinsă. Totuși, îmi plăcea să mă ascund acolo fiindcă era întuneric și răcoare, și mă simțeam în siguranță, iar după ce Sukey a dispărut, am început să stau din nou în cămară. Trăgând în piept mirosul familiar, bucurându-mă de faptul că nimeni nu știa unde sunt.

Acolo stăteam într-o bună zi când nu prea aveam chef să mă duc în camera de zi, când am auzit pe cineva coborând scara din hol. Am știut imediat că era Douglas. Avea un mers săltat, cu pași mari, dar ciudat de tăcut. Un scaun tras pe dușumea și trosnetul unui genunchi m-au făcut să mă uit cu intensitate la o farfurie de biscuiți cu morcovi, încercând să-mi imaginez ce făcea. Trecuseră probabil doar câteva zile de la apariția valizei lui Sukey, pentru că încă se afla pe podeaua din bucătărie, așteptând ca lucrurile din ea să fie sortate și spălate, iar eu am auzit clar pocnetul clapetelor de alamă, când Douglas le-a desfăcut.

Fără să mă gândesc că m-aș putea da de gol, am împins puțin ușa, disperată să aflu ce făcea. S-a deschis un centimetru, aproape fără zgomot, iar eu am reușit să-l văd - era pe jumătate întors, cu o mână răscolind maldărul de haine. Gura îi era deschisă, și l-am auzit cum respira - inegal, de parcă niște valuri se izbeau de țărnm. M-am îngrijorat că și el putea să-mi audă respirația, așa că m-am îndepărtat puțin de ușă, lovindu-mă de un raft. Borcanele au zăngănit, iar eu mi-am încheștat dinții la auzul zgomotului, dar radioul era pornit în camera de zi: *Lorna Doone*¹⁵. Muzica și accentele din West Country erau suficient de puternice pentru a-mi acoperi foiala. Douglas se uita din când în când spre scările din hol, dar în direcția mea nu a privit. După o vreme, a tras valiza de lângă dulap și a deschis-o complet. A început să scoată lucrurile și să le pună pe un scaun. Un furou de culoarea piersicii, niște chiloți sidefii, o pereche de ciorapi. Totul părea să fie lenjerie. Nu-mi dădeam seama ce făcea. Doar că în ziar fusese un articol despre un bărbat care fura chiloți de damă de pe sârmele de rufe, iar preț de o clipă, m-am întrebat dacă nu cumva

Douglas fusese acel bărbat. Dar apoi a început să pipăie pereții valizei, iar au am clătinat din cap, alungând ideea. Căuta ceva.

Îmi ridic capul de la perete. E timpul să ies de-acolo. Mama probabil că se întreabă unde sunt.

— Asta-i tot, rostește o voce.
Deasupra mea, pe scări se aud pași. Zgomotul mă face să tresar și rămân locului. Mâna mi se sprijină ușor pe ușă, dar nu o împing.

— Restul poate să-i aștepte pe cei de la mutări, adaugă vocea.

Mă uit prin cămară. Nu sunt borcane cu gem, nici saci cu cartofi. În schimb sunt un aspirator, o mătură și un mop. Tot nu-mi dau seama unde mă aflu. O portieră se trânteste, iar motorul unei mașini pornește undeva afară, după care aceasta se îndepărtează. Trag încet aer în piept și ies din cămară. Acesta este holul lui Elizabeth, asta-i casa lui Elizabeth, dar Elizabeth nu-i aici. Liftul de scară este jos, așa că ea nu se află la etaj. Sau, dacă este, e captivă acolo, pentru că nu poate să coboare fără acea mașinărie. Balustrada de sus se vede deasupra mea în timp ce urc, arătând precum gratiile unei temnițe, dar când ajung pe palier văd că toate ușile sunt deschise, iar asta mă face să mă simt mai bine, deși nu știu de ce. În camera lui Elizabeth se simte mirosul de talc cu aromă de trandafiri pe care îl folosește ea, iar pentru un moment, mintea mi se zăpăcește. Cum de este posibil ca mirosul ei să fie aici, iar ea nu? Cum de se poate ca un simț să-mi spună că ea e pe aproape, iar altul, că mă înșel? Dar lângă pat nu există vreun coș cu șervețele murdare și nici medicamente pentru indigestie, iar suprafața goală a mesei de toaletă mă face să înghit pentru a-mi stăpâni lacrimile.

Cu câțiva ani în urmă, Elizabeth fusese jefuită. Poliția a numit asta „jaf cu distragerea atenției”. O femeie a ținut-o de vorbă în grădină, spunând că își pierduse pisica, în vreme ce altcineva a intrat și i-a furat bijuteriile de pe masa de toaletă. Îmi amintesc exact ce i-a luat: un lănțișor de aur, o broșă cu camee și un inel cu opal. Pe Elizabeth n-a părut s-o deranjeze prea tare, deși cred că inelul era valoros. Ea a zis că era de părere că oricum opalul aducea ghinion. „Ei bine, sper să-i aducă hoțului mult ghinion”, am spus eu pe un ton aprig. Ea a zâmbit, dar se temea să rămână singură în casă. Eu m-am gândit că fiul ei ar fi putut s-o ia la el în noaptea aceea, dar era ocupat și i se părea că ea își făcea griji degeaba, fiindcă de fapt nimeni nu-i spărsese casa. Acasă la mine n-am putut s-o iau pentru că era prea departe ca ea să meargă pe jos, așa că am rămas acolo în noaptea aceea, dormind în celălalt pat de o persoană, care fusese al soțului ei. Am vorbit pe întuneric și am cântat cântece vechi până am adormit.

Mă așez pe pat și scot din geantă un pix și o hârtiuță: „Am

cercetat casa lui Elizabeth - CATEGORIC, nu este acolo”. Asta e ceva ce trebuie să-i arăt lui Helen. Pun bilețelul deoparte și constat că aud ceva. Îmi închipui cum îmi ciulesc urechile ca un câine, ridicate și atente. De undeva de aproape a început să se audă un huruit. Cunoscut sunetul, îmi este foarte familiar, foarte legat de Elizabeth. Un zgomet metalic, care devine tot mai puternic, care se apropie. Este liftul scării. Liftul scării urcă spre mine. Gura mi se usucă din pricina panicii. Nu e nimeni în casă. Nimeni. Atunci, cine urcă scările? Inima îmi bate din ce în ce mai tare în piept, până când ajung să cred că va ceda, iar picioarele îmi sunt slăbite, dar reușesc să mă ridic.

Liftul se oprește. Nu vreau să mă mișc, să trădez faptul că mă aflu aici. Rămân locului mult timp, abia îndrăznind să respir. Văzând că nimic nu se întâmplă, las să cadă pe covor un șervețel făcut ghemotoc, pentru a-mi marca locul, apoi mă îndrept spre scară. Liftul este gol. S-a oprit după două treimi din urcuș, iar pe el nu e nimeni. Mă holbez la el, cu limba încleiată de teamă. Tremurând, mă întorc în camera lui Elizabeth și mă închid înăuntru. Mă prăbușesc înapoi pe pat, iar mâna mea atinge ceva tare. Telecomanda liftului. Stăteam pe ea.

Răsuflu ușurată, mă las pe spate și zac nemișcată, privind tavanul, urmărind mișcarea umbrelor. Din când în când, trece câte o mașină, iar eu aud foșnetul cauciucurilor când virează în fața casei. Îmi imaginez că lângă casă se află marea, iar mașinile sunt valurile. Sau că țin o scoică la ureche și ascult vuietul propriului sânge.

În cele din urmă, mă ridic, chem liftul din telecomandă, mă așez pe scaun și cobor.

Helen ar trebui să sosească în curând. Dintr-o clipă în alta, mașina ei va opri în fața casei. Dacă îngenunchez pe bancheta de la geam, mă sprijin într-o mână și îmi lipesc obrazul de geam, pot vedea aproape până în capătul străzii. Vreau ca Helen să vină. Vreau să-i văd mașina apărând, să aud sunetul liniștitor al cauciucurilor scrâșnind pe asfaltul din fața casei. Nu-mi trebuie nimic. N-am nevoie decât de ea, de fiica mea. Mă aplec din nou pentru a privi drumul. Vântul zgâlțâie tufele din grădina din față, lovindu-le de stâlpul porții, iar zgomotele - foșnete, izbiturile puternice - mă fac să mă cutremur. Constat că privesc cu intensitate în golurile dintre crengi. O mașină se apropie, farurile luminând casa și poarta, și gardul viu, iar pentru o secundă, am impresia că văd pe cineva printre frunze, o mână strivind tulpinile fragile și o gură deschisă pentru a mânca sau pentru a țipa.

Mă trag îndărăt, perna alunecă de sub mine, îmi pierd echilibrul și cad pe podea. Simt o durere bruscă și ascuțită în degetul mare de la una din mâini și aud un pocnet. Șocată, îmi ridic rapid mâna, țip și îmi apuc degetul mare cu mâna cealaltă. Îl țin strâns, iar durerea cedează. Nu-mi amintesc ce s-a întâmplat.

-Șșșt, șșșt, rostesc eu legănându-mi mâna.

Când era micuță, Helen obișnuia să mă țină de degetul mare. Acum, mă ține uneori de mână, dar nu prea des.

Din spatele meu se aude sunetul unei mașini, iar eu mă răsucesc plină de speranță. Însă doar trece pe lângă casă, nu oprește. Oricum, la volan nu era Helen. La lumina felinarului deslușesc chipul unui bărbat blond. Deci, felinarele sunt aprinse, dar eu n-am observat că s-a întunecat. Privesc pe fereastră și simt cum se strânge ceva în mine. Helen nu vine atât de târziu. Nu vine în seara asta. Sau poate că - este improbabil, dar posibil - a fost mai devreme. Iar eu am uitat. Mă uit la strada goală. Din cauza lacrimilor din ochi, felinarele par să scânteieze, iar eu ridic o mână ca să mi le șterg, dar simt o durere pătrunzătoare în degetul mare de la mână. Icnesc șocată, însă nu-mi amintesc ce s-a întâmplat de mă doare atât de tare. Mă uit spre telefon, dar pare a se afla la kilometri întregi, prea departe ca să ajung la el. Se pare că, în ultima vreme, am tot mai des impresia asta. Presupun că vârsta e de vină - așa cum am crezut mereu că va fi la bătrânețe. Dar îmi amintesc că am simțit același soi de oboseală și atunci când am fost bolnavă în vara de după ce Sukey a dispărut.

Nu dormisem și îmi simțeam creierul prea înfierbântat și obosit

pentru a funcționa normal. Într-o dimineață, m-am silit să ies pe ușa bucătăriei pentru a mă duce la școală, dar am constatat că nu pot ajunge până la capătul drumului. Mi s-a părut că am mers cale de kilometri, dar abia trecusem de poarta doamnei Winners. M-am uitat înapoi spre casa mea, dar mi s-a părut că se îndepărtase, de parcă pleca la treburile ei, la fel ca mine. N-am știut ce să fac, așa că am rămas locului un moment, sperând să-mi recapăt răsuflarea.

Și desigur, doamna Winners a fost cea care m-a găsit prăbușită pe trotuar, nu înconștientă, dar nici cu capul foarte în regulă. Îmi amintesc că am simțit asfaltul cretos sub mâinile mele și mirosul de parfum când doamna Winners a ieșit din casă. Îmi amintesc că m-am gândit că era minunat, la fel ca un pulover când ți-e frig. Am tot inspirat acel parfum în timp ce ea m-a ajutat să mă ridic și m-a condus înapoi acasă.

După aceea, am stat în pat câteva săptămâni nesfârșite, privind desenele făcute de lumină pe pereți și încordându-mă să aud radioul aflat în camera de zi. Mama mi l-a adus în dormitor pentru o vreme, dar mă făcea să dorm cu intermitențe, iar lucrul de care aveam cea mai mare nevoie era odihna. După cum am aflat mai târziu, și mama, și tata au fost foarte îngrijorați. Tata abia dacă a venit să mă vadă deoarece era sigur că voi muri și nu putea suporta asta după dispariția lui Sukey.

Mama și-a făcut griji mai mult în privința minții mele. A spus că am vorbit mult în somn și că unele lucruri o înspăimântaseră. Nu mă mir că am vorbit. Probabil că am delirat serios la un moment dat pentru că, de câteva ori, am crezut că Sukey era întinsă în patul ei și se uita la mine. Iar o dată, l-am văzut pe Douglas făcând același lucru.

Am avut o mulțime de viziuni ciudate. Am văzut-o pe Sukey cu părul încâlcit, spunând că nu are un pieptăn, iar eu îi tot ziceam: „Ți-am dat unul, Sukey, nu-ți amintești?” Și am văzut sute de melci pe tot tavanul. Iar o dată am văzut-o pe nebună aplecându-se spre mine, cu dinții rânjiți și cu umbrela ridicată. Și am tot auzit cântece, stupidele cântece ale Verei Lynn, care nici macar nu-mi plăceau. Și mi s-a părut că am auzit șoareci zgredănând plintele, și bombe căzând peste oraș, și pe prietena mea, Audrey, strigându-mă. Și auzeam de foarte aproape rostogolitul constant al valurilor, deși nu aveam nici o scoică lipită de ureche. Iar o dată, am fost sigură că a intrat cineva pe ușa din spate, dar, când am strigat, n-am primit nici un răspuns.

— Este plăcut să te întorci acasă, îi spun eu lui Helen. Mă bucur că sunt din nou acasă după atâta vreme.

Ne-am întors de la spital. A trebuit să mă duc din cauza unei

probleme. Ce problemă? În sfârșit, e plăcut să fiu acasă.

— Mami, ai stat la spital doar câteva ore. Nu exagera.

Își pune cheile mașinii pe măsuta de cafea.

— Nu, Helen, spun eu. A fost mai mult de-atât. Am stat câteva săptămâni. Poate, luni. Foarte, foarte mult timp.

— Câteva ore, repetă ea.

— De ce trebuie să mă contrazici? Spun doar că e plăcut să fiu din nou acasă.

Îmi lovesc mâna de brațul fotoliului și se aude un sunet estompat. Mâna mi-e bandajată toată.

— Bine, mami, ai dreptate, o aud pe Helen zicând. Întotdeauna e plăcut să te întorci acasă, nu-i așa? Iar eu m-am gândit că o să te simți mai bine după o vizită. Știu că n-a fost foarte plăcut, știu că a fost puțin trist, dar măcar n-o să-ți mai faci griji.

Nu știu ce tot bălmăjește acolo. Nu vede că mâna mea arată ca un cocon uriaș? Nici n-o pot mișca în halul în care este.

— Nu cred că mai am nevoie de bandajele astea, rostesc eu. Cred că a venit timpul să le scot, nu-i așa?

Dau să desfac fâșiile albe de tifon.

— Nu, nu, nu! Mami, te rog. Se apropie grăbită de mine și îmi cuprinde mâna în ale ei. Trebuie să le păstrezi până ți se vindecă luxația. O să mai dureze puțin.

— Prostii, Helen, spun eu. Nu mi-am luxat-o. Nu mă doare.

Îmi trag mâna din ale ei și mi-o flutur pentru a-i dovedi.

— Nu contează. Lasă-le acolo. Pentru mine. Te rog!

Ridic din umeri și îmi bag mâna între coapsă și fotoliu, ca să n-o văd.

— Mulțumesc, rostește Helen. Vrei să-ți fac niște ceai?

— Și puțină pâine prăjită? spun eu. Cu niște brânză?

- Poate, mai târziu, zice ea ieșind din cameră. Sora a spus că ar trebui să mănânci ceva mai puțin.
- A, da. Am uitat. Sora zice că mă îngraș. Spune că asta-i din cauză că uit că am mâncat.
- Nu te îngrași, strigă Helen din hol. Doar că ai nevoie de o dietă mai bună. Mai variată. Cu mai puțină pâine.

Am un bilețel pe care sora l-a scris pentru mine: „Vă este foame? Dacă nu, nu mâncați pâine prăjită”. Sunt surprinsă că m-au lăsat să hotărâsc singură dacă mi-e foame. Nu-i de mirare că auzi despre bătrâni care mor de foame prin spitale, din moment ce asistentele le spun tot timpul să nu mai mănânce. Sub acea notiță este o listă cu centre de îngrijire, iar eu simt brusc o greutate pe piept. O să ajung în unul dintre ele? Ascult zgomotele făcute de Helen în bucătărie, inocentele sunete ale ceștilor scoase din dulap. M-ar interna? Mă uit mai atentă la acea listă. Măinile îmi tremură. Există câteva nume tăiate, dar mult mai multe au semne de întrebare. Lângă unul sau două dintre cele tăiate scria „NA”¹⁶. Ce înseamnă asta? NA. Pare scrisul meu, dar al lui Helen seamănă foarte mult cu al meu. „Mill Lane NA.” Poate, nordul Angliei. Acolo să fie acest centru? Dumnezeuule, asta este. Dar cum le-aș mai vedea vreodată pe Helen și pe Katy dacă mă mut acolo? Totuși, numele e tăiat și poate că acesta e motivul - este prea departe. Mă relaxez puțin. Totuși, nu vreau să intru într-un centru de îngrijire. Nu încă. Nu sunt destul de bătrână. Trebuie să-i spun lui Helen. Trebuie s-o sun și să-i spun acum. Când mă ridic să iau telefonul, bucățelele de hârtie îmi cad din poală pe dușumea.

- Fir-ar să fie! rostesc eu lăsându-mă în genunchi pentru a le culege.

Mâna stângă nu vrea să se miște. Este acoperită cu bandaje, dar nu-mi dau seama de ce - pare în regulă. Poate că s-a jucat din nou Katy de-a asistenta. Ei bine, nu pot să stau așa. Trag de capătul tifonului și îl desfac. O bucată de plastic cade când fac asta. Mâna pare boțită și palidă. Katy m-a strâns prea tare. Sper că nu se va face asistentă când va fi mare. Încep să culeg hârtiuțele, și o durere pătrunzătoare îmi străbate degetul mare. Țip.

Helen intră grăbită în cameră.

- Ce s-a întâmplat? rostește ea cu răsuflarea tăiată.
- Mâna mea, mâna mea, spun eu fluturând-o către ea.

Nu mă mai doare așa tare când nu încerc s-o folosesc, dar

amintirea mă face să mă legăn și să scâncesc.

— Ți-am zis să nu-ți dai jos bandajul, spune Helen. Pentru Dumnezeu, mamă! Mă apucă strâns de încheietură și începe să înfășoare tifonul la loc. Ce caută bilețelele tale pe podea?

Mă uit la hârtii. Una dintre ele este o listă.

— Nu vreau să ajung la azil, Helen, spun eu.

Ea se oprește din înfășurat.

— Nu te duci la nici un azil, mami.

Încuviințează din cap, dar încă văd lista de pe covor. Se uită și Helen la ea.

— O, Dumnezeule! Am crezut că ai aruncat lista aia. Este vechea ta listă, zice ea. Pentru... se oprește și își mijește ochii. Nu-ți amintești? Ce căutai?

Trebuie să-mi înclin capul pentru a mă încrunta la ea, dar mușchii gâtului încă îmi sunt înțepeniți din pricina șocului. Oare ce căutam?

— Elizabeth, rostesc eu și îmi simt mâinile și picioarele brusc mai ușoare. Spinarea mi se îndreaptă. Deci este NA - nu-i acolo. Elizabeth nu-i acolo.

— Corect. Termină de prins bandajul, apoi adună bilețelele într-un teanc. Doar că nu mai ai nevoie de aceste numere, nu-i așa? Iar noi trebuia să aruncăm această listă pentru ca tu să nu mai suni la aceste centre de îngrijire.

— Trebuia? rostesc eu luând hârtia. Cred că o s-o mai păstrez puțin.

Helen încearcă să-mi smulgă lista, dar nu-i dau drumul, iar în curând, ea renunță.

— Ei bine, a fost o pierdere de timp, spune ea. Mă duc să termin de făcut ceaiul.

— Și puțină pâine prăjită?

Pâinea prăjită a fost practic singurul lucru pe care mama mi-a îngăduit să-l mănânc în vara în care am fost bolnavă. Supă slabă cu

pesmeți. Orez cu lapte ca tratație specială. Am știut că mă simt mai bine în seara în care mi-a adus puțin cotlet de berbec.

— Deși nu știu dacă meriți asta, a spus ea punându-mi tava în poală. După toată pâinea și gemul pe care le-ai mâncat la micul dejun.

— La micul dejun am mâncat porridge, nu? am rostit eu abia băgând-o în seamă, gura salivându-mi din clipa în care am simțit mirosul de carne. Tu mi l-ai dat.

— Da, iar apoi, de îndată ce m-am dus la băcănie, tu te-ai furișat jos și ai luat pâine și gem. Lipsește o jumătate de pâine.

— Mami, eu n-am...

— Maud, iubito. Poți să mănânci tot ce vrei, mă bucur că ți-a revenit pofta de mâncare, dar eu trebuie să planific ce fac cu rațiile noastre și...

— Mami, serios, am spus eu mestecând rapid prima îmbucătură și înghițind-o pentru a mă putea apăra așa cum trebuia. N-am luat eu pâinea. N-am luat-o eu.

— Interesant. Nu se poate să fi luat-o tatăl tău. A îndepărtat o idee paharul cu lapte și a despăturit un prosopel de bucătărie pentru ca eu să-l folosesc ca șervet. Te-ai gândi că Douglas ar lua mâncare? Nu pare a fi genul lui.

Chiar că nu părea a fi genul lui, dar nu exista altă explicație.

— Bănuiesc că e posibil să se fi întors și să-și fi făcut un sendviș pentru drumurile pe care le mai avea de făcut înaintea prânzului, am zis eu.

— Totuși, i-am dat un mic dejun consistent, a spus mama părând ofensată. Nu l-am lăsat niciodată pe el sau pe tatăl tău să plece la muncă înainte să-i hrănesc bine.

Mi-am șters gura și am ridicat din umeri.

- Poate că a luat mâncarea pentru altcineva.
- Poftim? Crezi că hrănește pe cineva? Dacă da, vreau și cupoanele aceluia om.
- A fost cineva în casă, spun eu ținându-mă de balustradă. De ce nu mă crede nimeni?
- Te cred, mami, spune Helen. Însă a fost doar o îngrijitoare. O îngrijitoare nouă, atâta tot. Nu a fost o hoată. Nu era nevoie să chemi poliția. Dă-te la o parte, te rog.

Trece pe langa mine, iar eu o privesc cum trece o cârpă peste plintă. Se apleacă și își mișcă mâinile repede, de parcă ar fi un soi de exercițiu. La fel ca acele exerciții pe care trebuia să le facem în tinerețe. Să ne aplecăm din talie, ca să ne păstrăm silueta. Ne arătau mereu terenuri pline de femei care le făceau în același timp. Zâmbind. Mie nu mi-a venit niciodată să zâmbesc când le făceam.

Helen șterge plinta îndreptându-se spre camera de zi, iar eu o urmez.

- Unu, doi, trei, patru, unu, doi, trei, patru. Zâmbiți, fetelor.
- Ce tot vorbești? Dumnezeuule, a fost atât de jenant! Cine știe ce-o fi gândit? S-o acuzi în felul acela! Să spui tuturor că ai fost jefuită. De către îngrijitoare, adaugă ea văzând că o privesc cu ochi goi.
- Tu ce ai face dacă ai coborî la micul dejun și ai găsi o străină în bucătăria ta?
- Nu era o străină, ci o îngrijitoare.
- Da, da, așa spune ea. Dar eu de unde să știu că spune adevărul? Putea fi oricine.

Helen își lasă mâinile să-i cadă pe lângă corp și părăsește încăperea. Asta ar trebui să însemne ceva. Îmi apăs degetele de la picioare în covor când mă duc după ea, atentă să nu alunec.

- Nu sunt în siguranță în propriul pat, rostesc eu, deși încep să nu mai știu precis de ce sunt în

primejdie. În mod cert, n-ar fi posibil să alunec și să cad în timp ce sunt în pat. Helen, unde este cel mai bine să plantezi dovlecei? Ea nu-mi răspunde, iar când ajung în hol, văd că este gol. O, unde te-ai dus? spun eu. De ce te ascunzi?

— Nu mă ascund, zice Helen ieșind din sufragerie. Încerc să scot pământul de pe pereți. L-ai împrăștiat peste tot. Din nou. Nu știu cum ai reușit.

Freacă partea de jos a peretelui, începând să urce scările. Îi privesc călcâiele ridicându-se de pe trepte și o urmez încet, încercând să-mi pun picioarele exact în aceeași poziție, încercând să le ridic la fel. Este mai bine să mergi în urma altei persoane. Poți vedea cum să pășești și poți avea încredere unde să pășești dacă cineva a verificat înainte. O privesc cu atenție, dar nu bag de seamă când se oprește, iar umărul meu se lovește de șoldul ei.

— Of, mami, nu mă mai urmări, rostește ea. Stai în bucătărie. Mă întorc într-un minut.

Cobor cu greu scările și privesc pe fereastră. Pe peluză este o pisică, iar eu încerc să deschid ușa de la bucătărie, dar e ceva în neregulă cu clanța.

— M-ai lăsat expusă atacurilor aici, îi spun lui Helen când apare. Ce-i cu încuietorile astea fragile. Iar ușa asta e făcută din bachelită sau așa ceva, ce rost are?

— Cea veche era putredă. Cum adică ce rost are?

— Și vreau ca lucrul acela să fie scos de lângă ușă. Dă cheia oricui.

— Ți-o dă doar dacă știi codul.

— Ei bine, cineva l-a notat. Și l-a lăsat pentru hoți. Am unul dintre bilețele aici, uite!

— Îmi iau geanta și trag fermoarul unui buzunar. Este ciudat fiindcă pe mâna stângă am un fel de mănușă, dar reușesc curând să strecur degetele mâinii drepte între pliurile materialului. Fiecare pare

să fie plin de șervețele răsucite precum crengile unui copac și uscate de se fărâma la margini.

— Și cum să intre îngrijitoarele dacă scoatem seiful cheii? Și asta-i geanta ta veche, mami. Ce cauți? Nu mai e nimic în ea.

Are dreptate: singura hârtie din ea este un plic. Adresat lui Elizabeth. Oare am spus că i-l voi trimite? Trebuie că am uitat. Sper că nu era nimic important. Îl răsucesc încercând să-mi aduc aminte. De el e lipit un bilețel: „Din casa lui Elizabeth”. Iar dedesubt: „Unde este Elizabeth?” Unde *este* Elizabeth? Mă uit cu tristețe la plic. Presupun că ar trebui să i-l trimit. Dar unde?

În timp ce strecur un deget în colțul plicului, mi se face poftă de mere. Hârtia fragilă se rupe la îndoitură, iar curând, ajunge în așa hal, încât nu mai poate fi reparată, așa că aş putea să deschid cu totul plicul. Îi rup clapeta neglijent, marginile căpătând forme zimțate. Înăuntru este un bilet de la bibliotecă. Un aviz de restanțe pentru o carte. Termenul de returnare a fost depășit cu câteva luni, iar amenda este de peste zece lire. Mă simt stânjenită că am deschis plicul. O scrisoare e proprietatea cuiva, iar deschiderea ei este ca intrarea prin efracție. Tata, care era poștaş, a fost mereu foarte categoric în privința asta și ar fi furios dacă m-ar vedea acum. Cândva, aproape că m-a prins deschizând o scrisoare a lui Douglas.

Numele adresantului, Dl D. Weston, era scris de mâna lui Sukey. Asta a fost ceea ce m-a făcut să-l iau de pe masa din bucătărie. Mama lăsa întotdeauna corespondența acolo - a lui Douglas împreună cu a noastră. Eu n-am primit niciodată nimic, poate doar câte o ilustrată de la unchiul Trevor sau un bilet de la Audrey, dar îmi plăcea să răsfoiesc corespondența, încercând să-mi dau seama de la cine erau scrisorile. Rose, sora mamei, avea un scris frumos, dar dezordonat, iar al unchiului Trevor era foarte negru și lăsa urme adânci în hârtie. Între cuvintele lui Audrey erau întotdeauna pete, iar eu îmi imaginam muchiile palmelor ei murdare de cerneală. Firește, cunoșteam scrisul lui Sukey, deși nu ne trimitea scrisori. Ar fi fost puțin cam ciudat având în vedere că stătea la zece străzi de noi. Cred că ne-a trimis una când a fost în luna de miere, dar aceea a fost singura.

Scrisoarea pentru Douglas a venit cam la o săptămână după ce am văzut-o ultima dată pe Sukey și cam cu o săptămână înainte ca părinții mei să înceapă a-și face griji. Am fost surprinsă că nimeni n-a remarcat scrisul, iar fiindcă Douglas n-a luat-o când a ieșit ca să se ducă la film, am fost cuprinsă de o curiozitate teribilă.

Făceam mere înăbușite pentru dimineață și a trebuit să las

lingura jos pentru a pipăi plicul. Mi s-a părut că înăuntru era doar o hârtie îndoită o dată, poate de două ori. L-am ridicat cu o mână în lumină, cu cealaltă amestecând merele, dar n-am văzut altceva. Hârtia plicului era acoperită cu etichete peste etichete, ca să reziste mai mult. „Hârtia este o Armă de Război - economisiți fiecare bucățică!” Era dificil să uiți îndemnul, deși nu mai exista nici un război pentru care să fie nevoie de arme. Am vrut s-o pun la loc pe masă, dar, din nu știu ce motiv, m-am întors spre tigaie și, fără să mă gândesc cu adevărat, am pus scrisoarea deasupra aburilor care se ridicau din ea. Merele fierbeau mai departe la foc mic, emanând un înțepător miros de fructe, iar eu am rămas nemișcată, privind hârtia îndoindu-se încet din cauza umezelii. Fața îmi era jilavă fiindcă stăteam deasupra tigăii, iar, în curând, mi s-a umezit și mâna în care țineam scrisoarea. Marginea clapetei plicului a început să se dezlipească, iar eu am ajutat-o cu degetul mic, și în câteva minute, era pe jumătate desfăcută. Atunci a intrat tata.

Nu-i auzisem pașii pe scări, așa că, panicată, am scăpat plicul în tigaie și am amestecat. El a deschis ușa de la bucătărie, ca să arunce ceva în tomberonul de afară, iar aerul rece mi-a atins pielea umedă, făcându-mă să tremur. Când s-a întors, tata a luat șalul mamei de pe un scaun și mi l-a pus pe umeri.

— Cred că sunt aproape gata, a spus el atingând mânerul tigăii.

Am încuviințat din cap cu o mișcare rigidă, rugându-mă să nu se uite în tigaie. După ce s-a întors în camera de zi, m-am aplecat ușurată peste aragaz, iar apoi am scos plicul cu o lingură. Era o terciuală udă și mi-a fost clar că n-am cum să scot scrisoarea fără să rup hârtia. L-am presat între două foi de ziar și, ca să se usuce, l-am pus pe unul dintre rafturile de sus ale cuptorului de încălzit, sperând că totuși cerneala nu se ștersese prea mult, sperând că nimeni nu va remarca ușoara nuanță albăstruie a merelor când aveam să le mâncăm la micul dejun din ziua următoare.

Douglas s-a întors acasă când eu spălam tigaia. Mama, care venise în bucătărie pentru a-mi spune noapte bună, l-a întrebat cum se distrase în seara aceea. A fost la fel de vag ca de obicei în privința filmului pe care îl văzuse.

— Ăăă, a fost cel care... cel cu costume elegante. N-a fost foarte bun.

— *Femeia diabolică*¹⁷? l-am întrebat eu întorcându-mă spre el, cu mâinile pline de săpun, pentru a-i studia chipul.

— Da, ăsta a fost.

— Nu mai rulează.

El s-a răsucit rigid spre mine, dar nu și-a ridicat privirea de la pantofi.

— Atunci, nu se poate să fi fost ăsta.

Probabil că am reținut eu greșit.

Durerea din atitudinea lui mi-a amintit de prima întâlnire cu el, de felul cum se înroșise și de cât de stânjenit fusese că avea o poreclă, așa că m-am simțit vinovată. Apa mi s-a prelins de pe mâini pe papuci. De ce eram mereu atât de crudă cu el? Nu cred că o făceam intenționat. Aproape că i-am spus despre scrisoare, dar m-am gândit că recunoașterea faptului că încercasem să-i citesc corespondența nu avea să-l facă să se simtă mai bine.

Detest acest loc și nu vin niciodată aici. Urăsc mirosul cărților, de vechi și murdar, și niciodată nu împrumut cărți. Atât de des se întâmplă să deschizi una și să constăți că duhnește a fum de țigară sau că resturile cinei cuiva sunt întinse pe pagini. Desigur, acum nu mai citesc, așa că nu contează.

— Mami, te rog, vorbește mai încet, spune Helen. Tu ești cea care a vrut să vină aici.

Se îndepărtează puțin, iar eu mă apropiu de birou pipaindu-mi buzunarele. Nu-mi amintesc de ce am vrut să fiu adusă aici - am o înștiințare de la bibliotecă, dar îi este adresată lui Elizabeth, nu mie. Bărbatul din spatele biroului își îndepărtează bretonul de pe ochi, iar preț de o clipă, mă simt panicată de discuția cu el, de miile de cărți de pe rafturi. Chiar dacă aș ști ce vreau, cum să găsesc acel ceva?

— Caut ceva, îi spun eu bărbatului.
Doar că nu-mi pot aminti ce.
— O carte?

Îi răspund că probabil da, iar el mă întreabă ce fel de carte, dar eu nu știu. Mă întreabă dacă este o carte de ficțiune.

— O, nu, rostesc eu. Este o poveste adevărată, doar că nimeni nu mă crede.

Fruntea lui se încruntă, iar el își netezește bretonul peste riduri.
— Despre ce este povestea? zice el.
Poate că o cunosc.

— Este despre Elizabeth, spun eu.
— Elizabeth. Este posibil ca acesta să fie titlul?

Mă uit cum tastează literele, cu degete ciudat de flexibile.
— E ceva cu acest nume la secțiunea crime, rostește el și îmi arată în ce parte se află.

Helen răsfoiește niște ziare, așa că mă îndrept singură spre acele rafturi. Nu mai sunt atât de multe cărți ca înainte. Mult spațiu a fost cedat computerelor. Par foarte deștepte și ispititoare, dar am încercat de câteva ori și nu cred că voi învăța acum. Pe aceste rafturi sunt lipite etichete pe care scrie „Crimă”, și sunt foarte multe cărți care au pe coperte oase sau sânge care se prelinge. Cele mai multe sunt negre, cu scris care imită neonul. Au ceva apăsător, înfricoșător, iar eu nu

cred că aş vrea să intru în vreuna din lumile aflate în interiorul lor, dar iau totuşi una de pe raft şi citesc prezentarea. Este despre o femeie care fuge de un criminal în serie. O pun la loc. Alături de ea se află patru cărţi cu coperte crem, mistere din Rusia. Nu cred că sunt în stare să citesc aşa ceva. Am parte de suficiente mistere în viaţa mea.

Helen se apropie în tăcere pentru a se uita împreună cu mine.

— Nu mă interesează astea, spun eu.

Ea îmi zice săa vorbesc mai încet şi se uită în jur, dar practic nu e nimeni aici.

— Obişnuiam să punem flori la presat în cărţi, rostesc eu. Când eram mică, eu şi Sukey.

Am vrut mereu să facem un tablou, dar n-am apucat. Iar ani mai târziu, am găsit flori de unişor şi nu-mă-uita, violete şi piciorul-cocoşului uscate şi aplatizate între paginile vechilor cărţi ale tatei scrise de doamna Radcliffe¹⁸. Am pus la presat şi iarbă, şi frunze de trifoi.

— Şi, Helen, îmi amintesc că, ultima dată când a venit la cină, i-am dat un pieptăn, iar ea l-a pus într-o carte cu coperte tari şi a presat-o până când pieptenul s-a spart, iar toţi acei delicaţi dinţişori din chihlimbar au căzut. Iar ea a spus „Este frumos, mulţumesc, scumpo” şi m-a sărutat înainte de a ieşi pe uşă. Iar rujul ei mi-a rămas pe frunte. Cred că aşa a fost. Dar Helen nu crede şi nu vrea să discutăm despre asta aici; mă întreabă dacă vreau să iau o carte, pentru că, dacă nu, plecăm.

Nu vreau nici o carte, aşa că pornim spre ieşire, trecând pe lângă birou. Bărbatul de acolo are degete care se îndoaie ciudat şi îşi dă la o parte bretonul în timp ce se uită la mine. Cred că degetele lui arată ca nişte franjuri, ca franjurile de culoarea piersicii ale unui abajur obişnuit. Pentru o clipă, mă aştept să văd rafturi cu cărţi şi ceasuri, şi ghivece goale înghesuite lângă birou, dar acolo nu se află decât un cărucior cu cărţi. *Misterele din Udolpho*, de Ann Radcliffe, aşteaptă să ajungă înapoi pe un raft. O iau, o cântăresc în mâini, apoi, ţinând-o de copertele cartonate, o zgâlţâi pentru a vedea dacă nu cade nimic din ea. Cotorul trosneşte.

— Hei! Hei! rosteşte bărbatul de la birou. Ce faceţi? Nu puteţi să vă

— purtați așa cu cărțile.

Scuzați-mă, spun eu punând-o la loc în cărucior. Am vrut doar să verific. O las baltă și ies în stradă. Helen pășește alături de mine. Mergem acasă? o întreb eu.

Ea nu-mi răspunde, iar eu presupun că asta înseamnă da și că ea nu se mai ostenește să-mi spună din nou. O privesc pe furiș, dar nu-mi dau seama dacă se strâmbă. Soarele îmi bate în ochi, așa că îmi este greu să văd ceva. Silueta ei e distorsionată de lumină, cercuri din ea lipsind de parcă ar fi fost desprinse cu un tăietor de patiserie. Merge în fața mea, îndepărtându-se tot mai mult, iar eu fac eforturi să-mi dau seama unde mergem. Închid un ochi și am grijă ca umbra lui Helen să rămână în fața mea. Trebuie să mă concentrez asupra ei și să nu mă preocupe unde ne ducem sau oamenii, sau mașinile, sau soarele. Trebuie să mă concentrez doar asupra umbrei. Nu trebuie să-mi scape. S-ar putea să mă conducă la Sukey.

— Mami! Stai!

Privesc în spate, iar lumina cade direct pe chipul fiicei mele. Cum a ajuns acolo? Și a avut mereu atâtea riduri? Îi văd pistruii care s-au topit în ridurile din jurul gurii. Stă prea mult afară, iar asta nu face bine la ten, te îmbătrânește. Totuși, nu-mi pot aminti ce vârstă are, deși ar trebui să știu.

— Pe cine urmăreai? rostește ea.

— Mă gândesc o clipă, încercând să deslușesc sensul cuvintelor.

— Pe Douglas, spun eu. Îl urmăream pe Douglas.

Umbra lui pe gardul de muri a fost cea care mi-a spus că se întorsese acasă devreme. Iar o clipă mai târziu, am auzit scârțâitul ușii de la cămară și o lingură lovindu-se de sticlă. M-am ridicat din pat și m-am îmbrăcat înainte ca umbra lui să apară din nou pe gard, nedorind să ratez ocazia de a-l urmări când pleca de-acasă. În săptămânile în care zăcusem bolnavă în pat, revăzusem totul în minte și știam că pune ceva la cale, mai ales după ce îl văzusem cotrobăind prin valiza lui Sukey și vorbind cu nebuna în parc. Apoi începuse să lipsească mâncare, iar eu eram hotărâtă să află de ce. L-am urmărit în tăcere, prelingându-mă pe lângă perete ca o panglică pe un sul.

Faptul că m-am dat jos din pat a fost un șoc, iar picioarele mele protestau din pricina efortului brusc. Afară, aerul era plin de mirosul pătrunzător al brazilor proaspăt tăiați, iar soarele jos îmi bătea în ochi, silindu-mă să merg cu capul aplecat de parcă m-aș fi ferit de un vânt puternic. Eram obișnuită cu semiîntunericul din camera mea cu draperia trasă, iar ochii mei simțeau lumina ca pe niște nisip aruncat în ei. Douglas era o pată întunecată undeva în față, iar eu m-am

concentrat asupra sa, în loc să încerc să-mi dau seama unde mă aflu. La un moment dat, s-a oprit pentru a se uita la ruinele fostei sale case, dar abia când am cotit pe strada lui Sukey, iar o umbră albastră s-a așternut asupra mea, am putut să văd bine, și abia atunci mi-am dat seama încotro mergem. L-am urmărit până la aleea care ducea spre casa lui Frank, menținându-mă aproape de zid, evitând să mă apropii de gardul de păducei deoarece mă temeam să nu fie nebuna acolo, sprijinită de el.

La intrarea în curte, m-am oprit transpirată și obosită, m-am sprijinit de zid și mi-am apăsat botul pantofului în carnea unei frunze care zăcea pe jos. Urma atât de clară lăsată de mine mi-a dat curaj, așa că mi-am îndreptat încet un ochi către casă, cu obrazul lipit de zid. În această poziție, soarele era din nou orbitor, așa că m-am furișat de-acolo ca o cârțiță, rugându-mă să nu fiu văzută. Însă curtea era goală, exceptând vechea dubă care era mereu acolo, iar eu m-am sprijinit de ea, lipindu-mi umerii de metalul fierbinte. Nu m-am așteptat la zgomotul din interior. A fost ca un picior târât pe podea, iar spaima m-a făcut să țâșnesc în mijlocul curții înainte ca ușile să se deschidă, iar Douglas să iasă.

— Ce-i? Înăuntru? am rostit eu aproape incoerentă din pricina oboselii cauzate de datul jos din pat după multe săptămâni de boală.

— Maud, a rostit Douglas încercând să se interpună între mine și dubă pentru a nu mă putea uita înăuntru. Cum de ai...?

M-am dat înapoi câțiva pași și m-am uitat pe lângă el. Am văzut un talmeș-balmeș de mobilă veche, lăzi de ceai și cearșafuri înghesuie pe suporturi din lemn. Mirosea a lăstari vechi din gardul viu, iar pe podea erau firimituri.

— Cineva locuiește acolo, am spus eu.
— Douglas și-a aplecat capul.

— Cine? Cine, Douglas? Sukey?
Am simțit un val de ceva în mine, inima părea să-mi bată în umeri, în gât, de parcă încerca să evadeze prin cap.

Douglas a întins o mână și m-a sprijinit văzând că mă dezechilibrez.

— Nu. Nu, Maud, nu e Sukey.
— Preț de o clipă, nu am fost sigură că îl cred, n-am vrut să-l cred.
— Spune-mi adevărul, am rostit eu smucindu-mă din strânsoarea lui. Știi că Sukey a fost într-o dubă.

Nebuna mi-a zis. Mi-a zis înainte să mă îmbolnăvesc.

— Serios? A fost o prostie, a spus el. Aiureli. Ea este cea care se află în dubă. Aici locuiește.

M-am cutremurat la acest gând, abia atunci văzând tulpinile de păducel împrăștiate pe jos și păturile pe care probabil că le folosea ca așternut. Pentru o clipă, mi s-a părut că simt miros de lemn-dulce. O oglindă spartă era atârnată pe una dintre grinzile verticale. M-am întrebat dacă se privea în ea. Și, dacă da, oare ce vedea? M-am urcat în dubă, dorind să mă uit și eu în oglindă, și am văzut mâna lui Douglas oglindindu-se în ea, degetele ținând un pachet boțit, din hârtie de ziar.

— Ce-i aia? am întrebat eu răsucindu-mă când mi-am amintit motivul pentru care îl urmărisem. Ai hrănit-o. I-ai dat de mâncare nebunei.

El m-a privit un moment, parcă gândindu-se să nege.

— Mama a remarcat că lipsește mâncare, am spus eu, iar el s-a strâmbat. De ce? De ce îi dai ei rațiile noastre?

— Locuiește aici de ceva vreme. Poate dinainte ca Frank să fi plecat la Londra, dinaintea dispariției lui Sukey. Cred că este posibil ca ea să fi văzut ceva.

— Ce să vadă?

— Ce s-a întâmplat cu Sukey sau unde s-a dus. Uneori, am impresia că încearcă să-mi zică.

Mirosul de frunze și de tulpini zdrobite era greșos din cauza căldurii, iar eu am început să mă îndrept spre uși.

— Vrei să spui că vorbești cu ea? Că discutați?

M-am gândit că, probabil, este la fel de dereglat precum nebuna.

— Nu te uita așa la mine. Nu-i un animal, poate să vorbească.

— Știu, am rostit eu, deși mi se părea foarte ciudat să vorbesc despre ea, să mi se îngăduie să vorbesc despre ea. Era ca și cum aș fi vorbit despre un animal, dar poate unul

mitologic, un grifon sau un inorog. Știu, doar că ea de obicei țipă. Despre faptul că îi vede pe oameni, despre sticlă spartă și dube, și dovlecei, și păsări care zboară.

Dar despre Sukey?

— M-am oprit din drumul către ieșirea din dubă.

— O dată, poate. O dată, am avut impresia că a spus numele lui Sukey. Ce importanță are?

Nu mi-a răspuns. În schimb, a urcat alături de mine în dubă și a arătat către un perete al acesteia. Ascuțiții dinți rupți ai unui pieptăn rânjeau sub oglindă. Era deformat, dar mi-am dat seama că era acel pieptăn și l-am luat în mână.

— De unde îl are? am rostit eu. De unde îl are? Ce s-a întâmplat cu sora mea?

-Dă-mi-l! țip eu. Lasă telefonul!

Helen se răsucește pentru a se uita la mine, ducându-și o mână la piept.

— Nu este al tău. Dă-mi-l înapoi.

Ea clatină din cap și îmi face semn să plec. Eu îi strig numele, iar ea se încruntă, ridicându-se pe jumătate. Mă reped, smulg firul din perete și răstorn măsuta de cafea, toate lucrurile de pe ea zburând pe covor.

— Ce te-a apucat? țipă Helen.

A lăsat jos telefonul, iar acum face un pas îndărăt, spre bancheta de la fereastră.

Zdrobesc cu piciorul un pahar și arunc ceasul deșteptător. Îmi simt pulsul bătând în gât, iar în cap îmi apare o presiune care se intensifică. Închid ochii și țip.

— Mamă! încetează. Ce s-a întâmplat?

Helen vine în spatele meu și își pune mâinile pe umerii mei, dar eu o împing și o lovesc în stomac.

— Ieși! țip eu. Ieși din casa mea!

Străbat încăperea, iar ea se retrage repede, ținându-se de pântec, cu gura tremurând.

— Nu te pot lăsa în halul ăsta, spune ea. Mamă?

Eu țip din nou și trântesc un scaun. Apoi, văd că ea a plecat. Iar deșteptătorul meu este spart. Mecanismul este la vedere, dințișorii mușcând din covor. Probabil că l-am scăpat. Trebuie s-o rog pe Helen să-mi aducă unul nou. Văd pe jos și un pahar spart. Mici cioburi sunt

împrăștiate pe covor. Găsesc un ziar în coșul de hârtii și le adun în el, înțepându-mă de câteva ori.

Hârtia începe să se înnegrească, atrăgând sângele în forme drăguțe de-a lungul marginilor. Încerc să assemblez cioburile, iar preț de un minut, simt soarele pe spinare și iarba sub genunchi și aud uguițul porumbeilor. Mă aștept ca mama să apară dintr-o clipă-n alta și să-mi spună să arunc bucățelele în șanțul pentru fasolea cățărătoare. Dar nu apare, desigur, iar eu strâng ziarul și scot cioburile din cameră, și le duc la etaj. În camera mea. Închid ușa și mă așez la masa de toaletă, și brusc nu mai știu ce caut aici. Parcă mă duceam în bucătărie, nu? Râd ușurel. Ce prostie să ajung în altă încăpere. Probabil că o iau razna.

Cobor și pun ziarul în coș. Îl împing cât mai la fund. Când Tom și Helen erau mici, trebuia să am grijă să pun tot ce era periculos departe de ei deoarece, odată, Helen a căutat în tomberonul unui vecin și a găsit o prăjitură plină cu otravă de șobolani. A mâncat din ea și i-a dat și lui Tom să mănânce, deși el era mai mare și ar fi fost cazul să știe că nu e bine. Am crezut că amândoi or să moară și am fost înnebunită de îngrijorare, și a trebuit să le bag o lingură pe gât, ca să-i fac să vomite și să elimine totul. Îmi amintesc mânuțele lor lovindu-mă și cumplitul sunet al vărsăturilor. Dar, din fericire, după aceea s-au simțit bine. I-am dus la doctor, care a spus că nu pățiseră nimic. Acționasem suficient de rapid.

Desigur, am fost supărată pe Tom, dar pe Helen am fost furioasă. Era întotdeauna gata să facă o trăснаie, veșnic cu degetele murdare de pământul pe care îl scormonea în grădină căutând viermi și făcând ferme de melci. Tom prefera mai mult să zacă pe canapea și să citească reviste despre mașini. Mă enerva când doream să aranjez pernele, dar nu era nici pe departe la fel de greu de supravegheat. După incidentul cu prăjitura, am fost mult timp furioasă pe Helen și mulți ani după aceea am râs când Patrick spunea că nu se poate avea încredere în nici o prăjitură de-a ei. „Nu încerci să ne otrăvești, nu-i așa? zicea el când ea ne prezenta mândră tortul de ananas sau pâinea cu banane făcute de ea. Fiindcă știi cum se face.” Fetelor nu le plac asemenea tachinei, așa că adesea apăreau lacrimi. Dar până și asta era o ușurare. Gândindu-mă că fuseseră într-o asemenea primejdie, dar totuși rămăseseră în viață, capturați de idile adolescentine și dând de belele la școală, și făcând mizerie în camera mea de zi.

Cineva încă mai face mizerie în camera mea de zi. Pe toată podeaua sunt împrăștiate lucruri, iar măsuța mea de cafea zace pe o parte. O ridic și pun totul la loc pe ea - pixurile în suportul lor, bilețelele în teancuri ordonate. Cineva a scos telefonul din priză, iar eu trebuie să mă aplec anevoie pentru a fixa cablul la loc. Tremur în timp ce mă aplec și am senzația că s-a întâmplat ceva. Gâtul îmi este

uscat, așa cum se simte după ce plângi sau țipi. Elizabeth spune că fiul ei are obiceiul să țipe, că este teribil de agresiv. Îmi pare rău pentru ea. Și Helen se înfurie uneori, dar nu în halul ăsta, iar Patrick se mai răstrea câteodată, dar nu țipa și nu urla cum fac unii soți. Nici părinții mei n-au țipat vreodată, nici când făceam vreo trăsnaie gravă, cum ar fi să sar în râul din Pleasure Gardens. Însă Frank a țipat la mine o dată.

Eram la el acasă. Eu și Sukey făceam un stor pentru bucătărie.

— Pentru ca nebuna să nu se mai uite înăuntru? o întrebam eu, dar Sukey n-a mai părut atât de îngrijorată din pricina ei și m-a certat din nou că o făcusem nebună.

A spus că era o „femeie nefericită”, a spus că eram norocoase că nu eram ca ea. Totuși, nu a fost cu adevărat supărată pe mine și mi-a strâns părul ca al fetelor de la NAAFI, răsucit în creștet pe un ciorap vechi, și chiar m-a lăsat să mă dau cu parfumul ei. Eu o învățam să cânte *I'll Be Your Sweetheart*¹⁹ în vreme ce stăteam ingenuncheate pe dușumea și tăiam cu grijă prețiosul material. Cususem micile găici pentru vergele și tocmai le băgam într-o parte și în cealaltă când ușa din față s-a deschis cu zgomot.

Chipul lui Frank, roșu pe sub bronz, a părut să apară trăsătură cu trăsătură în timp ce străbătea holul, îndreptându-se spre noi. A răsturnat un scaun când a traversat bucătăria și s-a apropiat de bufet, iar eu l-am urmărit cu groază cum ia un cuțit. Dar amenințată era doar o bucată de brânză pe jumătate învelită în hârtie, pe care Sukey nu mă lăsase s-o termin la prânz.

— Nu, Frank, a spus ea ridicându-se și postându-se în fața mea. Vreau să păstrez brânza aia.

— Poftim? Iarăși? a rostit el cu voce groasă și neclară dincolo de fusta ei. Nu pot mânca o bucățică de brânză în propria casă? Pentru cine o păstrezi?

— Nu o păstrez pentru cineva anume. Dar ce știi tu despre cum se ține o casă? Eu sunt cea care pregătește mesele, așa că lasă asta în seama mea. Sunt soția ta.

— Micuța mea soție, a spus el lăsând cuțitul să zdrăngăne pe farfurie,

vocea devenindu-i stridentă pentru o clipă. Micuța, micuța, micuța, micuța, micuța mea soțioară încântătoare.

O cuprinse pe Sukey cu brațul în jurul taliei, iar ea a încercat să se desprindă de el.

— Frank, stai pe jaluzele, a zis ea. Dă-te la o parte.

El și-a coborât privirea preț de câteva secunde, părul căzându-i pe un ochi, și m-a văzut.

— Ia te uită, e și Maud aici.

Eu am înclinat din cap și m-am tras îndărăt, spre dulap, ferindu-mă din calea lui.

— Faceți o jaluzele? a spus el coborându-și din nou privirea.

Eu am ridicat vergeaua drept dovadă, iar el i-a dat drumul lui Sukey.

— Maud, știi cum să faci un stor venețian? a rostit el sprijinindu-se cu o mână de blatul din spatele meu și aplecându-se foarte aproape de mine, respirația lui mirosind a cârciumă.

Nu cunoșteam răspunsul. Eram prea speriată pentru a putea respira. Brațul care fusese în jurul taliei lui Sukey era acum îndoit deasupra capului meu.

— Îi înfigi vergeaua în ochi²⁰.

Răspunsul mi s-a părut oribil și m-am tras și mai departe de el, dar Frank a rânjit, dezvelindu-și dinții strălucitori și ascuțiți pe fundalul feței bronzate.

— Te-ai prins, Sukey?

— Totuși, nu-i un stor venețian, a rostit ea ridicând scaunul. Este un stor roman.

— E valabil și-așa. Uite, Maud. Cum orbești un roman?

— Taci din gură, Frank, a spus Sukey. Ești beat.

L-a împins la o parte, reușind în cele din urmă să-l dea jos de pe material.

— Beat? Nici o șansă!

A clătinat din cap și a trebuit să se sprijine din nou de blat.

M-am holbat la el, încercând să-l găsesc pe vechiul Frank în aceea versiune vagă și agitată. El a observat că-l privesc și s-a strâmbat

scoțându-și limba și umflându-și nările. Cumva, a părut să semene mai mult cu el însuși, iar eu am râs, deși eram înfricoșată.

— Ba ești. Bagă-te în pat, a zis Sukey.
— Numai dacă vii cu mine.
— Of, Frank, Maud încă e aici. N-are nevoie să te audă vorbind urât. Du-te la culcare. Dormi până îți trece. Pleacă!

— Atunci, trimite-o naibii acasă pe mica prințesă, dacă e prea bună ca să stea în aceeași încăpere cu mine.

S-a strâmbat din nou, dar de data asta n-am râs, iar el s-a răsucit.

— Să nu începi să ții, Frank, a rostit Sukey. Și nu începe din nou cu asta. Sigur că ești suficient de bun.
— Plodul ăla de chiriaș al vostru nu crede asta. Toată ziua dă târcoale pe-aici.

— Ce-ți pasă ție ce crede Doug despre tine?

— Pur și simplu, nu pricep ce ai tot timpul de vorbit cu el, a spus Frank. Și știu că se duce și mă vorbește de rău în fața părinților tăi. Taică-tu nu mă place.

Sukey a oftat și s-a întors spre mine.

— Poate că ar trebui să te duci acasă, Mopps, a zis ea. O să terminăm storul altă dată.

— Mda. Vor mai fi multe zile în care să terminați storiuri și să vorbiți despre ce-ar fi putut să fie.

N-am înțeles la ce se referea, dar m-am ridicat și m-am strecurat pe lângă el cât de repede am putut, dar când aproape că ajunsesem la ușa din față mi-am amintit că îmi uitasem haina. Am străbătut holul în vârful picioarelor, însă Frank m-a zărit.

— Ce naiba mai cauți aici? a țipat el cu fața schimonosită de-a binelea. Hai, cară-te!

Am renunțat la haină și am ieșit fugind din casă, plângând până când am ajuns pe Avenue, unde m-am oprit și mi-am șters lacrimile. Apoi, am ocolit de câteva ori Ashling Crescent, până m-am liniștit

suficient de mult ca să mă duc acasă.

Ceva s-a întâmplat Trebuie să mă scol, să ies, să mă duc la Sukey. Pun pe mine o cămașă bărbătească ponosită, cu dungi, o pereche de pantaloni care nu-mi sunt familiari și îndes diverse lucruri în buzunare - șervețele, un tub Polo cu bomboane mentolate, un colier de perle din plastic. Mă întreb dacă nu cumva e un vis. Nu cred că este. Așternutul este talmeș-balmeș, dar nu pot pierde vremea cu aranjatul lui. Dau să notez ceva pe un bilețel, dar nu-mi amintesc ce. Scările scârțâie când le cobor pe furiș, iar zăvorul face un zgomot puternic când îl trag. Mă opresc în prag, cu mușchii feței încordați, dar totul e tăcut, așa că pornesc spre casa lui Frank.

Afară este un aer rece și proaspăt, și aproape dulce. Îmi place cum se simte pe limbă, dar, după câteva minute de mers, îmi dau seama că m-am rătăcit, că nu acesta e drumul pe care intenționasem s-o iau. Strada următoare îmi este la fel de necunoscută, iar inima îmi zvâcnește în piept. Sunt în criză de timp. Trebuie să ajung undeva sau la cineva. Este urgent. Pașii îmi răsună încet în întuneric, iar o vulpe îmi traversează în fugă calea. Se oprește și se uită la ceva aflat de cealaltă parte a drumului. Mă opresc și eu.

— Bună, vulpeo, rostesc eu, dar ea continuă să se uite spre trotuarul de vizavi. Vulpeo? spun eu din nou și îmi flutur brațele.

Preț de o clipă, mi se pare foarte important să-i atrag atenția, să-mi fac cunoscută prezența. Scotocesc prin buzunar, scot o bomboană de mentă din tub și o arunc spre mijlocul străzii. Aterizează cu un mic zgomot la picioarele vulpii, care întoarce capul, un punct de lumină sclipindu-i în fiecare ochi.

— Bună, vulpeo!

Vulpea fuge, iar eu îmi continui drumul. Îmi dau seama că toți acești acri de teren cu case noi m-au derutat, deși nu știu cum am ajuns aici. N-o să găsesc niciodată drumul cel bun în harababura asta. Și sunt epuizată. Nu se poate să fi mers prea mult, dar picioarele îmi sunt grele, iar spatele mă doare. Mă simt ca o femeie bătrână. Scot o altă bomboană din tub și o arunc în urma mea. Strălucește albă pe pietrele negre. Cel puțin acum voi ști dacă merg în cerc. O mașină se oprește la capătul străzii, iar din ea coboară un bărbat. Se îndreaptă spre mine, cu mâinile agățate de curea, umbra lui desprinzându-se de lumina farurilor. Încep să merg înapoi.

— Unde te duci, scumpo? rostește el.

Se uită drept la mine. Îmi dau seama de asta, deși chipul lui este doar un contur.

— Acasă, strig eu în timp ce mă răsucesc și încerc să-mi fac picioarele să meargă mai repede. Mama mă așteaptă.

Bărbatul face un zgomot, un fel de pufnet.

— Serios? spune el. Și unde e casa ta?

Nu știu. Preț de o secundă, nu știu. Dar îmi zic că nu contează, că oricum nu i-aș spune. Oricum nu i-aș spune, iar peste un minut, îmi voi aminti. După ce voi ajunge pe drumul cel bun, îmi voi aminti. În curând, bărbatul rămâne mult în urma mea, lângă mașină. Cotesc pe o stradă, apoi pe alta, mergând fără să văd pe unde. Găsesc pe jos o bomboană Polo, albă și strălucitoare în noapte. Mă aplec s-o iau, iar în depărtare, zăresc o mare casă cu turn. Poate că voi recunoaște ceva când ajung acolo. După ce mă apropiu, mă uit în grădina din față, dar nu văd nimic pe întuneric.

— Am crezut că locuința dumitale e în cealaltă direcție.

Un bărbat se sprijină de o mașină. Lumina farurilor strălucește în părul lui blond, iar asta mă face să mă gândesc la Frank. Mă așteaptă. Dar pe Sukey ar trebui s-o aștepte.

— Ce cauți aici? rostesc eu.

— Te duc la secție. Mașina ne așteaptă.

— La secție? întreb eu în timp ce urc. Adică, în stație? Luăm trenul?

Bărbatul nu-mi răspunde, ci mă întreabă dacă vreau să lase geamul închis sau deschis.

— Deschis, spun eu punând mâna pe mânerul din interiorul portierei. Vreau să las ceva în urma mea, ceva care să le spună oamenilor că am fost aici. Bomboana de mentă îmi alunecă pe limbă, iar eu o scuip în noapte, cât de departe pot. Bărbatul râde, iar eu râd împreună cu el. Frank, rostesc eu. Frank.

Într-o zi după ce am ieșit de la școală, am dat peste el. Stătea lângă gardul viu al doamnei Winners și privea spre casa noastră. S-a răsucit și ne-am ciocnit, iar el a întins mâinile.

— Maud, a rostit el. M-am gândit să vă fac o vizită.

În locul unde se sprijinise de gard era o adâncitură, iar eu m-am

gândit că stătuse acolo mult timp.

—

Ce mai fac părinții tăi? a întrebat el, iar eu am deschis gura, dar am constatat că sunt incapabilă să spun ceva și m-am întrebat dacă nu cumva îmi imaginam prezența lui.

—

Deci, n-au primit vești de la Sukey?

Am clătinat din cap și i-am studiat chipul. Presupun că am vrut să văd dacă părea vinovat. Însă părea doar neîngrijit. Pe bărbie îi mijise barba, iar părul îi era puțin mai lung, și hainele, mototolite și murdare. Am fost șocată de schimbare. Unde erau dunga perfectă a pantalonilor, gulerele apretate și pantofii strălucitori?

—

Nu înțeleg, a zis el aplecându-se spre mine și punându-și mâinile pe umerii mei. Adică, dacă ar fi fost să plece undeva, i-ar fi spus soțului ei, nu crezi?

Cuvintele mi-au dat un dram de speranță. M-am gândit că Sukey se ascundea de Frank. Se ascundea într-un loc unde se simțea în siguranță. Firește, dacă se ascundea, n-ar fi luat legătura cu nimeni.

—

Dar presupun că i-ar putea zice surorii ei, nu-i așa? Frank m-a privit cu zâmbetul lui obișnuit, cu sprâncenele ridicate, cu un soi de voioșie forțată în ochi. Nu arăta bine pe chipul lui nou, neîngrijit. Mâinile lui îmi apăsau cu putere umerii, iar eu mi-am dat seama că și el mă studia. Ți-a spus ceva, Maudie? Ceva despre plecarea ei? Despre mine? Despre altcineva?

—

Nimic, Frank, am rostit eu.

El și-a îndepărtat mâinile, iar spinarea mea s-a înălțat, oasele mi s-au ridicat. M-am simțit ușoară, prea ușoară, de parcă aș fi putut să plutesc spre cer și să dispar. Mi-am dorit să mă țină din nou, dar n-am știut cum să-i cer asta.

—

Mi-e dor de ea, a spus el. Mi-e dor să o am în casă, să-i văd lucrurile. Nici nu știu ce sunt. Podoabe pentru păr, țesături. Sticle de parfum.

—

Evening in Paris.

— Da, așa se cheamă. S-a uitat la mine. Tu îți amintești mai bine. Vino să bei ceva.

N-am zis nu, dar probabil că pe chip mi s-a citit îndoiala.

— O, haide, Maud! a spus el. Am crezut că nu mai ești copil. Vino să bei ceva. Mă simt mai bine dacă vorbesc despre ea, știi?

Știam. Mama și tata abia dacă vorbeau despre ea, iar eu mă simțeam de parcă era interzis să-i rostesc numele în casă. Și iată că era cineva care voia să-și amintească de ea exprimându-se prin cuvinte. L-am lăsat să mă conducă spre capătul străzii și pe deal în jos.

— Ce altceva mai are, Maud? Ce altceva? Îți amintești?

— Un taior albastru, am început eu. Un ruj. Victory Red. Și o pudrieră veche, care se asortează cu parfumul. Argintie și cu o dungă bleumarin.

— Da, așa este. Ce altceva?

— Pantofi cu cataramă în față, o rochie verde cu dantelă, acei cercei care arată ca niște bomboane...

Gândul la lucrurile purtate de Sukey m-a făcut să-mi cobor privirea spre ale mele. Spre pantofii cu baretă în T și șosetele croșetate. N-am observat că Frank s-a oprit, așa că m-am ciocnit de el a doua oară.

— Scoate-ți cravata de școală, pentru numele lui Dumnezeu. Am ajuns, a spus el și a intrat.

Era un local. Fiveways. Avea ceea ce tata numea o „reputație proastă”, iar eu m-am cutremurat neliniștită. Nu mai intrasem niciodată într-o cârciumă și m-am gândit că poate n-ar trebui s-o fac nici atunci, așa că am ezitat, jucându-mă cu un nasture care mi se desprinsese de la cardigan. Nu voiam să părăsesc familiaritatea trotuarului, dar doream cu disperare să vorbesc despre Sukey, așa că am lăsat nasturele pe balamaua ușii de la pivniță. Cumva, gândul că aștepta acolo întoarcerea mea m-a făcut să mă simt mai bine, așa că am deschis jumătatea de ușă și am intrat în urma lui Frank.

Înăuntru era fum, iar aerul era fierbinte, și la început, nu l-am putut zări pe Frank. M-am îndreptat în direcția barului și am simțit o mână pe spate.

— Du-te și așază-te acolo, înainte să te vadă patroana, a zis el

împingându-mă spre o masă de lângă ușă. O să-ți aduc ceva de băut.

Auzindu-l, am simțit o împunsătură de nervozitate, dar m-am dus și m-am așezat pe un taburet de lemn. Barul se afla la câțiva metri, în fața lui fiind înșirate spinările câtorva bărbați în haine negre, așa că abia am reușit s-o zăresc pe femeia care servea.

— Te-ai întors atât de repede, Frank? am auzit-o spunând. Cred că ai plecat doar de vreo două ore.

Mi-am sprijinit un cot pe masă. Era lucioasă din cauza berii vărsate, iar umezeala mi-a trecut prin cardigan. Tocmai mi-l scoteam când ușa s-a deschis, iar un bărbat slab și asudat a intrat.

— Bună, fetițo, a rostit el aplecându-se spre masă.

O picătură din sudoarea lui mi-a căzut pe piept, îmbibându-se în cămașa mea de școală, iar eu mi-am amintit de lacrimile mamei pe mătasea cămășii de noapte a lui Sukey. Am privit cercul de umezeală întinzându-se și am încercat să nu respir pentru ca să nu mi se lipească de pielea de sub cămașă. Bărbatul a spus ceva, dar n-am înțeles ce, conștientă doar de respirația lui pe creștetul meu. De teamă, am început și eu să transpir, iar gândul că sudoarea mea o să se amestece cu a lui mi s-a părut de nesuportat.

— Asta înseamnă da? a rostit el, iar eu mi-am întors capul în altă direcție.

Frank pornise spre mine mi-a făcut cu ochiul în timp ce se apropia. M-am simțit ciudat, de parcă luasem cumva locul lui Sukey. Iată-mă într-un local împreună cu soțul ei, aducându-mi-se o băutură. Și unde era ea? Schimbaserăm locurile? Era Sukey acasă, cu părinții mei, făcând pasiențe și ascultând radioul.

Frank a pus băuturile pe masă. Mișcându-se foarte încet, s-a uitat la bărbatul transpirat.

— Te pot ajuta cu ceva? l-a întrebat el.

În timp ce se dădea îndărăt, omul și-a ridicat palmele umede, iar eu, recunoscătoare, am luat cel mai apropiat pahar. Am văzut că Frank bea bere și am sperat că nu-mi adusese și mie același lucru.

— Limonadă cu ghimbir, a rostit el. E-n regulă?

Am încuviințat din cap și am răsuflat ușurată. Zgomotul din cârciumă s-a intensificat când un grup de oameni a intrat pe ușă.

— Sal'tare, Frank, a spus cineva trecând pe lângă noi. V-ați întors iarăși în sud?

— Așa este, a zis Frank privindu-mă.
— Mi-am privit genunchii goi, frecându-mi unghiile de petele roșii.

— Semenii perfect cu ea, știi? a rostit
Frank apucându-mă de bărbie.

Am zâmbit. Nu eram convinsă, dar am zâmbit totuși, iar Frank s-a aplecat spre mine pentru o clipă, mijindu-și ochii ca o pisică.

— Cum mai merg lucrurile la voi
acasă? Sunt la fel, nu s-a schimbat
nimic?

Și-a cuprins cu o mână paharul, iar un strop de umezeală i s-a prelins încet pe degetul mare. A părut să zăbovească un moment pe pielea unghiei înainte de a cădea ca o lacrimă, iar atenția mi-a fost distrasă în timp ce i-am răspuns:

— Nu chiar. Mama și tata sunt foarte
îngrijorați...

— Ce mai faci, Frank? a strigat o
femeie cu înfățișare frivolă, din
cealaltă parte a cârciumii. Când o
să-mi dai ciorapii ăia de nailon pe
care mi i-ai promis?

Frank s-a întors puțin și a înclinat din cap spre ea, apoi privirea i s-a întors la mine.

— Dar Douglas? a întrebat el. Mai stă
acolo?

— Unde în altă parte să stea?

— Ei bine, nu știu, putea să fi plecat
și să se fi maturizat. Putea să fi
renunțat să mai stea pe lângă
maică-ta și să aștepte pomană.

— Este chiriașul nostru. Nu primește
pomană.

— Chiriașul vostru, mda. Asta crezi
tu. A sorbit îndelung din bere, iar
cineva a trecut pe lângă el tocmai
când își cobora cotul, așa că l-a
înghiontit, iar berea i-a curs pe
mâneacă. Pizda mă-sii, ai grijă! a
rostit el.

M-am așteptat să-și ceară scuze pentru că a vorbit urât, dar n-a făcut-o. În schimb, a dat pe gât restul de bere și s-a ridicat.

— Mă duc să mai iau un rând, a spus
el, iar când s-a întors, avea și un
pahar cu whisky sau cu brandy,
sau așa ceva. Mi-am mușcat buza

când l-a pus pe masă. Arăți exact ca ea, a zis el. Ai aceeași expresie dezaprobatore. Și-a ridicat paharul prefăcându-se că toastează, iar eu l-am împins pe al meu deoparte. Am stat la răcoare vreme de două săptămâni.

Știu. Douglas mi-a zis.

— M-am întrebat dacă puteam să-l întreb despre fraudă cu cupoane sau dacă s-ar fi înfuriat. Douglas s-ar fi supărat.

— Asta ți-e domnița, Frank? a spus un bărbat în cămașă, răsucindu-și șapca în mâini. Cam tinerică pentru tine, nu-i așa?

Frank l-a înjurat.

— Haide, Frank. Chiar îți lipsește umorul?

— Să-ți zic ceva, Ron. Când o să fii amuzant, n-o să-mi lipsească.

Ron și-a fluturat șapca.

— Bine. În regulă, a spus el. N-am vrut decât să fiu prietenos.

— Du-te și fii prietenos în altă parte.

— Ai un bărbat pe cîste, drăguțo, a zis Ron ridicându-și sprâncenele. Sper să te descurci cu el.

M-am încruntat în urma lui, în timp ce se îndepărta.

— Oamenii par să creadă că sunt Sukey, am spus eu.

— Ba nu.

— Ba da. Ai zis că arăt ca ea. Și ceilalți par să creadă același lucru.

— Nu semeni chiar atât de mult cu ea, Maudie. Tu încă ești copil. Arăți ca un copil.

M-am simțit rănită.

— Atunci, de ce m-ai adus într-o cârciumă?

— Fiindcă am vrut să beau ceva. Și pentru că am vrut să-ți spun ceva.

Mi-am terminat limonada și m-am răsucit într-o parte.

— Hai, hai, a rostit el întinzându-se și întorcându-mă la loc. Purtăm o discuție aici. Uită-te la mine.

— Ce vrei să-mi spui, Frank? l-am întrebat eu enervată și dorind să mă duc acasă. Mama și tata mă așteaptă.

— Dumnezeule, și vorbești ca ea. Mai lipsește să-mi zici că am băut prea mult.

— Probabil că ai băut prea mult.

— Mda, bine, așa că...

— Și-a coborât privirea spre podea și a rămas așa atât de mult timp, încât am crezut că a uitat de mine. Mi-am îmbrăcat cardiganul udat de bere.

— Așa că părinții tăi nu vor să mai aibă de-a face cu mine, a spus el brusc. Ei cred că eu am ucis-o sau așa ceva...

— N-am știut ce să-i zic, așa că l-am privit fix, gândindu-mă că părul lui și chiar barba abia mijită păreau angelic de blonde în lumina din bar.

— Tatăl tău mi-a scris un bilet, a rostit el uitându-se la paharul cu bere. Vrei să vezi ce mi-a scris?

— Nu i-am răspuns, dar el a scos din haină un plic boțit și mi l-a aruncat în poală. Era cel pe care tata îl băgase prin ușă, cu luni în urmă, când fusesem la Frank. „Știu că tu ai făcut-o. Nu vei scăpa nepedepsit.” Am fost șocată. Crezusem că tata a lăsat un mesaj pentru Sukey.

— Ei bine, el niciodată nu m-a plăcut. N-am putut face mare lucru în privința asta. Mai ales din cauza idiotului cu față de șobolan care tot timpul îi șoptea la ureche. S-a uitat la mine cu ochii mijitiți și buzele arcuite. Mi-a spus să păstrez distanța.

— Cine?

— Nenorocitul vostru de chiriaș.

— Am plecat imediat după aceea, spunându-i că avea un limbaj prea urât și tresărind când mi-am dat seama că vorbisem ca tata. În drum spre ieșire, am luat nasturele cardiganului, care încă se afla în scobitura ușii de la pivniță, și l-am ținut strâns în palmă, până am ajuns acasă.

— Nenorocitele, dă-mi dracului drumul! țipă o femeie smucindu-

se.

Un polițist o ține de braț și semnează într-o condică de pe biroul de la intrare.

— Porci nenorociți! țipă ea din nou.

Încerc să nu las vocea neclară să ajungă la urechile mele și dau încet drumul pe podea ultimelor două bomboane de mentă. După ce acestea se termină, încep cu perlele de plastic, rupând firul pe care se aflau și lăsându-se să se împrăștie încet prin încăpere. Mă întreb dacă acest hol a fost folosit pentru vreun film. Mi se pare foarte familiar. Din tavan atârână o mare lustră de sticlă, iar gresia alb cu negru de pe jos este lucioasă. Mă concentrez asupra acestor lucruri, în loc să mă uit la oameni. Nu vreau să mă gândesc la oameni. Femeia care țipă este condusă dincolo de o ușă, dar tot o aud, iar un bărbat care stă lângă mine pe bancă începe să cânte.

— *Que sera, sera. Ce va fi va fi. Noi mergem la Wem-ber-ley. Que sera, sera.*

Tricoul lui de fotbal ponosit este ud și miroase a bere. Își schimbă poziția picioarelor, iar unul dintre ele nimerește o mărgică, trimițând-o înapoi spre mine. O ridic și o strâng în palmă înainte de a mă trage mai departe de el.

— Asta e tot ce ne lipsea, rostește polițistul din spatele biroului. Un nou afurisit de Pavarotti.

Se duce să deschidă ușa din față, iar un alt polițist bagă înăuntru pe cineva care sângerează. Nasul îi este spart, iar ochii i se rostogolesc în cap.

— O să avem nevoie de un doctor, spune polițistul care îl ține. Părul lui blond reflectă lumina și mă face să mă gândesc la Frank.

— Parfumul ei era Evening in Paris, rostesc eu. Și avea cercei care arătau ca niște bomboane.

Nimeni nu pare să audă.

— *Que sera, sera, cântă bărbatul legănându-se spre mine.*

— Mirosul de bere este amestecat cu duhoarea de vomă, și mai și transpiră.

— O să fac o reclamație, zice bărbatul care sângerează.

Își repede pumnul, dar nu reușește să lovească nimic.

Eu mă fac mică într-un colț. Nu știu ce caut aici. Lumina este

foarte strălucitoare, iar eu îmi mijesc ochii pentru a mă feri de ea. În cele din urmă, îi închid de-a binelea. Poate că e un soi de coșmar, iar peste un minut, mă voi trezi. Gălăgia devine tot mai puternică, iar un polițist urlă pe deasupra tuturor:

— Nu mai avem celule goale, Dave!
Dă-le un avertisment și lasă-i să plece.

Se aud pași grăbiți, înjurături. Cineva se apropie și respiră deasupra mea. Apoi, zgomotul scade puțin. Îmi țin capul aplecat și ochii strâns închiși. Stau așa atâta vreme cât mă țin mușchii. Apoi, aud prin toată gălăgia:

— Mami! Mami, eu sunt. Deschide ochii.

Helen este aplecată spre mine. Îmi mângâie ochii și reușește să acopere orice altceva există în încăpere. Îmi pun o mână pe fața ei, dar nu pot vorbi. Simt că o să izbucnesc în lacrimi de ușurare.

— Hai să te ducem acasă, spune ea
ridicându-mă de pe bancă.

Pe dușumea se află o bomboană Polo, iar eu o culeg în timp ce ea mă conduce prin mulțimea de microbiști, trecând printr-o baltă de sânge în drum spre ieșire. În vreme ce mergem, ea mă cuprinde cu un braț, iar eu mă uit pe jos. Când ne oprim pentru a traversa strada, iau un cercl de pe trotuar. Un cercl cu dungi, așa cum avea Sukey.

— Mami, lasă-l jos, spune Helen.
Vocea ei sună ciudat. De unde l-ai luat? Nu mai culege toate gunoaiele. Haide!

O ia înainte, iar eu las cerclul să cadă. În cădere, ricoșează de corpul meu și aterizează într-o băltoacă.

— Am crezut că e al meu... rostesc eu uitând de ce.

— Măcar acum știi de unde au apărut toate grămezile de gunoaie, spune Helen. Lumina licărește pe obrazul ei de parcă ar fi transpirată. Ce-a fost în capul tău? mă întreabă ea. De ce ai ieșit la ora asta? Îmi fac griji din pricina ta. Poate că ar trebui ca doctorul Harris să te vadă din nou.

Nu-i pot răspunde chiar dacă aș cunoaște răspunsul, chiar dacă mi-aș aminti întrebarea, pentru că până să ne îndepărtăm cu mașina privesc cerclul din băltoacă. A fost o vreme când ar fi putut însemna ceva, când l-aș fi luat acasă.

Când încă speram să o găesc pe Sukey, am luat o grămadă de lucruri acasă. Hârtiute, pile de unghii, clame de păr, un cercei. Un cercei cu dungi, care semăna cu o bomboană și care, atunci când l-am găsit pe treptele estradei, m-a făcut să simt nevoia de a-l băga în gură pentru a vedea ce gust are. N-am suportat să trec pe lângă ceva ce era posibil să-i aparțină lui Sukey și să nu-l iau. Îmi umpleam buzunarele, iar mai târziu, puneam lucrurile în cutii de chibrituri sau le aranjam pe pervaz. Uneori, îmi examinam descoperirile și notam ce erau și dacă Sukey avusese vreodată ceva asemănător. O dată sau de două ori, Douglas a venit să mă întrebe ce găsisem. A privit obiectele, le-a atins ușor, dar n-a spus niciodată nimic, însă am simțit că le căuta semnificația, crea scenariu și inventa povești pentru fiecare dintre ele, încercând să găsească indicii care să-l ajute s-o găsească pe Sukey sau să afle ce s-a întâmplat cu ea. Am început să cred că voi descoperi cu adevărat ceva important, așa că am căutat cu și mai mare atenție. Am căutat dovezi.

În general, căutam după ce ieșeam de la școală. Oricum, nu prea aveam chef să mă duc acasă, să stau lângă aragaz și să am grijă să nu pomenesc de Sukey, de teamă să n-o întristez pe mama sau să nu mă cert cu tata. Așa că rătăceam pe străzi îmbrăcată în uniformă, căutând prin șanțurile de scurgere și prin gardurile vii. Adesea, mă duceam pe strada lui Sukey și refăceam drumul pe care l-ar fi parcurs ea de acasă până la noi. Sau mă plimbam pe străzile unde ar fi făcut ea cumpărături, sau mă duceam la gară. La Station Hotel, îi găsiseră valiza, iar dacă ar fi părăsit orașul, mă gândeam că, probabil, ar fi plecat cu trenul. Uneori, mă sprijineam de balustradele peronului și priveam trenurile care veneau, imaginându-mi-o pe Sukey coborând dintr-un vagon îmbrăcată în noi haine londoneze.

— M-am dus să cumpăr câte ceva, ar fi spus ea. Ce atâta agitație?

Mi-am petrecut ore întregi privind pieptănul identic cu al ei, ridicându-l în lumină pentru a vedea cum aripile păreau să fâlfâie și punându-mi întrebări. Se speriasse de acele păsări din globul de sticlă, așa că eu de ce îi dădusem ceva care să-i amintească de ele? Mi-am dorit mai mult decât orice să pot vorbi cu ea despre asta. Să-i spun că nu avusesem nici un gând rău. M-am gândit că, dacă exista chiar și cea mai mică șansă s-o găesc, merita să bat străzile. De obicei, ajungeam acasă înfrigurată și prea obosită ca să mă gândesc. Curând după aceea, m-am îmbolnăvit. Mi se părea că încetasem să mai dorm cu mult timp în urmă, în schimb zăcând în pat și încercând să-mi dau seama unde putea să fie Sukey. Nu am stat intenționat trează, dar mintea mea nu voia să ia pauză, iar eu revedeam iarăși și iarăși ultima noastră cină, încercând să-mi amintesc tot ce spusese. Lucrurile despre Frank; lucrurile despre Douglas. Eram permanent obosită și nu mă

puteam concentra la școală. Seara, îmi era greu să torn ceaiul.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a
țipat mama într-o luni dimineață,
trântind o fustă pe jos. Alte
gunoaie! Îmi întorsese buzunarele
pe dos pentru a spăla rufe. Maud,
trebuie să încetezi să mai aduci
acasă toate lucrurile astea. A
fluturat capacul unui ruj Coty
vechi. O să mă scoți din minți. Ai
auzit? Ce-i cu toate astea? Ce ai de
gând să faci cu ele?

M-am simțit inertă și epuizată în fața izbucnirii ei de energie.

— M-am gândit că s-ar putea să fi fost
ale lui Sukey, am rostit eu.

„V-ați mutat?”

—

Nu, rostesc eu. Locuiesc aici de secole.

Stau într-un obiect de șezut, pentru stat, cu fața spre monitorul unui computer în a cărui parte de jos scrie: „Vă rugăm să vă asigurați că medicul de familie are noua dumneavoastră adresă”. Din când în când se aude un țuit puternic, iar un nume apare pe ecran. „Dna May Davison.” „Dl Gregory Foot.” „Dra Laura Haywood.” Helen mă strânge de încheietură când încep să le citesc cu voce tare. Are în gură una dintre acele pastile puternic mentolate pe care le iei când te doare în gât, așa încât presupun că suntem aici pentru ea. Un copil lovește o cărămidă din plastic de pe o masă cu jucării aflată în colț. Seamănă cu o păpușă Ken al cărei cap a fost turtit. Helen îmi spune să vorbesc mai încet și scoate o cutie cu bomboane. Iau una și o bag în gură tresărind din cauza felului în care îmi umflă falca și uitându-mă cum mama băiețelului întinde mâna pentru a-i lua cărămida. Nu este suficient de rapidă, iar el fuge pe lângă ceilalți pacienți, care își trag picioarele pentru a-i face loc, dar nu pot evita să fie loviți de băiețel. Aleargă clătînându-se ca un comediant de prost gust, ajunge la peretele din celălalt capăt, apoi, cu o violență bruscă, azvârle cărămida spre mama lui. Un bărbat țâțâie, își dă ochii peste cap și îmi zâmbeste. Îi zâmbesc și eu, după care, împingându-mi bomboana între dinți, o scuip în direcția cărămizii. Helen țipă ușor și începe să se scuize, dar nu aud ce spune pentru că râsul isteric al băiatului îi acoperă cuvintele. Se răsuțește într-un fel de dans vesel, croindu-și drum aproape cu grație printre șirurile de oameni. Și se oprește lângă genunchii mei, aterizând ușor ca o pasăre, fără să mai rădă, desfăcându-și mâinile pentru a-mi arăta ce avea la el.

O altă cărămidă din plastic, o mașinuță din metal, căreia îi lipsește o roată, un braț dolofan de păpușă și alte câteva lucruri. Nu-mi dau seama ce sunt. Mi le pune pe toate în poală, iar eu le iau unul câte unul, răsucindu-le în mâini și descriindu-i-le.

—

Uite, aici au făcut semicercuri în plastic pentru unghii, rostesc eu.

El mă privește solemn, fără să dea vreun semn că a înțeles, așa că las brațul păpușii și iau în palmă un obiect plat, lăbărțat. Nu-mi dau seama ce este, nu mă pot gândi mai departe de forma lui ciudată. Preț de câteva secunde, nu spun nimic.

—

Boacă, zice băiatul în cele din

urmă.

— Boacă, repet eu presupunând că acela trebuia să fie cuvântul.

Apasă un mic buton de pe spatele boacei, iar aceasta sare, nu foarte departe fiindcă mâna mea este o suprafață prea moale, dar suficient pentru ca jucăria să prindă viață pentru o secundă. Băiatul scoate un sunet gâlgâit și apasă butonul din nou. De data asta, boaca se dă peste cap, făcând propria demonstrație de veselie, apoi aterizează pe scaunul de lângă mine. Devenit iarăși serios, băiatul o ia în mână un moment, apoi strecoară boaca în geanta mea, printr-o deschizătură.

Se aude un bip, iar eu îmi ridic privirea și văd numele meu scris pe ecran. Mă ridic, iar jucăriile îmi cad din poală. Băiatul țipă râzând, aruncând în aer mașinuța și cărămida. Le aud lovindu-se de podea pentru a doua oară, dar nu-mi iau privirea de la ecran.

— Scuzați-ne din nou, spune Helen cuiva, își ia haina și pornește înaintea mea. Haide, mami.

Într-o încăpere mică, un doctor se uită la propriul monitor.

— Bună ziua, doamnă Horsham. Ce vă mai face degetul? Mă ocup imediat de dumneavoastră. Luați loc.

Helen mă așază pe un scaun de lângă biroul lui. Nu-mi amintesc de ce ne aflăm aici.

— Stai tu lângă doctor, îi zic eu lui Helen și mă ridic.

— Nu, mami. Am venit aici pentru tine.

Mă așez din nou și îi cer o bomboană ca a ei. Mă refuză, iar eu îi spun:

— Dar tu ai una în gură. Eu de ce nu pot avea?

Doctorul se răsuțește cu fața la noi. Zice că îmi va pune câteva întrebări, iar apoi mă întreabă ce zi e astăzi. Mă uit la Helen. Ea se uită la mine, dar nu mă ajută. El mă întreabă ce dată este, ce anotimp, ce an. Mă întreabă dacă știu în ce țară suntem, în ce oraș, pe ce stradă. La unele întrebări, cunosc răspunsurile, la altele, le ghicesc. Pare uimit când îi răspund corect, dar întrebările nu sunt foarte dificile. Îmi amintesc de întrebările pe care ni le-au pus la centrul de îngrijire de zi pe care eu și Elizabeth l-am vizitat cândva, ca să vedem cum este. Ne-au întrebat ceva de genul: „Puteți numi o culoare care începe cu litera A?” Elizabeth a fost revoltată. „Ce fel de întrebări sunt astea pentru niște adulți?” a spus ea.

— O mulțime de întrebări tâmpite, rostesc eu.

— Nu aveți de ce să vă enervați, doamnă Horsham, zice doctorul aranjându-și lucrul de la gât - nu este eșarfă, nu e cravată. Trebuie să vă evaluez, să știți.

— N-am știut.

— Ba da, după cum v-am explicat, asta fac acum. Să revenim. Ce clădire este aceasta?

Privesc pereții din jur. Sunt multe afișe despre spălatul pe mâini și sterilizarea obiectelor.

— Spălatul mâinilor poate preveni: diareea, infecțiile cauzate de bacteria *Stafilococcus aureus* și infecțiile cu norovirus, citesc eu.

Doctorul se răsuțește și privește posterul. Îi zâmbeste lui Helen cu buzele strânse.

— Știți la ce etaj suntem?

Mă gândesc un moment. Oare am urcat pe scări? Cu liftul? Mă uit spre fereastră, dar storul este coborât. Cum orbești un roman?

— Îi bagi vergeaua în ochi, spun eu.

Nimeni nu râde. Ei bine, nici mie nu mi-a plăcut vreodată gluma asta. Și doctorul, și Helen își dreg glasurile. Ea mă mângâie pe picior, iar doctorul mângâie biroul de parcă ar fi piciorul meu.

— O să numesc trei lucruri, rostește el. Și vreau ca dumneavoastră să le repetați, bine? Tren, ananas, ciocan.

— Ciocan, spun eu. Ciocan. Care erau celelalte? Ciocan...

Hârtiutele mele sunt în geantă, așa că trebuie să o iau de sub scaun. Încep să le frunzăresc, dar nu găsesc răspunsul, în schimb, găsesc o broscuță din plastic.

— Cel mai bine ar fi să nu folosiți nimic care să vă ajute memoria, zice doctorul.

E în regulă, oricum hârtiutele nu-mi sunt de nici un folos. Nu găsesc nimic util. Totuși, există o notiță despre Elizabeth. Scrie că a dispărut. Scribe: „Unde este?” Asta-i întrebarea reală. De ce doctorul nu mă întreabă asta?

— Acum aș vrea să numărăți înapoi de la o sută din șapte în șapte.

Înțelegeți?

Îl privesc fix.

— Doamnă Horsham? Deci, o sută, nouăzeci și trei, optzeci și șase și așa mai departe. Înțelegeți?

— Înțeleg, domnule doctor, dar nu cred că aş fi putut să fac asta nici când aveam vârsta dumneavoastră.

— Vă rog să încercați.

Deja își privește hârtiile și notează ceva. Mai e ceva ce trebuie să-mi amintesc - toate prostiile astea mă perturbă.

— O sută, rostesc eu. Nouăzeci și trei... nouăzeci și doi, nouăzeci și unu?

Știu că am greșit, dar nu-mi dau seama unde.

— Mulțumesc. Puteți să repetați numele celor trei obiecte pe care vi le-am spus mai devreme?

— Trei obiecte, repet eu nu foarte sigură ce înseamnă cuvintele pentru că îmi scormonesc creierul căutând altceva, acel lucru important.

— Nu contează. Cum se numește asta?

Arată spre telefon.

— Telefon, rostesc eu.

Asta este. Elizabeth nu mi-a telefonat. De mult timp. Nu știu cât de mult.

— Îmi cer scuze pentru asta, zice doctorul. Dar asta?

Ridică ceva. Nici măcar nu rostește numele lui Elizabeth.

Obiectul este subțire, din lemn. Îl leagă în degete așa cum noi făceam la școală, o scamatorie pentru a-l face să pară că este flexibil. Totuși, nu-mi amintesc cum se cheamă. Nu e pix.

— Tavă, zic eu. Nu e bine, dar nu găsesc cuvântul. O tavă, o *tavă*.

— În regulă, nu vă faceți griji. Pune obiectul pe birou și ia o foaie de hârtie. Luați asta în mâna dreaptă, spune el. Indoțiți-o la jumătate și puneți-o pe podea.

Întind mâna să iau hârtia. Mă uit la ea, mă uit la doctor. Mă uit pe ambele părți ale hârtiei. Nu văd nimic. Nu scrie nimic pe ea. O pun

în poală. El se aplecă, o ia și o pune la loc în teanc. Apoi, ia un cartonaș pe care scrie: ÎNCHIDEȚI OCHII. Încep să cred că e nebun și mă bucur că Helen se află aici. Doctorul pune cartonașul pe masă și îmi dă o altă hârtie și un obiect. Un obiect subțire, făcut din lemn.

— Acum, vă rog să scrieți o propoziție pentru mine. Nu trebuie să însemne absolut nimic, dar să fie o propoziție completă.

„Prietena mea, Elizabeth, a dispărut”, scriu eu. Helen oftează lângă mine.

— Creion, rostesc eu când i-l dau înapoi.

— Da. Excelent. De fapt, vă rog să-l păstrați pentru că aș vrea să desenați ceva. Aș vrea să desenați cadranul unui ceas. Puteți face asta?

Îmi dă o planșetă pe care să pun hârtia. Încep să desenez, dar mâna îmi tremură puțin, așa că nu fac o treabă prea bună. Cumva, liniile se îndreaptă într-o direcție greșită, ca atunci când încerci să desenezi ceva uitându-te în oglindă. Uit ce-ar trebui să reprezinte desenul, dar cercurile tremurate îmi amintesc de o broască, așa că îl transform în asta, adăugându-i ochi mari și rotunzi și un zâmbet vesel, iar când creionul alunecă, niște păr rebel și o barbă. Doctorul n-are decât să priceapă ce vrea.

Scrie ceva în blocnotesul lui. Și scrie, și scrie. Nu-și ridică privirea și nu vorbește. Mă întreb dacă nu cumva încearcă să-și noteze ceva înainte să uite. Pe biroul lui se află niște lucrăsoare ca niște boabe de fasole, rotunde și moi, tulpinile lor răsucite pierzându-se sub o cutie cu șervețele. Nu-mi amintesc cum se numesc, dar știu pentru ce sunt. Iau unul și îl duc la ureche, dar nu aud nimic.

— Nu e nici pe departe la fel de bun ca o scoică, spun eu.

— Deocamdată, playerul nu este pornit, zice doctorul scriind în continuare. Vreți să ascultați niște muzică? Credeți că asta v-ar ajuta?

— Nu știu.

— Poate că fiica dumneavoastră vă va găsi ceva care să vă placă. Ce obișnuiați să ascultați în copilărie?

— Ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha-ha, rostesc eu.

Doctorul își ridică privirea, încetând să mai scrie. Helen rămâne

foarte nemișcată.

—

Ha-ha-ha-ha-ha.

—

Mami? Mamă? Ce se întâmplă?

Întinde mâna și mă apucă de braț, cu fața albă sub pielea marcată de intemperii.

Râd de-a binelea.

—

Este „Aria șampaniei”²¹, spun eu.

Ha-ha-ha-ha-ha.

„Aria șampaniei” era pe un disc de-al lui Douglas și era cântată de Ezio Pinza. Îmi plăcea numele lui, îmi plăcea cântecul, dar cel mai mult îmi plăcea râsul de la sfârșit. A fost unul dintre primele discuri pe care ni le-a pus Douglas, cu mult înainte ca Sukey să se mărite. Primul a fost cu John McCormack, care cânta *Vino în grădină*, *Maud*, ceea ce m-a amuzat pentru că era numele meu, dar deja fusesem silită la școală să memorez versurile poemului, așa că doream mai degrabă să descopăr cântece mai puțin familiare.

Când s-a mutat la noi, văzuserăm gramofonul printre lucrurile lui Douglas, iar după multă săcăială din partea mea, Sukey l-a întrebat în cele din urmă dacă puteam veni în camera lui, ca să ascultăm muzică. Încăperea părea complet diferită de când Douglas locuia acolo. Avuseserăm întotdeauna un chiriaș, însă fuseseră în general doamne în vârstă destul de cumsecade, dar care, cumva, nu au lăsat nici o amprentă asupra locului. Douglas avea câteva lucruri de-ale lui, care erau mult mai consistente decât fuseseră ale bătrânelor. Câteva cărți, un set de scule și cel puțin două duzini de discuri. Gramofonul era doar o mică mașinărie portabilă, ca o servietă adâncă, dar mie mi se părea că era fantastic. Îmi plăceau mai ales cutiuțele cu ace, peria rotundă pentru discuri, și felul cum mânerul se prindea în suportul său. Stăteam în camera lui și ascultam muzică, lumina soarelui așternându-se pe parchet și îmbibându-se în covor. După ce am ascultat-o prima dată, l-am rugat să pună „Aria șampaniei” de câteva ori la rând și, stând pe podea, am râs la sfârșit ținându-mă cu mâinile de burtă, simțindu-mi diafragma zgâlțâindu-se. Îmi amintesc mirosul pulberii albe și al oțetului cu care mama spăla parchetul.

Încă mai am discul pe undeva, fiindcă Douglas mi l-a lăsat, dar nu l-am mai ascultat de mult timp. N-avem gramofon, așa că n-am la ce să-l pun.

După acel prim concert privat, obișnuiam să mă furișez uneori în camera lui Douglas, pentru a asculta muzică la gramofon. Îi cunoșteam traseul la fel de bine cum îl cunoșteam pe al tatei - de la lăptăria de pe Sutton Road, pe lângă gară, spre hotelurile de pe faleză. Știam când se afla cel mai departe și când n-ar fi avut cum să apară pe neașteptate. Obișnuiam să bag în pânlie șosete de lână făcute ghemotoc pentru a estompa sunetele, puneam din nou acea arie și îmi

simțeam diafragma tresăltând sub palme. Am făcut asta adesea în perioada în care mă refăceam după boală, după dispariția lui Sukey, și îi și umblam prin lucruri, deschizând sertarele și scotocindu-le. După ce îl văzusem căutând prin valiza lui Sukey, am considerat că era corect. Însă hainele lui erau împăturite îngrijit, cărțile, frumos aranjate, fără nimic ascuns între pagini, și n-am găsit nimic ciudat.

Totuși, o dată, pe când ieșeam din camera lui, după ce îmi trecusem degetele peste gramofon, mă uitasem în micuța cutie cu ace și prin cărțile de Dickens, am văzut o umbrelă proptită în colțul camerei. O umbrelă neagră ponosită. Semăna atât de mult cu a nebunei, iar amintirea clipelor când mă urmărise era atât de vie, încât am țipat. Imediat după aceea, m-am simțit ridicolă și am ieșit din cameră, bucuroasă că nu era nimeni acasă care să mă prindă.

Katy a adus cu ea un computer argintiu și plat. Din el iese un mănunchi de fire, făcându-l să arate ca un arbust neîngrijit, plantat în grabă în mijlocul mesei din bucătărie. Se agită cu difuzoarele și cu alte lucruri, încercând să le facă să funcționeze, iar eu încerc să mă concentrez asupra broșurii pe care o am în mână. Conține imagini cu creieri și desene simple, făcute cu linii groase, ale unor oameni în vârstă care sunt aplecați unul spre altul și vorbesc. În coșul de pâine cu capac este o franzelă proaspătă.

— Mami s-a gândit că ți-ar plăcea să asculți niște muzică veche, spune Katy băgând un ștecăr în priză.

Apasă un buton, iar Vera Lynn izbucnește ca o explozie, ceea ce face ca reîntâlnirea cu ea să pară amenințătoare.

— Dumnezeu mare! rostesc eu acoperindu-mi urechile.

— Scuză-mă. Katy răsuțește repede un buton, reducând volumul. Gata. Ce părere ai? Îți amintește de ceva?

— Nu prea, spun eu răsfoind paginile cărțuliei.

Nu are cine știe ce poveste și este puțin cam neconvențională pentru copii. Există imagini care înfățișează creierul tăiat al cuiva. Chiar nu cred că e potrivită pentru Katy și mă întreb dacă Helen știe despre ce-i vorba în ea.

— Dar îți face plăcere să asculți din nou cântecul? întreabă Katy.

Încuviințez din cap și îmi las privirea să se îndrepte din nou către coșul de pâine. Poate că ea vrea să-i povestesc despre război. Ar fi o noutate. De fiecare dată când povesteam ceva despre trecut, se

uita în gol. Dar este ceva ce vreau s-o întreb, sau poate pe Helen. O așteptam pe Helen să sosească. I-am subliniat numele pe un bilețel, dar nu-mi mai amintesc despre ce era vorba. Cântecele se sfârșesc, iar eu sunt pe cale să sugerez o felie de pâine, dar începe următorul. Pâinea moale și cu o crustă crocantă este gata feliată, dar văd un bilețel lipit de coș: „Nu mai manca pâine”.

Katy îmi zâmbește legănându-și capul în ritmul muzicii. Rămân nemișcată. Nu suspin. Nu-mi dau ochii peste cap. Privesc cu atenție fiecare pagină din cărticică. Dar nu mă gândesc la ea. Nu vreau. Urăsc să văd liniile ondulate care împânzesc creierii ca un păienjeniș. Iar cuvântul „leziune” mă înfurie. Bag broșura sub un ziar.

— Cred că am auzit acest cântec într-un film, spune Katy. Sau poate într-o reclamă.

— Unde-i mama ta? întreb eu. Am ceva să-i spun.

— Ăăă... Arată cuiva casa, dar tu n-ai trebui să afli.

— Arată casa? De ce?

Mi-o imaginez pe Helen desprinzând fațada casei pentru ca oamenii uriași să se uite de parcă noi am fi familia Clock²². Este exact cum a fost cu casa lui Douglas. Când treceai pe lângă ea, puteai să-ți ridici privirea și să vezi mobila și bibelourile frumos aranjate. Îl puteai vedea și pe el șezând în jumătatea de cameră, bând ceai și ascultând muzică la gramofon, iar Sukey era și ea acolo, uitându-se la ceasul de pe polița căminului.

— Dar cum de au ajuns acolo? o întreb pe Katy. Scările au fost spulberate de explozie.

Ea dă muzica mai tare și privește cu atenție ecranul computerului.

— Este amuzant, nu-i așa. Mama a zis că doctorul i-a spus că ar trebui să-ți pună muzică.

— Deci despre asta-i vorba.

— Serios? rostesc eu.

Încuviințez din cap, iar asta mi se pare răspunsul corect, dar mie nu mi-a plăcut niciodată Vera Lynn. Îmi amintesc că am citit cândva că n-a luat niciodată nici măcar o lecție de muzică. Nu mă surprinde. Cântecele ei sunt o mizerie. Cine a auzit vreodată de mierle albastre în Dover? Anne Shelton era cea care ne plăcea cel mai mult. Acum, nu mai auzi cântecele ei.

— Muzica se oprește.

— Bunico! rostește Katy. O mizerie?

Nu poți spune așa ceva despre Vera Lynn. Mă privește șocată, iar eu nu-mi dau seama dacă e serioasă. Nu pot să cred că nu-ți place.

— Ei bine, Katy...

— Ești o trădătoare a generației tale, zice ea. Imaginează-ți cum ar fi să nu-mi placă... ăăă... Girls Aloud sau ceva de genul ăsta. Oftează. Nu-mi plac Girls Aloud. Sunt și eu o trădătoare a generației mele?

— Acum, îmi dau seama că glumește și încep să zâmbesc.

— Fac pariu că nu-ți place nici *Dad's Army*²³, spune ea. Fac pariu că doar te prefaci că râzi de glumele lor. Nu nega. De-acum, te cunosc, bunico.

Doi străini apar în capul scărilor de la bucătărie. Se uită la noi și dau din cap de parcă am face parte din peisaj.

— Cine sunteți? întreb eu.

Helen apare în spatele lor, fluturându-și mâinile, făcând un soi de semne. Nu-mi dau seama ce înseamnă.

— În sfârșit, rostește Katy cu voce ridicată, e ceva ce ai vrea să asculți? Nu găsesc nimic.

Își întinde degetele peste tastatura computerului și râde fals. Ceva se petrece.

— Ezio Pinza, spun eu.

Ea mă privește cu ochi goi, iar eu îi zic despre „Aria șampaniei”. Îi spun cum stăteam pe dușumea și despre praf, și despre lumina soarelui. Găsește cu ușurință cântecul, în câteva secunde, iar vocea lui Pinza răsună în bucătărie. Katy apasă ceva care face cântecul să înceapă din nou de fiecare dată când se termină, așa încât pare că hohotul de râs este la începutul cântecului, iar ea stă pe podea, la picioarele mele.

— Ha-ha-ha. Da, înțeleg ce vrei să zici, spune ea. Este amuzant. Totuși, nu sunt sigură că ar fi o idee bună ca *tu* să stai pe dușumea. S-ar putea să nu te mai putem ridica.

Șuvițele părului ei se amestecă cu o mulțime de firimituri, dar ei nu pare să-i pese. Și pare puțin absurdă ținându-și în felul ăsta mâinile

pe stomac. Încep să mă simt jenată pentru copila care am fost cândva. Ea închide ochii, iar eu întind mâna peste creștetul ei, ca să iau o felie de pâine. Katy nu pare să bage de seamă. Și nu bagă de seamă nici când scot untul din frigider. Pe bilet scrie să nu mănânc pâine, așa că o să mănânc pâine cu unt. Pentru o clipă, nu-mi amintesc unde sunt farfuriile, dar n-am timp să caut, așa că pun pâinea pe ziarul *Echo*.

— Ha-ha-ha, rostește Katy cu mâinile pe stomac, în timp ce eu iau un cuțit. Ha-ha-ha, repetă ea, în vreme ce eu tai o bucată groasă de unt. Ha-ha-ha, pe când eu îmi trec limba peste pâinea moale, sărată, unsă cu unt.

— Ha-ha-ha, spun eu după ce termin, apoi încep să fac ziarul ghemotoc, dar nu se strânge cum trebuie.

Între paginile lui este un soi de broșură. Hârtia mai groasă care refuză să se boțească mă face să-mi amintesc de curățarea aragazului, de mirosul dulce, dar neplăcut al prunelor încinse în sosul lor, de întoarcerea acasă după ce m-am dus cu Frank la cârciumă.

Când am deschis ușa de la bucătărie, am auzit ceasul din camera de zi bătând ora cinci și m-am gândit că mă așteaptă o ceartă când voi intra, dar nu era nimeni acolo. Aragazul era aprins, iar mama lăsase un bilețel pe masă, anunțându-mă că ea și tata aveau să vină acasă la șase și rugându-mă să adaug câțiva cartofi în mâncare. Era un amestec de două tocanе, una cu prune, iar mie nu prea îmi era poftă de așa ceva. Când a început să se încălzească în cuptor, mirosul a devenit dulce și înțepător, iar eu am fost bucuroasă că mama era plecată pentru că puteam mânca altceva. Mi-am tăiat o felie subțire de pâine și, pentru că mamei nu-i plăcea ca eu să irosesc prețiosul unt, am luat ultima bucătică de margarină, am pus-o pe o farfurie și am băgat-o puțin în unul dintre compartimentele de încălzit ale cuptorului, pentru a o înmuia și a o putea întinde. Când am scos-o, câteva foi vechi de ziar au căzut de acolo.

Cât am întins margarina pe pâine și am mușcat o dată din ea, m-am gândit că practic era un număr întreg al ziarului *Echo*, eu sau mama băgând de fiecare dată o foaie acolo când puneam ceva la încălzit sau ca să se înmoaie. Am început să strâng foile de ziar în jurul cojilor de cartofi de pe masă, dar am văzut că printre ele era un dreptunghi mai gros, care nu voia să se îndoiaie. Era scrisoarea băgată în merele înăbușite, plicul încă lipit, maro la margini. Adresantul, D. Weston, și adresa noastră erau neclare, dar se distingeau, iar preț de câteva secunde, mi-am trecut degetul peste scrisul lui Sukey, fără să

mă gândesc ce fac. Abia când degetul meu a trasat din nou zigzagul unui W, am tresărit. Cuvintele erau lizibile.

În zilele de după ce înecasem pe jumătate scrisoarea în sosul de mere, verificasem plicul de câteva ori, uitându-mă repede printre ziare când mama era întoarsă cu spatele, dar adresa fusese total indescifrabilă, cerneala fiind transformată în pete apoase. Orice se aflase înăuntru era pierdut, iar mâhnirea mă făcuse să-mi scot scrisoarea din minte. Apoi, ocupată cu adunarea „indiciilor” de pe străzi și fiind bolnavă, și urmărindu-l pe Douglas, uitasem cu totul de ea. Și cumva, căldura din toate aceste luni uscase, și îngălbenise, și ondulase hârtia, făcând cuvintele să apară din nou, albastre ca o flacăra. Am simțit un balon de speranță umflându-se în mine. Dacă scrisoarea conținea vești despre Sukey? Dacă ne spunea unde se dusesse? În acel moment, părea posibil ca ea să fie doar plecată, să fi fugit ca să se facă pilot în Australia sau manechin la Paris, sau altceva.

Mi-am îndesat în gură restul de pâine cu margarină, am luat cuțitul de unt și am deschis plicul în timp ce mestecam. Fiindcă fusese înmuiată în sosul fructelor, hârtia din interior mirosea puternic a mere, dar cuvintele erau lizibile.

Doug,

Îmi pare atât de rău. A fost o prostie din partea mea și am greșit. Mă bucur atât de tare că mi-ai scris.

Te rog, hai să fim din nou prieteni. Dar chiar trebuie să-i spun lui Frank. Va înțelege, îți promit.

Sukey

Încă citeam cuvintele când au intrat mama și tata. Am băgat hârtia în buzunarul fustei, în clipa aceea realizând că Douglas era în casă. Gramofonul lui era pornit la etaj, iar „Aria șampaniei”⁴ îmi răsună în urechi. M-am întrebat de cât timp fusese pornită muzica și cum de n-o auzisem. M-am înfiorat brusc atunci când am înțeles că Douglas fusese în tot acest timp prin preajmă, iar eu mă crezusem singură, așa că abia dacă i-am auzit pe părinții mei când mi-au spus că fuseseră să-l vadă pe Frank. Mi-au zis că ieșise de la închisoare. Lucru pe care îl știam, desigur, dar nu le-am spus că mă întâlнисem cu el, fiind sigură că tata m-ar fi certat că intrasem în cârciumă.

— Firește că nu era acasă când am ajuns acolo, a spus tata. Dar ne-am întâlnit cu el pe stradă, în drum spre casă. Era beat criță. Ceea ce nu-i deloc de mirare.

La auzul vorbelor tatei, m-am simțit puțin speriată din pricina

secretului păstrat. M-am gândit că Frank nu mai rămăsese prea mult după plecarea mea, dar suficient de mult ca să se îmbete zdravăn. M-am întrebat dacă se dusesse acasă ca să ia cina sau ca să ia ciorapii de nailon pe care îi promisese acelei femei.

-Și ce a zis? am întrebat eu.

Drept răspuns, tata pe jumătate a pufnit, pe jumătate a râs.

— Zice că a crezut că Sukey stătea la noi. A lovit marginea chiuvelei. În condițiile în care casa ei este la un kilometru de a noastră. Îți vine să crezi?

Mama se uita în altă parte. Tata probabil că vorbise întruna pe drum până acolo și înapoi. Probabil că ea se săturase. A bătut ora șase. Muzica de la etaj s-a oprit, iar Douglas a pornit pe scări în jos pentru a veni la cină. Am pipăit scrisoarea de la Sukey aflată în buzunarul meu. „Mă bucur atât de tare că mi-ai scris”, scrisese ea de parcă n-ar fi putut să vorbească direct cu Douglas, oricând dorea. Ca și cum între ei era ceva ce trebuia să rămână secret. I-am ascultat pașii coborând, ușori și inegali. Oare fusese amantul ei? Era posibil? Chiar și să mă gândesc la cuvântul „amant” părea ridicol. Dar n-ar fi explicat asta totul? Comportamentul ciudat al lui Sukey la acea ultimă cină, gelozia lui Frank, faptul că vecina îmi spusese că Douglas era tot timpul la ea acasă. Poate chiar și discurile sparte din grădină. Era posibil ca ea sau Douglas să le fi spart într-un acces de furie după o ceartă. „Hai să fim din nou prieteni.”

Mama s-a uitat în cuptor pentru a verifica tocana și, văzând că era acolo și se făcea, m-a mângâiat pe braț. Tata s-a așezat la masă fără să-și scoată haina și s-a adresat mai degrabă aragazului decât nouă:

— Trei luni, și el nu se gândește să vadă ce-i cu nevastă-sa? Nu cred un cuvânt. Iar dacă a trebuit să ducă un transport la Londra, de ce s-a întors cu trenul? Asta-i ce nu înțeleg. Unde-i duba cu care s-a dus?

Pașii lui Douglas se opriseră în hol, iar eu l-am văzut uitându-se în oglindă, când m-am dus să scot din bufet furculițele și lingurile și să pun la loc cuțitul pe care îl folosisem pentru margarină. Douglas era un băiat drăguț, însă doar un băiețandru. Până și eu vedeam asta. Era de domeniul fanteziei să crezi că Sukey l-ar fi putut iubi. Era prea fantastic. Și totuși, în timp ce puneam masa, n-am putut alunga senzația că scrisoarea pe care o simțeam în buzunar era un fel de răspuns.

Mama a scos mâncarea din cuptor și s-a așezat ținând-o în fața ei, de parcă n-ar fi fost sigură ce să facă mai departe cu ea. M-am apropiat și i-am îndrumat mâinile spre masă, luând cârpa de vase și polonicul pentru a pune tocana în farfurii.

— Frank era nebărbierit și nici nu purta guler, mi-a spus ea, mâinile devenindu-i inerte. Nu înțeleg cum de a putut ajunge atât de neîngrijit într-un timp atât de scurt. Dar presupun că asta face închisoarea din oameni. Trebuie că este greu, iar mâncarea e proastă, din câte am auzit. Desigur, nici afară nu-i mult mai bine, făina fiind raționalizată din nou. Iar acum, se spune că și pâinea va fi! Și nu mai avem nici grăsime de gătit, deși am folosit cantități minuscule. Suntem abia la jumătatea lunii. Și nu mai avem nimic.

S-a uitat la tocana pe care o serveam, iar eu mă mișcăm cu grijă, simțind scrisoarea lipită de coapsă de parcă ar fi fost la fel de fierbinte ca vasul pe care îl țineam în mână. Douglas încă stătea în fața oglinzii, iar mie mi-a venit brusc ideea că toți stăteam în spatele unui soi de perete din sticlă, incapabili să ne mai atingem unul pe celălalt. Tata nu s-a clintit când i-am cerut farfuria.

— Întrebarea este, a spus el, dacă a luat-o cu el la Londra sau s-a întâmplat ceva aici.

— Aș vrea să-mi spui ce dorești.

Helen stă în spatele mașinii ei, cu o mânășă de grădinărit pe mână, strigând de la distanță, de parcă aș fi un animal primejdios. Se pare că am fost foarte furioasă când a venit la mine, mai devreme, iar pe braț are o vânătaie pe care încerc să n-o bag în seamă.

— Vreau lucrul ăla, spun eu simțind în gât miros de iarbă cosită, având sub unghii resturi de frunze și pielea verde. Cealaltă jumătate a lucrului care mă va conduce la... Am uitat. Îndoi o tulpină până se rupe. Spune-mi. Spune-mi cine este. Cine a dispărut, Helen? Pe cine caut?

Ea rostește numele lui Elizabeth, iar când îl aud mă simt de parcă m-aș prăbuși pe un pat moale. Frunzele cad de pe o tulpină de hortensie când îmi cobor mâna pe ea. Bag câteva dintre frunze în buzunar, apoi îmi flutur mâinile printre corolele florilor, ținându-mi respirația pentru a mă feri de mirosul ca de lapte acru al sevei.

— Elizabeth, spun eu globului de petale. Elizabeth. Arunc tulpinile pe peluza plină de gropi, apoi caut cu mâinile rădăcinile în pământ, trăgând unul după altul firele care arată ca niște lână scămoșată, până găsesc unul lung, alb, care nu vrea să iasă. Trag de el cât de tare pot, zgâlțâindu-l violent de frustrare, apoi îmi înfig degetele în sol pentru a încerca să-l desprind din ce-l ține.

Helen țipă de parcă aș încerca să smulg ceva din ea.

— Te rog, mamă. Nu, choisya. Eu și tata am plantat-o, iar tu ai spus întotdeauna că are un parfum minunat.

Las tufa în pace. Aici, lângă poartă, este o cutie cu obiecte din sticlă, acele lucruri pentru băut și pentru gemuri. Toate sunt deschise și de luat, și, cu toate că nu-mi dau seama de ce ai dori să iei unul, bag

mâna înăuntru, sticla răsunând și scârțâind. Pe unul dintre ele este o etichetă Branston Pickle, iar eu am brusc viziunea sufrageriei lui Elizabeth. A sosului de salată și a piperului alb, și a farfuriilor de majolică atârinate pe pereți. A bibelourilor din ceramică - șopârle, și țestoase, și rădaște care se cațără pe ferigi și iarbă spre tavan. A lui Elizabeth râzând de dezgustul meu când aduce un ceainic cu ciocul în formă de șarpe. Strâng borcanul în brațe. Încă are capacul, deși multe dintre celelalte nu-l mai au, iar eu trebuie să-l desfac pentru a băga înăuntru obiectul pentru păr pe care îl am în buzunar, un lucru rotund pentru a-ți lega părul. Este ud de parcă ar fi fost în pământ și o bomboană Polo spartă e lipită de el, și mai am și o broscuță de plastic. Le bag înăuntru pe toate.

La marginea trotuarului este un melc care înaintează lent, iar eu îl desprind de jos în timp ce o femeie cu o coadă neagră și lungă iese din casa mea. Obiectul ei de prins părul este exact precum cel din borcanul meu.

— Am pus medicamentele pe o farfurie, spune ea. Dar acum chiar trebuie să ajung la doamna următoare.

— Știu, rostește Helen. Mulțumesc. Mulțumesc că m-ați chemat.

Femeia se oprește lângă o mașină micuță, rotunjoară.

— O să vă descurcați?

Nu vorbește cu mine.

Bag melcul în borcan și mă uit cum își lasă balele pe sticlă. Pot să-mi fac propriile obiecte de majolică.

— Da, răspunde Helen. O să stau cu ea.

— Va trebui să chemați pe cineva dacă...

— Știu. Mulțumesc.

Femeia privește peluza.

— Cel puțin, vă pricepeți la plante. Așa că, mai târziu, poate că le veți pune la loc.

Helen râde nu foarte încântată, iar femeia se urcă în mașină și pleacă. Pornesc în aceeași direcție, intrând în alte curți din față, adunând lucruri. Multe lucruri. Capacul unei sticle, o broșă cu camee, un gândac care zăcea cu picioarele în aer, o mână de nisip și câteva chiștoace de țigară. Le pun în borcan și îl zgâlțâi, văzând numele Branston iar și iar. Și mă gândesc la Elizabeth iar și iar, ceea ce este ca o durere pulsându-mi prin piele cu fiecare bătaie a inimii. O văd pe Helen la două case în spate, privindu-mă cum îmi afund mâna într-un

morman de nisip de lângă un gard. Cineva își cimentează grădina. Fiul lui Elizabeth o amenință tot timpul că va face asta. Cât de oribil ar fi, ce lucru cumplit! „Nici o pasăre nu va mai veni, i-am spus eu lui Elizabeth. Ar fi ca un deșert.” Și cum am mai ajunge la pământul de dedesubt? Ar fi pierdut pentru totdeauna.

Trec pe lângă casa urâtă și pe lângă resturile de la ceai, și pe lângă acacia, pe drumul pe care am mers întotdeauna, iar apoi mă duc mai departe, până când aud sunetul trenurilor. Privesc în gol spre partea cealaltă a străzii. Vizavi se află Station Hotel. Acum este azil de bătrâni, iar eu îi citesc numele cu voce tare:

— Căminul de îngrijire Cotlands.

Este o clădire victoriană înaltă, încă impunătoare în ciuda schimbării destinației sale. Șuruburile cu care este prinsă pancarta cu numele căminului sunt slăbite. Par să fi fost împinse din cărămizi, ca și cum vechea clădire refuza noul nume.

Îmi amintesc că, în copilăria mea, părea să se burzuluiască din cauza petelor pe care fumul de cărbune le lăsa pe fațada sa din piatră. Mă uitam mereu la ea, în zilele acelea. Aici a fost găsită valiza lui Sukey.

Mai fusesem o dată acolo, imediat după ce valiza a ajuns pe masa noastră din bucătărie. Mă dusesem să mă sprijin de balustradele gării și să privesc prin zecile de geamuri, și să mă întreb ce căutase Sukey într-un hotel din propriul oraș, să mă întreb dacă încă mai locuia cumva acolo, sperând că s-ar putea uita afară și să mă vadă, și să vină în fugă la mine. Firește, nu se întâmpla asta, iar eu mă duceam acasă, la altă cină luată în tăcere.

Dar regăsirea scrisorii, citirea ei și faptul că, în mintea mea, cuvântul „amant” era înghesuit lângă numele lui Douglas m-au făcut să mă gândesc mai intens. Un hotel nu era exact locul unde se duceau oamenii care aveau relații clandestine?

Nu văzusem asta de zeci de ori în filme? Așa că, o dată, în loc să mă duc acasă la prânz, m-am dus acolo, în timp ce intram pe uși culegând de pe jos un bilet de tren aruncat.

Înăuntru, hotelul mi s-a părut că este doar o scară lungă, care se răsucea iarăși și iarăși, de parcă oamenii care stăteau acolo nu călătoreau destul. De jos, arăta ca un puț, ca vizuina iepurelui din *Alice în Țara Minunilor*. M-am gândit că Sukey ar fi putut foarte ușor să cadă în el și să nu-și mai găsească niciodată calea înapoi. Și am urcat încet, de la geamuri uitându-mă în jos spre stație, la pasageri și la hamalii care împingeau cărucioare pline cu bagaje. Un miros de supă de ceapă se ridica dinspre bucătăria hotelului, amestecându-se cu mirosul acru al soluției cu care fusese lustruită balustrada. Combinația m-a făcut să mă simt ciudat de înfometată și am căutat în buzunar un

biscuit cu morcovi, deși știam că nu am, gășind în schimb doar biletul de tren și scrisoarea lui Sukey coaptă la foc mic. Din când în când, un tren care nu oprea trecea în viteză prin gară, stârnind un vârtej de abur care se ridica deasupra clădirii, iar eu m-am oprit la ultimul etaj pentru a mă uita cum băiatul cu ziare se lupta să-și țină și marfa, și șapca.

De-a lungul coridorului, ușile numerotate erau închise, iar eu n-am îndrăznit să încerc clanțele, așa că m-am uitat cu ochii mijiți din cauza luminii slabe la mocheta și la tapetul ponosite. Oare Sukey și Douglas se întâlniseră aici? Își șoptiseră vorbe dulci? Se sărutaseră? Părea atât de improbabil. Și totuși, nu m-am putut împiedica să nu simt o gelozie pătrunzătoare la gândul că era posibil să fi fost lăsată pe dinafară, că era posibil ca ea să nu fi avut încredere să-mi spună adevărul. Am apucat o bucățică de tapet îndoită de un întrerupător, am desprins-o cu grijă de pe perete și am băgat-o în buzunar. În timp ce mă întorceam spre scări, un bărbat a trecut pe lângă mine, apoi a deschis o ușă, iar eu am întrezărit pe cineva înăuntru. Avea părul moale, negru și un taior albastru, mulat pe trup. Ceva s-a răsucit rapid și cu putere în mine, și am privit-o fix, abia auzind cuvintele bărbatului.

— Dă-te la o parte de lângă ușă, te rog, a rostit el, ochii fiindu-i prea mari pentru pleoapele sale.

Nu m-am clintit, nici măcar n-am putut să înghit, dar am reușit să-l văd - slab și cu o înfățișare prăfuită, trupul lui subțire nereușind să mă împiedice a vedea camera. Și atunci, femeia s-a răsucit. Însă avea nasul mai mare decât mă așteptasem, buzele, mai cărnoase, obrații, mai plați, iar nodul din stomacul meu a devenit un bolovan. A trebuit să mă sprijin de perete.

— Ce Dumnezeu s-a întâmplat? a rostit femeia ieșind și apucându-mă de încheietură, degetele ei dolofane căutându-mi pulsul. Arată de parcă ar fi văzut o fantomă.

Auzind vocea femeii, bărbatul a părut să se scuture de praf, iar ochii i s-au așezat mai bine în orbite.

— Dumnezeu să ne ajute, fetițo, a spus el. Ne-ai băgat în sperieți uitându-te așa. Ce s-a întâmplat? Nu-ți place fața mea?

Mi-am desprins încheietura din mâna femeii și m-am dus să mă așez în capul scărilor, ascultând anunțurile din gară purtate de vânt. N-am avut energie să mă ridic, așa că m-am lăsat pe spate, mi-am întins picioarele și am lăsat hurelul trenurilor să vibreze prin mine.

Am studiat nisipul bățătorit în mochetă, imaginându-mi că simt gustul sării de mare în aer, până când femeia din cameră m-a descoperit.

— Iarăși tu? a rostit ea executând un mic *pas de deux* din pricina surprizei, când a dat cu ochii de mine. De ce zaci aici? Nu ți-e bine?
— Ba da, am răspuns eu ridicându-mă.

— Locuiești aici?
— Nu. Am intrat doar. Scuzați-mă.
— Ai intrat ca să stai pe scări?

— A coborât pe lângă mine, iar eu am urmat-o.

— Nu, doar că... am crezut că sunteți altcineva.

— Cine ai crezut că sunt?

— Nu i-am răspuns, iar ea m-a întrebat dacă nu cumva cred că sunt în stare de șoc.

— Eu, una, *știu* că sunt, a spus ea.

— I-am zis că presupun că s-ar putea să fiu, iar ea a sugerat să beau un păhărel de brandy.

— În orice caz, eu o să beau, a adăugat ea.

— M-a lăsat în hol, iar ea s-a dus la bar. Acela nu era localul Fiveways și n-ar fi tolerat prezența unei fetișcane.

— Sărmana de ea a intrat ca să aibă un șoc, am auzit-o spunând și i-am întrezărit taiorul albastru când a trecut prin ușile batante în vreme ce oamenii intrau și ieșeau.

Chiar și după ce i-am văzut chipul tot îmi mai imaginam că era Sukey. A arătat spre hol, iar câțiva bărbați s-au răsucit pentru a se uita la mine. Unul dintre ei era Frank.

M-a văzut, desigur, iar o clipă mai târziu a deschis ușa barului. Nu mă gândisem la el până în clipa aceea, imaginându-mi doar ce-ar fi putut să fie Sukey și Douglas unul pentru celălalt. Am simțit o durere pătrunzătoare pentru Frank, durerea pe care el ar fi simțit-o, dacă ar fi știut de ei. Apoi, m-am întrebat dacă știa. Dacă Sukey îi spusese, așa cum zisese în scrisoare că va face. Mi-am amintit cum vorbise el despre Douglas, făcându-l „idiot cu față de șobolan”, iar asta m-a făcut să cred că știa. Și ce însemna asta? Ce-ar fi putut face dacă ar fi aflat? Nu m-am simțit în stare să am de-a face cu el, așa că m-am răsucit, ca să fug înapoi pe scări.

— Maud? a strigat el în urma mea.
— O, Frank! am auzit-o eu pe femeie.
Este cu tine?

M-am repezit înnebunită pe scări, tot cotind și cotind până când coapsele au început să-mi ardă și am ajuns din nou la ultimul etaj, căutând nisipul din șanțulețele treptelor. Frank urcase doar primul rând de trepte, apoi renunțase. I-am văzut chipul apărând între două paliere, chiar sub mine, când m-am aplecat peste balustradă.

— Coboară, te rog, a rostit el, vocea urcându-i în spirală spre mine. Nu sunt în stare să urc afurisitele astea de scări.

— Ce cauți aici? l-am întrebat eu, lăsând cuvintele să cadă printre etaje.

— Am venit să beau ceva. Nu este o crimă, nu?

— Dar de ce aici? În locul unde a fost găsită valiza ei.

— Vorbești de Sukey, nu?

— Sigur că vorbesc de Sukey. Despre cine altcineva aş putea vorbi?

— În regulă. Și ce ai zis?

Mi-am dat seama că era ceea ce tata ar fi numit „afumat”, așa că am repetat rar cuvintele.

— Valiza. Lui Sukey. A fost găsită. Aici.

El a deschis gura, dar apoi și-a îndreptat privirea spre femeia care a venit la baza scărilor cu un pahar în mână.

— Nu vrei să cobori, să bei asta? a întrebat ea, vocea sa creând un ecou în casa scărilor.

Nu voiam. Lichidul avea culoarea mierii și mi-am imaginat că era dulce și că m-ar încălzi, și că probabil aş afla ceva bându-l, dar nu mai băusem niciodată alcool.

— Nu sunt sigură că ar trebui.

— Cum vrei.

A dat pe gât tot paharul înainte de a dispărea din nou în bar. Am fost dezamăgită și abia ani mai târziu am gustat în cele din urmă brandy pentru prima dată, iar arsura neplăcută m-a făcut să fiu bucuroasă că nu mă ostenisem în acea zi.

— Cum de-ți cunoaște numele femeia aceea? l-am întrebat eu pe Frank.

— Cine? Nancy? Lucrează aici. Soțul

ei a fost prizonier de război. Sărmanul ticălos e puțin dus. Nu suportă să locuiască acasă, așa că ei stau aici. Cu ceva timp în urmă, le-am dat niște mobilă, ca să se simtă mai ca acasă.

Am râs. Era râsul tatei care spunea „Ar fi trebuit să știu”.

— Se pare că nu există o persoană în tot orașul pe care să n-o fi ajutat.

— E puțin cam exagerat, a spus Frank. Pe cine altcineva știi să fi ajutat?

— Pe oamenii de pe strada ta.

— Cine nu și-ar ajuta vecinii dacă ar putea?

— Ceea ce mă interesează pe mine este motivul pentru care i-ai ajutat.

— Ce te-a apucat? a întrebat el.

Pentru o clipă, capul i-a dispărut, iar mâna lui a urcat pe balustradă. Mi-am dorit să se oprească, să rămână unde era, să nu se apropie. Trebuia să mă gândesc, să-mi limpezesc mintea, să-mi amintesc întrebările pe care voiam cel mai mult să i le pun. M-am gândit să fug în camera prizonierului de război.

— Lucrează la recepție? am rostit eu. Nancy. Ea este cea care a scris numele lui Sukey în registru?

— Despre ce vorbești, Maudie? m-a întrebat Frank, din el văzându-se doar o mână care urca încet pe lemnul lustruit al balustradei care urma curbura scărilor. Vocea i-a urcat spre mine, sinistră și fatală în absența corpului, iar eu am simțit balustrada ca pe un conductor care transmitea un curent electric din mâna lui spre a mea. Ce cauți aici? Ai venit după mine?

— Nu.

— Dar ești supărată pe mine. Mâna a dispărut, iar el a urcat în fugă treptele rămase. Până la urmă, nu era prea greu pentru el. Ce este? Ce s-a întâmplat? Ai descoperit ceva?

M-am dat îndărăt, tulburată că trebuia să-mi ridic privirea spre el, în loc s-o cobor, și am mototolit scrisoarea din buzunar drept răspuns.

— Ce ai acolo? a întrebat el cu o jumătate de zâmbet, de parcă eram un copil care juca un joc.

— O scrisoare.

— De la cine?

— De la Sukey. A trimis-o înainte de a dispărea.

M-am așteptat la o conversație, am crezut că mă va întreba ce scria în scrisoare, că voi avea timp sa-i pun întrebări, dar nici măcar n-am apucat să-i văd expresia schimbându-i-se înainte de a se repezi la mine. Dintr-o mișcare, m-am pomenit aplecată în spate peste balustradă, ținută acolo de mâna pe care și-o pusese pe umărul meu. Forța lui bruscă a fost un șoc pentru mine. Mi-am strâns pumnul în jurul scrisorii și am îndesat-o adânc în buzunar, țesătura zgâriindu-mi pielea. M-a înșfăcat de încheietură și a încercat să-mi smulgă mâna din buzunar, ridicându-mi și fusta.

— În scrisoare scrie că urma să-ți spună ceva, am rostit eu lipindu-mi brațul de trup, hotărâtă să-l întreb oricum ce mă interesa. Ți-a spus ceva?

— Dă-mi scrisoarea, Maud!

Mâna lui a urcat pe cotul meu, forțându-mă să-l îndoi, iar brațul meu s-a ridicat fără voie.

— Spune-mi! am rostit eu încercând să-mi păstrez cumpătul, să nu uit întrebările pe care voiam să i le pun.

Mi se părea ciudat că mai vorbeam, deși eram ca o păpușă de cârpă în mâinile lui.

— Cum aș putea din moment ce n-am citit-o?

Își încheștase dinții și îmi răsucea brațul la spate, iar eu îi simțeam pielea fierbinte prin materialul bluzei de școală. În clipa aceea, am făcut ghemotoc scrisoarea și am aruncat-o peste balustradă, așa cum arunci un bănuț într-o fântână.

Frank a înjurat și a încercat să o prindă din zbor. Gestul lui m-a împins și mai mult peste balustradă, iar picioarele mele au părăsit podeaua. Am încercat să mă prind de balustradă, dar n-am reușit. Mi s-a făcut rău când am văzut pământul aflat departe jos repezindu-se spre mine, apoi am simțit din nou mâinile lui Frank. M-a tras cu

bruschețe înapoi și mi-au trebuit câteva clipe ca să-mi dau seama că eram în siguranță, că nu cădeam.

Când mi-am ridicat privirea spre el, am văzut că fața îi era albă.

— Am crezut c-o să te pierd, a spus el și mi s-a părut deprimant să văd cum chipul i se golise complet de sânge. Am crezut c-o să te pierd.

Mi-a pipăit ușurel corpul, ca un doctor incompetent verificând dacă n-am oase rupte. Mi s-a părut că simțea nevoia să-și dovedească sieși că eram cu adevărat acolo.

— Nu-ți face griji, nu sunt o fantomă, am zis, deși inima mea îmi bătea atât de tare, încât îmi era greu să respir, și m-am întrebat cum arătase fața mea când el mă atinsese.

Se aplecase peste balustradă, iar cămașa i se lipise de piele, dezvăluindu-i mușchii umerilor și spatelui. Am făcut un pas spre el.

A suspinat prelung și a pornit să coboare scările.

— Nu, stai pe loc, a spus el. Nu se poate avea încredere în mine.

Am rămas locului o clipă, ascultându-i pașii care coborau.

Sângele care îmi pulsase în cap se domolise, rămânând în loc începutul unei dureri de cap, iar eu mi-am imaginat în treacăt cum ar fi fost dacă Frank nu mi-ar fi oprit căderea.

Mi-am imaginat cum mi-aș fi simțit capul spărgându-se și gâtul rupându-se. Mi-am imaginat sângele de pe gresia de jos și oamenii țipând. M-am gândit la părinții mei, care deja sufereau din cauza absenței lui Sukey și am presupus ce-ar fi pățit Frank. Ar fi fost acuzat că m-a împins, nu? Când a ajuns la jumătatea scărilor, s-a oprit, iar chipul i-a apărut din nou între etaje.

— Spune-mi ceva despre Sukey, Maud, a rostit el. Nu despre locul acesta - spune-mi altceva.

— Ca, de pildă, ce?

— Nu știi. Ceva ce ați făcut împreună. Ce îți amintești.

Mi-am frecat pantoful de mocheta plină cu nisip.

— Ne-am dus pe plajă, am zis eu începând să cobor spre el. În ziua în care au scos sârma ghimpată. Asta a fost înainte ca voi să vă căsătoriți. Înainte ca războiul să se fi sfârșit măcar.

—
—
Știu. Continuă.

Iar eu am îngropat-o în nisip. În timp ce coboram, vocea mea crea un ecou ciudat între pereți, dar tot auzeam râsul ei din acea zi și vedeam nisipul alunecând în gropile săpate. Și am pus scoici peste nisip pentru a-i face o rochie. Iar după aceea, când ea s-a dezgropat, și-a scuturat părul, iar mama s-a supărat pentru că nisipul a ajuns pe sendvișuri, și când le-am mâncat mai târziu erau pline cu nisip. Dar rochia din scoici a fost cu adevărat superbă, am spus eu ajungând la baza scărilor. Sukey mi-a cerut să pun din cele albe pentru fustă, ca să arate ca și cum ar fi avut un jupon. Îmi doresc să fi avut un aparat de fotografiat.

—
Și eu îmi doresc, a rostit el încheindu-mi gulerul bluzei la baza gâtului. Du-te acasă, Maudie, a zis el. Eu o să mă duc să mai beau ceva.

S-a aplecat să ridice scrisoarea maronie făcută ghemotoc și a băgat-o în buzunar în timp ce se îndepărta.

—
Vino și stai aici, mamă.

Mă clatin pe picioare. A început să plouă, iar fumul țigării cuiva persistă în aer. Helen s-a adăpostit sub copertina unei stații de autobuz. În timp ce mă apropii, stă în picioare, lipită de bancă și pare că nu respiră. Îmi pun o mână pe obrazul ei, iar ea închide strâns ochii preț de o secundă, ridicându-și un braț. Pe încheietură, are o urmă lividă, care pare că se va transforma într-o vânătăie.

—
Cum te-ai ales cu asta? rostesc eu apucând-o de încheietură cât de delicat pot, simțindu-i pulsul puternic și rapid.

—
Nu contează, spune ea.

—
Pentru mine, contează. Ești fiica mea. Dacă suferi, pentru mine contează. Te iubesc foarte mult.

Mă privește fix, iar eu mă îngrijorez că n-am folosit cuvintele

corecte, apoi simt o epuizare bruscă. Picioarele nu mă mai țin. Sunt ca una dintre acele jucării care sar și se dau peste cap dacă le apeși în partea de jos - arcul din articulațiile mele s-a destins. Însă mâinile lui Helen sunt sub brațele mele, iar eu găsesc banca sub mine. Încerc să echilibrez borcanul în poală, dar nu reușesc să-l fac să stea drept. Banca este înclinată, așa că fie eu, fie borcanul alunecă. Conținutul se amestecă și ceva se mișcă, ceva vâscos acoperind ochiul broaștei. Este enervant. Mă întorc pentru a-i spune ceva femeii care stă lângă mine, însă văd că pe obraji ei curg lacrimi.

— Gata, gata, drăguț, rostesc eu. Ea hohotește și își apasă dosul palmei pe gură. Nu știu ce să fac ca s-o ajut. Nu-mi dau seama cine este. Spune-mi despre ce-i vorba, îi zic eu. Sunt sigură că nu poate fi chiar atât de rău.

Îi mângâi umărul întrebându-mă cum am ajuns aici. Nu-mi amintesc să fi luat autobuzul. Poate că mă duc la o întâlnire, dar nu-mi amintesc unde anume.

— Te-a supărat un bărbat? Întreb eu. Ea se uită din nou la mine și zâmbește, deși categoric plânge în continuare. Ți-a fost necredincios? spun eu. Se va întoarce. Se va întoarce negreșit la o fată atât de drăguță ca tine.

Deși, de fapt, n-ai putea zice că este fată.

— Nu e vorba de un bărbat, spune ea.

O privesc surprinsă.

— E o femeie?

Ea se încruntă la mine și se ridică pentru a se uita la orarul autobuzelor. Poate că a crezut că sunt prea băgăcioasă. Pe creanga unui copac, doi porumbei dau din cap unul spre celălalt - parcă ar fi eu și această femeie, așa cum sporovăiesc unul cu altul ca și cum ar fi întruchiparea noastră. Încerc să îi alung fluturându-mi mâna, dar trebuie să prind repede borcanul, ca să nu-mi alunece din poală. Când femeia se răsuțește, îi privesc chipul cu atenție. Și-a șters lacrimile. Este Helen. Banca pare să se răstoarne cu mine. E fiica mea, Helen. Am stat împreună cu ea într-o stație de autobuz fără să știu cine este.

— Helen! rostesc eu atingându-i încheietura, remarcând urma întunecată de pe ea. Helen.

Nu mi-am recunoscut propria fiică.

— Ești epuizată, spune ea. Nu poți să

te întorci pe jos. Mă duc să aduc
mașina. Bine, mami?

Stomacul pare să mi se fi dizolvat în corp. Nu mi-am recunoscut
propria fiică, iar s-o aud că-mi zice „mami” mi se pare un reproș.
Scotocesc prin borcan, ca să am ceva de făcut. Găsesc un rest de
bomboană de mentă lipit de un elastic de păr și îi ciugulesc marginea,
dar nu are un gust bun și are pământ pe ea. O femeie în vârstă vine
spre stația de autobuz.

— Bună, dragă, spune ea așezându-se
și începând să caute ceva în
geantă.

— Bună, zic eu.

Observ că poartă niște papuci din pânză ponosiți. Probabil că
este și mai nebună decât mine. Helen o salută și ea.

— Trebuie să dau o fugă, să aduc
mașina, spune ea. Ați putea, vă
rog, să o supravegheați puțin pe
mama? Mă întorc în câteva
minute. Se uită la orarul
autobuzelor și se încruntă. Să n-o
lăsați să urce în vreun autobuz.

Femeia acceptă și desface o bucată de plastic în geantă. Helen se
oprește la bordură, își mușcă buza de sus, îmi face cu mâna și se
repede printre mașini.

— Te-a scos la plimbare, nu? rostește
femeia desfăcând capacul unei
sticle și sorbind îndelung. Aș vrea
să mă scoată și pe mine cineva.

Face un semn cu mâna spre spatele ei. Este o clădire din piatră,
de fațada căreia atârână o pancartă.

— Căminul de îngrijire Cotlands,
citesc eu.

— Asta-i. Părul femeii este foarte
îngrijit, cu mici bucle albe. Nu se
potrivește cu pantofii ponosiți. Fiul
meu mi-a cerut să vin aici. A spus
că așa e cel mai bine. Că voi fi mai
aproape de el. Că și-ar face mai
puține griji. Că ar putea să mă
viziteze mai des și să mă ducă cu
mașina, să ne plimbăm la țară. Dar
o face? Își clatină buclele. Așa că
sunt captivă aici, cu acești pitici
filipinezi. O, nu sunt oameni răi.

Sunt foarte amabili. Zâmbesc tot timpul. Dar sunt atât de micuți! Mă simt de parcă aș fi ajuns în Lilliput, știi? Și n-am decât un metru cincizeci și șapte.

Soarbe din nou din sticlă, iar zgomotul înghițiturilor este liniștitor. Bea cu o concentrare care mă face să mă gândesc la Frank și la căldura asudată dintr-o cârciumă și îmi cobor privirea așteptându-mă să-mi văd genunchii goi, dar port pantaloni, iar în poală am un borcan cu lucruri amestecate.

— Iar după o vreme acolo, te pierzi. Nu-mi mai amintesc ce-mi plăcea și ce nu-mi plăcea. Îi aud spunând „Doamnei Mapp nu-i place mazărea” sau „Doamnei Mapp îi plac bomboanele Starburst”, iar apoi mă întreabă „Nu-i așa, dragă?” Eu încuviințez din cap, dar nu-mi amintesc pentru nimic în lume ce gust are mazărea sau cum sunt bomboanele Starburst. La fel și cu televizorul. Începe o emisiune, iar ei spun „Îți place asta, nu-i așa?” și eu încuviințez din cap. Dar habar n-am despre ce dracu’ e vorba.

Privesc spre căminul de bătrâni. E ceva în acel talmeș-balmeș de cuvinte, ceva important, dar nu-mi dau seama ce. O micuță doamnă cu pielea măslinie iese pe poartă.

— Iar mai rău decât toate este numele meu. Apropo, mă cheamă Margaret. Margaret.
— Mă bucur să te cunosc, Margaret.

— Își clatină din nou buclele.

— Da, da, și eu. Dar, vezi tu, acolo ei insistă să-mi spună Peggy. Peggy! Urăsc numele ăsta.

— Și eu la fel, rostesc eu gândindu-mă la magazinul Oxfam.

— Peggy, nu urci autobuz acum, strigă zâmbind femeia măslinie.

— Știu asta, spune Peggy. Doar stau de vorbă cu cineva. Ia, repede, rostește ea aruncându-mi sticla în

poală, aceasta zornăind când se ciocnește de borcanul meu. Nu vreau să fiu prinsă cu asta. M-aș alege cu un perdaf pe cinste. Și e păcat pentru că ginul este singurul lucru care *știi* că-mi place.

— Înăuntru, te rog, Peggy, zice femeia micuță.

— Înțelegi ce spun? Peggy, fă aia, Peggy, fă ailaltă. Un coșmar nenorocit. Ba chiar așa m-au trecut în fișă. Acum sunt Peggy Mapp, nu Margaret Mapp.

— Așa te-au trecut în fișă? rostesc eu tresărind ușor.

— Da. Dacă ai suna și ai cere cu Margaret, probabil ți-ar spune că nu locuiesc aici. Jumătate din ei nu-mi cunosc numele adevărat. Face o pauză pentru a suspina. Vezi tu, când am venit aici, mai era o Margaret, iar ei au vrut să se asigure că nu se creează confuzii. Desigur, de atunci, ea a murit. Dar eu tot Peggy am rămas.

O privesc intrând împreună cu micuța îngrijitoare, iar autobuzul sosește în stație. Sunt pe cale să mă urc în el, dar aud un țipăt de peste drum. Șoferul strigă pe geam la cineva. Se face mare caz de ceva, iar ușile se închid. Și Helen este aici, vorbind întruna, dar nu mă pot concentra asupra cuvintelor ei. Mă gândesc la toate variantele pentru Elizabeth. Eliza, Lizzie, Liz, Lisa, Betty, Betsy, Bet, Beth, Bess, Bessie...

— Dar ăsta, mami? Pe ăsta îl vrei?
Împachetează mai departe, doar
aruncă o privire.

Strălucirea albă de la fereastră devine mai puțin intensă când
Helen ridică un obiect. Nu văd ce este. E o umbră, o formă vagă. Îmi
întorc capul, încercând să mă uit din alt unghi, dar tot neclar rămâne.

— Nu știu ce este, rostesc eu lăsând
jos lucrul cu mâneci, lucrul cu
nasturi și cu mâneci pe care încerc
să-l împățuresc și ducându-mi o
mână la spate pentru a-mi masa
coloana.

Stau într-o poziție incomodă, pe jumătate răsucită pe pat, dar nu
văd unde altundeva aş putea sta. La picioarele mele este o valiză și
suntem învăluite în mirosul stătut al hainelor care au stat prea mult în
șifonier. Aici parcă-i la magazinul Oxfam, spun eu. Plecăm în vacanță?

Helen își lasă jos mâinile, iar lumina albă de la fereastră mă face
să clilesc.

— Nu, mami.
— Pentru că nu cred că aş putea pleca
în vacanță. Cred că ar fi prea mult
pentru mine. Cred că aş prefera să
stau acasă.

— Te muți, îți amintești? Te muți la
mine.

— O, da, rostesc eu. Desigur. Desigur,
pentru asta sunt toate cutiile.
Împățuresc talmeș-balmeșul de
mâneci și nasturi de pe pat,
indiferent ce-o fi el, și îl pun într-o
valiză, aruncând deasupra o
pereche de chiloți. Mergem în...

Îmi amintesc la timp și mă opresc, dar Helen suspină. Atinge cu
piciorul ceva de pe dușumea.

— Îți trebuie asta? întreabă ea. Este un
borcan de Branston Pickle. În el
sunt înghesuite niște lucruri: o
mănușă care umezește interiorul
sticlei, două capace de la niște

sticle, un ambalaj de KitKat, niște chiștoace de țigară din care cad ultimele fire de tutun.

- Este important, spun eu.
- Pentru ce poate fi important? E dezgustător.

Îl ia cu vârfurile degetelor și se uită la lucrurile din el înainte de a-l azvârli cu o bufnitură puternică, primejdioasă, pe unul dintre maldărele de haine.

Borcanul se rostogolește de pe haine, făcând ca nisipul din el să se învâртеască precum zăpada din unul dintre acele globuri care se vând de Crăciun. Îl pun pe o foaie de ziar, pentru a-l împacheta, dar capacul de metal rupe prima hârtie, așa că trebuie să înfășor o alta în jurul lui. Helen își dă ochii peste cap.

- O, Helen! rostesc eu plinind ziarul peste cuvântul „Pickle”. Dacă mă muț, de unde va ști Elizabeth unde sunt?
- O să-i spun lui Peter, zice Helen. O să-l rog să-i transmită că te-ai mutat. O să fac asta mâine.

Explorez cu degetele conturul borcanului, privind-o cum scoate lucrurile dintr-un scrin.

- O să-i spui lui Peter?
- Ea încuviințează din cap fără să se uite la mine.
- Și cu ce ne va ajuta asta, Helen? rostesc eu. El n-o să-i zică lui Elizabeth. N-o să-i zică nimic. I-a făcut ceva. Nu știu ce. A ascuns-o undeva sau mai rău. Ea a plecat, iar eu nu știu unde.
- Bine, mami. Bine, spune ea. Ce părere ai de asta?

Este o lingură de ceramică având forma unui cap de vacă. Coada lingurii a fost făcută să arate ca limba vacii. E foarte urâtă.

- Da. Da, am nevoie de asta, rostesc eu întinzând mâna și luând-o de la ea. Este pentru Elizabeth.

Iau o bucată de ziar și o înfășor în jurul capului vacii. Cuvintele tipărite sunt tăiate de îndoiturile hârtiei. Încerc să le citesc, dar n-au nici un sens. Nu cred că au vreun sens.

- Elizabeth! Iarăși! Ai aruncat fără să clipești cea mai mare parte din lucrurile tale, dar ești disperată să

păstrezi toate mizeriile astea, deși jumătate din ele nu înseamnă nimic pentru tine.

Simt ceva umplându-mi pieptul și strâng cu putere în mâini lingura în formă de vacă. Ziarul se rupe.

— Pot să păstrez tot ce vreau, nu? Nu înțeleg ce legătură are asta cu tine.

— Te muți în casa mea.

— Așa că sunt regulile tale. Și trebuie să fac tot ce spui tu? Nu cred că vreau să locuiesc cu tine dacă așa va fi.

— Ei bine, nu mai ai de ales. Casa a fost vândută.

Preț de o clipă, nu reușesc să înțeleg cuvintele. Mi se pare o propoziție imposibilă.

— Mi-ai vândut casa? rostesc eu simțind că mi se face rău. Podeaua de sub mine nu mai pare stabilă, de parcă ar fi dispărut deja. Cum să-mi vinzi casa? Este a mea! Locuiesc aici. Am locuit dintotdeauna aici.

— O, mami, ai fost de acord cu asta, cu luni în urmă. Nu mai este sigur pentru tine să locuiești singură. Continuă să împachetezi, te rog. Îți aduc imediat o ceașcă de ceai.

— Cine a fost de acord? Nu ai nici un drept.

— Tu, eu și Tom am căzut de acord.

— Tom?

Îi spun numele, știu că este cineva special, dar nu-mi amintesc cine.

— Da, Tom, ți se pare în regulă acum, după ce ți-ai amintit că și el a fost de acord?

— Tom? rostesc eu privind maldărele de haine. El este omul căruia îi vei da toate aceste lucruri?

— O dată pe an, vine din Germania cu avionul, apoi se duce înapoi, iar tu crezi că e minunat. Dar nu este aici zi de zi, programându-ți

vizitele și vorbind cu îngrijitoarele tale, și având grijă să ai tot ce-ți trebuie, și ducându-te la cumpărături, și cumpărându-ți lenjerie nouă ori de câte ori o pierzi pe a ta, și luându-te de la secția de poliție la două noaptea.

Vorbește întruna. Nu se oprește nici când o rog. Privește lucrurile din mâinile ei și recită ceva - pare un soi de listă. Mă întreb dacă n-ar trebui să-mi notez, așa că iau niște hârtie. Scriu „Tom”, dar îmi iese ciudat. Hârtia nu e dreaptă, iar pixul alunecă peste marginea obiectului de dedesubt. Oricum, nu știu ce înseamnă acel cuvânt. Iau o oglindă cu mâner de pe o masă și o pun pe o altă foaie de ziar. Când mă uit mai îndeaproape, văd că un ochi mă privește.

— O! exclam eu. Are vreo legătură cu nebuna?

Helen se răsucește spre mine.

— Poftim?

Arăt spre oglindă și șoptesc:

— Se ascunde aici?

Helen mă privește fix, dar nu răspunde. Oricum, nu-mi amintesc ce am întrebat-o, întrebările și-au pierdut sensul, încâlcindu-se în pânzele de păianjen din capul meu. Casc și pun pe podea un pachet învelit în ziar, alături de altul similar - sunt niște forme ciudat estompate, iar eu le împing deoparte. E ceva înfricoșător în lipsa lor de identitate. Probabil că așa arată și gândurile mele, mascate și de nerecunoscut. Caut altceva să împachetez.

— Helen, cui dăm aceste lucruri?

Ea închide o valiză și pocnește clapetele. Stridentul zgomot dezvăluitor de secrete mă face să mă gândesc la o altă valiză și la mama stând lângă masa din bucătărie, și la tata întorcându-și fața spre foc.

— Ni s-a adus valiza ei, îi spun eu lui Helen, deși ea este deja pe scări. Dar nu era nimic în ea. Era plină doar cu ziare. Ceva îmi spune că nu a fost așa, că am încurcat lucrurile, dar văd bucățile de hârtie plutind cu un freamăt din valiza lui Sukey, acoperind podeaua bucătăriei. Îmi amintesc atât de clar, rostesc eu. Cum poliția ne-a adus valiza și cum am ridicat capacul, și era plină de ziare. Sunt

sigură că așa a fost.

O urmez pe Helen la ușa din față și mă opresc acolo, băgându-mi o mână în tufa de choisya, în vreme ce ea se duce la mașină și bagă valiza înăuntru. Este un obiect greu, unul dintre acele lucruri tari pe care le iei în avion. Am folosit-o doar de câteva ori, când încă eram în stare să-l vizitez pe Tom în Germania.

— Mergem în vacanță? întreb eu.

Helen trânteste capota portbagajului și vine înapoi în casă. Când ajung la etaj, văd că scoate din șifonier caseta mea făcută din cutii de chibrituri. Am făcut-o când eram copil. O sută de cutiuțe lipite, care s-au îngălbenit și se sfărâmă la îmbinările cartoanelor. Țineam în sertărașele ei colecția de scoici și cioburi de ceramică, și insecte, și pene. Dar și lucruri utile, ca de pildă ace cu gămălie și ață. Când avea nevoie de un nasture sau de un ac, Sukey deschidea mereu cutia greșită și țipa la vederea corpului păros al unui bondar sau a unei molii-tigru aflată pe patul ei din hârtie de ziar. Se văita, dar aveam impresia că îi făcea plăcere să se sperie de ele.

— Am crezut că am aruncat-o, spun eu. O să le aruncăm pe toate?

— Aș arunca-o, zice ea, dar mâinile ei rătăcesc peste cutii de parcă ar încerca să se decidă pe care s-o deschidă întâi.

— Dar, Helen, dacă în ea se află ceva ce vreau să păstrez? Când eram copil, obișnuiam să colecționez cutii de chibrituri.

— Știu, mami. Iar *noi* găseam în ele insecte moarte când eram copii. Le numeam secretele tale. Cutiuțe pline cu albine, și viespi, și cărăbuși care se dezintegrau.

— Da, am colecționat și din astea. Tu ai fost? întreb eu. Tu ai țipat?

— Probabil că a fost Tom.

Aplecată spre spate de parcă ar fi putut să sară ceva din ele, începe să deschidă sertărașele.

— Vrei penele astea vechi? Nasturele ăsta?

Trage un sertar din partea de jos, iar eu simt brusc cum mi se strânge stomacul.

— O bucată de ziar veche, spune ea zgâlțâind sertărașul. Și o bucată de englie. Căh! Pentru ce ai păstrat

asta?

Îmi dă sertărașul, dar nu pare să fie decât jumătate. Văd mai clar fundul unei cutii de ceai, fuioare de praf fiind adunate în colțuri, acolo unde hârtia de ziar era îndepărtată de carton. Iar unghia este cuibărită în praf și printre resturi de ață de diferite culori, perlată și ruptă ca o scoică spartă. Iar când îmi ridic privirea, Frank e acolo.

Nu m-am așteptat cu adevărat să mă mai întâlnesc cu el după întâmplarea de la hotel. Am încercat să vorbesc cu mama despre el, dar tata a spus că nu dorea să-i audă numele în casa lui. Și asta a fost tot. Până cu aproape o săptămână mai târziu, când l-am găsit din nou sprijinit de gardul viu de la capătul străzii noastre.

— Te aștept de aproape o oră, a zis el de parcă aş fi întârziat. La ce oră ieși de la școală?

Arăta mai bine - părul îi era pieptănat îngrijit pe sub pălărie, așa cum fusese de obicei, și se bărbierise.

— Am fost reținută, am spus eu. Pentru că nu am fost atentă la oră.

S-a apropiat de marginea trotuarului.

— Ce materie?

-Nu știu, am rostit eu făcându-l să râdă. Mi-am trecut degetele peste câteva crenguțe din gard, având grijă să nu rup frunzele, apoi am făcut un pas spre casă. Aș vrea să te invit înăuntru, am spus eu.

— Mda, știu. Dar nu sunt bine-venit. M-a urmat totuși spre casă, privind pe ferestrele camerei de zi înainte de a-și arunca țigara în grădina din față. De fapt, voiam să te invit la mine. Am ceva ce vreau să-ți dau.

— Acum? am întrebat eu nefiind sigură că doream să mă duc undeva cu el, după cele petrecute data trecută.

El a ridicat din umeri, a încuviințat din cap, iar eu m-am uitat la el preț de câteva clipe. Privirea îi era foarte fermă, iar când mi-a zâmbit mijindu-și ochii și aranjându-și pălăria, m-am pomenit ca-i zâmbesc și eu, fara sa vreau.

— Trebuie să le spun ceva, am zis eu.

Am alergat pe aleea către ușa din spate și am stat în bucătărie timp de câteva secunde, verificând dacă mama lăsase în cuptor ceva pentru cină. Ea și tata se duseseră la Londra pentru a vedea dacă Sukey nu fusese zărită pe undeva. Tata credea că era posibil ca Frank s-o fi dus acolo și să fi mințit în privința asta. Mama credea că era

posibil ca Sukey să se fi dus după Frank și să nu fi reușit să se întâlnească cu el. Douglas spusese că se duce la film, dar zisese asta de mai multe ori în ultima vreme, iar apoi nu fusese în stare să-și amintească ce văzuse, așa că nu se știa unde era de fapt. În orice caz, nu doream ca Frank să știe că nu era nimeni acasă care să-mi simtă lipsa.

Când am ieșit, el se afla la capătul străzii, uitându-se spre parc. Abia atunci mi-am dat seama cât de mohorâtă era seara. Roșul cărămizilor pălea, iar brazii erau negri deasupra capetelor noastre. Era vremea cinei, așa că am mers pe străzi pustii către casa lui Sukey, trecând pe lângă spălătorie, mirosul fierbinte și curat fiind ca o îmbrățișare aprigă. Frank și-a băgat o țigară în gură, a scos o cutie de chibrituri și a zornăit-o.

— Ultimul, a rostit el deschizând-o. A aprins chibritul, iar după ce și-a aprins țigara, l-a aruncat pe stradă. Vrei cutia? a întrebat el. Le colecționezi, nu-i așa?

— Mai demult, am zis eu. Când eram mai mică.

Am luat cutia și am strecurat-o în buzunarul fustei simțindu-mă intimidată și iritată. Nu-mi plăcea să mi se aducă aminte că până de curând fusesem copil. Simțeam că mă tachinează.

— Pentru ce le colecționezi? a întrebat el.

— Nu știu. Ca să pun lucruri în ele, presupun. După cum am spus, făceam asta când eram mică.

— Ca să pui lucruri în ele, hm? Lucruri secrete, nu?

— Nu, doar flecușețe, nasturi. Nimic important.

Și-a coborât privirea spre mine și a zâmbit ca și cum ar fi știut cum stăteau lucrurile de fapt, iar eu m-am înroșit și m-am simțit vinovată, întrebându-mă dacă nu cumva ascund ceva fără să știu.

— Mă întreb ce fel de secrete ar avea o fată ca tine.

— N-am nici un secret, am spus eu.

— Nu vrei să-mi zid, Maudie? Dar poate că o vei face într-o zi.

A zâmbit în continuare, fără să bage de seamă că eu nu zâmbeam. Nu știam ce să spun. Eram enervată de faptul că nu eram crezută, dar și ciudat de mulțumită. Cred că mi-a plăcut ideea de a avea secrete.

Când am ajuns la el acasă, a așteptat să urc scările în fața lui, apoi a trecut pe lângă mine și a descuiat ușa. M-am uitat la cheia din broască în timp ce răsuflarea lui îmi zburlea firele de păr. În holul de obicei atât de plin de mobilă și de alte lucruri de care te împiedicai era aproape întineric beznă. Mirosea a rumeguș și a fum de țigară stătut, iar eu am înaintat încet, cu mâinile întinse, auzind cum zăvorul de la ușa din față era închis. Făcusem cam zece pași și eram surprinsă că izbutisem să nu mă lovesc de nimic când am simțit brațul lui Frank în jurul taliei. Aproape că am țipat.

— Ai mers prea departe, a spus el.
Aici este camera din față.

M-a împins înăuntru, apoi s-a îndepărtat pe hol. Vedeam mai bine aici, deoarece lumina de pe stradă intra pe ferestre. Dungii de lumină galbenă erau așternute pe podeaua goală, iar eu am pășit pe ele, lăsându-le să strălucească pe pantofii mei. O dușumea goală. Privirea mea s-a îndreptat spre restul încăperii. Nu existau covoare, iar cea mai mare parte a mobilei dispăruse. Nu erau nici perdelele, nici canapeaua, nici globul de sticlă plin cu păsări. Nu exista nimic familiar care să-mi spună unde mă aflu și nu era nici urmă de Sukey. Era ciudat și dezorientant, și mi-a amintit de felul cum arătase orașul în diminețile de după bombardamente. Nu mai rămăseseră decât câteva lăzi de ceai lângă șemineu și două fotolii acoperite cu cearșafuri. Fuseseră trase față în față, iar unul era ocupat cu o cuvertură ponosită și niște păături militare.

— Aici dormi? l-am întrebat eu pe Frank când s-a întors.

— Nu fi atât de șocată. E casa *mea*. Iar restul mobilei a fost vândută, cu excepția câtorva lucruri din pod de care nu pot scăpa. Bătrâna mea mamă ar fi făcut apoplexie dacă ar fi văzut pe cât de puțin am vândut-o, dar am avut câteva datorii care nu mai puteau aștepta. Și nu voi mai sta mult aici.

A aprins o lumânare și a pus-o pe podea, între noi. Lumina a făcut ca fața să-i pară macabră, iar eu m-am tras îndărăt.

— Buhuhu! a făcut el ridicându-și sprâncenele și râzând. E ca în unul dintre filmele cu Karloff²⁴, nu-i așa? O, nu-ți face griji, n-am de gând să-ți tai gâtul. A tras spre el una dintre lăzile de ceai. Asta voiam să-ți arăt.

Am fost brusc cuprinsă de panică la gândul că avea să fie ceva nepotrivit. N-am fost sigură ce anume ar fi putut să fie, dar mi-a trecut prin minte că nu le voi putea povesti părinților despre asta. Mi-am mutat greutatea de pe un picior pe altul amintindu-mi zgomotul dur al zăvorului de la ușa din față când fusese închis.

— Nu mai pot păstra mult timp aceste lucruri, a spus el. Poți să ieși orice îți place.

Eram pregătită să refuz încă dinainte ca el să ridice capacul lăzii, dar a scos o capă de blană pe care a ridicat-o în dreptul lumânării. Umbra ei amplificată s-a întins pe polița goală a șemineului.

— La hotel a avut doar acea valiză, a spus el. Toate celelalte haine încă sunt aici. M-am gândit că ai putea ști ce să faci cu ele. Îți plăcea să-ți faci haine cadou. Și ai și silueta potrivită pentru ele.

Privirea lui a trecut peste trupul meu, pornind de undeva din mijloc, iar eu nu m-am putut abține să nu mă acopăr cu mâinile, convinsă că aș putea simți o durere acolo.

— Frank, am rostit eu. Sukey este moartă?

L-am văzut tresărind, mâna încleștându-i-se pe blană. S-a uitat fix la flacăra lumânării.

— N-ar fi trebuit să mă duc la Londra după ce nebuna aia blestemată a intrat în casă.

— Poftim?

— Femeia aia nebună. Cu luni în urmă, într-o noapte când eram plecat, a intrat cumva. A speriat-o de moarte pe Sukey.

— A fugit din casă? Țipând? La Sukey mă refer. A fugit pe stradă?

— Da. Vecinii s-au plâns. Femeia aia băgăcioasă de vizavi. Ea ți-a spus? În sfârșit, în seara în care a trebuit să plec la Londra, Sukey a găsit-o iarăși pe femeie în casă. S-a speriat. Totuși, a părut în regulă când s-a dus să ia cina la voi, însă când s-a întors a zis că nu poate sta în casă. S-a gândit să stea la voi, dar, ei bine, ne-am cam certat din

cauza lui Douglas, că era acolo, iar mie nu-mi plăcea de el. Până la urmă, i-am luat o cameră la Station Hotel. Îmi erau datori cu câteva lucruri. Ne-am decis că va sta acolo până în weekend, până când terminam de rezolvat treburile pe care le aveam, iar apoi, să ia un tren spre Londra și să ne întâlnim sâmbătă după-amiază. Am fost îngrijorat când am văzut că nu a venit, dar, fiindcă n-am găsit-o la hotel, am presupus că se dusesse la voi și că n-a vrut să-mi spună.

Dar nu venise acasă. Plecase de la hotel, își lăsase acolo valiza plină cu lucruri și dispăruse. M-am lăsat în genunchi și m-am uitat în ladă. În ea se aflau lucrurile pe care decisese să nu le ia cu ea. Rochia de zi verde cu alb, cu dantelă pe umeri, și taiorul marinăresc de culoare roșie, cu fusta sa plisată. Și mai era și puloverul elegant, cu un nasture perlat în spate, pe care ea îl croșetase după un model de la Hollywood. Toate hainele ei frumoase. Toate lucrurile pe care le cumpărase sau le făcuse.

Frank s-a dus să ia ceva de băut, iar eu am pus lucrurile pe brațul fotoliului său, în timp ce mă uitam prin ele. În curând, am golit toată lada, pe fundul ei nemairămânând decât praf. Praf și încă ceva, ceva ca o scoică. L-am luat și l-am apropiat de lumânare.

Aproape că mi-a scăpat din mână când mi-am dat seama ce era - o unghie ruptă, dată cu oă roz. Am văzut dungulițele albe de pe interior, unde se îndoise înainte de a se rupe, și mi-am strâns degetele în pumni pentru a alunga senzația-fantomă a rupei unei unghii. Nu știam dacă era a lui Sukey, dar avea ceva ciudat, ceva sinistru. Am băgat-o în cutia de chibrituri, în timp ce Frank a intrat pe ușă.

— Ce ai acolo? a întrebat el încruntându-se rapid, ca un animal care simte un miros.

— Nimic, am spus eu împingând cutia și mai adânc în buzunar și luând o rochie albastră mulată de pe fotoliu. Recunoști asta?

El a zis că nu, iar când i-am spus că era rochia favorită a lui Sukey pentru dans și că o purtase în seara în care l-a cunoscut, el a părut tulburat.

— Nu-mi aminteam, a rostit el

întinzând mâna și strângând
țesătura în palmă. Mai spune-mi.
Spune-mi despre ocaziile când a
purtat toate aceste lucruri.

Scot o cămașă cu dungi gri din maldărul de haine și o pun pe
genunchi, netezindu-i cutele. Nu-mi amintesc ca Sukey s-o fi purtat.
Este moale și are o croială frumoasă, dar este mult prea mare. Mă uit
din nou în valiză. E o valiză tare, ca acelea pe care le iei în avion.
Peste haine este o bandă elastică, iar o pereche de pantaloni s-a
încurcat în ea. Niște pantaloni cafenii. Dar nici aceștia nu sunt ai lui
Sukey. Multe lucruri sunt învelite în ziare, așa că nu văd ce sunt. Îmi
pun cămașa întrebându-mă când mă voi trezi, iar o femeie intră în
cameră. Trebuie să fie mama, deși nu prea seamănă cu ea.

— Bună dimineața, spun eu.

Dar mi-e greu să pronunț cuvintele. Gura îmi este prea moale
pentru consoane.

Ăăă, ei bine, e noapte. Ce tot scotocești? Mai ai vreo sticlă de
gin pe-aici? Am crezut că te-ai culcat.

— Sunt groaznic de obosită, zic eu.

— A fost o zi lungă.

Îmi îndepărtează părul de pe frunte și mă ajută să mă bag sub
pătură, unde este cald, de parcă cineva ar fi dormit aici.

Categoric, nu este mama mea. Poate că e vreuna dintre femeile
dispărute despre care scrie în ziar. Poate că amândouă suntem.

— Nu mai cumperi de la acea
pescărie, nu-i așa?

Cuvintele nu sunt foarte clare - este enervant, dar sunetul parcă
se potrivește cu gândurile, care sunt ca o cocă.

— Nu, rostește ea.

Nu cred că a înțeles. Îmi ridic o mână spre ea, iar cotul lovește
un pahar. Femeia îl prinde înainte să cadă, dar lichidul se varsă peste
margine. Înăuntru se află un soi de cadavru conservat. Așa cum erau
la școală. Iepuri în formaldehidă, arătându-și măruntaiele elevilor din
clasă. Simt neplăcutul miros de chimicale, care nu îl acoperă cu totul
pe cel de putreziciune.

— E dezgustător. Ce cauți aici? spun
eu.

— Sunt dinții tăi? întreabă ea.

O fată pe care n-o recunosc își bagă capul pe ușă.

— Ce se întâmplă? Dați o petrecere la
miezul nopții? Să fac o ciocolată
fierbinte?

— Și tu ești dispărută? rostesc eu.

Ochii ei se îndreaptă spre ai femeii. Pare stânjenită, de parcă ar

fi fost prinsă.

—

Da, fă-ne niște ciocolată, Katy, spune femeia, apoi îmi vorbește cu voce joasă.

Îmi zice că este fiica mea, că aceasta este casa ei, că locuiesc acolo împreună cu ea. Îmi spune că este târziu și că e vremea să dorm, că sunt în perfectă siguranță, că nimeni n-a dispărut.

—

Nu-i adevărat, rostesc eu. Nu-i adevărat. Îmi pipăi lateralele corpului, dar nu reușesc să găsesc buzunarele pe sub pătură. Trag de ea, bag mâna sub perne, iar apoi apuc niște haine. Picioarele îmi sunt prea înfierbântate și încep să transpire. Nu-i adevărat, spun eu răscolind hainele. Femeia dă pătura la o parte, iar acum pot scoate bilețelele din buzunarele pijamalei. Nu prea știam ce anume căutam, dar răsfoiesc hârtiuțele și dau peste numele lui Elizabeth. Ea este cea care a dispărut. Mă simt ușurată când aflu.

Fata se întoarce cu căni, iar eu sorb din băutura mea. E dulce și groasă ca rujul topit.

—

Ce-i cu Elizabeth? întreabă ea zâmbind.

—

Pentru numele lui Dumnezeu, Katy. N-o face să înceapă din nou, spune femeia. Deja am trecut prin asta de nenumărate ori pe ziua de azi. Ești enervantă uneori.

Fata continuă să zâmbească. Are o fețișoară ca de vulpe, iar asta mă face să mă simt agitată.

—

Mai bine te-ai duce la toaletă înainte să te culci din nou, zice femeia.

Îmi ia cana și dă la o parte pătura de pe mine. Simt aerul rece pe picioarele puțin umede.

—

Unde-i toaleta? întreb eu.

Ea îmi arată, iar eu mă duc în direcția arătată de degetul ei, trecând pe lângă o oglindă din hol. Port cămașa lui Patrick. Va trebui să mă schimb, dar nu-mi amintesc unde este camera mea - totul pare ciudat. Simt un freamăt în piept și fac un pas către o ușă. Pe ea este un

semn BAIA, ÎN ACEASTA DIRECȚIE, de parcă cineva ar fi știut că o s-o caut. Nu știu dacă să fiu recunoscătoare sau să mă tem. Prin ușă, văd un alt semn lipit pe perete. Pe acesta este o săgeată spre dreapta. Pe ultima ușă scrie TOALETĂ. Intru. Îmi dau jos pantalonii pijamalei, iar bucățele de hârtie cad din buzunare pe dușumea. Le culeg, dar nu pot să le bag înapoi în pijama cu pantalonii coborâți sub genunchi. Le pun pe caloriferul de lângă mine. Pe ele este scris numele lui Elizabeth.

— Elizabeth, rostesc eu în timp ce trag apa. Elizabeth a dispărut.

Mi se pare cumva liniștitor să spun asta, dar simt și începutul îngrijorării la acest gând. Trebuie să descopăr o cale de a o găsi. Trebuie să-mi fac un plan - trebuie să mi-l notez și să bifez punctele îndeplinite.

Singura hârtie pe care o găsesc este un ziar de pe masa din hol, un *Echo*, și nu sunt sigură dacă e bun. Prima pagină se desprinde când încerc să citesc titlurile, dar îl iau în camera de zi și mă așez pe un fotoliu, întinzând paginile pe genunchi. Ceva îngust și tare se află pe pernă alături de mine. Este neted și strălucitor, și are multe butonașe numerotate. Îl învelesc în ziar și mă uit după mere, dar nu văd nici unul, așa că împachetez un pix, apoi un set de chei.

— O, mami! rostește Helen venind lângă mine. Nu-i de mirare că niciodată nu găsesc telecomanda.

Îndepărtează ziarul de pe ceva, lăsând pagina să cadă pe podea. O ridic și o înfășor în jurul mâinii.

— Unde sunt merele, Helen? rostesc eu. Ar fi bine să ne apucăm de treabă, ar fi bine să le pregătim fiindcă altfel n-or să reziste până la primăvară.

Îmi plăcea să împachetez mere. Era una dintre acele treburile pe care oamenii ți le dau de făcut când ești copil și încă îmi amintesc mirosul puternic al cernelii tipografice amestecat cu mirosul pătrunzător al fructelor. Într-un an, eu, mama și Douglas le-am împachetat împreună. Am lucrat în bucătărie, cu ziarele în mijlocul mesei, cu merele într-o găleată aflată la un capăt și cu cutiile pregătite, la celălalt. Briza făcea gardul viu întunecat de afară să foșnească, dar în bucătăria noastră era cald și plăcut, iar focul din cuptorul cu lemne se stingea lent după cină. Becul din bucătărie pâlpâia de parcă un fluture de noapte se afla în el.

Mama le împacheta cel mai repede, iar Douglas, cel mai încet. Avea prostul obicei de a citi ziarele vechi. Părea că nu se poate abține, deși, foarte probabil, citise deja toate articolele.

Fusese comisă o crimă oribilă, o femeie care stătea la Grosvenor

Hotel fusese ucisă cu o lună în urmă, iar articolele erau greu de ratat, deși Douglas n-a spus nimic despre asta. Regele în vârstă de unsprezece ani al Irakului sosise în Marea Britanie, iar Clement Atlee²⁵ venea să țină un discurs în orașul nostru. Douglas a râs când am întrebat dacă el credea că există vreo legătură între cele două evenimente.

— Au terminat noile case de peste drum, uite, a spus el ridicând ziarul și lăsând lumina să cadă pe el.

— Asta s-a întâmplat cu câteva luni în urmă, a zis mama. Ziarul e din februarie. Bănuiesc că deja locuiesc oameni în ele.

— Da, așa este. Frank a ajutat o familie din Christchurch să se mute aici, am spus eu. Asta s-a întâmplat în martie.

— Serios, scumpo? a rostit mama cu o voce îndepărtată, calmă, dar cu ochii măriți.

A arătat spre tavan și a dus un deget la buze, amintindu-mi să nu pomenesc numele lui Frank în fața tatei. Mi-am dat ochii peste cap.

— Frank mi-a spus că i-au cerut să le aducă lucrurile încă înainte de terminarea casei. Așa că a putut să vadă totul, grădinile și restul. Zice că sunt foarte drăguțe.

Douglas s-a uitat la mine, apoi a privit în altă parte.

— Când a fost asta? a întrebat el înfășurând în cele din urmă ziarul în jurul unui măr. Înainte să se fi mutat cineva sau înainte ca toate casele de pe stradă să fie terminate?

— Nu știu. I-a ajutat să-și aranjeze grădinile. Ca o favoare.

— Cum să le aranjeze?

— Ei bine, le-a mai adus pământ și l-a săpat, și i-a ajutat să planteze diverse lucruri. Legume.

— N-am știut că Frank se pricepe la grădinărit. Ce legume i-a ajutat să planteze?

Scândurile au scârțâit, iar tata a început să coboare scările. Le făcea să scârțâie într-un mod deosebit, nu ca mama sau Douglas, sau ca mine. Păreau să geamă sub el. A intrat în bucătărie și a luat o cutie cu mere pentru a o duce în pod.

— Despre ce vorbiți? a întrebat el.
— Despre casele noi, a spus mama. Se pare că sunt drăguțe.

Tata a mormăit și a început să urce scările.

— Au grădini mari, nu-i așa? a rostit mama. E drăguț pentru o familie. Poate că vei locui acolo, într-o zi, Maud. După ce te vei mărita.

Preț de o secundă, mi s-a părut o sugestie dezgustătoare. Fața și mâinile mi s-au înfierbântat, iar mirosul merelor mi s-a părut insuportabil. Cerneala de pe degetele mele a pătat coaja mărului pe care îl țineam în mâini. L-am șters de pulover, având impresia că stricasem cumva fructul și că nu va mai fi bun de mâncat anul următor.

Douglas studia o pagină de anunțuri. L-am privit până am umplut o cutie, apoi am tras de ziar.

— De ce te uiți la anunțuri? l-am întrebat eu.

El l-a tras din mâna mea.

— Am citit restul.

Mama mi-a spus să-l las în pace și să-mi văd de treabă.

— Am umplut de două ori mai multe cutii decât voi, a zis ea.

Douglas a zâmbit și a pus ziarul pe masă zicând că-i va duce tatei o cutie. Am desprins o pagină de ziar din teanc și am învelit un măr, strângând hârtia pe coaja sa și citind cuvintele care se mai vedeau: „Conform directorului general, poșta se confruntă cu dificultăți după șase ani de război neîntrerupt. Numărul cererilor pentru instalarea de telefoane a ajuns la 300000”. M-am gândit la doamna Winners și la cât de nervoasă va fi să-și piardă poziția de unică persoană de pe strada noastră care are telefon și tocmai eram pe cale să-i spun ceva mamei când am văzut un titlu care înconjura codița mărului: „Femeilor, luați legătura cu soții voștri”.

Era un alt articol despre crima de la Grosvenor Hotel. Reporterul zicea că orașul era cuprins de panică după ce un al doilea cadavru fusese descoperit pe coastă, iar acum, localnicii erau îngrijorați că și alte femei vor cădea victime odiosului criminal. În opinia jurnalistului, polițiștii care se ocupau de investigarea crimelor erau deturnați de la treabă de zecile de bărbați ale căror soții pur și simplu fugiseră de acasă. Căsătoriile pripite din timpul războiului duseseră la despărțiri și

mai pripite. În articol, femeilor li se cerea să le comunice bărbaților îngrijorați că erau tefere, deoarece, având în vedere recente crime, era important ca ele să nu fie înregistrate ca dispărute.

Am citit povestea din nou. Era posibil ca și Sukey să fi citit asta? Mi-am amintit micul fior de speranță pe care îl simțisem la gândul că ea doar se ascundea de Frank și am căutat cu un nou scop prin teancul de ziare de pe masă. Mai erau câteva articole despre bărbați și femei care plecaseră fără să-și anunțe familiile și o scrisoare către editor de la un bărbat care descoperise că soția lui locuia în cealaltă parte a orașului, sub un nume fals. O găsisese pentru că ea s-a dus în continuare la aceeași pescărie.

M-am gândit că era posibil ca asta să se fi întâmplat. Ea să fi fugit de noi, de Frank. Însă panica despre care scrisese primul reporter începuse să mă cuprindă și pe mine. Dacă Sukey zăcea moartă pe undeva printre tufele de grozamă? Dacă ucigașul atacase trei femei, nu două?

Dacă o iau la stânga și iar la stânga, ajung în bucătărie. Mi-am notat asta. Și se simte un miros de săpun care îmi amintește de drumul spre casa lui Sukey, iar o femeie bagă cearșafuri și prosoape într-un coș de rufe.

— Scrisoarea asta-i pentru tine, spune ea îndreptându-și trupul și arătând cu capul spre plicul de pe bufet. E de la Tom și nu știu de ce ne-a trimis o fotografie cu pisica lor. Sunt sigură că se așteaptă să fim încântate de ea. Ce-ai vrea la micul dejun?

— N-am voie să mănânc, rostesc eu luând poza. Femeia aia mi-a spus.

— Care femeie?

— Femeia, zic eu. Dumnezeu, m-am săturat să dau explicații tot timpul. Femeia care lucrează aici. Așa o fi? Lucrează aici.

— Despre ce vorbești?

— Știi tu, cea care... Da, știi. Lucrează aici. E ocupată mereu. E supărată mereu. Se grăbește mereu.

— Cred că te referi la mine, mami.

— Nu, răspund eu. Dar poate că la ea mă refer. Cum te cheamă?

Ea se strâmbă la grămada de rufe.

— Sunt Helen, spune ea.

— O, Helen! rostesc eu. Am vrut să-ți spun. Fata pe care ai angajat-o nu face nimic. Am urmărit-o.

— Despre cine vorbești acum? Care fată?

— Fata, zic eu. Lasă farfuriile în chiuvetă, iar podeaua din camera ei e plină de haine.

Helen zâmbește și își mușcă buza.

— Este o descriere foarte bună. Mami, ea e Katy.

— Nu mă interesează numele ei, spun eu. Îți zic doar cum este ea. Cred că ar trebui s-o dai afară. Ia pe altcineva dacă trebuie. Când aveam vârsta ta, făceam singură treburile casei, dar generațiile mai tinere se așteaptă ca totul să fie ușor.

— Mami, este Katy, repetă Helen. Nepoata ta.

— Nu. Nu se poate, rostesc eu. Nu se poate.

— Ba da, mami. Fiica mea și nepoata ta.

Pune coșul de rufe pe masă și scoate o bucată mare de material. Niște șosete cad în coș. Simt că am avut un șoc, dar nu prea îmi amintesc de ce. Privesc ochii pe jumătate închiși ai pisicii din fotografie. Este alb cu negru și stă tolănită pe un răzor plin de strălucitoare flori de condurul-doamnei, zdrobindu-le sub ea, și îmi doresc și eu să mă pot întinde pe un pat de flori, dar Helen nu m-ar lăsa. Are mare grijă de plantele ei.

Mă plimb prin bucătărie, deschizând și închizând sertarele. În unul dintre ele se află o mulțime de mingi portocalii înghesuite una în alta, ca niște ouă ale unei păsări exotice, doar că nu sunt netede, ci cutate ca un ziar mototolit. Încep să netezesc un ou, dar descopăr că este din plastic și că are mânere la un capăt. Totuși, nu-mi dau seama ce fel e pasăre este. O întreb pe Helen, iar ea se strâmbă.

— O, Doamne! Chiar ar trebui să fac ceva cu alea. Nu știu cum de uit mereu să-mi iau pungile *absolut de fiecare data*. Se uită la mine o clipă, apoi zâmbește. Probabil că este molipsitor.

Ușa din față se deschide, iar Helen ia oul turtit și îl bagă la loc în sertar. Spune ceva ce nu înțeleg. Ceva despre lucruri de pe podea. Mă uit la șosetele din coș.

— Bună, bunico, spune Katy venind în fața mea cu brațele întinse. Eu sunt.

— Bună, tu, zic eu.

— Deci, știi cine sunt?

— Firește că știu cine ești, Katy, nu fi ridicolă.

Katy râde și se întoarce spre mama ei.

— S-a vindecat!
— Despre ce vorbește? întreb eu uitându-mă la Helen. Fiica ta e nebună.
— O, bunico, rostește Katy cuprinzându-mi umerii cu un braț. Una dintre noi este.

Își retrage brațul și pleacă, iar eu o urmez pe coridor, dar mă rătăcesc instantaneu - totul îmi este nefamiliar. Mă simt ca și cum aș fi trecut prin oglinda din acea poveste - cum se numește? Îmi privesc notițele și găsesc una în care este indicat drumul spre bucătărie. Mă iau după acele indicații. Poate că voi găsi o sticlută sau o prăjitură cu un bilețel pe care scrie „Mănâncă-mă”. În schimb, o găsesc pe Helen.

— Helen, unde mă aflu? întreb eu.
Asta nu-i casa mea, nu?

Cumva, nu reușesc să fiu sigură. E casa altcuiva. Am mai fost aici. Poate că este a mea - acum, nu pot să mă gândesc la altă casă, nu-mi amintesc alte camere cu care s-o compar pe asta.

— Este casa mea, spune Helen punând o tavă pe masă și trăgându-mi un scaun pe care să mă așez. Hai să bem o cană cu ceai, vrei? Ți-am făcut niște pâine prăjită.

Îmi iau cana, iar ea mă privește cum beau.

— Poate că o să iau niște prăjituri când ies, zice ea. Are o privire vicleană. Încearcă s-o ascundă în spatele unui zâmbet, dar eu tot o văd. Ce prăjituri ai vrea?

Îi cer prăjituri cu cafea. Nu-mi plac prăjiturile cu cafea, așa că nu pot fi păcălită să le mănânc. Ea ia tava. O duce undeva sau cuiva. Yankeilor de la NAAFI, nu? Pentru a le servi micul dejun constând din cârnați și fasole. Mă întreb dacă îmi va aduce și mie.

Scutul ei de ploaie, scutul cu aripi, este pe masă. Deci, nu sunt singura care uită lucruri. Îmi bag mâna prin șnurul de pe mâner și îmi ridic brațul, privind scutul de ploaie pentru ploaie cum se leagănă în timp ce-mi beau ceaiul. Este și un ziar aici, iar eu îl împățuresc într-un mic dreptunghi, netezind îndoiturile cât de mult pot.

O fată trece pe lângă ușă și ia niște lucruri de pe rafturile din hol. Le fură pentru a i le da nebunei. Din locul unde mă aflu, o văd punându-și o haină și îndesându-și buzunarele. Mă ridic și îmi iau geanta. Ușa din față se trănțește, dar eu o deschid câteva momente mai târziu și o urmez pe alee. Înainte de a coti pe drum, se oprește.

Mă opresc și eu și mă prefac că privesc niște floarea-soarelui muribunde. Atârnă peste un zid al grădinii, semințele căzând pe trotuar. Adun câteva și le bag în buzunar. Când fata pornește din nou, mă iau după ea. Dar, când ajung pe stradă, o văd luând-o la fugă. Un autobuz așteaptă în stație, ea sare în el, iar acesta se îndepărtează. Am pierdut-o. A plecat. Și nu se va mai întoarce niciodată, niciodată, niciodată. Mă întorc spre casă. Pe tot mijlocul străzii sunt gunoaie. O dâră de coji de banane și ziare. Era ceva e voiam să fac cu ziarele - să le folosesc, să le citesc, ceva. Mă aplec să iau unul de pe asfalt, încercând să citesc cuvintele. Dar sunt pete de noroi pe toată pagina și nu miroase bine. Îl las să cadă la picioarele mele.

O sticlă miniaturală zace lângă bordură. Cum era povestea aia despre o sticlută? „Bea-mă”, a spus ea. Nu-mi amintesc restul. În sfârșit, această sticlă spune „Macallan Whisky”, iar eu nu cred că în povestea aceea era whisky. Asta-i ceva ce Frank obișnuia să bea. Când l-am întâlnit o dată, avea o sticlă la el. Și nu era miniaturală.

A băut-o stând în mașină la capătul străzii noastre, în timp ce eu i-am spus tot ce mi-am amintit despre Sukey. A zis că dorea să se gândească la ea în felul în care o făceam eu, dorea să și-o întipărească bine în minte, ca să n-o piardă niciodată. Am stat unul lângă altul în semiîntuneric, un felinar de pe stradă străpungând umbrele, luminând fumul de țigară care se ridica ondulându-se. Era sufocant, dar nu m-a deranjat - mașinile erau minunate. Într-o mașină puteai să stai pur și simplu, nu trebuia să faci nimic, nu trebuia să pregătești legumele sau să sapi grădina, sau să treci așternuturile prin calandru.

În mașina lui Frank, tot ce aveam de făcut era să vorbesc, să-mi amintesc detaliile pe care el le uitase - cum se numea parfumul lui Sukey, ce flori îi plăceau, rubricile pe care le citea mereu în reviste și, o data, ce spusese în seara în care îl cunoscuse. Această amintire i-a plăcut cel mai mult. Cum venise Sukey acasă fericită și dansând, cum își scosese rochia albastră și fredonase în timp ce se dădea cu cremă. Și cum stătuse întinsă pe patul de langa mine, pe întuneric, și îmi zisese că întâlnise un bărbat, un bărbat frumos, care îi făcuse cu ochiul și zâmbise. Și cum știuse - știuse chiar de atunci - că îl cunoscuse pe bărbatul cu care avea să se mărite.

I-am spus povestea studiind forma spațiului dintre noi, golul dintre coapsa lui și a mea, iar el privea strada. Iar apoi, a plâns, nu chiar cu lacrimi, dar s-a încovoiat și a închis ochii. I-am mângâiat părul de la spate, acolo unde nu era dat cu Brylcreem, iar el mi-a cuprins încheietura cu degetele și a dus-o la gura lui. Am constatat că încercam să nu respir.

— În seara asta, Maud, a rostit el,
când te-am văzut venind spre

mașină, timp de un minut am crezut că ești ea. N-ai idee cum m-am simțit.

Mi-a ținut încheietura vreme îndelungată. Când mi-a dat drumul, a făcut-o pentru a sorbi din sticla cu whisky aflată pe podea, sprijinită de gleznele lui. O cută mi se formase în mâneca jachetei - jacheta de la taiorul albastru al lui Sukey -, iar eu am netezit-o cu o mână, încercând să îndrept materialul. Iar el s-a aplecat brusc spre mine, lipindu-și fața de gâtul meu. Am rămas nemișcată. Nu-mi plăcea de fapt, dar eram îngrozită de ce s-ar fi putut întâmpla în continuare.

— Frank, am șoptit eu.

El s-a ridicat, iar eu am ieșit orbită, stângace din mașină, grăbindu-mă când mi-am dat seama că și el ieșea. Dar s-a sprijinit de felinar, privindu-mă cum mă îndreptam neînsoțită spre casă. M-a făcut să mă gândesc la perioada când o curta pe Sukey, iar eu îi vedeam sărutându-se strânși unul în altul acolo, sub felinarul cu lumină slabă, înveliți în paltonul lui de tweed. Aceea a fost o altă amintire pe care am păstrat-o pentru Frank.

— Ciudată companie ai, a spus Douglas când am intrat pe ușa din spate, lumina de deasupra strălucind cu asprime pe fața lui, făcându-l să pară bolnav.

— Despre ce vorbești? am întrebat eu chinându-mă să-mi dezbrac jacheta.

— Te-am văzut. În mașină, a zis el. Cu Frank.

— Lângă mâinile lui împreunate era un ziar împăturit foarte mic, iar eu m-am uitat cu atenție la el în vreme ce mă gândeam ce să-i răspund. Criminalul de la Grosvenor Hotel fusese prins și se părea că nu exista nici un dubiu legat de faptul că va fi spânzurat, deși procesul avea să înceapă abia peste câteva luni.

— Desigur. Stai mereu să pândești pe-afară, nu-i așa, Doug? Aș spune că tu ești cel ciudat.

Și-a coborât și el privirea spre ziar, iar eu am întrezărit răul pe care cuvintele mele i-l provocaseră, tresărirea puternică, roșeața din

obraji. M-am simțit brusc exasperată de el și am trântit ziarul pe dușumea. El nu a reacționat, ci a privit locul de pe masă unde se aflase ziarul, apoi l-a ridicat și l-a strâns în mână.

— Nu este prima dată când te-ai întâlnit cu el, a rostit Douglas. Și porți hainele ei. Ce faci, Maud?

Am ridicat din umeri, încă ținând jacheta în mâini. După ce Frank îmi dăduse lucrurile ei, nici măcar nu m-am mai uitat la boleroul dăruit de Sukey. Era minunat să mă îmbrac frumos și să ies după cină îmbrăcată în noile mele haine, chiar dacă asta însemna să-mi mint părinții despre locul unde mă duceam. Nu știam ce făceam, dar nu voiam să mă simt vinovată. Nu voiam să-l las să mă facă să mă simt vinovată.

— A fost sora mea, am spus eu, dar el nu mă asculta.

Nu mă privea în ochi. Se uita la corpul meu, mijindu-și ochii.

— Sunt hainele ei, a zis el ridicându-se. A făcut un pas spre mine. Scoate-le! Dă-mi asta!

Mi-a smuls jacheta lui Sukey privindu-mă cu atâta sălbăticie, încât m-am tras îndărăt, dând drumul gulerului înainte să se rupă.

— Doug! am rostit eu. Nu-i treaba ta.

Am ajuns lângă chiuvetă, iar el și-a pus mâinile pe ea, ținându-mă captivă.

— Te prefaci că ai fi ea. Asta faci. Îi porți hainele. Ieși cu soțul ei. Și el ce face? Te duce în casa lor? În patul lor?

— Nu fi dezgustător, am spus eu, obrajii arzându-mi. Doar stăm de vorbă despre Sukey, asta-i tot.

M-am uitat în altă parte, am încercat să mă îndepărtez, dar el mi-a cuprins bărbia în pumn, strângând-o așa cum strânsese ziarul, venind mai aproape de mine.

— Te-ai dat până și cu rujul ei, a zis el, fața lui fiind la un centimetru de a mea. Șterge-l!

Mi-a șters cu asprime gura cu muchia palmei, întinzându-mi pielea și strivindu-mi buzele de dinți. Am simțit rujul întinzându-mi-se pe obraz și am încercat din nou să întorc capul, dar el mi-a ținut cu putere bărbia.

— Încetează! a rostit el, iar eu i-am simțit răsuflarea fierbinte pe față. Nu mai încerca să-i iei locul! N-ai

putea niciodată să-i iei locul.

Bine, nu-i nevoie să mă fluieri, spun eu.

N-am fluierat, zice șoferul. Dar trebuie să-mi arătați abonamentul.

Mă aflu în autobuz, dar nu se mișcă, iar ușile sunt deschise în spatele meu. O umbrelă mi se leagănă de încheietură, iar greutatea ei, legănatul ei îmi distrag atenția. Nu-mi găsesc abonamentul de autobuz - știu că e în geantă, nu-l scot niciodată, dar nu-l găsesc. Am un obiect pentru păr, ca să-ți descâlcești şuvițele, un tub de bomboane Polo, fotografia unei pisici negre cu alb și un portofel subțire, din plastic. Le împing pe toate deoparte și bag mâna în buzunar. Sunt multe lucruri acolo. O mulțime de lucruri mărunte. Nu-mi dau seama ce sunt, dar mă fac să mă gândesc la flori și la grădini, și la altceva. Ceva care poate că are legătură cu Biblia. O propoziție din Biblie?

„Era țărână pe un pat de țărână”²⁶, rostesc eu.

Asta e. Îmi amintesc de la școală. Aș vrea să-mi pot aminti de unde provine.

Poftim? Întreabă șoferul privind-mă prin geamul despărțitor. Haide, scumpo, ne faci pe toți să așteptăm.

Mă întorc spre ceilalți pasageri. Cu toții stau jos și se uită la mine, iar eu îi aud oftând în stilul lui Helen. Fața mi se înfierbântă brusc. Din nu știu ce motiv, sunt nerăbdători să-și vadă de drum, dar eu nu știu ce să fac în privința asta.

De ce n-o lași în pace, strigă cineva. Se vede că-i în vârstă.

Șoferul oftează și îmi spune să mă așez undeva. Trec câteva clipe până când autobuzul poate intra în trafic, iar eu privesc pe geam și văd pe trotuar un bărbat care rupe plasticul de pe un pachet cu acele obiecte, bețișoare mici, nu fluier. Lucruri pe care le aprinzi. Rupe plasticul, apoi începe să muște. Întâi cartonul, apoi conținutul pachetului, fire de tutun lipindu-i-se de dinți. Fața lui e ca un rânjet și se uită la mine în timp ce mușcă, iar mișcările lui repezi și sacadate sunt înspăimântătoare. Mă gândesc la bărbatul care fugea la vale după pălăria lui și la tata, care mi-a spus să nu mă holbez, și îmi doresc brusc să am pe cineva alături. Pe oricine. Sunt recunoscătoare când autobuzul se pune în mișcare.

Trecem pe lângă parc și pe lângă casa lui Elizabeth. Pe lângă acacia. Cu prelungile mănunchiuri de flori crem. Asta-i! E aceeași chestie de la școală. Nu sunt sigură că *este* din Biblie. Totuși, nu-mi mai amintesc. Autobuzul vibrează ori de câte ori se oprește, iar eu am

senzația că oasele mi se transformă în gelatină. Pe locul de lângă mine e un ziar, iar eu îl apuc de margine și îi răsfoiesc paginile. Poți să dai anunțuri în ziar, și tot ce ai de făcut este să te duci la un birou și să ceri. Zâmbesc și citesc cu voce tare numele magazinelor și indicatoarele rutiere. Afară începe să picure. Mici stropi de ploaie apar pe geamuri, ca pasta de dinți improșcată pe oglindă. Un cuplu în vârstă coboară la supermarket, iar mie mi se face brusc dor de Patrick. Mă ținea întotdeauna de mână când mergeam cu autobuzul. Doar câteva clipe când urcam și alte câteva când coboram. Apoi, mâinile noastre se desprindeau, firește, și ne așezam sau mergeam unul lângă altul. Făcea la fel și când ne aflam în mulțime, întinzând o mână în spate și apucându-mă. Mi-e dor de asta.

Văd prea târziu clădirea pe care o caut. Până să mă ridic și să apăs soneria, am trecut de două stopuri, așa că trebuie să mă întorc pe jos. Biroul ziarului *Echo* arată aproape la fel ca în copilăria mea. Mă face să-mi amintesc de filme. Foarte elegant.

Foarte modern. Dar într-un mod plăcut. Nu ca aceste clădiri moderne care se construiesc acum.

Înăuntru, o femeie stă în spatele unui birou - are obraji dolofani ca ai unui bebeluș, care se apropie unul de altul când zâmbește.

— Cu ce vă pot ajuta? rostește ea, iar eu mă gândesc că parcă lipsește un cuvânt la sfârșitul propoziției, ca și cum ar fi vrut să adauge „scumpo” sau „dragă”, dar s-a oprit.

Ne uităm una la alta, iar eu încerc să găsesc ceva de spus, însă cuvântul „bebeluș” mi se tot învâртеște în cap. Caut în geantă și găsesc fotografia unei pisici tolănite pe un răzor de condurul-doamnei. Nu-mi amintesc de unde o am.

— A participat la concurs? Femeia se apleacă puțin, iar brațele ei dispar. O aud frunzărind niște hârtii aflate sub birou. Cred că toți câștigătorii de luna asta au fost înștiințați. Îmi pare rău. Dar n-ați pierdut. Încercați și luna viitoare.

— Pierdut, spun eu punând fotografia pe birou. Am pierdut-o pe Elizabeth.

Ea face o pauză de un moment, apoi își îndreaptă trupul pentru a se uita la fotografie.

— A, doreați să dați un anunț?

— Aerul năvălește în plămâni mei.

— Da. Da, asta este. Vreau să dau un

anunț.

Vă aduc un formular. Pisicile sunt groaznice, nu-i așa?

— Încuviințez din cap având impresia că mi-a scăpat ceva din conversație. Încuviințez din cap, deși îmi plac pisicile și mă întreb ce are această femeie împotriva lor.

— Îmi amintesc când bunica mea l-a pierdut pe Oscar al ei. Era înnebunită. A lipsit câteva săptămâni. Până la urmă, l-a găsit într-o căsuță de pe plajă. I-ați rugat pe vecini să caute în magazinele lor?

O privesc fix pe femeie. Nu-mi pot imagina că aș găsi-o pe Elizabeth într-o magazie. Dar poate că este o sugestie bună. Poate că doar pentru mine nu are sens. Împrumut un pix și scriu pe o hârtie „căsuță pe plajă”. Femeia îmi întinde un formular plin de dreptunghiuri și spații pentru scris. Îl privesc și probabil că îl privesc ceva vreme pentru că ea se apleacă și își apropie capul de al meu.

— Scrieți ce puteți. Vă ajut eu dacă vă încurcați.

— Bine, rostesc eu luând pixul și îndreptându-l spre formular de parcă ar fi o baghetă magică și ar putea gândi propozițiile pentru mine.

— În țara asta, oamenii chiar își iubesc animalele, nu-i așa? De fapt, asta mă face să mă simt mândră. Nu e ca-n Turcia. Fratele meu și-a luat o casă acolo și nu-ți vine să crezi câte pisici costelive rătăcesc pe străzi, fără ca nimeni să le poarte de grijă.

Mă uit la ea, apoi privesc din nou foaia. Din nu știu ce motiv, am scris „Turcia”. O tai.

— Gata, spune ea. Lăsați-mă pe mine.

Întoarce hârtia spre ea și se sprijină de birou. Mă întreabă când am văzut-o pe Elizabeth ultima dată și unde. Nu sunt sigură. Caut prin notițe și găsesc numele meu, adresa și numărul de telefon. I le dau, în caz că sunt importante. Ea mă întreabă ce culoare aș zice că are Elizabeth, iar eu sunt surprinsă preț de o clipă, dar presupun că ar fi putut să fie negresă sau indiană. Mă întreabă dacă Elizabeth are zgardă, iar asta mi se pare o întrebare bizară. Caut printre notițe, dar nu găsesc răspunsul. Totuși, am numele meu, adresa și numărul de

telefon, așa că i le dau pe astea.

— Iar acestea sunt datele dumneavoastră de contact, zice ea luând bilețelul. Mulțumesc. O să le păstrez aici. În regulă, și Elizabeth are microcip?

Nu recunosc cuvântul. Ridic din umeri.

— Atunci, nu trecem nimic aici. Nu-i nimic. Hm. Deocamdată, nu sunt foarte multe detalii și mi se pare inutil să-i trec numele dacă nu are zgardă. Adică, doar n-o să-și spună numele, nu?

— Nu, spun eu râzând, dar fără să înțeleg prea bine gluma.

— Ei bine, vedeți ce avem.

Privesc hârtia. Este un talmeș-balmeș ciudat de cuvinte și linii, iar eu nici măcar nu sunt sigură ce ar trebui să citesc. Dar există un titlu: „Pisică dispărută”.

— Nu vreau asta, rostesc eu. Nu vreau acest cuvânt.

Pun un deget pe el, încercând să-l iau din pagină. Ea așteaptă să-mi iau degetul, după care citește:

— „Pisică?” Dar v-aș sfătui sincer... Vedeți dumneavoastră, cuvântul nu mai este menționat nicăieri.

— Nu? Cu toate astea, nu cred că este corect să scriem „pisică”.

Ea taie cuvântul.

— Cum doriți, spune ea.

— Și așa vrea să-i trecem și numele de familie. Markham. Elizabeth Markham.

Femeia se strâmbă, unul din obrajii grăsuți tresăltând, dar scrie totuși numele.

— Face parte din familie, nu? Stați. Se oprește brusc și acoperă hârtia cu ambele mâini. Căutăm o pisică, nu?

— Pisică. Nu reușesc să-mi dau seama ce înseamnă. Nu cred că acesta este cuvântul corect. Pisică. Nu, nu cred.

— O, scuzați-mă, dragă. Elizabeth

Markham. Este o persoană, nu-
așa? V-ați gândit probabil că sunt
sărită de pe fix. În regulă. S-o luăm
de la capăt.

Scoate o foaie nouă și scrie ceva. Îi arăt numărul meu de telefon.

— Am lăsat un anunț simplu, zice ea.
Presupun că este o veche prietenă.
Da? În clipa de față, ar costa șapte
lire și douăzeci și doi, dar, dacă îl
punem într-o casetă și numărul de
telefon scris mare, ar fi doar patru
lire și paisprezece. Nu mă întrebați
de ce. Ceva legat de categorii de
preț. Eu fac doar ce-mi spune
computerul. Vă convine?

Mă simt puțin năucită. Numerele mi se învârtesc în cap. Îmi scot
portofelul, dar nu pricep ce-mi cere și nici ce am.

— E-n regulă dacă mă uit eu? Îmi ia
portofelul și numără niște monede
pe birou. Uitați. Patru și
paisprezece, bine? O să apară
weekendul acesta.

Și cumva, mă pomenesc pe trotuar. Ploaia cade oblic pe stradă,
iar picăturile mă lovesc în față ca niște ace. Un camion trece huruind
puternic, iar zgomotul mă face să mă cutremur. Privesc pe stradă în
urma lui, nesigură unde mă aflu. Toate clădirile par să fie făcute din
sticlă, reflectând traficul spre mine. Un trafic ud, unduitor. Ceva îmi
atârnă de încheietură, ceva greu și care se leagănă. Nu mă pot gândi
în timp ce mi se leagănă de mână. Îmi scutur mâna ca să scap de el,
dar nu vrea să se desprindă.

O mașină virează pe lângă mine, claxonând, cu cauciucurile
scrâșnind, când dau să traversez strada, iar eu mă poticnesc la
marginea trotuarului, strângându-mi cardiganul la piept. Este ud
leoarcă și la fel sunt și pantalonii. Îmi pipăi trupul în sus și în jos,
storcându-mi hainele. Sunt udă până la piele, picături îmi curg din
păr, iar pantofii plescăie când mă mișc. Ploaia pare să ridice în aer
mirosul de benzină, iar eu rămân locului tremurând, privind strada
udă, unde sclipesc curcubeie de ulei. Pe o astfel de bordură stăteam
când nebuna m-a atacat. Lovindu-mă și țipând la mine. Gândul mă
face să mă încovoi anticipativ. Încep să-mi dezbrac lucrurile ude,
trăgându-mi mânecile de pe mâini, iar o umbrelă îmi alunecă de pe
încheietură. Se rostogolește pe stradă, iar o mașină trece vâjâind pe
lângă ea, trimițând-o în salturi spre mijloc. Sunt prea înspăimântată ca
să mă duc după ea, dar mă uit la umbrelă și mă gândesc la șocul

loviturii primite în umăr și la felul cum a țipat nebuna.

Mă gândesc la momentele când n-am reușit să aud cuvintele ei, dar acum descopăr că mi le pot aminti cu claritate. „Te-am văzut, a zis ea. În mașină, cu Frank. Te prefaci că ești ea. Te-ai dat cu rujul ei.” Îmi șterg gura - mâneca este udă, dar la fel e și fața mea. „Nu-i poți lua locul. N-o să poți să-i iei locul niciodată.” Apoi am fugit în bucătărie, iar mama a ieșit s-o gonească, să-i spună că eram prea tânără ca să fiu lovită de un autobuz. Iar Sukey a zis „Mulțumesc, Mopps” și m-a sărutat pe cap.

Nu, asta-i o confuzie, dar nu-mi dau seama unde am greșit. Lângă picioarele mele este o panglică. O panglică verde, în carouri. Ar putea fi a lui Sukey. Capetele sunt roase, iar mătasea e pătată și murdară, dar eu o răsucesc cu grijă în jurul degetului în timp ce mă îndepărtez. Buzunarul îmi este plin cu ceva. Niște semințe de ceva. Probabil că le-am luat ca să am o gustare. Bag una în gură, dar nu are un gust tocmai bun, așa că o scuip.

La capătul străzii, dau de un grup de oameni înghesuiți sub un acoperiș de sticlă care se întinde peste o parte din stradă. Au în mână sacoșe de cumpărături și se uită spre cer. Ploaia răpăie deasupra lor, zgomotul ei amestecându-se cu sporovăială lor. Am impresia că aud pe cineva strigând „Bunico!”, mă duc sub marginea acoperișului și aud din nou:

— Bunico! Bunico!
Katy mă trage de cardigan și văd că ochii îi sunt măriți.
— Ce ochi mari ai! spun eu.
Dar nu pare în regulă - ea ar trebui să-mi zică asta.
— Ești udă learcă, spune ea. Ce cauți aici?
— O, Katy! rostesc eu apucându-i mâna, simțindu-mă vlăguită de ușurare. Nu știu unde mă aflu. Mă bucur atât de mult că ești aici, Katy, fiindcă m-am răătăcit. Și Katy, nu știu unde locuiesc. Nu-mi pot aminti. E cumplit!

Alte două adolescente stau pe spătarul unei bănci, cu picioarele pe locul de șezut. Una dintre ele are o șuviță strălucitoare în păr.

— Trebuie s-o duc acasă, le spune Katy. Haide, bunico!

Își scoate jacheta, o pune pe umerii mei și îmi masează brațele. Simt că încep să mă clatin. Sunt obosită și vreau să stau jos.

— Să luăm ceva de băut? rostește ea arătând spre o cafenea.

Este una dintre acele cafenele slab luminate unde femeii cu păr

lucios stau la mesele de la geam, iar un bărbat cu pantofi de piele întoarsă stă tolănit pe o canapea din piele. Katy îmi deschide ușa și, cu capul înclinat într-o parte, așteaptă să intru.

— Nu vii? spune ea văzând că mă opresc.

Privesc din nou pe fereastră și caut ceva în geantă, orice. Găsesc o sămânță în buzunar și o aranjez cu grijă pe una dintre mesele de afară. Nu stă nimeni acolo din cauză că e udă. Înăuntru este foarte mult zgomot și miroase a haine ude și a lapte fierbinte. Oamenii de la bar par să execute un soi de dans, iar clienții țipă instrucțiuni. În mod normal, aș fi prea intimidată pentru a intra într-un astfel de loc. Dar Katy, cu piercingurile ei și cu hainele țipătoare, pare să fie de-a casei. Ba chiar poartă și pantofi din piele întoarsă.

— Ce-ai dori să bei? mă întreabă Katy aflată deja la o coadă.

— Ceai.

— O, bunico, ceaiul nu este foarte bun aici, spune ea. Ce-ai zice de un *latte* sau altceva?

— Bine, ia-mi asta, îi răspund eu și mă duc să mă așez într-un fotoliu mare, privind-o cum comandă și plătește, și vine spre mine.

Dacă mă uit în altă parte, o să uit cine este?

— Poftim!

Pune ceștile pe masă.

Băutura mea are un fel de spumă deasupra. Am mai văzut-o bând ceva similar.

— *Milkshake* sau ceva de genul ăsta, nu? rostesc eu.

— Nu, *latte*. Cafea cu lapte.

Deci la asta se referise. Răsuflu ușurată. Nu mi-au plăcut niciodată *milkshake*-urile. În tinerețea mea, exista un loc pe dig unde făceau așa ceva. Era ca un local american, doar că serveau și ceai, și pește cu cartofi prăjiți. Obişnuiam să ne ducem acolo după de ieșeam de la film.

Katy îmi tamponează capul cu niște șervețele de hârtie. Pentru o clipă, sunt luată prin surprindere și mă revolt.

— Te usuc puțin, spune ea.

Sunt udă? Mă uit pe fereastră. Plouă. Și îmi dau seama că aceasta este strada pe care se afla ABC Cinema.

— Tub Street, rostesc eu dând din cap.

Katy se oprește din a-mi șterge capul.

— Nu, bunico. E Bath Road.

Zâmbesc în sinea mea. Douglas o numea Tub Street. La scurt timp după ce ne-a devenit chiriaș, s-a dus să vadă un film cu gangsteri, iar apoi a început să poreclească străzile din oraș după cele din film. Astfel, Blackthorn Road a devenit Tree Street, Heron Court a devenit Bird Street, iar Portland Avenue a devenit Stone Street. Într-o zi, tata l-a întrebat de ce nu poate lăsa numele alea afurisite așa cum erau. Se certa rar cu Douglas, dar presupun că, poștaș fiind, considera că numele străzilor erau cumva sacre.

Tub Street s-a schimbat foarte mult. Probabil că au dărmat cinematograful pentru a face loc acestor clădiri mari și urâte. Nu era de mirare că n-am recunoscut-o. Locul pe care îl cunoșteam eu fusese îngropat. Pământ peste pământ.

— E atât de păcat, Katy, spun eu.

— Știu, bunico, știu.

Zice asta doar ca să-mi facă pe plac. Un ghemotoc de șervețele ude se află pe masă. Arată ca niște plastilină cu care se jucau copiii.

— Nu reușesc să dau de mama, spune Katy ținând ceva lipit de obraz. Probabil că vorbește la telefon cu poliția sau așa ceva.

— Ce ai la ureche? O scoică? Pe cine ascuți? o întreb eu.

Îmi amintesc că Douglas avea o scoică. Am văzut când a descoperit-o în valiza lui Sukey; a pipăit marginile și a găsit-o în căptușeală. Apoi a ținut-o la ureche, iar vocea ei s-a auzit din scoică, spunându-i că îl întâlnise pe bărbatul cu care avea să se mărite.

— Un mobil, zice Katy. Dar, din păcate, ăsta e doar un telefon. Iar în clipa asta o ascult pe o femeie care îmi spune că numărul format este ocupat. Nu contează. Ne ducem acasă imediat. După ce îți bei cafeaua.

— Cafeaua e bună pentru memorie, rostesc eu.

Ea zâmbeste și se sprijină de spătar. Mă gândesc să-i spun că am uitat de ce suntem aici. Dar ea pare atât de fericită, încât mă tem de cum ar reacționa. Își cuprinde cana în palme și bea. Oja îi este sărită. Unghiile îi sunt foarte scurte, iar eu mă întreb dacă și le roade sau dacă și le-a rupt pe toate. Dacă le-a rupt și le-a pus într-o cutie. Fiecare unghiuță într-o cutiuță separată.

— Ți se răcește cafeaua, zice Katy.

Mi-am strâns cu putere degetele în palmă, protejându-mi

unghiile, lipindu-le de piele. Trebuie să fac un efort pentru a le desface, dar reușesc să apuc cu un deget micuța toartă, lucru care se dovedește a nu fi prea util. Ceașca este uriașă și grea, și vărs destulă cafea pe strălucitoarea masă din lemn.

— Ușurel! rostește Katy și se repede să țină cana.

Helen ar fi scos un sunet nervos, dar Katy râde.

— E puțin cam prea mare pentru mâinile tale, nu-i așa? spune ea făcându-mă să mă simt delicată, nu neîndemânatică. Stai să-ți aduc ceva.

Împinge bucata de plastilină în cafeaua vărsată și pleacă. Maroniul se îmbibă în alb ca atunci când ții un cub de zahăr pe suprafața ceaiului dintr-o ceașcă. Katy se întoarce cu o cană micuță.

— Este pentru espresso de fapt, zice ea. Dar putem să punem în ea câte puțin.

Toarnă niște cafea în ceșcuță și mi-o dă zâmbind. Sorb din lichidul cald simțindu-mă ca un uriaș dintr-o poveste. Nu mă pot abține să nu-i zâmbesc. După ce termin cafeaua, ea îmi umple ceșcuța din nou. Aș vrea să-mi pot aminti de ce ne aflăm aici.

— Plecăm imediat, spune ea. Ar fi bine să te duci la toaletă, nu?

Mă ridic pentru a-i da ascultare. Pe ușa toaletei doamnelor se află un decupaj în lemn al unei fete. Înăuntru este o femeie în vârstă, încovoiată și îmbrăcată cu un cardigan. Mă dau la o parte pentru a o lăsa să treacă, dar și ea face același lucru. Mă dau îndărăt, se dă și ea îndărăt. Mă apropii. Este reflexia mea într-o oglindă. Ridic o mână și frec sticla în dreptul gurii, lăsând o urmă care mă face să par că aș avea ruș înțins pe față. Mă cuprinde un val de căldură, simțindu-mă stânjenită și tulburată, și îmi șterg gura cu dosul palmei. Mi-e greu să închid ușa cabinei - se pare că am prea multe haine pe mine. Totuși, după ce intru, simt nevoia să rămân acolo. Este intim și mă simt în siguranță aici, ca în camera mamei. Și îmi amintesc de un moment când copiii erau mici, iar eu mă saturasem până peste cap, așa că am intrat în cămară și am închis ușa.

Tom și Helen tropăiau prin casă și mă strigau smiorcăindu-se, dar eu am stat nemișcată și fără să fac nici un zgomot. Nu știu cât de mult aș fi stat acolo, probabil că nu foarte mult, dar Patrick a venit acasă pe neașteptate și m-a găsit. „Te ascunzi de propriii copii?” a întrebat el. A fost șocat, dar nu-mi amintesc să fi fost furios. Iar ani mai târziu, după ce lipsise câteva luni din cauza serviciului, la întoarcere, pe când copiii erau ocupați cu desfacerea cadourilor pe

care le adusesese, și-a adus aminte de ascunzătoarea mea și m-a tras în cămară, ca să mă sărute. Dar împreună am fost mult prea gălăgioși, râzând și lovindu-ne de borcanele de pe rafturi, așa încât copiii și-au dat seama unde eram și au scos sunete dezgustate, și ne-au spus că eram prea bătrâni pentru a ne săruta.

— Bunico? O voce familiară se aude prin spațiul dintre ușă și dușumea. Te simți bine?

Îmi aranjez hainele și ies cu greu din cabină. Seamănă cu Helen, dar este mai tânără, are bucle blonde și un „piercing” în buză. Îmi zâmbește, iar eu simt că de fapt e o întrebare.

— Mergem? spune ea. Te simți în stare? Stația de autobuz e chiar vizavi.

Îmi ține o jachetă. Nu este a mea, dar o las să mi-o pună pe umeri, nedorind să zic ceva. Sper ca proprietarul ei să nu se supere că o port. Dincolo de ușă e o cafenea. N-o recunosc, dar această Helen tânără îmi deschide calea. Merge în fața mea și ține o mână întinsă în spate, pentru a se asigura că pot ține pasul cu ea. O urmez într-o stație de autobuz.

— Știi, o întreb eu după ce îmi recapăt răsuflarea, care este cel mai bun loc pentru a planta dovlecei?

Ea zâmbește și ridică din umeri.

— Nu știu, va trebui s-o întrebi pe mami. Deși poate că n-ar trebui. Întrebarea asta o înnebunește. Aproape că e mai rău decât atunci când întrebi unde-i Elizabeth.

Chicotește încântată la acest gând și mă ajută să mă așez pentru scurt timp. Nu avem mult de așteptat deoarece autobuzul vine repede, iar Helen, sau cine-o fi, îmi găsește cu ușurință abonamentul în geantă.

— Unde mă duci? spun eu.

Repet de câteva ori, dar nu pricep răspunsurile. Sper că mergem undeva unde există un ceainic. Excursia asta m-a obosit cu adevărat. Abia aștept să beau o cană cu ceai. Coborâm din autobuz și mergem pe jos câteva străzi. Pe mijlocul străzii sunt gunoaie. În general, ziare. Presupun că gunoierii au trecut pe aici în dimineața asta. Helen mă conduce spre laterala unei case. Este o casă nouă, nou construită. Nu-mi place. Nu mi-au plăcut niciodată casele noi. Nu știi ce este îngropat sub ele. Elizabeth are o casă nouă - nici aia nu mi-a plăcut niciodată.

— Helen, nu e bine, rostesc eu. Asta

nu-i casa mea.

— Eu sunt Katy, bunico, spune ea. Iar tu locuiești cu noi. Îți amintești? Te-ai mutat la noi.

Privesc îndărăt, în lungul străzii. Gunoiul se adună în jurul felinarului. Iar eu îmi amintesc brusc ce voiam să fac.

— O, Helen, trebuie să mă duc în oraș, zic eu întorcându-mă. Trebuie să mă duc la biroul acela.

— Ce birou, bunico? Nu poți. Ai ajuns acasă.

— Trebuie să mă duc la biroul ziarului *Echo*, spun eu.

— De ce? Ai de gând să te apuci să vinzi ziare?

Nu pot să zâmbesc, este prea important să nu uit.

— Nu, răspund eu. Trebuie să dau un lucru din ăla la ziar. Un lucru. Pentru Elizabeth. Nu-mi amintesc cuvântul. Să spun că o caut.

— Poftim? rostește Helen mergând alături de mine. Un anunț? Nu sunt sigură dacă asta vreau să spun, dar încuviințez oricum din cap.

— Nu cred că-i o idee bună, zice ea. Nu cred că mamei i-ar plăcea.

— Nu sunt eu mama ta? rostesc eu.

— Nu, ești bunica mea. Eu sunt Katy. Katy, nepoata ta.

Mă opresc și îi privesc chipul. Da, o cunosc. Sigur că da. Dar, în afară de piercingul din buză, chiar ar putea fi Helen, așa cum era cu ani în urmă, cu buclele ei blonde. Doar că pare cumva mai fericită. Cred că fiica mea este o mamă bună. În orice caz, mai bună decât am fost eu. Ne întoarcem către casa cea nouă. Pe trotuar sunt împrăștiate semințe; o turtă de floarea-soarelui a fost ruptă și zace pe un zid. Katy scoate o cheie.

— Nu e bine, îi zic eu. Asta nu-i casa mea.

Katy îmi strânge mâna în ale ei.

— Totuși, intră puțin, bunico, spune ea. Mama a zis că o să cumpere prăjituri cu cafea.

— Nu-mi plac.

— Ei bine, atunci ce-ai zice ce un

sendviș cu banane? Ieri, ți-a plăcut.

O, da, rostesc eu.

— Sendvișurile cu banane erau un adevărat regal în copilăria mea, și chiar îmi plăcea să le cer în loc de cină. Îmi amintesc că speram să mănânc un sendviș cu banane la cină, în ziua în care am reîntâlnit-o pe Nancy de la Station Hotel.

Stăteam la coadă la aprozar. Era o coadă lungă, iar afară erau înșirate cărucioare, din fiecare ridicându-se din când în când câte un căpșor care țipa după mama sa. Maldărul de banane aflat lângă fereastră era motivul pentru care toată lumea stătea la coadă - era uriaș și părea că nu se vor termina până îmi venea rândul, dar am încercat să nu mă gândesc prea mult la asta, ca să nu le fac să dispară. M-am sprijinit de peretele din cărămidă al magazinului și m-am strâmbat la copiii din cărucioare, mirosul fructelor încălzite de soare învăluindu-mă precum apa din cadă.

Mama mă trimisese cu cartelele pentru că ea și tata urmau să-și petreacă ziua vorbind cu poliția și verificând piste care ar fi putut duce la găsierea lui Sukey. Sergentul Needham le sugerase să urmeze căile străbătute de ea de acasă la hotel, de la hotel la noi acasă și de acasă de la noi la casa ei, căutând vreun loc unde ar fi putut să „dispară”. Eu eram aproape sigură că sergentul le făcea astfel de sugestii doar pentru a le da de lucru, dar nu-i spuseseam asta mamei. Ea părea să spere ceva mai mult decât o făcuse în ultimele luni, iar pe mine nu m-a lăsat inima să-i zic că eu deja străbătusem de nenumărate ori acele trasee, căutând răspunsuri.

Mi-am asumat, în schimb, sarcina cumpărării ingredientelor pentru o cină cu adevărat bună, dar deocamdată nu avusesem prea mare noroc. Cineva îmi spusese că aveau egrefin la pescărie, iar eu m-am grăbit să văd dacă apuc să iau, dar până să ajung în față nu mai rămăsese decât cod. Așa că nu reușisem să cumpăr decât o cutie cu supă de roșii Heinz. Totuși, dacă reușeam să iau câte o banană pentru fiecare, ar fi fost un mic triumf.

Mai erau șase sau șapte persoane în fața mea când Nancy m-a bătut pe umăr.

— Bună! Tu ești, a spus ea. Mi s-a părut că te recunosc. Te simți mai bine?

I-am răspuns că da.

— Ai vreo veste despre sora ta?

— Nici una.

A încuviințat din cap.

— Îmi pare rău să aud asta. Și-a trecut sacoșa dintr-o mână în

cealaltă, umflându-și obrajii plăți.
Ce vrei să cumperi? Eu vreau să
iau banane, dacă mai ajung.
Soțului meu îi plac foarte mult.

— Dumneavoastră ați trecut numele
lui Sukey în registru? am întrebat
eu.

— A! La hotel? Da, așa este.

— De ce?

— Frank m-a rugat.

— Dar nu e posibil să fi semnat
Sukey?

— Ea era afară, în dubă. El a vrut să
plătească și să ia cheia mai întâi,
ca s-o poată duce direct în cameră.
A spus că ea nu se simțea prea
bine. Săracul, nici el nu arăta prea
bine. Bănuiesc că își făcea griji din
cauza ei. Nebuna aia mizerabilă
intrase iarăși în casa lor. Totuși, nu
sunt eu aia care să vorbească -
soțul meu are și el problemele lui.

— Deci, ați văzut-o? La Sukey mă
refer. Credeam că ați spus poliției
că n-ați văzut-o.

— Ăăă...

— L-ați văzut pe Frank ducând-o în
camera ei?

Am privit buzele țuguiate ale femeii sperând că va face chiar și o
descriere vagă a lui Sukey. Gândul la ea aflată în viață, încă în orașul
nostru, în lumea noastră, îmbrăcată în hainele ei și abia plecată de la
cina din casa noastră m-a făcut să simt că plutesc pentru o clipă.

— Nu. Așa este, a rostit femeia făcând
să se frângă ceva în mine. A trebuit
să țin locul unei telefoniste, așa că
n-am văzut când au urcat. De
îndată ce lua cheia, el urma s-o
ducă pe furiș pe sora ta în cameră,
pentru a se asigura că nebuna nu
vede unde s-a dus. Mi s-a părut
puțin cam exagerat, dar bănuiesc
că, odată ce ai tras o spaimă ca
asta, vrei să fii sigur că n-o mai
pățești din nou.

—
—
Așa că nu i-ați văzut urcând?

Ei bine, l-am văzut pe Frank coborând - mă întorsesem la recepție deja. Sărmanul Frank chiar era într-un hal fără de hal, atât de îngrijorat pentru nevasta lui. L-am întrebat de ce nu rămâne cu ea. Dar nu putea, avea o treabă la Londra în noaptea aia. Nu i-am pus prea multe întrebări pentru că, ei bine, el e un băiat fermecător și n-ar face rău nici unei muște, dar nu ajungi să vinzi aparate de ras atât de ieftin dacă nu cunoști indivizi dubioși. Vezi tu, soțul meu trebuie să fie mereu proaspăt ras, nu suportă nici măcar barba de o zi. Cred că îi amintește de lagărul de prizonieri. A fost prizonier de război, lângă Singapore. Știai, nu? În sfârșit, m-am oferit să am grijă de ea, dar Frank a spus că s-a băgat direct în pat. Iar a doua zi, patul categoric arăta ca și cum se dormise în el, cu așternuturile șifonate și toate alea.

Interiorul sertarului miroase a chit vechi și este pătat și murdar, dar lucrurile din el sunt curate și noi - tuburi nedesfăcute cu bomboane de mentă Polo, cutii cu șervețele, folii de paracetamol. Și câteva fotografii prinse împreună ale unei familii zâmbitoare, în diferite locuri din Germania - probabil că sunt decupaje dintr-o revistă, deși nu-mi imaginez de ce aș fi vrut să le am. Și mai există și un pachet cu felinare, felinare micuțe, cu plumb prin mijlocul lor. Îmi scapă cuvântul corect pentru ele și iau unul încercând să mi-l amintesc. Îi apăs vârful în lemnul sertarului până când se rupe. Îmi place senzația, așa că mai iau unul doar pentru a-l rupe.

Se aude soneria de la intrare. Scap creionul și mă lovesc de o bibliotecă în graba mea de a ieși din cameră. Pe un raft sunt două câni murdare. Le iau, iar în hol, îmi dau seama că una are niște ceai în ea. Îl beau, deși e rece, apoi pun ambele câni pe scara de jos. Mă poticnesc îndărăt. Scara cotește într-o direcție greșită. Nu mai dă spre ușă. Încerc două trepte. Sunt suficient de solide. Se aude soneria de la intrare. A doua oară. A treia oară. Este un sunet aspru, nu muzical. Deschid ușa, iar un bărbat se năpustește înăuntru.

— Ați mers prea departe! rostește el.

Flutură ceva spre mine, dar se mișcă prea repede, așa că nu văd ce este. Mă trag îndărăt și ajung lângă balustradă. Nu-mi dau seama cum de se află aici. Nu este unde ar trebui.

— Serios? Un nenorocit de anunț? Ați depășit orice limită.

— Limită, rostesc eu privind scările.

Și-au schimbat locul, iar eu nu înțeleg.

— Da, exact. Hei, mă ascultați?

— Știți cum de s-au mutat scările în felul acesta? spun eu.

Bărbatul tocmai trage adânc aer în piept. Se oprește.

— Poftim?

Îmi pare familiar, dar nu-l recunosc și oricum nu mă pot gândi la el în clipa asta.

— Scările, rostesc eu. S-au mutat. Sunt într-o direcție greșită. Cum credeți că s-a putut întâmpla așa ceva? A fost vreun cutremur sau ceva?

— Despre ce tot vorbiți?

Este foarte înalt băiatul ăsta. Dar încovoiat, la fel ca Douglas.

— Treptele, spun eu. Douglas.
Probabil că Douglas le-a mutat.

Nu-mi amintesc ce voiam să spun. Gândurile mi s-au încălzit cumva.

— Cine-i Douglas?

— Chiriașul nostru.

Bărbatul pare să se aplece foarte puțin.

— E la etaj?

Pune o mână pe stâlpul de jos al balustradei, iar aceasta se clatină un pic sub greutatea lui când se apleacă pentru a se uita în sus.

— La etaj? rostesc eu urmărindu-i
privirea. Cine-i la etaj?

Mă uit la bărbat și simt un fior brusc. Mă întreb cine ar putea fi acolo. Nu e doar asta, dar nici balustradele nu se află unde trebuie. Sunt în alt loc decât ar trebui, iar eu sunt înspăimântată. Studiez gâtul bărbatului, care se vede pe deasupra gulerului cămășii - este proaspăt bărbierit. E Peter. Este fiul lui Elizabeth. Simt cum stomacul mi se umple de furie.

— Tu ai făcut-o? spun eu. Tu ai mutat
scările? Asta trebuie să fie
explicația. Este exact genul de
lucru plin de răutate pe care l-ai
face.

— Ha?

Își masează ceafa și se încruntă.

Timp de câteva secunde se lasă tăcerea. Aud un corb croncănind în depărtare. Îmi strâng pumnii.

— Probabil că te-ai ales cu niște bani
din treaba asta.

Peter privește din nou spre etaj.

— N-am mutat nenorocitele astea de
scări, șuiă el.

— Atunci, cum explici asta?

— Nu știu, așa au fost construite.

— O, asta-i ridicol! Cum poți să spui
așa ceva? O astfel de minciună o
ține la maică-ta, dar cu mine nu-ți
merge.

— Încetează cu maică-mea! țipă Peter
ridicându-și mâinile.

Ușa se deschide în spatele lui. Este Helen. Helen însoțită de un miros greu și dulceag de glicină, de zgomotul traficului și de foșnetul pungilor de plastic portocaliu pe care le are în mâini. Sunt cele care o

fac să se strâmbe și să se simtă vinovată, cele pe care le face ghemotoc și le ascunde în sertare.

—

Ce se petrece? spune ea.

—

Helen, omul acesta mi-a mutat scara, zic eu. Cred că știu de ce a făcut-o, dar nu știu cum a făcut-o. Fă-l să-mi spună cum a făcut-o.

Peter se răsucesce spre Helen.

—

Mama ta a dat un anunț în ziar, cerându-le oamenilor s-o contacteze dacă au văzut-o pe mama.

Îi întinde ziarul îndoit, iar Helen ridică sacoșele pentru a-i arăta că are mâinile ocupate. Katy intră pe ușă în spatele ei, luând niște căni de pe o treaptă. Intră în bucătărie, iar eu mă întreb dacă o să-mi facă niște pâine prăjită, dar se întoarce o clipă mai târziu pentru a lua sacoșele, desprinzându-le dintre degetele mamei sale.

—

Mai bine ascundem astea, nu, mami? Nu vrem să vadă cineva că folosești *pungi din plastic*.

Rostește în șoaptă ultimele trei cuvinte, iar eu mă întreb dacă Helen a auzit-o. Nu reacționează în nici un fel, ci doar se uită la Peter.

—

Un anunț? spune ea.

—

Una este să mă sune sau să-mi lase bilețele acasă. Dar asta...

În cele din urmă, Helen ia ziarul, se uită la pagina îndoită, apoi îl flutură spre mine. Încerc să-l apuc, dar ea nu se uită, iar eu nu reușesc să pun mâna pe el.

—

Îmi pare rău, spune ea. Nu știu când... cum... a putut să-l dea.

Peter clatină din cap. Încep și eu să fac la fel. Clatină din cap în timp ce iese din casă, iar Helen se repede după el, pașii scrâșnind pe alee. Vocea îi este ridicată, dar nu reușesc să deslușesc cuvintele. O mașină pornește și se îndepărtează.

—

Ei bine, a fost un bun venit acasă draguț, rostește Helen intrând înapoi în casă. Deschide ziarul pe care îl are în mână. Iată-l! „O caut pe Elizabeth Markham. Dacă aveți informații, vă rog să sunați...” O, Dumnezeule! Este numărul de la fosta ta casă. N-am știut că ai dat acest anunț.

—

Nu. Nu l-am dat eu.

Cum de ți-a venit ideea asta?
spune ea. Să dai un anunț în ziar.

—
Îmi ridic privirea spre etaj.

— „Femeilor, luați legătura cu soții
voștri”, zic eu.

Helen îmi dă ziarul și se duce să pună un ceainic pe foc.

„Luați legătura cu soții voștri.” Am păstrat acel articol. Am adunat toate articolele pe care le-am găsit despre oameni care au plecat de acasă. Inclusiv anunțuri - bărbați care își rugau nevestele să se întoarcă sau să le scrie, părinți care sperau să primească vești de la fiii lor dispăruți. Nu erau chiar atât de multe - reporterul evident exagerase pentru efect -, dar fiecare anunț găsit părea să mă ridice ca o parașută, speranțele înălțându-se odată cu ea. Desigur, știam că, și dacă o sută de bărbați și femei plecaseră fără o vorbă, asta nu însemna că Sukey făcuse la fel. Însă era mai bine decât cealaltă posibilitate, ca ucigașul care le omorâse pe cele două femei să-i fi făcut rău și lui Sukey. Însemna că exista șansa ca, într-o zi, s-o găsim. Am încercat s-o întreb pe mama la ce pescărie se ducea Sukey, dar n-am reușit decât s-o fac să plângă, iar tata s-a supărat.

Am vrut să aflu ce părere avea Douglas - la urma urmelor, citea mereu tot ce scria în ziar -, dar începuse să-mi fie frică de el. Nu puteam să uit imaginea chipului său furios și amenințător când mi-a întins rujul pe obraji și pe bărbie și, cu toate că mi-am petrecut zile întregi dându-mă cu cremă pentru a-l șterge, tot simțeam că pata ceroasă nu dispărea. Am început să-l privesc pe furiș când era acasă, gândindu-mă că nu părea să jelească moartea mamei lui și amintindu-mi cum o privise fix pe Sukey, și faptul că vecina spusese că era toată ziua acasă la Sukey. Și mi-am amintit că polițistul a zis că îl cunoștea de undeva și de mâncarea care dispărea, și de umbrela din camera lui, care era exact ca a nebunei. Și de filmele la care spunea că se duce, dar pe care se părea că nu le vedea. Dacă observa că îl privesc, se încrunta, iar eu mă gândeam că arăta ca bandiții din filme, dar uneori își înclina capul în felul lui timid de odinioară, iar eu gândeam că e doar Doug și îmi părea rău că îl suspectasem de ceva.

Neavând cu cine să vorbesc, nu mi-au rămas decât informațiile vagi găsite în ziare. Am căutat prin hainele pe care mi le dăduse Frank și prin valiza pe care ne-o adusese poliția, în speranța că voi găsi indicii despre locul unde s-ar fi putut duce Sukey. Într-un articol scria că un bărbat lăsase într-un sertar o broșură despre Torquay, iar ei îl găsiseră în acel oraș. Mi-am amintit cum Douglas pipăise căptușeala valizei și am făcut și eu același lucru, dar n-am găsit nimic.

În cele din urmă, i-am arătat lui Frank colecția de tăieturi din ziare, când m-a dus din nou la Fiveways. Îmi beam limonada cu

ghimbir și nu eram prea fericită că mă aflu din nou în cârciumă, împreună cu el. Totuși, era mai multă liniște, având în vedere că nu se găsea bere, și mirosea mai degrabă a umezeală decât a fum de țigară, iar Frank părea să cunoască mai puțini oameni de data aceasta. Când i-am arătat hârtiile, am avut vagă impresie că s-ar putea să plângă, dar n-a făcut-o.

— Deci, a rostit el. Tu crezi că m-a părăsit, așa-i?

— Ei bine, n-ar fi un lucru mai bun decât alternativa? Ce-a pățit femeia de la Grosvenor Hotel?

— Probabil.

Se uita în paharul cu bere, în care nu mai rămăseseră decât doi centimetri de lichid. I-am privit ridurile adânci de pe frunte, întunecate în lumina slabă din local, și felul cum mâinile lui răsuceau paharul și am așteptat să-și termine băutura.

— Ai prefera să fie moartă? am întrebat eu, dar nu credeam că ar fi dorit asta și nu mi-a plăcut să rostesc cuvântul „moartă”.

Mâinile lui nu și-au încetat mișcarea, sticla apăsându-i degetele până la albire, iar când s-a uitat la mine, ochii îi erau obosiți. A oftat.

— Nu, a spus el. Nu, firește că n-aș prefera asta. Omul acela este nebun - ai citit articolele? Să ucizi e una, dar ce-a făcut el este cu totul altceva. Frank și-a ridicat mâinile, restul de bere clătinându-se în pahar. Adică, accidente se întâmplă, se întâmplă și n-ai ce să faci, n-ai cum să reparați ce s-a întâmplat. Dar ce a făcut el nu a fost un accident.

Am fost de acord că omul era nebun și că acele crime nu fuseseră accidentale și l-am întrebat din nou pe Frank dacă nu era posibil ca Sukey să fi plecat pur și simplu, dar el a refuzat să mai discute despre asta. A vrut doar să-mi amintesc povestea cu Sukey, să-i spun din nou cum se cunoscuseră.

— Iar apoi, a zis „El este bărbatul cu care mă voi mărita”, am repetat eu fără să mai depun vreun efort pentru a-mi aminti, privind paharul de bere rotindu-se și simțind ziarul răsucit în mână

mea. „Pur și simplu, știu. El este bărbatul potrivit pentru mine.”

Când Frank m-a condus acasă în seara aceea, dându-mi un pachet cu șuncă pentru mama și rămânând din nou la colț pentru a mă vedea ajungând acasă, am zărit-o pe doamna Winners la fereastră. Vorbea la telefon când am trecut pe lângă gard, dar a fugit afară, după mine.

— Nebuna aia dă târcoale iarăși, a spus ea privind în lungul străzii. Am chemat poliția, dar, în locul tău, aș intra repede în casă, Maud.

L-a observat pe Frank, dar nu i se vedea chipul fiindcă stătea în fața felinarului, iar pălăria îi era trasă pe ochi.

— Ești curtată deja? a rostit ea. De ce nu te conduce chiar până acasă? Nu-l place taică-tu? A chicotit și m-a împins spre casă. Du-te. Intră. Dumnezeu știe de ce este în stare femeia aia.

Frank încă era la colț când m-am uitat în spate. I-am văzut țigara aprinsă. Și Douglas i-a văzut-o.

— Iarăși ai fost cu el, a zis el sperându-mă.

Stătea în grădina noastră din față, cufundată în întuneric, și se uita pe stradă.

— Ce faci acolo? am rostit eu iritată.
— Mama ta m-a rugat să mă uit după tine. Ne... ăăă... femeia aia a fost pe-aici.

— Mi-a spus doamna Winners. Presupun că o aștepți să-i dai din mâncarea noastră.

Fără să pară că m-a auzit, el a încuviințat din cap și a rămas locului, privind spre parc.

— Ai văzut casele alea noi? a întrebat el fără să se întoarcă spre mine, iar eu m-am întrebat dacă nu cumva era o întrebare adresată sieși. Pământul a fost răscolit luni de zile, pământ peste pământ peste pământ. Iar acum este aplatizat și neted de parcă nu s-a întâmplat nimic. Nu se va mai afla niciodată ce este sub el.

M-am apropiat de Douglas așteptându-mă ca din pământ să se ridice miros de lemn-dulce, brusc prea înspăimântată pentru a traversa singură grădina udă și întunecată, și m-am uitat cu atenție în întuneric, încercând să văd ce vedea el. Dar știam că se referea la casele de dincolo de parc și că, nici chiar ziua, nu se puteau vedea de unde ne aflam. Am încercat să-mi amintesc cum arătau noile case, dar nu m-am putut gândi decât la ruinele fostei case a lui Douglas, cu tablourile și bibelourile aranjate în camera expusă de parcă cineva ar fi putut reveni acasă dintr-o clipă în alta.

— Oamenii ar putea locui undeva o sută de ani fără să știe ce se află sub picioarele lor, a spus el. S-a auzit un foșnet în gardul viu și, cu toate că probabil era doar un arici sau ceva, amândoi am tresărit. Mai bine ai intra, a zis el.

Am ocolit casa și am intrat în bucătărie. Mama și tata strângeau masa.

— Mâncarea ta e pe aragaz, a spus mama fără să se uite la mine.

Îi zisesem că mă întâlnesc cu Frank în seara aceea, iar ea nu-i spusese tatei. Îmi ceruse să-l întreb pe Frank dacă nu poate să ne facă rost de săpun și chibrituri, fiindcă în magazine nu se găseau. Când tata s-a întors cu spatele, i-am arătat pachetul cu șuncă, iar chipul i s-a luminat preț de o clipă, după care oboseala a revenit din nou.

Mi-am mâncat supa de berbec așteptându-mă ca Douglas să intre dintr-o clipă în alta, dar când am urcat la etaj el probabil că tot în grădină era. Am așteptat la fereastra mea să-l văd intrând în bucătărie, ascultând bufniturile ocazionale ale merelor coapte care cădeau din copac, și se făcuse aproape miezul nopții când l-am zărit în sfârșit, o siluetă întunecată în întunericul nopții. Până atunci, terminasem deja scrisoarea către criminal, Kenneth Lloyd Holmes.

— Miroși ciudat, îi spun eu lui Helen când se apleacă să-mi pună ceaiul pe masă.

— Cum adică miros ciudat?

Este indignată, deși nici vorbă s-o fi insultat.

— E un miros dulce, spun eu. O să-mi amintesc într-un minut.

Este dulce, dar nu neplăcut. Îmi dă dureri de cap și mă face să mă gândesc la nebună. Mă face să-mi frec umărul de parcă aș fi fost lovită cu o umbrelă.

— E de la ceai? rostește Helen

ridicându-și cana sub nas. Este de chimen dulce.

Pfui, da, asta e! Ce oribil! Nu mi-ai dat și mie din asta, nu?

Nu, mami. Bea o înghițitură din cana ei, apoi zâmbește. Uitasem cât de mult detești mirosul. Când eram copii, nu ne-ai lăsat niciodată pe mine și pe Tom să cumpărăm bomboane cu aromă de lemn dulce. Face pauză câteva clipe, de parcă ar fi o amintire dragă, deși îmi amintesc că, din cauza asta, se smiorcăia cu orele când era copil. Ce scrii? mă întreabă ea.

Îmi cobor privirea spre hârtia de sub mâinile mele. Sunt doar niște mângăleli. Multe mângăleli negre pe fond alb. Nu le pot citi. Helen spune ceva despre Peter.

Apropo de reacții exagerate. Ce crede că o să faci?

Trage un scaun, care scrâșnește pe podea acoperind ultima propoziție.

Mă uit la hârtia plină cu mângăleli, mângăleli fără sens. Dar am impresia că unele dintre ele ar putea fi cuvinte, iar eu pur și simplu nu pot să le citesc. Vreau s-o întreb pe Helen, dar mi-e rușine, sunt înspăimântată. Când mă uit la ea, văd că își mușcă interiorul obrazului și mă privește fix. Mă întreb dacă nu cumva a ghicit că nu înțeleg cuvintele.

Nu-ți face griji, rostesc eu. O s-o întreb pe Elizabeth. Acesta pare un lucru potrivit pe care să-l spun. Îi zâmbesc lui Helen, dar ceva nu e în regulă. Încerc să-mi amintesc ce anume. Este un gând care îmi tot scapă. Pot s-o întreb, nu?

Frunzăresc notițele, dar nici măcar nu trebuie să le citesc. Știu deja. Elizabeth a dispărut.

Las pixul jos, împăturesc hârtia mângălită și o bag în buzunar. Helen mă ia de mână. Este drăguț că „face un efort”. Și eu ar trebui să fac. Mă întreb ce aș putea spune.

Arăți foarte bine, draga mea.

Ea se strâmbă.

Mă bucur că am o fată ca tine.

Ea îmi mângâie mâna și mă ridică.

— Am putea merge la mormântul lui Patrick? întreb eu. Aș vrea să pun niște flori pe mormânt.

Asta a avut efect. Zâmbește larg, așezându-se din nou. Are gropițe fiica mea. Încă sunt acolo, în obraji, la cincizeci de ani. Uitasem. Este ca și cum s-ar fi ascuns, iar acum ar fi reușit în sfârșit să apară din nou.

— Putem merge acum, spune ea.

Și ne luăm hainele, și ne suim în mașină. Am făcut totul într-o clipită. La un moment dat, ne oprim, iar Helen coboară. Aud portierele încuindu-se în jurul meu, o văd spunând ceva dincolo de geam, apoi se îndepărtează grăbită. Strada nu este aglomerată, dar persoane ciudate trec pe lângă mine. Nu le recunosc. Nu cred că le recunosc. O femeie cu păr lung și negru apare de după colț și se îndreaptă spre mine. Se uită în mașină când se apropie, apoi se oprește, bate în geam, arată spre mine, iar apoi, spre ușa mașinii. Zâmbește, și dă din cap, și spune ceva ce nu prea aud prin geam. Trag de mâner, dar ușa nu se deschide, iar eu clatin din cap. Femeia ridică din umeri, îmi face cu mâna, îmi trimite un sărut și se îndepărtează. Mă întreb cine era. Ce dorea.

Helen intră brusc, aducând cu ea un cald miros de benzină.

— A fost Carla? rostește ea. Cea care tocmai a plecat.

— Nu, răspund eu. Eu nu... Cine ai zis că era?

— Carla.

Nu cunosc numele. Helen îmi dă un buchet de flori și pornește mașina.

— Sunt pentru... acea femeie? întreb eu. Cine ai zis că era?

— Nu, sunt pentru tata.

Intrăm în trafic, iar eu mă sprijin de spătar, florile stropindu-mă cu apă. Îmi place în mașină. Este confortabil și nu trebuie să faci nimic. Doar să stai.

— El este la spital?

— Cine?

— Tatăl tău.

Ne oprim la un semafor, iar Helen se uită la mine.

— Mami, ne ducem la mormântul lui tata.

— A, da, rostesc eu și râd.

Helen se încruntă.

— A, da, repet eu.

Cimitirul este uriaș, dar ei nu-i ia mult să găsească mormântul.

Probabil că vine mai des decât am crezut. Ne oprim în fața unei pietre. O citesc. Încet, pentru că Helen nu vrea să citesc cu voce tare. Încep să mă simt obosită. Și este plictisitor să aștepți aici. Helen are capul aplecat și mâinile împreunate de parcă s-ar ruga. Nici măcar nu crede în Dumnezeu. Nu departe de locul unde ne aflăm este un morman de pământ. Cineva va fi băgat în pământ - cum se numește asta? Plantare, cineva va fi plantat. Privesc pământul vreme îndelungată.

— Helen, rostesc eu, cum cultivi dovlecei?

Ea nu se clintește, dar murmură:

— Îmi tot pui întrebarea asta, spune ea.

Nu-mi amintesc dacă este adevărat, deși nu știu de ce ar minți în privința asta, și mă îndepărtez ca să mă gândesc, apropiindu-mă de o țisă uriașă. Este ceva înfricoșător în mărimea ei și în felul în care crengile întunecate împiedică lumina să ajungă pe pământ. Mormântul de aici are o piatră orizontală, iar numele a fost șters de intemperii. Numai data morții și „R.I.P.” se mai deslușesc.

— Aceasta a fost nebuna, rostesc eu când Helen vine lângă mine. O chema Violet, dar toată lumea îi spunea „nebuna”.

— Cât de trist! zice Helen aplecându-și capul din nou.

Cred că exagerează cu atitudinea respectuoasă. Îmi răsucesc tocul în gazon.

— O dată m-a fugărit, spun eu. M-a urmărit și a furat pieptănul surorii mele. I l-a smuls din păr. În timp ce vorbesc, simt firele de păr rupându-se, durerea pricinuită când sunt smulse din piele, dar nu pare real, probabil că îmi amintesc greșit. Mă privește, zic eu. Știe totul despre mine.

— Cine?

— Ea. Mâinile îmi sunt în buzunare, așa că arăt spre mormânt cu cotul. Simt nevoia să lovesc piatra. Vreau să calc în picioare pământul de sub ea. Este mereu aici, mă privește întruna.

Capul lui Helen nu mai este aplecat.

— Este moartă, mamă, spune ea. Cum

te-ar putea privi?

Nu știu. Nu-mi dau seama. Îmi scot mâinile din buzunare și caut un bilețel. Găsesc o hârtie împăturită, pe care scrie ceva cu negru, și o fac ghemotoc. Vreau s-o îndes în pământ, s-o împing acolo unde este gura nebunei. Dar Helen mă ia de mână, zdrobind hârtia între palma ei și a mea. Iar prin micul spațiu dintre degetele noastre mari, reușesc să citesc numele Kenneth Lloyd Holmes.

El a fost bărbatul arestat pentru crima de la Grosvenor Hotel, bărbatul căruia i-am trimis o scrisoare, întrebându-l dacă mi-a ucis sora. Tot mai speram că Sukey fugise, dar peste tot nu se vorbea decât de crime - chiar și la radio. I-am scris că nu voi spune nimănui, dar că trebuia să știu dacă o omorâse. Am descris-o pe Sukey, părul ei, felul cum era îmbrăcată, și i-am zis în ce oraș locuiam. M-am gândit că, dacă nu-mi răspunde, asta însemna că ea încă trăia. Iar dacă ar fi spus că o ucisese, ei bine, măcar am fi știut ce se întâmplase. N-am știu cum să semnez după „cu sinceritate”. Îmi era groază să-mi trec numele. Până la urmă, am scris „domnișoara Lockwood” și am rugat-o pe femeia de la băcănia din capătul străzii să accepte pentru mine o scrisoare pe numele acela. Pe vremea aceea, mama lui Reg se ocupa de magazin. Îmi amintesc că și-a ridicat sprâncenele și a râs.

— Aștepți o scrisorică de amor? a rostit ea. Domnișoara Lockwood. Deșertăciunea deșertăciunilor. A zâmbit și a țâțâit, iar eu am transpirat sub haină. Am fost groaznic de rușinată știind că-i va spune doamnei Winners cel puțin. Dar a fost de acord să primească scrisoarea și să mi-o păstreze, iar asta era tot ce conta. Am băgat tăieturile din ziare într-un sertar și am așteptat. N-am primit nici un răspuns, dar, într-o după-amiază când ne am întâlnit în Pleasure Gardens, i-am zis lui Frank că îi scrisesem.

— Ai înnebunit? a rostit el fără să aștepte măcar până exala fumul de țigară cu care își umpluse plămânii. Să-i scrii unui asemenea dement? Ce te-a făcut să crezi că a avut vreo legătură cu Sukey?

S-a plimbat de colo colo prin fața băncii pe care stătea, trăgând

cu violență din țigară, așa că hârtia a ars repede și strălucind. Adusesese câteva săpunuri pentru mama și ciocolate pentru mine - Cadbury's Dairy Milk, care nu se găsea nicăieri în magazine. Am mușcat din una, deși îmi promisesem să nu mănânc până nu ajung acasă. Era atât de copleșitor de cremoasă și de dulce, încât, pe moment, am uitat că ne certam și i-am zâmbit.

— Și dacă spune că n-a făcut-o, ce dovedește asta? a întrebat el, ignorându-mi din fericire zâmbetul.

Am învelit la loc restul de ciocolată și l-am băgat în buzunar.

— Dacă n-a făcut-o, asta dovedește că s-ar putea ca ea să fie în viață.

— Nu, Maud, nu dovedește nimic.

Și-a aruncat țigara în râu și a scos alta din pachet, în tot acest timp privindu-mă fix. A trebuit să mă abțin să-mi bag mâna în buzunarul în care aveam ciocolata.

— Și ce i-ai scris mai exact? a întrebat el după ce și-a aprins noua țigară.

I-am răspuns încercând să-mi amintesc cuvânt cu cuvânt, dar el m-a tot întrerupt, repetându-mi propozițiile și tușind pentru a da afară fumul.

— „Seamănă cu celelalte fete pe care le-ai ucis”? Fir-ar să fie!

Auzindu-mi propriile cuvinte, am strâns din buze.

— Este adevărat, seamănă.

— De ce? a țipat el, iar un cuplu de oameni în vârstă ne-a privit de pe altă bancă. De ce faci asta? Idioată mică! Nici măcar n-a stat aici suficient de mult ca s-o fi întâlnit. Probabil că vei ajunge să fii următoarea lui victimă.

Am ridicat din umeri și mi-am întors capul. Omul fusese prins și avea să fie spânzurat, așa că părea improbabil. Frank a înjurat în surdină și a pornit pe alee. Pentru o clipă, am crezut că mă va părăsi, dar s-a răsucit înainte să ajungă la cuplul în vârstă și și-a ridicat mâna pentru a-și smulge țigara dintre buze. Era o zi ciudat de sufocantă, de parcă ne-am fi aflat înăuntru, iar fumul plutea între noi aproape nemișcat, deși auzeam vântul care făcea brazii să foșnească mult deasupra capetelor noastre.

— Unde o duceai pe Sukey la dans? am întrebat eu, dorindu-mi să nu-i fi spus despre scrisoare, vrând să

mă împac cu el, să fie ca înainte.

La Pavilion. De ce? O să-i spui
acelui dement de care te-ai
îndrăgostit?

Am tresărit auzindu-i tonul, iar el a suspinat îndelung, aruncând
și a doua țigară și venind în fața mea. Cedasem și desfăcusem din nou
ciocolata, iar când s-a aplecat și mi-a luat mâinile, a început să se
topească între noi.

Ne duceam întotdeauna la
Pavilion, a rostit el. Ba chiar mă
facea să dansez înainte să înceapă
muzica. N-am mai făcut niciodată
asta. E un lucru pe care eu mi-l
amintesc, iar tu nu, așa-i?

Mi-a legănat ușurel mâinile și un zâmbet i-a apărut în colțul
gurii. I-am zâmbit și eu, ca întotdeauna.

Acum îmi amintesc, am spus eu.
Poate că o să mă duc s-o caut
acolo.

El mi-a dat drumul, iar ciocolata mi-a aterizat în poală, pătându-
mi puțin fusta.

De ce nu poți s-o lași baltă? a zis
el.

Iar eu am crezut că se referă la ciocolată și i-am răspuns:

Mie mi-ai adus-o.

Abia apoi mi-am dat seama că vorbea despre faptul că o căutam
pe Sukey.

Dar n-am putut s-o las baltă, iar sâmbătă seara, când m-am dus
la Pavilion Ballrooms, am purtat rochia verde cu dantelă a lui Sukey.
M-am gândit că exista o șansă ca, dacă Sukey încă era în oraș - deși nu
voia să ia legătura cu noi, nu voia să știe de noi -, exista o șansă să nu
poată rezista tentației de a se duce la dans. Era o posibilitate. Așa că
m-am gândit să mă duc acolo și să văd dacă apare, iar pentru a mă
asigura că nu mă va recunoaște, mi-am coafat părul altfel și am luat
un exemplar al revistei *Britannia and Eve* de-al mamei, ca să-mi ascund
chipul în spatele lui.

Pavilion Ballrooms avea un hol mare, cu banchete din catifea
roșie și palmieri în mari vase de porțelan. În jurul coloanelor existau
scaune de răchită, dar mi s-au părut mai vizibile decât banchetele.
Oricum, când am ajuns acolo, nici unul dintre cele libere nu era cu
fața spre ușă, așa că n-aș fi putut vedea cine intră. M-am așezat pe o
banchetă dintr-un colț și am ridicat revista. Dansul urma să înceapă în
sala de bal principală, iar din când în când, oamenii veneau în hol, ca
să se așeze și să aștepte, discutând, râzând sau mișcându-și

nerăbdători picioarele. Aerul a început să se umple cu un amestec de parfum, cremă de pantofi și naftalină de la rochiile lăsate în șifonier în cursul săptămânii. Mă dusesem acolo devreme, pentru a o putea căuta pe Sukey, și am așteptat un sfert de oră până când orchestra a început să cânte. Parțial, am citit un articol publicitar despre Pastilele roz ale doctorului Williams, iar parțial, am supravegheat ușa. Inima îmi bătea cu putere, și fiecare bătaie părea să-mi trimită sângele direct în brațe, așa că îmi era greu să țin ferm revista.

La un moment dat, un bărbat a apărut și s-a oprit în prag, studiind încăperea. Era înalt și avea o mustață blondă, iar hainele lui arătau de parcă aparțineau un om mai gras. M-am ridicat puțin și l-am privit în timp ce o femeie drăguță, în rochie violet a ieșit din sala de bal și i-a rostit numele. Vocea ei mi s-a părut cunoscută, iar părul îi era moale și întunecat. Abia dacă am îndrăznit să mă uit la ea, iar respirația mi-a devenit superficială. Bărbatul a așteptat-o să se apropie de el, apoi i-a cuprins umerii cu un braț, iar femeia l-a condus spre un scaun de răchită. Șchiopăta rău, iar eu m-am gândit că probabil se rănise la picior în război. Când s-au apropiat, am văzut că femeia era dolofană și mai maternă decât Sukey, și, cu toate că era sprintenă, nu era la fel de elegantă. Preț de circa un minut, aproape că am fost năucă de dezamăgire, apoi am început să o simt ca pe o înțepătură în coaste.

M-am prefăcut că era o senzație de foame și am căutat ultima ciocolată pe care mi-o dăduse Frank, dar probabil că o lăsasem pe noptieră sau în buzunarul hainei de școală, pentru că n-am găsit-o. Era aproape ora șase, iar lumina de afară era foarte galbenă. Din marile oglinzi de pe pereți, culoarea se reflecta în hainele și în părul tuturor. La colțuri, încă mai aveau resturi din hârtia maro cu care fuseseră acoperite în timpul bombardamentelor. Stăteam în colțul din stânga al unei oglinzi și, simțindu-mă dezolată, m-am răsucit și mi-am ridicat mâna pentru a desprinde hârtia maro. Am avut o satisfacție s-o smulg de pe netezimea sticlei și tocmai rupsesem vreo doi centimetri când cineva a venit în spatele meu.

— Sukey? a rostit o voce, iar eu m-am răsucit.

Era Douglas. A închis ochii când m-a văzut. Gura i s-a deschis, iar bărbia i s-a lăsat în jos.

— Maud, a zis el. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

S-a așezat lângă mine pe banchetă, și-a întins picioarele, iar bărbatul șchiop de pe scaunul de răchită s-a uitat la el. Am așteptat ca Douglas să spună ceva, însă el doar și-a privit îndelung picioarele.

— Ce cauți aici? l-am întrebat eu în cele din urmă. Ți-a zis nebuna să

vii aici?

Vin în fiecare seară când se dansează, a spus el. Sperând că...

Da, am rostit eu nedorind ca el să termine propoziția. Vii aici, în loc să te duci la film. Sperând că.

Acesta este motivul pentru care ai venit și tu.

Am încuviințat din cap.

Purtându-i hainele. Ești sigură că nu te întâlnești cu Frank?

O, pentru numele lui Dumnezeu, Douglas! am exclamat eu. N-am venit pentru Frank. Și chiar dacă așa ar fi stat lucrurile, ce te privește?

Mi-a aruncat o privire plină de amărăciune, iar eu am pufnit și am țâțâit, repetând propoziția în surdină, încercând să fiu supărată pe el.

Cât timp o să tot vii aici? am întrebat eu.

Cât de mult o să pot suporta.

Ne-am uitat amândoi spre agitația bruscă din hol. Dansul începea, iar oamenii se îndreptau spre sală.

Nu știu unde altundeva s-o caut, a spus el. Nu știu ce altceva să caut.

Am încuviințat din cap studiindu-i obrazul. În clipa aceea, l-am iubit cu adevărat. L-am iubit fiindcă nu renunța, fiindcă îi păsa suficient pentru a nu renunța în vreme ce Frank renunțase.

Doug, am rostit eu simțind nevoia să mai aflu ceva. Tu și Sukey...

A fost bună cu mine, atâta tot, a spus el privindu-i cu intensitate pe dansatorii care se îndepărtau. Mi-a oferit un loc unde să mă duc, a fost cineva cu care puteam să vorbesc.

Am vrut să-l întreb despre ce vorbeau, dar n-am știut cum s-o fac fără să pară că-l provoc. Am avut impresia că mereu îmi făceam griji ca Douglas să nu creadă că îl tachinez sau că îi reproșez ceva, deși niciodată n-am intenționat asta, și n-am vrut să risc să zic ceva ce nu trebuia. De asemenea, n-am putut să nu mă simt lăsată pe dinafară și să n-am resentimente, cu toate că era mult prea târziu pentru asta. Douglas privea cu ochi goi spinările acoperite de sacouri și rochii de seară, iar eu am urmărit cum culoarea apărea și dispărea din obrazul

lui și felul cum părul lui fin se zburlea din cauza curențului care intra pe ușa deschisă.

Sâmbăta următoare, am vrut să mă duc acolo împreună cu el, dar, când i-am sugerat, nu a părut dornic, iar apoi, n-am văzut când a plecat sau eu am fost plecată ori ocupată. Am încercat și în săptămâna următoare, după ce fusesem la ceai la prietena mea, Audrey - mama și tata se duseseră din nou la Londra pentru a încerca să stea de vorbă cu cineva despre cazul lui Sukey -, dar Audrey șterpelișe o sticlă de gin de la tatăl ei și insistase s-o bem, deși amândouă îi detestam gustul. Până să ajung acolo, dansul de terminase, iar Douglas plecase de mult.

Cerul s-a întunecat în timp ce mă întorceam acasă. Plouase, trotuarele din fața noilor case erau strălucitoare, iar melcii porneau în misiuni sinucigașe din toate grădinile frumos îngrijite. În aer plutea un miros de creozot, desprinzându-se din gardurile abia construite. În curând, nici n-am mai putut vedea asfaltul și am înțepenit de spaima de a nu zdrobi vreo cochilie. Deja simțeam cum se va zdrobi sub pantoful meu, auzeam scrâșnetul.

Dacă aș fi fost mai mică, aș fi înaintat încet, culegând fiecare melc și ducându-l în siguranța unei grădini sau măcar într-o tufă, dar eram prea mare pentru asta, așa că am fost doar atentă la strălucirea cârnii lor umede și am mers pe urma dărelor argintii, încercând să nu calc pe ei. Străbătusem jumătate din stradă când am auzit zgomotul surd al primei cochilii sfărâmându-se pe trotuar. Dar abia dacă am avut timp să înjur, abia dacă am avut vreme pentru senzația aceea oribilă - un amestec de tristețe și dezgust - pentru că, exact în clipa aceea, am văzut-o pe nebună.

Se afla de cealaltă parte a unei mașini, singura mașină parcată pe stradă, stând locului pe strada udă și privind prin cele două rânduri de geamuri. Degetele ei zgâriau inutil sticla, nereușind s-o apuce. Lumina aprinsă brusc într-o casă o dăduse de gol, făcându-i umbra să se întindă spre mine. Un bărbat ieșise în grădina din față și țipa, iar oamenii începuseră să se adune în jurul lui. Stătea lângă zidul grădinii și își trecuse mâinile peste partea de sus, unde el sau altcineva prinsese în ciment o mulțime de pietricele colorate. Vecinii veniseră să-l asculte, iar el țipa întruna, însă eu nu mă puteam concentra asupra cuvintelor lui din cauza nebunei, care bătea în geamul mașinii.

Părea să tremure în lumină, iar părul ei alb flutura ca o molie. Ne-am uitat una la alta prin geam, iar eu m-am întrebat de când se afla acolo, dacă mă urmărise pe stradă sau dacă se ascunsese și mă așteptase. M-am întrebat ce plan avea, admițând că avea un plan. M-am simțit paralizată, cu piciorul încă lipit pe trotuar de cochilia melcului, iar pentru o clipă, am crezut că bărbatul țipa la ea, dar nu era așa.

Spunea că cineva încercase să-i dezgroape dovleceii și că

aproape reușise. Cultiva dovlecei care erau premiați, iar recolta tocmai ajungea la dimensiunea perfectă. Era sigur că fusese un sabotaj. Ba chiar văzuse spinarea celui care săpase și putea jura că era bătrânul domn Murphy, principalul lui rival.

— Părul alb l-a dat de gol. A strălucit în lumina lunii, a spus el pe un ton de parcă strălucitul era o infrațiune. I-aș recunoaște părul oriunde. Ticălosul dracului!

Câteva doamne au murmurat, iar el și-a cerut scuze că vorbise urât. Un bărbat a sugerat să se ducă toți și să bată la ușa domnului Murphy pentru a-i cere să-și arate părul. S-au auzit chicoteli și murmure, oamenii pierzându-și rapid interesul. Ochii nebunei erau ațintiți asupra mea, degetele ei bătând un soi de cod Morse dement, însă părul ei strălucitor a fost ceea ce m-a făcut să mă cutremur. M-am gândit că ea fusese cea care săpase în grădina bărbatului, iar el confundase părul ei alb cu al acelui domn Murphy, și mi-am imaginat-o în întuneric, cu degetele pline de pământ, înfigându-și dinții în carnea dovleceilor.

S-au auzit urări de noapte bună în timp ce majoritatea femeilor intrau în casă pentru a se ocupa de copii, și de radiouri, și de ondulate, bărbații urmându-le. Dar un om cu voce glumeață a sugerat că vinovatul era unul dintre cei care se drogau cu dovlecei, iar un disproporționat hohot de râs a făcut-o pe nebună să se răsucescă pentru o clipă. Iar eu am luat-o la fugă. Pe stradă, pe lângă cultivatorul de dovlecei, zdrobind și alți melci în goana mea, fără să-mi pese de rănilor lor, știind că, în dimineața următoare, aveam să găsesc resturi de cochilii și carne lipicioasă pe tălpile pantofilor.

Casa mea este întunecată când ajung acolo. Mama și tata sunt plecați să o caute pe Sukey. Mă opresc în fața verandei, încercând să-mi găsesc cheile, căutând de două ori în geantă și în buzunare. Cheile nu sunt acolo. Stomacul pare să mi se strângă, iar inima îmi bate nebunește. Trag cu grijă aer în piept și îmi întorc pe dos buzunarele, scuturând totul pe jos. Zornăitul lucrurilor pe beton se amestecă cu vechiul sunet familiar al deschiderii ușii din față. Clicul zăvorului, scârțâitul aspru al balamalelor. Cineva care nu este mama sau tata deschide ușa. E un bărbat tinerel, mic și blond, care se oprește în prag și se uită la mine. Pare surprins, ca și cum nu s-ar fi așteptat să mă întorc acasă. Nu pare un hoț. Îl privesc neîncrezătoare. Nu cred că-l recunosc, dar n-am încredere în mine.

— Douglas? rostesc eu.
 — Nu. Sunt Sean, spune el retrăgându-se în casă. În casa mea. Rămâneți acolo, spune el.

Dar eu n-am de gând să aștept afară în vreme ce el face Dumnezeu știe ce înăuntru, așa că-l urmez în holul întunecat.

Ceva ciudat se petrece - totul e altfel. Raftul de deasupra caloriferului a dispărut, iar o bicicletă este sprijinită de perete. Nu-mi dau seama unde mă aflu. Se simte miros de oțet, iar bărbatul vorbește la telefon. Îmi zâmbeste dându-se mare, la fel ca doamna Winners.

— Vreți să luați loc? rostește el acoperind receptorul cu mâna.
 — În felul acesta, n-o să vă audă, spun eu.

El încuviințează din cap și își îndepărtează mâna, zice ceva la telefon și închide.

— Ați vrea să veniți în bucătărie? Noi tocmai am mâncat pește și cartofi prăjiți. Au rămas mulți cartofi.

Ținându-se aproape de perete, o fetiță se furișează pe trepte și mă studiază din spatele tatălui ei.

— Poppy, rostește bărbatul, dânsa este doamna care a locuit aici.
 — Atunci, voi nu mai locuiți aici? întreb eu.

— Fetița izbucnește în râs.
 — Ei bine, mergem?

Coboară treptele, iar fetița se răsuțește și fuge înaintea lui.

Nu sunt sigură ce să fac. Văd lumina aprinsă în bucătărie, dar nu știu cum să ajung acolo. Totul mi se pare foarte familiar, ca și cum ar trebui să-mi aduc aminte, dar nu reușesc. Pe deasupra amintirilor este așternută viața altor oameni. Mă uit la ușa din față, încă deschisă. Este exact ca a mea - aceleași ochiuri de sticlă - și mă face să mă gândesc că ar trebui să fi ajuns acasă, doar că am eșuat pe acest covoraș și nu am cum să plec. Îmi caut bilețelele în buzunare, dar nu găsesc nimic, doar câteva ațe și nimic altceva. N-am nici măcar un bilețel. Lipsa lor mă face să-mi fie rău - sunt lăsată de izbeliște în voia vântului. Scotocesc panicată în buzunare. Apoi, dincolo de căptușeala ruptă, găsesc un mic pătrățel albastru, pe care văd scrisul meu. „Unde este Elizabeth?”

— Elizabeth a dispărut! țip eu. Țip pentru ca partea creierului meu care uită să nu mai uite. Elizabeth a dispărut! țip eu din nou și din nou.

Când mă uit peste umăr, văd o fetiță ținându-se de balustradă, pe jumătate ascunsă sub o grămadă din acele lucruri pe care ți le înfășori în jurul gâtului. De lână și mătase, lungi și letale, atârnă inerte pe stâlpul de la baza scării, ca niște șerpi inteligenți, care se prefac că dorm. Ochii fetiței se lărgesc privindu-mă, apoi ea țâșnește în sus pe scări. Țip în direcția ei.

Apoi, simt o mână pe umăr. Greutatea ei mă face să mă încovoi în ușa din față.

— Mami? rostește cineva.

Este Helen. Se grăbește să mă cuprindă în brațe, lipindu-mi fața de umărul ei. Miroase a pământ ud. Când își îndreaptă trupul, mă zgâlțâie ușurel cu o mână. În cealaltă, are telefonul.

— La cine ții? spune ea. Ochii ei îmi studiază chipul, iar mâna ei îmi strânge umărul. Mami, nu mai locuiești aici. Știi asta, nu?

— Elizabeth a dispărut, șoptesc eu privind casa.

— Mi-e familiară, dar nu știu a cui este. Îmi duc o mână la gât.

— Nu, mami, nu a dispărut. Știi unde este. Și trebuie să accepți asta. Sau să nu mai insiști și, oricum, nu trebuie să le tot spui asta oamenilor.

— Vorbește cu voce foarte joasă și mă conduce spre stradă.

— Ce să nu le spun oamenilor? întreb

eu.

Că Elizabeth a dispărut.

Și tu crezi asta?

Chipul ei încremenește într-un zâmbet cu ochii închiși.

Nu, mami. Las-o baltă! Hai să mergem acasă, da?

Deschide o portieră și mă ajută să urc, apoi se întoarce în curtea casei pentru a culege niște lucruri pe care le-am împrăștiat pe alee. Un bărbat se apleacă s-o ajute.

Mulțumesc foarte mult, o aud spunând. Am lipsit de-acasă doar zece minute. Am crezut că nu va fi nici o problemă.

El zice ceva ce nu aud.

Știu. Știu că nu e prima oară. Încă se obișnuiește cu noua casă.

Încerc să înțeleg, dar mi-e imposibil. În capul meu este o harababură cumplită. Casa mea și oameni străini, și Katy pe scări, și pește cu cartofi prăjiți la cină, și dispariția lui Sukey, și dispariția lui Elizabeth, și... Helen. A dispărut și ea? Ba nu, Helen e aici, urcându-se în mașină și ducându-mă undeva. Mă uit îndărăt.

Helen, rostesc eu. Am schimbat casa, nu-i așa? M-am mutat cu tine.

Da, mami, spune ea. Așa este.

Întinde mâna spre mine, dar trebuie să și-o retragă pentru a schimba vitezele.

Ei bine, zice ea, măcar am nimerit ceva pe ziua de azi.

Privesc satisfăcută cum drumul cotește în fața mea, iar Helen nu mă împiedică să citesc cu voce tare indicatoarele rutiere. Mă concentrez intens asupra lor - sunt solide și clare, și nu trebuie să înțeleg ce înseamnă pentru că nu eu conduc.

Un bărbat se leagănă în fața noastră, părând subțire și fragil. Inițial, am impresia că are un singur picior subțire, dar apoi văd că e pe unul dintre acele lucruri cu care te deplasezi - cu două roți și ghidon. Nu o roabă. Îl ajungem și trecem foarte aproape de el, iar pentru o clipă, mi se pare că îl vom dezechilibra, că îl vom face să cadă ca și cum am roti un titirez. Stomacul mi se strânge.

Helen! rostesc eu. Aproape că l-ai trântit.

Nu, deloc, mami.

Ba da. Aproape că l-ai trântit. Ar trebui să fii atentă. Oamenii pot

muri din pricina asta.

Da, știu, dar nu m-am apropiat de el.

Acea sărmană femeie a fost trântită în fata casei noastre. Când a fost asta?

Nu știu. Nu știu despre cine vorbești.

Ba da, știi. A venit lângă patul meu, apoi a fugit, iar tu ai trântit-o ca să nu se mai întoarcă.

N-am trântit niciodată pe nimeni.

Ei bine, nu știu ce să zic, rostesc eu. N-am fost în mașină atunci.

Eram la Douglas în cameră, ascultând „Aria șampaniei”.

Am auzit scrâșnetul brusc al roților unei mașini frânate acoperind râsul lui Ezio Pinza, iar apoi, vocea mamei. N-am deslușit cuvintele în timp ce mă năpusteam pe ușa lui Douglas, grăbindu-mă să ajung în stradă, de unde se auzeau țipete, dar am văzut curând un trup ghemuit în mijlocul drumului. Era nebuna. Zăcea pe stradă, cu capul sângerând, cu brațele și picioarele rășchirate ciudat. Mama era îngenuncheată lângă ea, cu o mână pe obrazul ei. Probabil că și doamna Winners auzise zgomotul pentru că a sosit odată cu mine. S-a grăbit să se întoarcă în casă pentru a telefona după o ambulanță, iar mama m-a trimis să aduc o pătură pentru a-i acoperi mâinile și picioarele strâmbate.

După aceea, n-am știut ce să mai fac, așa că am îngenuncheat lângă mama și am ținut-o pe femeie de mână. Ochii i s-au dat peste cap și a șoptit lucruri pe care nu le-am înțeles, dar, ghemuită și micuță pe asfalt, nu mai părea atât de înfricoșătoare. Nu avea umbrela la ea. Pe lângă trupul ei erau resturi de plante, lucruri pe care le avusese în mâini când căzuse - crenguțe de păducel desfrunzite, flori roșii de condurul-doamnei, frunze de bobornic și păpădie, caprifoi, măcriș și roiniță. Zăceau împrăștiate în jurul ei, făcând-o să arate ca o Ofelie bătrână, care confundase strada cu un râu.

Uitați, toate sunt de mâncat, a spus doamna Winners. Frunze de păpădie, condurul-doamnei. Își făcea o salată. La urma urmelor, nu-i atât de nebună.

Când am început să adun frunzele și florile, femeia a scos un sunet răgușit. Mama s-a aplecat pentru a-i desluși cuvintele, iar femeia, cu ochii ațintiți în ai mei, mi-a căutat mâna și mi-a băgat ceva

în palmă. L-am luat fără să mă opun, simțind obiectul mic, delicat și fragil, însă nu m-am uitat la el.

— Păsări? A rostit mama încercând să priceapă cuvintele șoptite. Care păsări? Al cui cap?

Dar n-a reușit s-o facă pe femeie să spună ceva clar, așa că am încercat s-o liniștim în vreme ce doamna Winners se plimba de colo colo întrebându-se cu voce tare pe unde era ambulanța și dacă nu credeam că ar trebui să telefoneze din nou.

— Câți ani crezi că are? mi-a zis mama aranjând pătura astfel încât să fie cât mai ușoară pe trupul zdrobit al femeii.

I-am spus că nu știu.

— Ce contează?
— Presupun că nu contează. Doar că e mai tânără decât am crezut. S-ar putea să fie de vârsta mea.

Până la sosirea ambulanței, femeia încetase să șoptească, gura i se întinsese deschisă, iar obraji i se scobiseră. Preț de un moment a părut lucidă - ochii ei i-au întâlnit pe rând pe ai noștri, iar ea a deschis gura de parcă ar fi încercat să spună un ultim lucru. Dar o șuviță de sânge întunecată i s-a prelins pe la colțul gurii, iar ea s-a stins.

— Mi-a murit în brațe, a zis mama când bărbații au luat trupul micuț, încă învelit în pătura noastră.

Toate trei am privit strada vreme de câteva minute, mult timp după ce nu mai era nimic de văzut, iar doamna Winners a fost prima care și-a venit în fire, și-a frecat mâinile și a privit cerul pentru a se decide dacă părea că va ploua. În cele din urmă, ne-a chemat la ea, să bem un ceai.

— Era de așteptat să se întâmple, a spus ea poftindu-ne în camera din față. Tot timpul era pe străzi. Sărea în fața autobuzelor.

— Nu un autobuz a lovit-o, a zis mama. A fost un Morris.

Doamna Winners a spus că asta nu contează. Înainte de a turna ceaiul, a pornit micul șemineu electric și a pus un șal pe umerii mamei, iar eu mi-am dat seama că mama tremura. Am întrebat-o ce era cu ea, dar doamna Winners făcut o grimasă și a clătinat din cap, iar eu mi-am dat seama că era mai bine să tac.

— Ce ai acolo? a rostit ea arătând cu capul spre pumnul meu.

Am pus cana pe masă și am deschis în cele din urmă palma în care aveam darul femeii nebune. Era o floare de dovlecel uscată, decolorată și sfărâmicioasă, care aducea cu pâlnia unui gramofon.

— Ai primit-o de la femeie? Pare o floare de dovlecel. N-aș crede că-i o comoară. Pentru ce ți-a dat-o?

— Florile de dovlecel se pot mânca, nu? La fel precum cele de condurul-doamnei. Dar cred că e posibil să mi-o fi dat pentru că dezgropase niște dovlecei din grădina unui om, am spus eu. Aproape că a prins-o scoțându-i din pământ. Treceam pe-acolo, iar ea știa că o văzusem.

M-am gândit la bărbatul care țipa la vecinii lui pe întuneric, trecându-și mâinile peste pietricelele de pe zid.

— Și asta a fost confesiunea ei? La naiba, chiar era într-o ureche! O, nu vreau să-i vorbesc de rău pe morți și presupun că a fost cinstită în felul ei. Și mie îmi plac dovleceii.

— Frank a ajutat la plantarea lor, i-am spus eu mamei, gândindu-mă că ar fi putut reacționa dacă era ceva important, însă ea doar a încuviințat din cap, ținând în palma cana fierbinte, dar fără să bea ceaiul.

— A zis că toate păsărelele alea mici zburau în jurul capului ei, a spus mama. Ca în filmele de desene animate. Iar apoi, a vorbit despre fiica ei. Mi-a zis că amândouă ne-am pierdut fetele. Presupun că se referea la Sukey. N-am crezut că știa ceva despre mine. Nu te-ai fi așteptat ca ea să știe ce se întâmplă. Dar a tot vorbit despre fetele noastre.

— Mie mi se par aiureli, a spus doamna Winners.

— Nu, a rostit mama. A știut cine

sunt.

— Doar în weekend, mami. Îmi pare rău, dar o să mă întorc luni dimineață, să te iau acasă. Mami?

Nu spun nimic. Ne aflăm într-o cameră micuță, cu jaluzele simple și flori artificiale într-o vază, iar de undeva vine un miros de sos ieftin și dezinfectant. Helen șade pe vine lângă patul pe care stau eu. Spune că se va întoarce, dar eu știu că minte. Știu că o să mă lase aici pentru totdeauna. Deja mă aflu aici de săptămâni întregi.

— Sunt doar două nopți. Și te vor lăsa să grădinărești puțin.

— Nu-mi place să grădinăresc, spun eu, apoi mă supăr că i-am răspuns.

— Ba da, îți place. Mă întrebi mereu de plantarea legumelor, iar acasă, categoric se pare că îți place să dezgropi lucruri.

De data asta, țin minte să nu-i răspund. Minte și despre asta - nu mi-a plăcut niciodată să grădinăresc. Nu sunt ca ea, să stau afară pe orice vreme, zicându-le oamenilor unde ar trebui să sape pământul pentru a face piscine mari sau explicându-le ce sol e mai bun pentru cultivarea legumelor. Nu că s-ar gândi vreodată să-mi spună *mie*. Nu se gândește niciodată că *eu* aș putea avea nevoie să știu cât de adânc trebuie să sap pentru a planta semințele de dovlecei sau cât de adânc coboară rădăcinile în pământ. Mă abțin s-o întreb acum. În orice caz, acum nu mai sunt decât eu în cameră. Helen trebuie să fi plecat la un moment dat, iar eu rămân în continuare pe pat. Pe perete este un anunț. BUN VENIT LA CĂMINUL KEEBLE! Este un cămin de bătrâni, iar eu nu-mi dau seama de ce mă aflu aici. Îmi privesc notițele și descopăr că numele căminului e scris pe o hârtiuță roz, împreună cu adresa. Keeble Road. Am avut o prietenă pe strada asta. Acum este moartă, iar eu nu-mi amintesc numele ei. Totuși, nu era Elizabeth, asta știu. Era o altă prietenă.

— Ceaiul se servește în zece minute.

O femeie mare, solidă mă conduce printr-un coridor plin de dormitoare de o parte și de alta. Pentru o clipă, mă gândesc la Station Hotel, dar aceste uși sunt deschise, iar eu aud televizoarele când trec pe lângă ele și oameni vorbind cu voci joase. Întrezăresc picioare întinse pe paturi, papuci și ciorapi medicinali. De undeva se aude un țuit constant. Ajungem într-un salon, iar mirosul de sos se estompează. Sunt așezată într-un fotoliu, cu fața spre alte fotolii similare, ocupate încet de oameni bătrâni, cu hainele și fețele atât de șifonate de parcă abia s-ar fi dat jos din pat. Un alt televizor se află în colț, iar zgomotul lui face ca totul să mi se pară confuz.

— Am așteptat ore în șir, îi spun eu
fetei solide.
— Ce ați așteptat? întreabă ea.
— Am așteptat secole în șir. Peste
două ore.
— Ce anume?

Dar nu-mi amintesc ce anume, iar fata suspină și își îndepărtează bretonul cu antebrațul. Îmi dă o cană cu ceai, iar eu mă uit la o bătrână aflată în partea cealaltă a încăperii. Părul îi este legat cu o eșarfă strălucitoare, iar ea este foarte gârbovită. Pare că nu poate să nu-și bage nasul în ceai când bea. Picături cad de pe el când își înalță capul, udându-i puloverul. După ce termină, își lasă capul în mâini, eliberând de povară spinarea încovoiată. Cineva vine să-i ia cana, un bărbat elegant și zâmbitor, cu tenul maroniu-deschis. Spaniol, probabil. Îl privesc cum stivuiește cămile, formând o coloană strălucitoare. Soarele începe să intre pe geam, iar el derulează un stor cu o mișcare rapidă, ca un toreador care își flutură capa.

Se face târziu, iar eu mă aflu aici de mult timp. Toți dansatorii se îndreaptă spre casă, dar eu încă nu pot să mă duc acasă. Trebuie s-o aștept pe Sukey, care s-ar putea să vină. Pe spătarul fotoliului meu se află o bucată de bandă adezivă, iar eu încep să trag de ea.

— „Când or s-o lase dansatorii în pace?”²⁷ rostesc eu, cuvintele poemului fiind mai clare decât cele de la televizor. „E obosită de-atâta dans și cânt.”

— Poftim? se răstește o femeie cu păr lung și alb când intră, sprijinindu-se de un cadru ajutător pentru mers. Stă cineva în fotoliul meu? Cine naiba este?

Simt o panică bruscă la gândul că eu stau în el, dar bărbatul spaniol arată către fotoliul de lângă mine.

— Aici este, rostește el făcând doi pași de dans spre stânga și arătându-i-l.

Ea își înclină capul de parcă ar fi pe cale să atace scaunul, dar se răsucesc în ultima clipă și aterizează cu grație.

— Nu e prea frumos ce ai făcut acolo, spunea ea arătând spre degetele mele care zgredesc banda adezivă.

Nu-mi amintesc următorul vers al poemului, așa că nu știu ce să-i răspund. Îi zâmbesc în schimb, încercând să cânt începutul, ca să știe

că măcar îmi amintesc melodia.

—

Ea crede că e amuzant, îi zice femeia unui bărbat aflat într-un fotoliu de lângă ea. *Eu* nu cred. Se întoarce din nou spre mine. Dacă te duci acasă și le spui mamei și tatălui tău ce ai făcut, n-or să fie foarte mulțumiți.

—

Nu se poate duce acasă la mama ei, nu-i așa? rostește bărbatul scuturându-și niște firimituri de pe pulover.

—

Nu, nu încă, spun eu. Trebuie să aștept aici până vine cineva. Un matador cu o mare capă. El a luat-o pe sora mea. A băgat-o sub capă și n-o să-i dea drumul până nu dansează cu el.

Nimeni nu pare să asculte, iar imaginea matadorului este prea vagă ca să persiste. O femeie brunetă, care stă lângă o vază cu flori din cârpă, îmi face cu mâna.

—

Sunt artificiale, știi? zice ea. Dar sunt destul de drăguțe oricum.

Privesc florile și încuviințez din cap.

—

False, repetă femeia brunetă frecând petalele între degete. Scoate din vază o floare și mi-o dă. Sunt destul de drăguțe totuși.

Iau floarea și o strâng în pumn în timp ce ea scoate din vază toate tulpinile din plastic și mi le întinde. Fără susținerea vazei, capetele lor atârnă triste, iar petalele par ponosite de cât au fost atinse. De pe câteva tulpini, florile lipsesc cu totul, ceea ce mă face să mi-l amintesc pe Douglas în bucătăria noastră și felul cum spinarea sa încovoiată semăna cu sărăcăciosul lui buchet.

Până să se întoarcă Douglas, becul începuse să pâlpâie, iar insecte fantomatice se izbeau de exteriorul geamului de la bucătărie. Cuptorul aproape că se răcise, iar noi terminăm ceaiul. Adesea, mama nu putea să doarmă, iar uneori stăteam cu ea, dezlegând cuvinte încrucișate din *Echo* și ascultându-l pe tata, care sforăia la etaj.

—

Cina ta este pe raftul de sus al cuptorului, a spus mama când Douglas a intrat pe ușă. S-ar putea să se fi răcit puțin. Aș fi făcut ceva

cu ea, dacă aş fi ştiut că întârzii,
dar n-am ştiut.

— Da, îmi cer scuze, a zis el fără să se
aşeze, dar arătând ca şi cum mai
avea puţin şi se prăbuşea. Îmi pare
rău, nu m-am gândit. Eu... Ținea
florile în mână. Un buchet jalnic,
ofilindu-se în căldura din
bucătărie, petale căzând la fiecare
mișcare a trupului său. N-am ştiut
ce să fac, a spus el ridicându-l spre
noi. S-a clătinat pe picioare, iar
mama şi-a fluturat mâna spre
mine, ca să fac ceva.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat eu
ridicându-mă şi împingându-mi
scaunul spre picioarele lui pentru
a-l face să se așeze.

— Mama, a rostit el. A murit în după-
amiaza asta.

Am tresărit. Pe chipul mamei a apărut îngrijorarea, chiar
spaima. Probabil că amândouă ne-am gândit că o luase razna, că îşi
pierduse memoria sau ceva.

— Mama ta a murit mai demult,
dragă, a spus mama. Când a căzut
acea bombă, îţi aminteşti?

— Şi-a fluturat din nou mâna, spre ceainic de această dată, iar eu l-
am umplut cu apă, l-am pus pe aragaz şi am adăugat combustibil.

— Nu, a rostit Douglas. Nu, a
supravieţuit bombardamentului. N-
am ştiut la vremea aceea, dar a
supravieţuit. Iar apoi, îţi aminteşti
că ai văzut-o, Maud? Te-a fugărit.

— Poftim, vrei să spui că ne...? M-am
oprit şi am pus cu zgomot
ceainicul pe foc, pentru a acoperi
cuvântul pe care aproape că-l
rostisem. Dar cum se poate să fi
fost ea...?

— El şi-a înclinat capul şi a pus florile pe masă. Am presupus că le
culesese pentru mama lui şi m-am întrebat dacă să aduc o vază, dar
acele buruieni jalnice adunate de pe marginea drumului nu păreau să
merite.

— M-am gândit că poate ştiaţi deja că

era mama mea, a zis Douglas. Sukey ştia. I-am spus. A fost atât de bună, a încercat s-o ajute, pregătea pachete cu mâncare. Începusem să cred că totul avea să fie bine. Nu ştiu cum de-am fost atât de tâmpit, dar m-am gândit că s-ar putea să fie bine.

— Dar, Douglas, mama ta, a zis mama. Nu prea înţeleg.

— Ea a fost întotdeauna delicată, a spus el cu ochii închişi pentru a se feri de lumina înnebunitoare. De la moartea surorii mele. Dora a fost călcată de un autobuz, înainte de război.

Noi am încuviinţat din cap şi i-am făcut semn să continue fiindcă, desigur, toată lumea ştia asta.

— Iar apoi, în 1940, tata a plecat în Franţa şi nu s-a mai întors. Atunci, starea ei s-a înrăutăţit mult. Ieşea din casă la orice oră, nu mânca, nu dormea - în orice caz, nu aşa cum trebuie. A avut necazuri cu vecinii noştri - când locuiam în partea cealaltă a oraşului. A fost chemată poliţia. De câteva ori, a trebuit să mă duc s-o iau de la secţie.

— De aceea te cunoştea sergentul Needham.

— Serios? Da, presupun că de-atunci. În sfârşit, până la urmă a trebuit să ne mutăm. Am făcut-o noaptea şi am cărat totul cu căruciorul meu de lapte. Nu sunt mândru de asta. Dar măcar nimeni nu ne cunoştea acolo, iar eu am crezut că-i o binecuvântare. I-am evitat pe noii noştri vecini şi m-am ocupat eu de cartele pentru ca negustorii să n-o recunoască pe mama, să nu facă legătura cu mine. Nu cred că a ştiut cineva că locuia cu mine - ieşea la ore ciudate şi obişnuia să

se furișeze prin grădinile din spate, în loc să meargă pe străzi. În orice caz, ne mutaserăm doar de câteva săptămâni când a căzut acea bombă. Am crezut că ieșise în timpul raidului. Mi-e rușine să spun, dar aproape că am fost ușurat, însă apoi am descoperit că locuia în ruinele casei. Am încercat s-o ajut, dar era foarte dificilă. N-o puteai face să priceapă ceva. Dorea să stea în casă, distrusă cum era, deoarece păpușile Dorei și geanta ei de la Woolworth, și revistele *Rupert*²⁸ încă erau undeva acolo.

— Sărmana femeie, a rostit mama uitându-se prin bucătărie, dar cumva la nimic anume.

Ceainicul a dat în clocot, iar eu am turnat apa fierbinte peste niște concentrat de supă de vită și am împins cana spre Douglas. Mirosul a cuprins bucătăria, iar gura mea s-a umplut de salivă.

— Noi am fost alături de ea, a spus mama. În stradă. Nu ți-au zis?

Drept răspuns, Douglas a sorbit din supă, iar eu am scos farfuria din cuptor și i-am pus-o în față. A rămas încremenit pe scaun, lumina care pâlpâia conferindu-i o însuflețire falsă.

Mama a răsucit o furculiță și un cuțit și le-a împins spre el, pe masă.

— N-a părut să sufere. Pur și simplu, s-a stins.

El a încuviințat din cap, iar apoi a început să mănânce metodic și rapid și nu s-a uitat la noi când a vorbit.

— Când au început să îndepărteze molozul casei, ea s-a dus să doarmă în magazia veche de pe plajă. Atunci, am pierdut-o din nou pentru o vreme, până când am aflat că stătea la Frank, în grajdul vechi. Cred că a vrut să fie lângă Sukey. Semăna puțin cu sora mea. A sorbit din supă. La fel și tu, Maud.

— M-am întrebat dacă asta o făcuse să mă urmărească.

Aveai umbrela ei, am spus eu. Am

văzut-o în camera ta.

S-a oprit cu furculița înfipță într-o fâșie de ceapă, probabil întrebându-se ce căutam acolo, iar eu mi-am dat brusc seama că lăsasem discul cu „Aria șampaniei” pe gramofon și m-am întrebat dacă va remarca mai târziu.

— I-am luat umbrela, a zis el. Ea... a intrat în camera ta când erai bolnavă, iar eu m-am temut de ce-ar putea face.

— Mi s-a părut că am văzut-o, am rostit eu. Dar apoi m-am gândit că văzusem mulți oameni.

— A intrat și aici și a luat mâncare, a spus el. Ar fi trebuit să vă zic, dar mi-a fost rușine. Și n-a luat altceva, n-a luat nimic de preț.

— Dar discurile? am rostit eu. Cele sparte, din grădină. Probabil că mama ta le-a spart.

— Nu, mă tem că eu le-am spart. Le pusesem deoparte pentru Sukey și, ei bine, în sfârșit, într-o noapte ea a intrat în casa lui Frank - la mama mă refer. Nu știu cum sau de ce, dar Frank era plecat, iar Sukey s-a speriat și a fugit aici. Era spre zece seara, iar eu mă întorceam de la film și am întâlnit-o pe stradă. Ne-am certat. Era supărată din pricină că se speriasse atât de tare, iar eu m-am înfuriat pentru că a zis niște lucruri despre mama. Nu le-a spus cu cruzime, dar tot m-au rănit. Apoi, Sukey s-a întors acasă, la Frank, iar eu am urcat în camera mea și am spart discurile, și, neștiind ce să fac cu ele, le-am dus în fundul grădinii, iar tu le-ai descoperit înainte să apuc să le iau de-acolo.

— „Te rog, hai să fim din nou prieteni”, am citat eu din scrisoarea lui Sukey, fără să gândesc.

— Poftim?

— Am clătinat din cap.

— I-a zis lui Frank? Despre mama ta.

— A vrut să-i spună, dar eu am rugat-o să n-o facă, a zis el. N-am vrut ca bruta aia să știe. Ar fi folosit asta împotriva mea.

Douglas a mestecat cu grijă ultima îmbucătură și și-a pus farfuria în chiuvetă, privind un fluture de noapte decolorat, al cărui corp luminat era lipit de sticlă.

— Ce ți-a spus Sukey de te-a înfuriat atât de tare? a întrebat mama.

— Mi-a zis că ar trebui să-mi internez mama undeva, într-o instituție. Dar eu n-am putut să fac asta. Era și-așa suficient de rău că nu mai avea vechea casă, iar apoi, lucrurile surorii mele au fost îngropate în ruinele noii case. N-am putut s-o închid pe mama undeva. Tot ce și-a dorit mereu a fost să se întoarcă acasă și să atingă lucrurile pe care sora mea le atinsese.

— Vreau să mă duc acasă, spun eu.
 Dar nu e nimeni în preajmă, iar cuvintele se dizolvă în aer, estompate de tufişurile înalte şi groase, de iarba înaltă şi de copacii îngrijit tunşi. Am în mână un soi de lopăţică şi aş folosi-o pentru a face zgomot dacă aş găsi ceva dur de care s-o lovesc. Nu ştiu unde mă aflu. Se simte miros de iarbă cosită, dar nu sunt flori deloc.

— Vă rog, rostesc eu din nou. Vreau să mă duc acasă.

Dincolo de gardul viu merge cineva, trecând pe lângă el. Încerc să lovesc cu lopăţică în trunchiul unui copac, dar se aude doar un zgomot surd, aşa încât nu-i de mirare că persoana aceea nu mă aude. Mă întreb dacă n-ar trebui să sap un tunel ca să ies de-aici - se pare că mi s-a dat unealta necesară -, dar cum să-l încep? N-am fost niciodată prea atentă la acele filme vechi, nu m-am gândit că va trebui să evaderez eu însămi de la Colditz²⁹. Străbat peluza şi mă opresc lângă gardul viu, începând să smulg frunzele şi să le țin în mâini. Le împăturesc şi le rup bucăţele, şi le împrăstii pe iarbă. Dar nu le voi mânca, indiferent ce-ar spune oricine. O femeie traversează strada şi îmi face cu mâna, iar eu mă las în jos în spatele gardului şi aterizez dureros în genunchi.

— Bună, mami, rosteşte ea aplecându-se spre mine şi făcând ca rămurilele dure şi pline cu frunze lucioase să se încline şi să foşnească. Ce cauţi acolo?

Femeia are bucle scurte şi blonde şi pistrui în riduri. Mă ridic încet de pe iarbă, băgându-mi braţele în gard pentru a mă sprijini. Pantalonii îmi sunt acoperiţi cu mici bucăţele de frunze, iar mâinile îmi sunt pătate cu verde.

— Am venit să te iau acasă, spune ea.
 A fost bine aici?

O ignor şi mă uit la casele de vizavi. Nu recunosc nici una. Sunt prea noi şi prea curate pentru a fi pe strada mea. Într-o parte sunt o grămadă de constructori în jachete strălucitoare şi o mare movilă din chestia aia, chestia aia grăunţoasă. Mă face să mă gândesc la plajă şi la Sukey, şi la unghii sângerânde. Mă face să mă gândesc la vremurile de dinainte de război, când aveam şapte sau opt ani, iar Sukey m-a îngropat până la gât. Am încercat să mă dezgrop singură, dar n-am putut, iar grăunţele mi-au intrat sub unghii şi încheieturile m-au

durut, și am fost atât de panicată, încât am săpat și m-am afundat și mai tare, iar chestia aia mi-a acoperit gura și am început să mă înec.

— Știi că ești foarte furioasă pe mine, zice femeia, dar o să mă revanșez.
— Foarte furioasă, spun eu. Am fost atât de furioasă, încât m-am dus acasă și am spart toate discurile ei, și le-am îngropat în grădină.

Simt furia acum și văd discurile, dar cumva cele două lucruri nu se potrivesc.

— M-am gândit că am putea s-o vizităm pe Elizabeth.

— Elizabeth, rostesc eu. A dispărut.

Cuvintele sunt corecte, îmi sunt familiare, dar nu-mi dau seama ce înseamnă.

— Nu, nu a dispărut totuși.

Gardul viu face o altă plecăciune la cuvintele ei, iar tremurul său mă înspăimântă. N-am încredere în această femeie și nu-i pot vedea trupul mai jos de piept pentru că tufa asta este prea înaltă. Îi studiez chipul, dar nu-mi amintesc cum arată oamenii când mint.

— Ai hrănit-o, spun eu și smulg o frunză din plantă.

— Nu, n-am hrănit-o. A fost în spital, mami, a avut un atac cerebral, îți amintești? Îți amintești că am vorbit despre asta? Iarăși, și iarăși, și iarăși. Ultimele cuvinte le rostește printre dinți. Și ne-am dus s-o vizităm, nu-i așa? Când ți-ai luxat degetul. În sfârșit, încă este la reabilitare pentru că nu înghite așa cum trebuie, dar putem s-o vizităm din nou, dacă vrei. Vrei s-o vizitezi?

Nu știu despre ce vorbește femeia asta și nu-i pot vedea brațele și picioarele. Încep să mă întreb dacă are așa ceva.

— Cum se numește asta? întreb eu ridicând lopățica.

— Este o săpăligă.

-Aha! M-am gândit eu că o să știi, spun eu. Te-am prins, nu-i așa?

— Mamă? Înțelegi? Peter a zis că te poți duce s-o vizitezi pe Elizabeth. Dar ține minte cum a fost ultima

oară - s-ar putea să fie un șoc. Elizabeth nu mai arată așa cum o știai, nu-i așa? Totuși, este aceeași persoană și vrea să te vadă.

Femeia își trece o mână prin păr, iar acum, îi pot vedea un braț. Continui să repet cuvântul „ săpăligă “ în minte - am sentimentul că va fi important mai târziu.

— Putem merge astăzi, dacă vrei. Îl pot suna pe Peter. Ai vrea? Îmi pare atât de rău că a trebuit să te las aici, mami, spune ea pornind de-a lungul gardului. Vreau să mă revanșez față de tine.

Când ajunge în spatele porții grădinii, o văd pe de-a-ntregul - poarta e făcută din bare subțiri de fier, iar ea nu se poate ascunde în spatele său. Îi văd cizmele de cauciuc bleumarin și blugii murdari. Nu-mi dau seama ce caută aici. Nu-mi amintesc numele ei. Este ca unul dintre acei oameni pe care îi confunzi cu altcineva, unul dintre acei oameni despre care crezi că este persoana care vrei tu să fie. Eu am vrut mereu să fie fiica mea, dar se pare că niciodată nu este. Am vrut să fie Sukey și am văzut-o pretutindeni - în mișcarea precisă a unei tinere vânzătoare care își pudra nasul sau în tropăitul nerăbdător al unei casnice care stătea la coadă la băcănie. Am continuat s-o văd în alte femei mult timp după ce m-am măritat și m-am așezat la casa mea, și am devenit mamă. Încă o zăream prin geamul câte unei mașini care trecea în viteză.

Și acum e o mașină care merge, iar o pasăre zboară de pe drum și cineva stă pe o bancă de lângă un magazin, și un câine este legat de un felinar.

— Helen... Nu găsesc altceva de spus. Îmi îndepărtez centura de siguranță de corp și îi dau drumul la loc. E ceva important. Săpăligă.

Nu asta era. Nici măcar pe-aproape. Imaginile se contopesc încețoșate, la fel și cuvintele. Estrada din parc, urâtele case verzi cu galben.

— Of, mami! înveselește-te. Te duc s-o vezi pe Elizabeth. Îmi aruncă o privire, apoi se uită din nou prin parbriz. Am crezut că o să-ți facă plăcere.

Lumina se reflectă dintr-o mulțime de mașini, iar eu mă simt amețită. Iar apoi, ne aflăm cumva pe un coridor lung și alb, iar un bărbat trece scârțâind pe lângă noi. Pantofii lui par să cânte un cântec

de demult. Un cântec despre liliac. Și de parcă ar fi din același film, doi oameni trec pe lângă noi ducând buchete de flori.

— Sunt pentru mine? rostesc eu, iar ei râd de parcă aș fi făcut o glumă. Străbatem coridoare și alte coridoare, toate la fel, iar eu am impresia că mergem în cerc.

— Ne-am rătăcit? întreb eu.

Dar se pare că nu. Am ajuns. Este o încăpere plină de paturi pe care se află oameni.

— Toți acești oameni ar trebui să fie făcuți să se ridice, spun eu. Zăcutul nu poate să le facă bine.

— Nu fi prostuță, zice Helen. Și vorbește încet. Sunt bolnavi.

Încăperea este foarte luminoasă, cu cearșafuri albe, și corpuri de iluminat mari, și balustrade peste tot, ca un fel de parc în interior. Mintea mea nu se poate concentra.

— Mami? rostește Helen.

Nu-mi vine în minte decât un singur cuvânt și nu este cel corect, știu că nu e cel corect.

— Estradă, spun eu. Estradă.

Helen se îndreaptă către un pat. Iar acolo, acea făptură micuță, cu fața șifonată este Elizabeth. Ochii îi sunt închiși, iar ea pare împuținată și ofilită. Oare a arătat întotdeauna așa? Preț de câteva minute, stau lângă perdea și o privesc. Apoi mă apropii și trag perdeaua în jurul nostru, ascunzându-ne în spatele ei. Un bărbat stă în picioare lângă pat. Gâtul lui este iritat de la bărbierit.

— A avut o noapte grea, zice el. Dar se va trezi imediat. Nu faceți zgomot.

Mă așez în liniște. În mare liniște. Nu vreau s-o deranjez. Elizabeth e aici. Îi zâmbesc, dar ea nu-mi zâmbeste. Este întinsă pe un pat uriaș și e învelită cu grijă.

— Da, odihnește-te, șoptesc eu. O să bem imediat o cană cu ceai. Ba chiar s-ar putea să am niște ciocolată în geantă. Sau poate că voi pregăti niște pâine prăjită cu brânză. O să ai nevoie de ceva, Elizabeth. Fiul acela al tău îți dă doar rații de înfometare.

— Înfometare? rostește bărbatul. Rații?

— Iar apoi, poți să-mi spui ce pasăre este fiecare doar privind-i umbra, iar eu pot să sap în grădină și să scot discurile sparte, și după aceea, putem să ascultăm „Aria șampaniei”.

— Săpatul în grădină a adus-o în starea asta, zice bărbatul. Mă auzi?

Se apleacă spre ea, iar gâtul iritat de la bărbierit se întinde. Elizabeth doarme pe jumătate ridicată în șezut. Este înclinată într-o parte, și la fel și gura, iar eu am impresia că ne legănăm de parcă am fi pe un vapor. Mă țin de marginea patului pentru a-mi păstra echilibrul.

— Ați săpat în grădină. Vă amintiți?

Îmi imaginez ochiul meu ca un mic punctișor și îmi răsucesc capul cât de departe de el pot.

— Nu știu, spun eu. Unde eram?

— În grădina mamei.

— Nu, nu știu unde e asta.

— În grădina lui Elizabeth, zice Helen. Peter, putem vorbi puțin, afară?

— Nu, rostesc eu. N-aș săpa acolo. Nu se știe niciodată ce-i îngropat în pământul de lângă casele alea noi. Douglas spune că ar putea fi orice.

— Asta-i o altă acuzație?

— Nu, răspunde Helen. Nu este.

Îl întreabă din nou pe Peter dacă ar putea vorbi afară, iar el trage perdeaua la o parte, apoi o închide la loc, zgomotul produs fiind ca de fierăstrău. O trag și eu, încercând să creez același efect, până când materialul mi se smulge din mână. Camera pare mică acum, după ce am rămas singură, iar pereții nu prea par așa cum ar trebui să fie - se mișcă în adierea vântului, iar eu am senzația că sunt pe un vapor. Un șervețel se înalță ca o velă din cutia sa, iar eu îl trag de-acolo și îl rup în bucățele, ascultând vocile de-afară. Uneori o femeie, dar în general un bărbat.

— Șocul căzăturii a cauzat atacul cerebral, spune el. Și m-am întrebat ce dracu' și-a imaginat ea că va găsi. Știu sigur că a găsit ceva, dar nu i-a zis mamei ce anume. Dacă e ceva de valoare, îl vrem înapoi. Ne aparține de drept.

O cutie de carton cu suc se află lângă șervețele, iar alături, un mic pieptăn alb. Las bucățelele de șervețel să cadă pe dușumea și încep să-i pieptăn părul lui Elizabeth. Cu mare blândețe. Tot părul îi este alb acum, nu mai are deloc șuvițe cenușii, iar pieptănul pare murdar prin comparație. Asta mă înfurie - nu este suficient de bun pentru Elizabeth, ar trebui să aibă ceva mai bun. Caut din nou prin geantă și descopăr că am un pieptăn de baga, dar e arcuit și sculptat, și este pentru a prinde părul, nu pentru a-l pieptăna.

De dincolo de perdea se aude un râs neplăcut și strident. Din nou, vocea bărbatului:

— Deci, treaba cu grădinăritul e în familie, nu? Bănuiesc că distrugerea peluzelor altora este o mare glumă pentru voi. Și să nu crezi că nu știu că v-ați mai furișat aici, ca s-o vedeți pe mama.

Mă întreb despre ce-i vorba, însă doar preț de o secundă pentru că Elizabeth deschide în sfârșit ochii. Scoate un sunet cârâit, iar eu îmi dau seama că vorbește, dar n-o înțeleg. Cuvintele sunt prea slabe, prea umede și dezlâdate. Își bagă palmele în mânecile brațelor opuse, dar tot îi văd încheieturile. Par nefiresc de delicate, parcă lipsite de oase și umflate, iar pielea îi este netedă de parcă a fost umplută cu aer. Buzele îi sunt crăpate, dar ea încearcă să zâmbească, schițează o jumătate de zâmbet și încearcă din nou să vorbească. Am impresia că nu reușesc să înțeleg ceva important. Cuvintele se rostogolesc și cad pe podea, și se pierd.

Nici unul dintre noi nu s-a dus la culcare în noaptea în care femeia nebună a murit - în schimb, eu, mama și Douglas, și insectele care se lipeau de geam am ținut un fel de priveghi. Ce anume vegheam, ce așteptam nu știu. Să pricepem ceva din tot ce se întâmplase, presupun.

Când au început să se ivească zorile, m-am dus în grădină, să respir aer curat. Însă când am ieșit din casă, picioarele îmi erau grele, iar ochii mă usturau. În timp ce străbăteam aleea, m-am lovit orbește de gardul viu de muri, iar foșnetul și legănatul său m-au făcut să sar speriată îndărăt, abia apoi amintindu-mi că nebuna nu va mai apărea niciodată dintre frunzele vreunui gard, nu va mai țipa, nu-și va mai ridica fusta în fața vreunui autobuz, nu mă va mai fugări niciodată cu umbrela ridicată. Și am regretat ușurarea pe care am simțit-o la acest gând.

Tata a plecat la muncă în timp ce eu eram în grădină, oprindu-se să culeagă două mure din gard. A făcut-o pe furiș, ca și cum ar fi vrut ca nimeni să nu știe că era în stare să vadă fructele sau să se bucure de

gustul lor. Dar eu l-am imitat în timp ce îl priveam îndepărtându-se, băgându-mi mure în gură. Mi s-a părut că e un lucru corect, potrivit cumva, alungându-mi de pe limbă matinalul gust stătut. Am mai mâncat câteva, cele acre făcându-mă să caut altele, cu adevărat coapte și dulci, apoi am început să le culeg de-a binelea, umplând o stropitoare veche, care fusese uitată în iarbă.

Murele se desprindeau cu o ușurință plăcută, iar eu mi-am băgat mâinile și mai adânc în tufe, pentru a ajunge la cele mai coapte. Douglas nu a spus nimic când a venit să mă caute, ci a început și el să mănânce și să culeagă, dând cu grijă crengile la o parte pentru a intra cât mai adânc în cuibul fructelor. L-am privit câteva clipe și am constatat o asemănare între el și femeia nebună, care era evidentă dacă știai că erau înrudiți, dar m-am gândit că poate la asta contribuia în parte și faptul că el avea brațele îngropate în frunziș. În curând a apărut și mama, aducând coșuri și vase, și a început și ea să culeagă.

Am despuiat crengile cu lăcomie și în grabă, murele căzând între degetele noastre. În vreme ce le culegeam, ne umpleam și gurile, în tăcere, cu conștiinciozitate și cu hotărâre. Am continuat până când aproape că nu mi-am mai putut ridica mâinile, iar pielea degetelor îmi ajunsese plină de minuscule tăieturi de la spinii rugilor. Atunci a apărut Frank. I-am auzit pașii pe alee, și toți trei ne-am răsucit.

— Dumnezeule! a exclamat el. V-ați transformat în canibali?

M-am uitat la mama și la Douglas și am văzut că fețele și mâinile le erau însângerate de suc de fructe, de parcă devorasera vreun animal viu. Am simțit suc de pătându-mi și mie gura. Nici unul dintre noi n-a râs, ci ne-am privit unul pe altul de parcă tocmai ne treziserăm dintr-un vis, cu hainele pătate, cu fețele albe, cu ochii înlăcrimați.

Frank adusesese zahăr, iar mama și-a șters mâinile și fața cu șorțul pentru a se minuna de el, luând pachetele de parcă erau daruri de Crăciun.

— Am putea face gem, a spus ea. Avem fructe pentru el.

— Văd asta, a zis Frank și a râs, dar tot se uita pieziș la noi, stânjenit, apoi și-a aprins o țigară cu mâini nervoase, o manșetă fluturându-i la încheietură ca un pescăruș lacom.

Mama a intrat pentru a duce recolta culeasă, iar Douglas a continuat să mănânce mure, dar mie îmi pierise pofta. Pielea mă mânca acolo unde suc de uscaseră, și mă simțeam iritată. Mi-am dorit ca Frank să nu fi venit, mi-am dorit să fi stat să culegem mure toată ziua, fără să vorbim, doar să le culegem, să facem ceva la care să nu

trebuiască să mă gândesc.

Îl evitasem pe Frank de zile întregi - când îl vedeam că mă așteaptă în capătul străzii, mă duceam acasă pe drumul mai lung, când ajungeam prea aproape de Fiveways sau de altă cârciumă pe care ar fi putut-o frecventa, traversam strada. Nu știam ce să-i spun. Nu puteam să-i zic că Douglas aștepta la Pavilion Ballrooms, în fiecare seară, sperând că Sukey va sosi.

— Parcă ți-ai fi întins rujul, a spus Frank. Parcă te-ai fi sărutat cu cineva.

Mâinile nu-i mai tremurau, și și-a ridicat degetul mare spre gura mea, ținându-l la un centimetru de buze.

— Nu mă dau cu ruj, am zis eu, efortul de a nu mă îndrepta spre atingerea lui făcându-mi cuvintele rigide.

S-a auzit un foșnet când Douglas a lovit tufele în spatele meu. Frank nu s-a uitat la el, ci și-a trecut ușor degetul peste suculele de mure de pe buza mea de sus, întinzându-l apoi pe ale lui.

— Ce părere ai? a rostit el. Poate că ar trebui să încep să mă dau cu așa ceva.

Absurditatea gestului, a remarcii m-a năucit.

— Acum, tu arăți de parcă ai sărutat pe cineva, am spus eu în timp ce mama ne chema înăuntru.

— Vreau să-i spun lui Frank, a zis ea după ce noi am intrat pe ușă. Despre accident.

L-am văzut pe Frank tresărind la auzul cuvântului.

— Ce accident?

— Mama lui Douglas. A fost ucisă de o mașină.

Mama spăla fructele și le punea într-un vas de pe aragaz, ca să se înmoaie, și a fost un moment de tăcere înainte ca Frank să vorbească. Când a făcut-o, vocea i-a fost slabă.

— Ce lucru cumplit, a rostit el. Și, în mod incredibil, a părut pe cale să plângă. Când s-a întâmplat? Ați fost acolo? Dumnezeuule, e cumplit!

A scos un oftat care ne-a făcut să tresărim, de parcă ar fi spart o farfurie.

— S-ar putea să nu ți se mai pară atât de cumplit când o să afli cine era,

a spus Douglas.

Vocea îi era furioasă, dar chipul, foarte pătat, era liniștit.

— Nu contează, a zis mama ștergându-i suc de mure de pe bărbie și făcându-l să tacă.

— Îmi amintesc când am văzut-o prima dată, a spus Frank, apoi a făcut o pauză, timp în care cred că toți ne-am întrebat ce va zice în continuare.

Dar el nu și-a terminat fraza. Și-a venit în fire și s-a dus lângă mama, și a ajutat-o să strecoare prin punji de muselină murele fierbinți și înmuiate, pulpa neagră lipindu-i-se de degete și prelingându-i-se pe încheieturi. Am fiert fructele cu zahăr de pe piața neagră, iar mama le-a răcit și le-a turnat în borcane, și le-a sigilat cu ceară. Gemul a ieșit limpede și trandafiriu, și delicios. Și în tot timpul acesta, Frank a fost pe cale să izbucnească în lacrimi din cauză că mama lui Douglas murise într-un accident.

— Dumnezeu, ticălos om! spune Helen lovind volanul cu mâna. Te învinovățește pentru tot. Mă învinovățește pe mine! De parcă felul cum îmi câștig traiul are vreo legătură cu asta. Ei bine, pentru Elizabeth îmi pare rău să aibă un fiu ca ăsta.

— Elizabeth a dispărut.

— Mami, abia ai văzut-o.

— A dispărut și este vina mea.

— Nu, nu-l asculta pe idiotul ăla. N-ar fi trebuit s-o lase singură în grădină dacă a văzut că-i atât de nesigură pe picioare. Nu e vina ta.

— Este vina mea pentru că am căutat unde nu trebuia, am adunat gunoaie de peste tot, iar în tot acest timp, lucrurile care contau mă așteptau acolo.

— Despre ce vorbești?

— A fost îngropată în grădină.

— Cine?

Nu-mi amintesc numele.

— Cea despre care vorbeam.

— Elizabeth e la spital, mami. Abia ai văzut-o.

— Nu, e în grădină. E îngropată acolo, de ani de zile.

Helen se foiește pe scaun și încetinește mașina.

— A cui grădină? A noastră?

— La casele noi. Ea a dispărut, iar ei au construit acele case. Iar Frank a adus tone de pământ pentru a-l așterne în grădini și a plantat lucruri acolo. Iar dovleceii aproape că au fost distruși când cineva a fost în grădină. Și a săpat.

— Casele noi. Te referi la a lui Elizabeth?

— Elizabeth a dispărut.

— Nu, mami, abia ai văzut-o.

— Este îngropată...

— Ai mai spus asta. Dar nu-i Elizabeth, nu-i așa?

— Elizabeth a dispărut.

Nu acesta este numele, știu că numele este greșit, dar nu mi-l amintesc pe cel corect.

Helen oprește mașina.

— Cine crezi că este îngropată în grădina lui Elizabeth? Sukey?

Sukey. Ăsta-i numele! Sukey. Sukey. Mușchii pieptului meu se relaxează ușor.

— Mami?

— Helen trage frâna de mână, care hârâie cumplit.

— E vina mea. Am fost acolo, cunoșteam locul fiindcă era gardul acela cu pietricele, iar dacă aș fi săpat în grădină, aș fi descoperit totul, și mama n-ar fi murit fără să știe. Am crezut că nu înseamnă nimic, că nebuna a făcut ceva ca să mă sperie. Dar lucrurile lui Sukey erau în grădină, așteptându-mă, marcând locul. Pudriera ei era acolo, dar am găsit-o prea târziu, mult prea târziu. Acum, n-o s-o mai găsesc niciodată, nu-i așa? A dispărut pentru totdeauna, iar eu o

s-o caut întotdeauna. Nu suport!
Nici eu, a rostit Helen în surdină.
În regulă, asta este! Dă-te jos din
mașină. Stai! Te ajut eu.

— Vine și-mi deschide portiera, iar eu văd că ne aflăm de cealaltă
parte a parcului, dincolo de casa verde cu galben, de hotel și de
acacia, și în vreme ce îmi trec degetele peste pietricelele negre și albe
de pe zid, Helen scoate ceva din portbagajul mașinii. Poarta laterală
este încuiată, dar ea bagă vârful unei lopeți pe lângă broască, iar
cadrul de lemn explodează transformat în așchii.

— Vino în grădină, mami, spune ea
oprindu-se lângă covorul de
mușchi și linariță și ținându-mi
poarta deschisă. Haide! Dacă e
nevoie, o să sap toată blestemata
asta de grădină.

Peluza este maronie și cu gropi, și există o mulțime de pământ
gol unde ar fi trebuit să fie iarbă sau flori. Helen face câteva drumuri,
aducându-și uneltele. Se apleacă și-și trece mâna peste pământ de
parcă ar pipăi ceva sub un covor, apoi bate cu piciorul în diverse
locuri, cu urechea stângă aplecată. În cele din urmă, aruncă lopata și
ridică furca sus în aer, după care o lasă să cadă, înfigând-o în pământ.
Dinții ei se afundă adânc și în tăcere, iar ea o ridică, rostogolind
pământ și iarbă.

— M-am săturat până peste cap de
oameni dispăruți, și de oameni
bolnavi, și de oameni morți. M-am
săturat și de fii nenorociți ai
oamenilor dispăruți, rostește ea în
timp ce înfinge furca în pământ. Așa
că o să sap până în Australia, dacă
e nevoie.

Nu înțeleg ce face.

— E pentru fasolea cățărătoare? spun
eu arătând spre șanțul pe care îl
sapă în peluza neîngrijită. Mi se
pare un loc ciudat să plantezi așa
ceva.

Ea nu-mi răspunde, ci vorbește pentru sine, înjură. Mă uit într-o
seră goală, care pare părăsită. Îmi este cumva familiară și intru pentru
un minut, încercând să-mi dau seama de unde cunosc mirosul de
mucegai, de ghivece din plastic putrezit și de vernis. Un prihor
aterizează pe mormanul de pământ de lângă șanțul lui Helen.

— Du-te naibii! țipă ea fluturându-și

lopata.

Pasărea își ia zborul și se oprește pe o creangă a mărlui.

— Helen? rostesc eu. Care ar fi cel mai bun loc pentru plantat dovlecei?

— Pe toți dracii! Își răsucesc brusc capul, de parcă ar putea face cuvintele să mă lovească. Ce legătură are asta cu...? Dar indiferent ce spune în continuare se pierde acoperit de scrâșnetul de metal pe piatră când începe să sape în altă parte. Aici e multă lumină, zice ea. Zidul e bun pentru protecție împotriva vântului...

Face o mare dezordine, iar eu mă întreb ce rost are. Poate că așa decorezi o grădină, dar pare improbabil. Deocamdată, sunt doar niște gropi mari și urâte. Dacă nu sunt pentru bazine, nu văd ce rost au. Un scaun de plastic alb zace pe un morman de sol nisipos, iar unul dintre picioarele lui se afundă când mă așez. Constat că sunt aplecată în față, studiind viața infinită de pe acest mic petic de pământ, privind prin găurile din frunze și suflând resturile de pene căzute din cer.

Îmi trec degetele peste un boboc de păpădie, petalele subțiri fiind strânse ca o mingiucă de catifea. Nu mă pot abține să nu le smulg, este prea plăcut să simt clipa de rezistență înainte de a se desprinde, fiecare la o milisecundă după precedentă. Un melc înaintează pe sub o tufă.

— O să te fac gem, îi spun eu. O să te storc și o să te trec prin muselină, și o să te fierb cu zahăr.

Își scoate coarnele o clipă, dar nu se oprește.

Iar apoi se aude un țipăt.

— O bucată de metal aproape că mi-a sărit în ochi. La naiba! exclamă Helen ieșind din groapa pe care o sapă. Are un limbaj absolut cumplit astăzi. O cataramă de pantof, zice ea. Stai puțin, îngenunchează și se apleacă în groapă. E ceva aici. Mami!

Mă ridic anevoie și mă apropiu, iar ea îmi dă o bucată de lemn decolorată, cu excepția locurilor unde este acoperită cu pământ. Marginile se fărâmă de umezeală. Helen mai scoate niște fragmente din pământ, iar după ce lemnul este îndepărtat apare o cavitate. Solul

nisipos începe să se prelingă înăuntru. Dedesubt este ceva gălbui, ceva neted, înspăimântător, rotund, cu dinți care mușcă din pământ de parcă și-ar putea croi drum spre suprafață. Dar cum se cheamă asta, acest lucru fără carne și fără păr, această față care privește fără ochi? Helen nu vrea să-mi spună când o întreb, iar după ce e îndepărtat mai mult pământ, văd că îi lipsește o bucată, este o spărtură, un semn de violență, goală și neagră pe fondul culorii deschise.

— Mami, rostește Helen. Du-te spre casă, te rog.

Se apleacă din nou spre groapă, iar în timp ce pășesc îndărăt, văd că mai scoate niște lemn când se ridică. Lemn și ceva circular, un mic vas puțin adânc. În ciuda distanței, îmi dau seama că este bleumarin cu argintiu. Și știu că în el s-a aflat cândva pudră de culoarea piersicii, nu pământ negru. Helen îl scutură în vreme ce se îndepărtează.

— Hai să mergem în mașină, spune ea foarte încet, cu mâinile pe brațele mele. Hai să stăm în mașină.

Portiera pasagerului este deschisă, iar eu stau într-o parte pe scaun. Helen e îngenuncheată pe trotuar la picioarele mele și vorbește în palmă. Are ceva în mână și îl lipește cu putere de obraz în timp ce vorbește, privind spre poarta laterală la câteva secunde, de parcă se gândește că va fugi ceva de-acolo. „Poarta laterală, gândesc eu. Poarta laterală e deschisă.” Mi se pare important, dar nu știu de ce. Helen pune încet pe trotuar bucățile de lemn și jumătatea de pudrieră. Caut în geantă cealaltă jumătate, mă aplec pentru a reuni cele două cercuri argintii cu albastru și închid ochii, văzând-o pe Sukey la masa din bucătăria noastră, pudrându-și nasul. Când mă aplec, betelia pantalonilor îmi ciupește mijlocul, iar sângele pare să-mi năvălească în cap.

Bucățile de lemn fărâmicios sunt ca niște piese de puzzle, ca niște cioburi ale unui disc de gramofon. Încerc să le asamblez, dar sunt prea umede și prea putrede, ca o carne fiartă prea mult. Nu contează, știu deja că au făcut parte dintr-o ladă de ceai de genul celor pe care Frank le avea mereu în casă, de genul celei în care pusese hainele lui Sukey după dispariția ei.

— Frank, rostesc eu, iar stomacul mi se întoarce pe dos.

Mă simt de parcă sunt iarăși cu Audrey, bând ginul tatălui ei.

După ce termină de vorbit, Helen își desprinde un obiect plat și lunguiet de pe obraz și pune și alte lucruri pe trotuar. O mână de sticlă spartă, cu marginile netezite ca ale pietricelelor, o cataramă de pantof ruginită și micuțele schelete a două păsărele, oasele fiind prinse cu o sârmă. Ochii de sticlă încă sunt lipiți de craniu, iar pe ciocurile

lor sunt urme de un soi de email colorat. Și știi că ultima dată când am văzut aceste ciocuri a fost în casa lui Frank. „Au zburat pe lângă capul ei, a spus nebuna. Sticla s-a spart, iar păsările au zburat pe lângă capul ei.”

O mașină strălucitoare, cu un desen în pătrățele se oprește în fața casei, iar un bărbat și o femeie coboară. Poartă cămăși albe și veste negre și mari și au fost etichetați la fel ca ibricul meu electric și borcanul cu ceai. Pe eticheta lor scrie „Poliție”. Helen dă să se ridice, de parcă ar vrea să se repeadă să-i întâmpine, dar picioarele îi tremură și lovește pudriera, ale cărei jumătăți se despart din nou. Le strâng la loc, fixându-le în balama, și mai șterg niște pământ, pentru a face dungile argintii să strălucească. Am stat aplecată atât de mult, încât mâinile îmi sunt purpurii și îmi simt pulsul bătând în ele. Capul îmi este greu din pricina sângelui, care îmi bubuie în urechi, și se pare că murmur:

— Sukey, Sukey, Sukey.
Polițista intră pe poarta deschisă, apoi se întoarce.
— Așa este, spune ea. Pot confirma că
ați găsit rămășițe omenești.
— Da, rostește Helen.
— Și ați luat aceste obiecte din locul
unde a fost îngropat cadavrul?
întreabă polițista.

Da, zice Helen.

Este certată de polițistă, care spune că nu trebuie să mai atingem nimic. Face o listă cu toate lucrurile pe care nu avem voie să le atingem, cu toate lucrurile care sunt înșirate la picioarele mele: cioburi de sticlă, un recipient pentru farduri, niște lemn, schelete de păsări. Îmi ridic trupul, îndepărtându-mă de colecția de obiecte, dar trebuie să le ating. Trebuie.

— Iar aceasta nu este grădina
dumneavoastră? întreabă
polițistul.
— Nu, răspunde Helen, aparține unei
prietene de-a mamei.

Polițistul se uită la mine. Sprâncenele i se ridică, iar el face câțiva pași îndărăt.

— Dumneavoastră sunteți! rostește el.
Nu pot să cred. Dumneavoastră
sunteți, nu-i așa?
— Da, eu sunt, spun eu.
— Nu mă recunoașteți? Se apleacă
pentru ca eu să-i pot vedea mai
bine chipul. Are un zâmbet

copilăros, care îmi amintește de cineva. Eu sunt cel căruia i-ați tot raportat dispariția prietenei dumneavoastră Elizabeth.

Nu reacționez suficient de repede, iar gura i se strâmbă ușor, din pricina dezamăgirii.

—

A, da, rostesc eu. Bună ziua.

-De fiecare dată, eu, spune el răsucindu-se spre polițistă. Ar fi trebuit să verific ce a zis - avea informații despre o crimă veche de secole.

—

Nu este veche de secole și nu știm dacă a fost o crimă, spune polițista. Se trage de vesta neagră și se întoarce spre Helen. De ce ați săpat în această grădină?

—

Căutam cadavrul, zice Helen.

—

Ați știut că se afla aici?

—

Nu, nu chiar.

Polițistului i se cere să ia ceva din mașină, iar el și femeia încep să lege de un copac o panglică albastră cu alb - flutură în vânt ca o flamură, dar nu sunt steaguri, ci doar cuvintele „Nu treceți!” Cât timp el este ocupat, eu îmi întind piciorul, astfel că ating cu vârful pantofului micuțul schelet al unei păsărele. Atingerea îmi permite să respir din nou. Sângele mi se scurge din capul îngreunat, dar tot pare să vorbească. Oare asta înseamnă că „sângele îți cântă în vene”? Și există vreo modalitate de a-l opri?

—

Ați adus uneltele cu dumneavoastră? rostește polițista.

Nu-mi observă piciorul.

—

Sunt grădinar, îi spune Helen. Am o firmă de grădinărit. De obicei, am în portbagaj lopeți, furci și săpăligi.

Polițista îi zice că va trebui să ia uneltele pentru a fi analizate, iar Helen spune că înțelege. Mâna ei se ridică de pe asfalt, iar eu văd că are dungi roșii în palmă. Îi ofer mâna mea, dorind să mângâi semnele și să i le înlătur, dar ea nu observă. Încearcă din nou să se ridice, iar polițistul se apropie pentru a o ajuta. Sângele nu-mi mai cântă în cap, dar acum, că vocea a dispărut, o vreau înapoi. Mă aplec din mașină pentru a-l simți bubuind din nou, pentru a-l auzi șoptindu-mi și îmi lipesc degetele de lemnul fărâmicios.

—

Vă rog, nu atingeți probele, spune polițista derulând restul de panglică. Se uită la Helen. De ce n-

ați chemat poliția dacă ați suspectat că există un cadavru aici?

Helen își lasă brațul moale în strânsoarea polițistului.

— De fapt, n-am bănuir cu adevărat.
— Mă tem că va trebui să veniți cu noi, la secție, zice polițistul.

O conduce pe Helen, iar eu îmi las mâna în jos. Într-o clipită, am în palmă un mic ciob de sticlă. Îl strâng cu putere, marginile fiindu-i netezite de pământ, și văd globul de sticlă strălucind în lumina focului, ochii păsărilor licărind. O văd pe Sukey cosând pe canapea, cu buclele răsfirate pe spătar. Este atât de aproape și atât de departe, iar eu îmi doresc pentru o clipă ca sticla să fi fost mai ascuțită, ca s-o pot simți mai bine.

— Sunteți sigură că nu doriți să stea cineva cu dumneavoastră? Bărbatul acesta are păr roșcat și pistruir, atât de mulți pistruir, încât e greu să-i distingi trăsăturile, este greu să-ți dai seama când zâmbește. Cum vă simțiți? Dacă nu doriți ceai, ați vrea niște apă? Stați comod?

— Nu, nu pot sta comod pe scaunul acesta, îmi simt talia de parcă ar fi agresată de betelia pantalonilor. Încerc să-mi deschei nasturele, dar nu e nici unul, ci doar elastic.

— Aș vrea să-mi dau jos ăștia, spun eu. Și să-mi pun unul din lucrurile alea ca o oală de gătit pentru oameni. Știți dumneavoastră. Pentru fierț oameni.

El zice că nu e sigur la ce mă refer, iar eu nu reușesc să-i deslușesc expresia din cauza pistruirilor. Fața lui este atât de pătată, încât nu se poate citi nimic pe ea. E ca pereții acestei camere. Atât de albi, încât nu trebuie să-i văd deloc, iar dacă mă uit pe lângă bărbatul care șade vizavi de mine, am suficient spațiu pentru a-mi imagina toate detaliile din camera de zi a lui Sukey.

— Unde-i sora mea? rostesc eu.
— Vreți să spuneți „fiica”? Un alt ofițer discută cu ea în altă încăpere. După cum v-am mai

explicat, și fiica dumneavoastră este martoră, așa că trebuie să vă interogăm separat. Am decis să nu vă acuzăm, dar trebuie să vă luăm o declarație. Înțelegeți?

În ciuda dezordinii de pistrui de pe fața lui, acest bărbat este foarte îngrijit. Are o poziție frumoasă pe scaun, cu fața la mine, zâmbindu-mi - cred. Strâng bucățica de sticlă în palmă.

— Eu nu sunt martoră, zic eu.

Ce bine ar fi dacă aș putea să-mi scot hainele și să mă cufund într-un bazin cu apă.

— Baie.

— Poftim?

— Acesta este cuvântul pe care îl căutam.

— În regulă. Bine. Ne puteți spune ceva despre cadavrul găsit în grădina casei lui Elizabeth Markham?

— Elizabeth a dispărut, rostesc eu, dar cuvintele sunt ca praful.

Da, un coleg mi-a zis că ați raportat dispariția ei de câteva ori. Pe doamna Markham o căutați?

Privesc pereții ca niște foi, uitându-mă prin ei în camera de zi a lui Sukey.

— Casa este plină cu lucruri, spun eu.

Lângă canapea este un grătar de curățat pantofii, iar sub fereastră se află o vază de porțelan ciobită. E plină cu bastoane cu capetele sculptate, umbrele cu volănașe și vechi săbii de paradă, care se leagănă când se face curent. O micuță trusă de scris a fost pusă pe un taburet de pian, iar doi lei de marmură se află la picioarele unui lavoar. Abia dacă e loc să te miști, așa că trebuie să am grijă.

— Doamnă Horsham? Înțelegeți ce s-a găsit în grădină?

Încerc să-mi imaginez, dar nu pot, n-am suficientă energie să mă gândesc la două locuri. Studiez fiecare bulă din vopseaua cenușie de pe perete, încercând să mă întorc în camera aceea, cu Sukey. Măcar dacă m-aș putea întoarce acolo, măcar dacă aș putea să fiu din nou cu ea. Mirosul de cafea mă perturbă, ea nu bea niciodată cafea, iar eu mă uit furioasă la cana de plastic alb de pe masă.

— Aveți idee de când s-ar putea afla cadavrul acolo? Avem informații - de fapt, fiica dumneavoastră a sugerat - că s-ar putea să fie acolo

din 1946. Aveți ceva de adăugat la asta?

— 1946 este anul în care a dispărut sora mea.

— Susan Gerrard, fostă Susan Palmer. Așa este?

— Sukey, rostesc eu și am impresia că sângele cântă, dar ce legătură are sângele?

— Sukey? Așa îi spuneți? Și a dispărut în toamna anului 1946, corect?

— Da. Cât timp a trecut?

— Aproape șaptezeci de ani.

Mă gândesc preț de câteva clipe la pământul rece din jurul oaselor albe și simt aceeași răceală furișându-se în mine, iar dacă aș fi știut, m-aș fi ghemuit de bunăvoie în cufărul acela de lemn și i-aș fi ținut companie vreme de șaptezeci de ani. N-aș fi lăsat-o singură atâta vreme. Aș fi făcut orice ca să-i fiu alături așa cum i-a fost această bucățică de sticlă. O strâng între degete, simțind-o cum s-a încălzit datorită atingerii mele, ca și cum i-ar fi fost insuflată viață.

— Ați văzut cadavrul, zice bărbatul. Sau poate că ar trebui să spun scheletul. Este evident că i-a fost spart capul. Îmi puteți spune ceva despre asta.

— Sticla s-a spart, iar păsările au zburat în jurul capului ei.

— Păsări? Se pare că există sticlă și rămășițe de păsări alături de cadavru. La asta vă referiți?

— Asta a spus nebuna.

— Nebuna? Ce vreți să ziceți cu asta?

— Sukey ura acele păsări cu aripi vopsite și ochi de sticlă. Într-o zi, și-au luat zborul și au atacat-o cu ciocurile. Asta credea ea. Eu mă temeam mai tare de celelalte lucruri - casa era plină de obiecte de care te puteai împiedica. Eu am crezut că a căzut și și-a spart capul. Mă gândeam că era o capcană a morții.

— Despre care casă vorbiți?

— Casa lui Frank.
— Frank? Vă referiți la Frank
Gerrard? A fost interogat ca posibil
suspect. Ne mai puteți spune ceva
despre el?
— Frank era un bărbat gelos.
— Serios?
— Nu știu. Cineva a zis că era.
— Cine a spus asta?
— Nu-mi amintesc.
— În regulă, o să revenim la asta. Bea
o gură de cafea, apoi una de apă.
Aveți idee unde se află Frank
Gerrard?
— Nu.
— Știați că avea cazier? Pentru
tulburarea liniștii publice,
acceptare de bunuri furate, atac
deosebit de grav.

N-am știut.

Mica bucată de sticlă îmi mărește liniile din palmă, iar eu mi-o
imaginez pe Sukey cosând și nedorind să greșească rândul îngrijit și
focul care mă încălzește. Dacă aș reuși să mă întorc în acea cameră,
totul ar fi bine din nou. N-o să mă uit la păsările de pe polița
șemineului, o să le acopăr cu șalul ei, apoi o s-o ajut să facă un stor
pentru bucătărie, iar când Frank va veni acasă...

— Când Frank va veni acasă? Ce-i? Ce
se va întâmpla?

— Nimic, rostesc eu.

— În regulă, o să vă întreb despre
asta mai târziu. Un alt lucru pe
care trebuie să-l stabilim este
modul cum a ajuns cadavrul în
grădina casei doamnei Markham.
A avut sora dumneavoastră vreo
legătură cu acea casă.

— Nu.

— Dar credeți că trupul pe care l-am
găsit este al surorii
dumneavoastră? Ce v-a făcut să
credeți că ar fi acolo? Poate că
Frank Gerrard a avut vreo legătură
cu casa?

— A ajutat pe cineva să planteze

dovlecei.

Deci, a avut acces la grădină?

Nu știu.

Știm că, din 1938 până în 1946, a avut o firmă de mutări. A dus cumva mobilă acolo?

Nu știu.

Dinții s-au ivit albi pe fundalul pistruiilor.

Vă plăcea Frank, nu-i așa?

A iubit-o pe Sukey.

Bărbatul soarbe din nou din cafea. Eu privesc din nou peretele și mi-o amintesc pe Sukey glumind cu hamalul cu chip cumsecade și pe nebună mâncând păducel lângă alee, iar apoi, pe Frank. Dintr-o clipă în alta, va intra în cameră.

Și apoi? Întreabă bărbatul. Ce se va întâmpla după aceea?

Apoi, Sukey va fugi din casă țipând, din cauza nebunei, iar Frank îi va spune să se ducă la Station Hotel, numai că ea nu se duce pentru că Frank face ceva. O împinge spre polița căminului? O lovește, iar ea cade? O lovește în cap cu globul plin cu păsări? Ceva care îi sparge craniul, iar păsările se rostogolesc pe lângă capul ei. Am grijă să gândesc fără să vorbesc, iar bărbatul pistruiat continuă să-mi pună întrebări, dar nu pot să-i răspund pentru că, dacă o fac, voi spune prea multe. Voi spune că nebuna a văzut totul, voi spune că Frank a băgat-o pe Sukey într-o ladă de ceai și a îngropat-o în grădina casei în care știa că încă nu locuia nimeni. Voi spune că s-a oferit să ajute la plantarea dovleceilor pentru a avea grijă unde și cât de adânc se sapă. Dacă voi vorbi, voi spune aceste lucruri, dar nu pot fi adevărate, nu e posibil să fie adevărate.

Ce se va întâmpla acum? Știți? Întreabă Helen scoțându-și cheile și descuind portiera.

Declarațiile dumneavoastră vor fi verificate, spune polițistul. După ce se va stabili vârsta rămășițelor găsite, vor încerca să găsească și alți martori, precum și posibili suspecti.

Vor încerca să-l găsească pe Frank?

Dacă se va considera necesar.

Cuvintele par cele corecte, dar strică tot efectul cu un zâmbet.

Mă sprijin cu o mână de mașină, îndoindu-mi degetele și lipindu-le de geam, și încerc să-mi imaginez o adolescentă fugind în

zigzag pentru a evita melcii. Dar este dificil să te imaginezi pe tine într-o amintire, și nu mă pot gândi decât la Frank spunându-mi că noile case erau drăguțe, că fusese aici pentru a-i ajuta pe oameni să se mute și să-și amenajeze grădinile. Privesc sticla așteptându-mă ca umbre să treacă peste suprafața lor ca pe un ecran, dar reflexia cerului ascunde orice poveste ar putea fi prezentată, iar totul rămâne nemișcat până când polițistul deschide portiera și mă ajută să urc în mașină. Își pune o mână pe capul meu, ca să nu mă lovesc, apoi se apleacă peste mine pentru a-mi prinde centura de siguranță. După ce își îndreaptă trupul, îmi face cu ochiul.

— Bănuiesc că ați găsit ce căutați, spune el, dar sper să mă mai vizitați din când în când, da? Să nu mă uitați.

Închide portiera, iar eu mă întreb despre ce vorbea. În mașină este sufocant, deși e după-amiază târziu, iar soarele nu este puternic. Nu reușesc să cobor geamul și sunt recunoscătoare când Helen deschide ușa și lasă briza să intre.

— Și. Âăă... cadavrul este al lui Sukey? îl întreabă ea pe polițist. Când l-am putea lua?

— Va trebui să se stabilească dacă rămășițele aparțin cui spuneți dumneavoastră, apoi se vor face numeroase teste pentru a se stabili cu precizie data morții, ce răni a suferit și care a fost cauza decesului, dacă e posibil. Ar putea să dureze șase luni sau mai mult. Or să vă anunțe dacă și când.

Ea îi mulțumește, se urcă alături de mine și să aerul rece la maximum. Mergem puțin, polițistul fluturându-și mâna în urma noastră de parcă am fi prieteni vechi, dar ne oprim după primul colț. Helen răsuflă de parcă ar fi împins mașina, nu ar fi condus-o.

— Nu te-ai apucat de fumat, nu?

Mi-a fost mereu teamă de asta când erau copii.

— Mami, am cincizeci și șase de ani, sigur că nu m-am apucat de fumat. Știi ce s-a întâmplat, nu?

Îi mângâi mâna din nou. O mângâi cu mare grijă, dar am o senzație de prăbușire interioară, ca și cum un organ important s-ar desprinde, de parcă s-ar desprinde, iar eu trebuie să fiu gata să-l prind înainte să cadă pe podea.

— Frank m-a împiedicat să cad peste

balustrada de la Station Hotel,
rostesc eu. Ți-am spus asta
vreodată?

Îmi amintesc cum m-am gândit că, dacă aș fi murit, el ar fi fost
învinovățit, deși nu avusese nici o intenție să-mi facă rău.

— Da, mami, mi-ai zis. Dar am avut
mereu impresia că din cauza lui
era să cazi.

Pornește iarăși mașina și conduce foarte încet, rămânând
aproape de marginea drumului, și nu pare să remarce când citesc
indicatorul care spune că urmează o rampă și pe cel care zice că nu
există trotuar. Mâna îi tremură când schimbă vitezele și nu se
enervează când o întreb unde mergem.

— Ce s-a întâmplat cu Douglas? mă
întrebă ea.

— A plecat în America, îi spun eu
privind pe geam grozama
întunecată și valurile care se
rostogolesc și mai întunecate. A
vrut mereu să se ducă acolo și de
aceea folosea accentul și expresiile
americane. M-am gândit că ne va
scrie, dar n-a făcut-o niciodată.
Bănuiesc că a dorit un nou început.
A vândut tot ce avea pentru a-și
cumpăra un bilet. În afară de „Aria
șampaniei”.

— Ha-ha-ha, rostește Helen oprind
mașina lângă plajă.

Mă ajută să merg pe nisip în timp ce ne îndreptăm spre mare.
Amândouă avem pământ sub unghii și ni-l spălăm în apă. O bucățică
de sticlă ca o pietricică este cuibărită în palma mea, iar eu îi dau
drumul în spuma valurilor, ca să stea în nisip, alături de pietricelele
adevărate. Soarele coboară în spatele digului, iar preț de câteva clipe,
noi îl privim scufundându-se. Mă întreb cât e ceasul și ce-am făcut noi
toată ziua. Mă întreb cum de a ajuns pământul pe mâinile noastre și
de ce tremură Helen. Mă sărută pe creștet, iar stomacul îmi chiorăie.
Caut niște ciocolată în buzunarele cardiganului și în geantă, dar nu
găsesc. Stomacul îmi chiorăie din nou.

— Dar Frank?

Helen privește marea. Pare învolburată astăzi, valurile arătând
ca niște diforme cutii colorate, și nu mi-ar plăcea să înot în ea.

— Ce s-a întâmplat cu el?

Își răsuțește picioarele, care se afundă puțin în nisipul ud.

- Mi-a cerut să mă mărit cu el.
— Poftim?
- Se întoarce rapid, iar unul din picioare i se afundă și mai mult.
— O, la mult timp după aceea. Aveam douăzeci și doi de ani deja. Fusese plecat. Tata a zis că la închisoare, dar eu și mama n-am fost sigure. În sfârșit, într-o zi a apărut și mi-a cerut să mă mărit cu el. Pur și simplu. L-am refuzat, desigur. Eram deja logodită cu Patrick.
— Și el cum a primit refuzul tău?
— Mă gândesc la asta câteva clipe, deși este o amintire dureroasă.
— Bănuiesc că s-a simțit ușurat.
- Dar fața lui, care a devenit cenușie, bolnăvicioasă, când l-am refuzat, îmi apare în minte, iar eu mă întreb din nou dacă aș fi acceptat în caz că nu aș fi fost logodită și dacă nu cumva i-am purtat pică lui Patrick că mi-a stat în cale. Și mă întreb dacă nu ar fi fost greu de suportat o căsătorie care mi-ar fi amintit de sora mea în fiecare zi.
— Și desigur, este posibil ca el s-o fi omorât, rostește Helen cu o voce mușcătoare. Așa că asta ar fi complicat lucrurile. Privește negura dintre cer și mare. Dar tu crezi că a făcut-o intenționat?
- Mă uit îndărăt, spre plajă.
— Am îngropat-o pe Sukey acolo, spun eu.
— Nu, mami, a fost...
— Iar apoi, ea m-a îngropat pe mine.
— Iar eu m-am supărat.

După aceea, m-am simțit vinovată că m-am supărat și rușinată că m-am purtat atât de copilărește. Ea încercase doar să mă distreze. Dar mă speriasse nisipul care îmi strângea trupul, apăsându-mi brațele și picioarele, și mi-a fost foarte ușor să-mi imaginez dunele ridicându-se deasupra capului meu. După aceea, a avut mereu grijă să fie ea cea care era îngropată, iar eu adunam pe ea nisip fin, tasându-l până când ea nu se mai putea mișca și dându-i diverse forme - tentacule de caracatiță sau coadă de sirenă. Iar o dată, i-am făcut o rochie. Din unghii pe care le adunasem de pe țărm. Sunt sigură că așa a fost. Mi le imaginez acum, risipite în jurul ei. Sute de unghii roz înfipite în nisip.

— Cred că el spera ca unul dintre ele să se dovedească a valora o avere, dar n-a avut noroc. Vocea coborâtă este urmată de un râs înfundat, cel care vorbise fiind ascuns de o mulțime de trupuri îmbrăcate în negru. Nu mă pot împiedica să nu mă gândesc că ea a adunat toate mizeriile alea doar pentru a-l face să-și piardă vremea cu ele. Cred că a știut că el nu va putea rezista tentației și că va duce toate porțelanurile să fie evaluate.

— Obiecte din majolică, nu? Ultima glumă a mătușii Elizabeth. Bietul Peter.

Praf gros se ridică în aerul fierbinte și se așază pe umeri, și pe solduri, și pe coapse. Miroase a haine ieftine noi. Mă simt captivă, simt că mă sufoc. Se pare că nu există cale de scăpare și nici vreun loc unde să pot sta jos. Îmi sprijin un umăr de un obiect care pare solid și care este acoperit cu o țesătură, dar o femeie grasă scoate un țipăt subțire, se îndepărtează și se întoarce pentru a se încrunta la mine. Mă aplec în față, chipul meu atingând reverul unui blazer, iar pentru o clipă, văd un gol în mulțime. Este un perete crem, și un petic de lumină, și o planșetă, o planșetă cu picioare, acoperită cu lucruri care se mănâncă. Mă îndrept spre ele în vreme ce oamenii îmbrăcați în înăbușitoarele lor haine negre zâmbesc cu amărăciune și sorb din băuturile lor. Dumnezeu știe ce caută înghesuți aici, ca piersicile într-o conservă.

Când ajung la peretele crem, constat că și aici e praf, dar se ridică în lumină, iar aerul este mai răcoros. Trag un obiect pe care se stă, pentru stat pe el. Peste un minut, va trebui să mă întorc.

E ceva ce trebuie să fac. În clipa asta, nu-mi amintesc ce anume, dar știu că este important - cineva îmi va spune dacă întreb. Pâinile umplute, pâini cu unt și umplutură sunt tăiate în pătrățele, iar stomacul meu chiorăie, dar nu-mi dau seama ce ar trebui să fac cu ele. Privesc cum un bărbat ia una și mușcă din ea, degetele lui zdrobind-o, buzele murdărindu-i-se. Mă simt îngreșoasă, dar îl imit totuși, îndesându-mi în gură un lucru din acela. Îmi alunecă pe limbă, rece și

cu gust puternic, și fetid în același timp. Cineva se apropie zâmbind de mine, iar eu mă dau repede la o parte, ducându-mă în bucătărie, unde cuptorul este pornit, murmurând și el comentarii amuzate, purtând și el haine negre.

— Dragă, dă-mi cuțitul acela, te rog,
rostește o casnică roșie la față.

Mă uit prin încăpere, dar nu-mi dau seama ce vrea, așa că ies pe ușa de sticlă într-o curticică. Cea mai mare parte este ocupată cu lucrurile acelea, nu bărci, care sunt pline de flori, mari flori roz care se leagănă în adierea vântului. Dar în unul din capete este o bancă pe care mă pot așeza. O femeie înaltă îmi aduce o felie de tort cu fructe. Când mi-o dă, îmi spune că este tort cu fructe, iar eu văd stafidele chihlimbarii înghesuite sub suprafața fărâmicioasă.

— Cum te simți? mă întreabă ea
așezându-se.

Oare am fost bolnavă?

— Cel puțin, ai putut să-ți iei rămas-
bun.

— O! Au plecat deja? N-am fost acolo,
să prind buchetul.

— Mami, este o înmormântare. Nu se
aruncă buchete la înmormântări.

Zâmbește, apoi își acopera gura cu mâna și privește spre casă. Mă uit pe lângă ea, la florile care se leagănă. Grădina este foarte drăguță, dar nu-i a mea.

— Unde mă aflu? întreb eu.

— Acasă la Peter.

Încuviințez din cap de parcă aș fi recunoscut numele, apoi încep să adun stafidele din tort, strângându-le împreună. Când o fată cu bucle blonde vine în curte, arunc stafidele la picioarele ei. Se oprește și clipește, nu se îndepărtează și nu ciugulește fructele. Poate pentru că nu are cioc. Cred că o cunosc.

— Aceea este fiica mea? o întreb pe
femeia de lângă mine, arătând spre fată.

— Nepoata, răspunde femeia.

Fata râde.

— Bunico, ești prea bătrână ca să fii
mama mea.

— Serios?

— Ai optzeci și doi de ani.

Mă întreb de ce minte. Crede că este amuzant?

— Fata asta e nebună, zic eu.
Urmează să-mi spună că am o sută

de ani.

Un bărbat iese, se apleacă și culege stafidele, apoi le împrăștie pe peluză. Două mierle coboară să le ciugulească, iar la vederea lor, îmi amintesc ceva.

— Elizabeth a dispărut, rostesc eu simțind că se strânge ceva în mine, amintirea unui zâmbet. Ți-am spus? O apuc pe femeie de mânecă înainte ca ea să se depărteze. Am tot căutat-o acasă, dar nu e nimeni acolo.

— Îmi pare rău, zice femeia ridicându-se și punând o mână pe umărul bărbatului. I-am spus.

— Sărmana Elizabeth, rostesc eu.

N-am văzut-o de când a venit la noi în bucătărie, să scoată stafide din tortul mamei. De atunci, orice e posibil să se fi întâmplat. Avea nevoie de stafide pentru a o hrăni pe femeia nebună. Nebuna care era de fapt o pasăre și care a zburat în jurul capului surorii mele. Sora mea era speriată, iar ea și Douglas au săpat un tunel până în America. Am încercat să-i urmez, dar n-am putut să sap atât de mult. E posibil s-o fi luat pe Elizabeth cu ei?

Femeia nu crede că acesta este răspunsul, iar bărbatul începe să-mi explice ceva. Dar nu mă pot concentra. Îmi dau seama că nu mă vor asculta, că nu mă vor lua în serios. Așa că trebuie să fac ceva. Trebuie, pentru că Elizabeth a dispărut.

Observații

[[←1](#)]

Din *Alice în Țara Minunilor*, de Lewis Carroll

[↩2]

Ambele sunt mărci de cereale.

[←3]

Un fel de zacuscă

[←5]

Nu sunt iubita nimănu

[←6]

Personaj din cartea pentru copii *The Tale of Mrs. Tiggy-Winkle* de Beatrix Potter, care era o aricioaică

[↩9]

Marcă de extract de carne gros și sărat

[←10]

Navy, Army, and Air Force Institutes - organizație creată de guvernul britanic în 1921, cu scopul de a oferi activități recreative și de a vinde diverse bunuri soldaților din marină, armată și forțele aeriene și familiilor acestora

[←12]

În loc de „plăcintă cu rinichi și carne”

Din „Maud“, de Alfred Tennyson (1809-1892)

De A.A. Milne (1882-1956)

Lorna Doone: A Romance of Exmoor - roman al autorului englez Richard Doddridge Blackmore, publicat în 1869. În 1945, în Marea Britanie a fost difuzat un serial radiofonic după acest roman.

[←17]

The Wicked Lady, film din 1945 cu Margaret Lockwood și James Mason

Ann Radcliffe (1764-1823), scriitoare engleză și pionieră a romanului gotic

Voi fi iubita ta

[←20]

Joc de cuvinte în original: „to make a Venețian blind” poate însemna și „să faci un stor venețian”, și „să orbești un venețian”.

[←21]

Din *Don Giovanni*, operă a cărei muzică a fost compusă de Wolfgang Amadeus Mozart pe un libret scris în limba italiană de Lorenzo da Ponte

[←22]

Personajele unei cărți pentru copii, *The Borrowers*, de Mary Norton, omuleți care trăiesc în pereții și dușumelele unei case englezești și „împrumută” de la oamenii mari cele necesare traiului

[←23]

Armata lui tata (1968), sitcom a cărui acțiune este plasată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial

William Henry Pratt (1887-1969), cu numele de scenă Boris Karloff, a fost un actor englez cunoscut mai ales pentru rolurile sale din diverse filme de groază.

Politician britanic, prim-ministru al Marii Britanii între 1945 și 1951

Din „Maud“, de Alfred Tennyson

Din „Maud“, de Alfred Tennyson

Benzi desenate pentru copii, personajul principal fiind ursul Rupert

Castel renașcentist din orașul Colditz, Germania. A devenit faimos ca lagăr de prizonieri de război în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, aici fiind închiși ofițerii aliați care evadaseră în mod repetat din alte părți.